BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.
1506

MS. 1506

[illegible] Sti Guillelmi [illegible]

Homilia In purificatione B. Mariae [illegible]

[illegible] Dū ergo scā aecclā generalit̄ : specialit̄ q̄ q̄ huna quęq;
[illegible] istius [illegible] p̄dicacionib⁹ duodecim aplorū instruit̄

[illegible]

6488

[illegible]

ce livre qui est un commentaire sur les evangiles, sans commencement ny fin fut escrit l'an 1250 sous l'abbé guillaume de deux vierges ; qui est un chateau pres de montpeiroux, et [illegible] a icellui.

[illegible]

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ DE PARIS

DONS 25557

ce livre qui est un commentaire sur les evangilles, sans commencement ny fin, fut escrit l'an 1250
sous l'abbé guillaume de deux vierges ; qui est un chateau pres de montpeiroux, et [illegible]
a icelluy.

6488

BIBLIOTHÈQUE
UNIVERSITÉ
PARIS

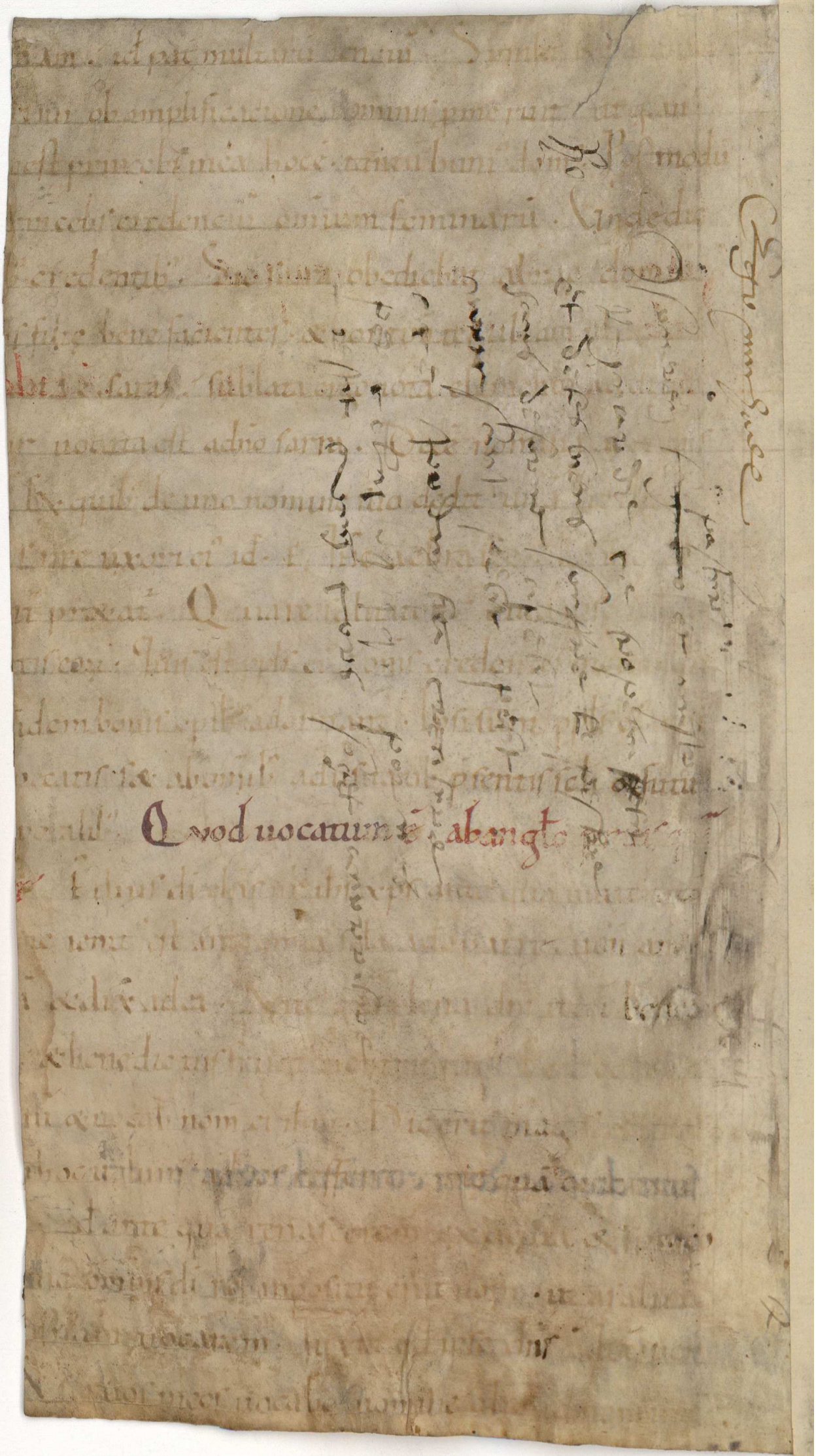

Homilia In purificatione S. Mariae

decim aplorū. Dū ergo scā aecta generalit. specialit q̄ q. huna quęq;
anima fidelis p omē temp⁹ istus uite p dicacionib⁹ duodecim aplos instruit
excolit & ornat mistice p annos octoginta quatuor. dño seruire ꝓbet.
Et cum ipsa hora supueniens qua dns delatus est intēplū aparentib⁹ & nuū
legalia s̄ p eo oblata. confitebat & laudabat dnm & loquebatur de
illo. & dexpō omib⁹ q̄ expectabant redemcionē isr. & omib⁹ bonis & omib⁹
credentib⁹. q̄ toto desiderio cordis & corporis expectabant aduentū filii
dī incarne. q̄ redimeret eos p sanguinē suū demon de aduitā omib⁹ illis p
dicabat dnm dicens. Ecce hic est filius dī. ille redemit uos a potestate
diaboli. pphetauerat uirgo maria dicens. Magnificat anima mea dnm.
pphetauerat copulata conuugio helisabet dicens. Et unde hoc mihi ut
ueniat mat dni mi ad me. Ita ad dño incarne n solū angli p buerūt
laudes. sed etiā omis etas. et pphauerūt simeon. pphetauerat zacha
rias dicens. Benedictus dns dī isr. Quigū ergo fuit ut uidua ꝓpe
la dnm pphare ut quia dns omem etatē & omne sexū & omem condi
nē uenerat redimere. omis etas. & omis sexꝰ & omis conditio testimo
um laudis ei p ferret. Tunc impletū est qd psalmista p dix. Laudate dn
de caelis. Juuenes & uirgines senes cū uuoribus laudent nom dni. quia
exaltatū est nom ei⁹ solī. Confitemini dño sup caelū & terram. Aut
p fecerunt omia secm legē dni. Quid pfecerunt. obtulerūt p eo mu
nera intēplū secm legis pceptū. parturi⁹ aute duos pullos columbarū. Cū
haec pfecissent. reuersi sunt ingalileā ciuitatē suam nazaret. Multa haec
pre cē misit luchas uidelicet. qd dns ihs postqua oblat⁹ ē intemplū. & muta
ra legalia s̄ p eo oblata monente archangto gabrihele portat⁹ sit a ioseph
in aegyptū ꝓpt̄ psecucionē herodis. & de aegypto monente eōdē archangto
secessit in partes galilee. ciuitatē suam nazaret. Vt adimplerētur
q̄ dictū est p pphetas qm nazareus uocabitur. Quare haec pter

misit luchas: quia sciebat ab ecto matheo esse scripta. Puer aut cres
cebat & confortabatur. Confortabat corpore crescendo. qr forti
or e. puer quam infans. & forcior adolescens quam puer. Crescebat cor
pore pmomta & atu sic homines: de infancia uen ad puericiam. de pue
ricia uen ad adolescencia: de adolescencia uen in iuuentute. Deinde
in pfecta & ate. Plenus sapiencia. Id plenus diuinitate quia in ipso
sunt oms tesauri sapiencie & sciencie reconditi. Quod iohs euglista di
cit plenus ueritate. hoc luchas dic plenus sapiencia id plenus diuinitate.
Quia sic beatus apls dic in ipso abitat oms plenitudo diuinitatis corpo
raliter. Et gra dei erat in illo. Gra di dicit gratis data. Tanta gra
eide mediatoris di & hominum ihu xpo conlata est: ut ex quo concepit
in uhtero uirginis marie illa humanitas adsumpta a uerbo di in uni
tate sue psone pfectus esse ds. Seq Sci Scdm Lucham

Cum natus esse ihc in bethlehem iude in die
bus herodis & reliq. Tria in hoc uersicu
lo demonstrant ab euglista que ueritate isto
rie confirmant. Psona. locus. & tempus. Psona
ostendit cum dic. cum natus esse iesus. Locum oste
dit. cum subiungit. in bethlehem iude. Tempus
ostendit cum addidit: in diebus herodis regis. Cum natus esse ibi. Beth
leem iude ido dicit: ad distinctionem alterius bethlehem. que in galilea
sita e. in tribu zabulon: haec bethlehem de qua hic dicit euglista in
tribu iuda est posita. que alio nomine primum uocata e. effrata. Post
quam aut iacob patriarcha. reuersus e. de messopotamiam syrie. fixit
iuxta eam tabernaculum suum. & pauit ibi peccora sua. Preuidens aut psp̄m
scm nasciturum in ea dnm ihm xpm scdm carnem uocauit eam bethlehem id
domus panis ppt eum panem qui ibi de caelo descendit: qui dixit. Ego sum panis

q de celo descendit. Bethlehem unde prodiit dominus panis. Dulcius uolu
mus lugere. p bethlehem q unde prodiit dominus panis. designat scā eccla.
Q hodie dns in bethlehem nascitur. quia quotidie oritur in cordibus electoꝝ
suoꝝ illuminando eos ad cognitionē sui iuxta qđ de eo scriptū est. Erat
lux uera que illuminat omnem hominē uenientē in hunc mundū. Quo
tidie reficit scā ecclā corporis & sanguine dni Judee herodis regis
Q uare ponit hic nom herodis. quia regis fuit. Vnde demonstratur pphe
tia iacob ee impleta qui dixit. Non auferet sceptrū de iuda id exer
cia potestas. nec dux. id de femore principis eius. id de generatione ei
donec ueniat qui mittendus est id xps. & ipse erit expectatio gentium.
Ex quo patres iudeoꝝ exierunt de terra egypti sub duce moyse iubente
dno. principes habuerunt homines suę gentis quoꝝ primus fuit moyses. hac
deinde iosue. deinde cęteri usq; ad saulem regem. Saul primus fuit rex
israhelitice gentis. cui successit dd in regnū. De cuius stirpe regna
uerunt in populo iudeoꝝ. usque ad ultimū sedechiam. q ccat nabucho
donosor rege caldeoꝝ duce. Qui est in babilonia mora seruitutis incaute
Q uia dum aut silui ist fuerunt incaptiuitate in babilonia nō habuerunt regis. nec
duces. nec principes. nec sacerdotes. quia non erat ibi templū dni. sę subpo
testate alienigenaꝝ erant. Cum lxx. anno ad uisionē cyri regis p
sarum de captiuitate reuisi fuissent. c[epe]runt edificare ciuitatē suā id iherlm
& templū dni restaurare. Postmodū nec habuerunt reges nec duces sicut
antea. sę pontifices q rerum summa rexerunt; xxuij. pontifices habue
quoꝝ unus regebat populum & summo sacerdotio fungebatur. sic fuit iudas &io
nathas fr ei. & sic simeon & cęteri usq ad urchanū regem simul & pontifi
ce. q unposuit sibi coronā regiam. simul & sacerdotale mitrā. que
iste herodes uir fec dolo. id fraude. & uen roma & traditus e. ea aoc
tauiano cesare augusto regnū iudeoꝝ ad gubnandū. ut tributis pre

esse et romano parere imperio. Et regnauit in populo iudeorum triginta
et septem annos. Sub cuius tricesimo primo anno natus est dominus ihesus xpus
secundum carnem. sicut presens leccio narrat. Vt illum per prophetiam iacob demonstrare
et euangelista complere esse in xpi natiuitate. ideo posuit hic nomen
herodis. Ecce magi ab oriente uenerunt. Magi sunt philoso
phi. qui de singulis rebus philosophantur. A magica arte dicuntur magi.
Magica ars diabolica est. hanc uim abet ut solis uerbis et incantacioni
bus sine gladio. sine fuste. sine ueneno. sine precipitacione. sine lapidacio
ne. sine ustulacione. homines interficiat. Ventos aerum commouet. men
tes hominum conturbat. permittente deo. Miseros amare et amari facit.
Et magi dicuntur malefici. qui helementa aerum conturbant et per solas incan
taciones occidunt homines absque ullo ueneno. Forsitan isti magi
tales fuerunt. Sed quid factum est. paulus apostolus dicit hoc. Vbi abun
dauit peccatum. super abundauit gratia inhominatis a domino. Et ideo uenerunt a finibus
terre adorare eum. Ab oriente uenerunt magi. Non narrat euangelista de
qua regione horientali uenerant. tamen beatus iheronimus dixit quod caldei
fuerunt. et ni uenerunt dicit quod persei fuerunt. Tunc iubet ut persei cederent pren
dere gressum. Sed plus debemus beatum iheronimum credere qui post illum
fuit. quam iuuencum. Hierosolimam uenerunt. Quare uenerunt ihero solimam.
quia astronomiam ad te bene nouerant. nepotes fuerunt balaam et posteri
illius. Vbi uiderunt stellam ortam quam antea non uiderant. coeperunt cogita
re qualis esset aec stella qui non erat fixa inter cetera sidera caeli. sed per aera
discurrebat prope terram. Cum autem haec cogitarent. recordati sunt
prophetie auctoris sui balaam qui dixit. Orietur stella ex iacob. id est propter
illum hominem qui nascetur ex iacob. et exurget homo de israel. id est xpus. et
erit omnis terra possessio eius. Cum haec legissent et stellam nouam ortam
uidissent. statim cognouerunt dominum natum esse in iudea. ideo uenerunt.

iherosolimam. Et reuera consuetudo erat exterarum gentium. ut quando
uidissent aliquid portentum in caelo iherosolimam peterent. ut etiam trans
mitterent suos legatos. sic fecerunt temporibus ezechie quando reuersus est
sol decem lineis. Tunc misit merodac baladam filius merodam rex babilonis
libros id est epistolas et munera ad ezechiam ut interrogarent quam obrem sol ita
esset reuersus. Secundum hanc consuetudinem et isti magi uidentes stellam nouam
ceteris stellis lucidiorem non in caelo cum aliis fixam sed in aerem positam redu
xerunt ad memoriam prophetiam auctoris sui balaam. ideo uenerunt ihe
rosolimam dicentes Ubi est qui natus est rex iudeorum. Isti magi inlumi
nati a domino. trinum eum esse crediderunt. Hominem. regem. et deum; hominem cre
diderunt: cum dixerunt. Ubi est. qui natus est rex iudeorum. quia hominis est. nasci
Regem crediderunt. subdentes rex iudeorum. Deum crediderunt. addentes et ue
nimus adorare eum. Quia deus debet adorari et non creatura. Poterat
aliquis illos interrogare. O magi unde scitis quod xpus natus sit in iudea. ad h
oc adiungunt illi Uidimus stellam eius inhorientem Diuersi de hoc
uersiculo. diuersa senciunt. Quidam dixerunt quod hec stella semper precessit
magos. Sed si ita est. ne quaquam euangelista miraculum recitaret. Dicunt
quidam quod ex quo illi magi exierunt de regione sua. semper fuit eis preuia illa
stella. usque quo ad propinqua uerunt iherusalem. et cum prope essent abscondit se.
sed mentiuntur; ipsa magorum uerba declarant. quod non est uerum. Cum dicunt
uidimus stellam eius inhoriente. id est nos in oriente positi uidimus stellam eius super
nos. ut certe nos in oriente positi uidimus stellam eius in occidente in partibus iero
solimitanis. Beatus beda dicit hunc uersum. Uidimus stellam eius. Numquid
non omnes stelle xpi sunt. que omnia et que in caelis et que in terra sunt cum patre cre
auit Ad testante iohanne qui dicit. Omnia per ipsum facta sunt. Certe omnes stelle
xpi sunt. Sed ideo haec stella specialiter xpisti dicitur. quia eius natiuitatem ad
nunciabat. Nec fuit creata in initio mundi cum ceteris stellis. sed ab ipso domino

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ PARIS
DONS 25567

tunc creata ē. Gregorius turonensis eps dic qd ceciderit in quendam
puteū in bethlehem ubi modo potest uideri. in pphundo illius puthei ab
ominib' q̄ uirgines s. Quadā uice perrexer illuc tres homines. hun' uir
go. & duo contaminati. Ille q̄ uirgo erat uidit eandē stellam. q̄ u̅ erant
deuirginati n̄ uider. Nec antea nec postea uisa ē. Sic nec illa columba
que aparuit in dn̄i baptismathe. nec antea nec postea uisa ē. Querē
dum est quare pastores acunabula xp̄i angl's pdux. & magos n̄ angl's
s& stella. huic questioni respondendū ē. quia uidei racionales erant.
& racione uti sciebant p̄missione de aduentu filii dī abebant. Et ideo
quia racionales erant. & racione uti nouerant. racionale animal id
angl's p̄dicare debuit xp̄i natiuitatē. Gentiles u̅ q̄ inracionales erāt
& racione uti nesciebant. idō n̄ p angl'm s& p stellam ad adorandū pduc
ti sunt. Pastorib' tamquā fidelib' angl's aparuit. Gentilib' u̅. tā quam
infidelib' signa data s. Illis u̅ uideis tā quā racione utentib'. racionale ani
mal id angl's aparuit. Et istis id magis tamquā racione uti n̄ ualentib'
signū caeleste aparuit. Illi tres magi. tres reges fuer. Iuxta qd p̄dictū
ē appha. Reges arabū & sabadona adducent. Significant ergo illi
tres magi. tres partes mundi. Asiam. Affricā. Europā. Vel signifi
cant tres filios noe. q̄ seminariū fuer generi humano post diluuiū. Inis
tis trib' partib'. diuisum ē. gen' humanū qd exortū ē a trib' filius noe.
Sem. Cam. & iafe. Filii sem tenuer asiā. Filii cam. affricā. Filii iafe.
europā id latitud[illegible] qua nos sum'. In hoc ergo qd illi tres magi uener
a finib' terre adorare dn̄m. iā p̄figurabat qd om̄s gentes ex trib' partib'
mūdi. uenturi essent ad fidē xp̄i. Audiens aūt herodes rex. Quod
n̄ ille querebat neq; fili' ei'. s& nouus rex nat' audiens a magis qd natus
esse rex iudeorū. turbat' est. Quare turbat'. quia sciebat se alie
nigenā esse. cum leticiā aberet de xp̄i natiuitate. tristiciā p̄ferebāt

in uultu sic diximus. Sic modo faciunt homines ante seniorem suum si uide
rint eum iratum. non audent coram illo ridere. sed pocius simulant quasi tristes
Et ideo timebat regnum amittere herodes propter illum paruulum qui natus nuncia
batur a magis. Et omnis ihero solima cum illo Methonomichos loquitur hic
euglista per id quod continet. id quod continetur. Ostendens idem per ciuitatem abi
tatores ciuitatis. Per iherosolimam abitatores eiusdem ciuitatis. et omnis ihe
rosolima cum illo. hic oritur questiuncula quare dicit euglista. omnem iheroso
limam turbatam esse. cum multi homines sci fuissent qui de natiuitate xpisti
gaudebant. Sic beatus simeon. et zakarias et anna. Ad hoc dicendum
quia turbacio regis. turbacio populi. Turbacio magistri. turbacio dis
cipulorum. Illi sci qui tunc temporis erant in iherusalem. ut satis facerent regis.
tristiciam ferebant in uultu. cum magna leticia aberent in corde. Opinionem
herodis posuit ic euglista. quia sic ille tristis erat de natiuitate xpi ita puta
bat quod omnes tristes essent Et congregans omnes principes sacerdotum. Idest
xxiiij. pontifices. qui ministrabant in templo domini. Et scribas populi id est gra
maticos doctores legis. qui docebant legem dei. Et seniores populi id est presbi
teros quia pbr grece. latine dicitur senior. Sciscitabatur ab eis. Id est inquire
bat ab eis ubi xpus nasceretur. At illi dixerunt. in bethlehem iuda. Sic enim scrip
tum est per prophetam micheam. Et tu bethlehem terra iuda. id est tu ciuitas bet
lehem que es sita in tribu iuda nequaquam minima es in principibus iuda.
id est in ciuitatibus principatum tenentibus in tribu iuda sic iherusalem non eris mini
ma. Licet sis minima in habitu murorum et in paucitate populorum et in diui
ciis. tamen in hoc eris maior quia ex te exiet dux id est princeps qui regat po
pulum meum israel Tunc herodes clam uocatis magis. Clam. id est occulte
Vocatis magis diligenter. id est studiose. Didicit id est inquisiuit ab eis tempus stel
le que aparuit eis. Hic deficit istoria quia non narrat euglista quantum tem
poris fuit ex quo illa stella magis aparuerat. Sed iohs crisostomus dicit quod

uno anno ante natiuitatē dn̄i aparuit eis. ut it̄ suum possent p̄parare.
& tempore congruo ad dn̄m adorandū p̄uenire. Diligent̄ didic̄ ab eis
temp⁹ stelle. Callidissim⁹ & astutissim⁹ fuit ille p̄fidus herodes. Time
bat ne aliqua occasione int̄ ueniēte. illi magi n̄ reū terent̄ ad se. sicut
postmodū rei p̄bauit euent⁹. Et ido curaū inquirere ab eis temp⁹ stel
le que aparuerat eis ut si illi n̄ reū si fuissent ad eū sic nec fecer̄ ex eo
tp̄r q̄ illi dicerent sibi stellā aparuisse. int̄ ficere & om̄s pueros in be
lehem & in om̄ib⁹ finib⁹ ei⁹ ut saltem int̄ illos dn̄m potuisse necare.
S & quid dic̄ salomon. Non ē sapiencia. n̄ est prudencia. non est
consiliū contra dn̄m. Clam uocauit magos. id occulte n̄ in p̄sencia
iudeorū. Quare. quia timebat ne forte iudei iungerent se cū illo puero
qui nunciabat̄ nat⁹ ut aberent hominē regē sue gentis. Et illū id erodem
deicerent de regno Emittens illos in bethlehem dix̄. Ite & interrogate di
ligenter de puero & cū inueneritis renunciate mihi. ut & ego ueniēs
adorē eum. P̄fid⁹ ille herodes simulabat se uelle adorare dn̄m. quem
pocius int̄ ficere uolebat. S & quia fine te quesiuit. ido inuenire n̄ meru
it. Et in hoc tenuit tipū ypocritarū. q̄ fine te id simulate quer̄ dn̄m
& ido inuenire n̄ merent̄. Que cū audissent regē abier̄. Non sine
causa uoluit dn̄s p̄sac̄ dotes iudeorū demonstrare locū natiuitatis
sue. ut n̄ abeant excusacionē in die iudicii de aduentu suo. Si enim
dixerint nesciuim⁹ tuā natiuitatē respond & illis dn̄s. Vos ostendis
tis locū natiuitatis mee. magis id bethlehem. Et quare uos n̄ perrexis
tis cū eis ad adorandum me. ite in ignē ēnum. Ecce stella uides quid
dicit. in horiente. In horiente uider̄ eam sup̄a sepositā. & statim cog
nouer̄ natiuitatē caelestis regis celebratā in occidēte. Sieni eos sem
p̄ p̄cessisse ut quidam putant n̄ aberent occasionē iherosolimā in
trandi. Spiritalit̄ illa stella que p̄cessit magos ad ihr̄lm usq ad

locu in quo xps erat significabat pphetiam de xpo · que cepit ab abraa
cui dic tu e · in semine tuo benedicent omis gentes · Similit dic tu e · ysa
ac · deinde iacob · et puenit usque q filius di uen in mudu p humanita
tate · Vbi filius di incarnatus aparuit · et iohs dix de eo ecce agnus di ecce
q tollit peccata mundi · statim illa pphetia stetid sic illa stella ubi oste
dit dnm natu · quia omis lex et pphete usq ad iohm ut usq ad xpm ut
certe illa stella que magos pcessit · et ad cunabula xpi pduxit · signi
ficat gra di que recedentes ab herode id a diabolo · pduc homines ad
xpm inluminatos a se · Vsque du ueniens stare supa ubi erat puer
P rope tram ibat quasi in alto esse n posse · discernere in qua domo
eet dns · Vicina erat tra · in tantu ut ppria domu demonstrare ma
gis ibi iacebat in chunis Videntes aut stella · dix unus ad alteru pp
pe e · hoc qd querimus Et intrantes domu inuener puerum cu maria
matre eius · Illa domus significabat pmitiua aecclam · que collecta
e ex iudeis · Illi magi gentiles erant · In hoc qd introier in domu et in
uener puerum · cu maria matre eius · pfigurabat qd gentiles erant in
traturi in domu · id in fide pmitiue aecclae · et inuenturi ioseph id
ordine pdicatorum · Cu maria · id cu aecla subiecta sibi cu dno ihu xpo
q est caput omiu a electoru · Et pcidentes adorauer eu · et apertis
tesauris suis · id scrinulis et sarcinulis suis · quas abent illi q de loco
ad locu transeunt Obtuler ei munera · Uetus tradiccio fuit ut nul
lus intrare ad dnm depcandum ut ad rege adorandu sine muneribus
iuxta qd dns pcepit in lege pplo israelitico dicens Non apparebis in cons
pectu mo uacuus · Secdm hanc consuetudine illi magi qd pcio suis et ca
rius inuenire potuer in tra sua · et qd dni sui offerebant obtuler
uero do ; Videlicet aurum thus · et mura · Aurum cetera me alla digni
tatis sui pcellit · Et ido p aurum · designat regia potestas · quia sic aurum

cæteris metallis p̄ciosius & excellenciꝰ ē. sic & regia dignitas cæteris p̄cellit. Et nos offeramꝰ ei oīa ut fide nr̄a. Thus dō offert̄ ut sacrificium. Mirra mortuorū corpora condiebant̄ antico tempore. ut multū in corrupta possint seruari. Aurū ergo magi dnō obtulerūt. qua crediderūt eū cē regē. Thus ei obtulerūt. qꝫ crediderūt eum cē dm̄. Mirrā ei obtulerūt qꝫ crediderūt eū cē mortalem in substancia carnis mr̄e. Et nos ergo offeramꝰ illi aurū. ut credamꝰ eū uerū regē & ubiq; regnantē. Sic ipse dixit pꝰ ascensionē. Data ē mihi oīs potestas. Offeramꝰ & thus. ut credamꝰ eū uerū dm̄ ante oīa scla ut ut ex patre. & in fine temporū natū ex matre. Offeramꝰ ei mirrā. ut credamꝰ eū in nr̄a carne fuisse mortalem ante qua crucifigerē̄. Postqua aūt crucifixꝰ est & resurrexit. immortalis pmā sit. Juxta qd̄ paul apls dic. Xps resurgens ex mortuis. & ꝯt Sedulius hoc dic qd̄ idō magi tria munera ei obtulerūt. qꝫ crediderūt eum imp̄torio fuisse & imp̄senti. & in futuro. P aurū intelligit̄ sapiencia ut ta qd̄ salomō dic. Thesaurꝰ desiderabilis req̄ est ut in ore sapientis. P thus intelligit̄ munda oracio. Unde dic̄ psalmista. Dirigat̄ oracio mā sic incensum in conspectu tuo. P mirrā. mortificacio carnis. Unde scriptū ē. Mortificate membra ura. Tunc ergo offerimꝰ dō aurū. cū p̄stu dii sapiencię. in conspectu illiꝰ resplendimꝰ. Tunc offerimꝰ thus. quando in conspectu illiꝰ p̄cē fundimꝰ. Tunc offerimꝰ mirrā. si mortificam̄ carnē nr̄am cū uicijs & cōcupiscencijs. Alit. P aurū intelligit̄ allegoricꝰ sensꝰ. P thus. mor alis. P mirrā ystoricꝰ que tria ista possumꝰ modo inuenire in uno uasculo. Lauda ierlm dnm. P ierlm ystorialit̄ intellegunt̄ habitatores eius dē ciuitatis. Illos quos cat psalmista ad dm̄ creatorē suū laudandū. Ecce ystoricꝰ sensꝰ. P ierlm uenerat̄ intelligit̄ hunū salus aecta. De qua dic̄ psalmista. Gtosa dicta sunt dē ciuitas dei. Ecce moralis sensꝰ. P ierlm spualit̄ intelligit̄ una q.q;

anima fidelis que adhoc laborat in p̄senti seculo. ut dn̄m mereat̄ uidere in futuro. Ecce allegoric⁹ sens⁹. Mar. f. ihesum intelligit̄ patrie celestis. in qua om̄is sci contemplacione di omnipotentis ꝑpetuo fruunt̄. De qua dic̄ paul⁹ apl⁹. Illa aut̄ ihesum que sursum ē libera est. que est mat̄ nr̄a. Tunc q̄ offerim⁹ dō aurū. thus. & mirr̄a. cū in sacro eloquio allegoricū. morale. & historicū sensum secm uoluntat̄e di requiri mus. & amonitis in somnis ne redirent ad herodē. Non ut quidā putant ab angelo s. amoniti. sed ab ipso dn̄o que adorauer̄ ab ipso fuer̄ amoniti in somnis ne redirent ad herodem. Quia dignū erat ut illi q̄ xp̄i fuerant ꝑditores. ei⁹ fierent adoratores. Vtiq̄ dicunt̄ ꝑ aliam uiā reuisi. quia q̄ uenerant dubii redier̄ in side ces⁹a. Spiritalit̄ aut̄ ystimagi. aliq̄d mist̄erii nob innuunt. dū ꝑ aliā uiā in regione reuiuit̄. Regio nr̄a paradis⁹ fuit unq̄ ꝑm⁹ hoō. adō creat⁹ est deq̄ ad ia sine morte carnis complēo numero electorū. trā sit ad gl̄am celestē nisi pec casset. Vbi aut̄ peccauit. continuo eiect⁹ est de paradiso. in hanc mortalē miseriāq; uitā. tres ob causas. Superbiendo. inobediendo. cibū, potū comedendo. Sed necesse ē nob. ut ꝑ aliā uiā reuitamur in regionē nr̄am. Qui eiect⁹ sum⁹ superbiendo. redeam⁹ humiliando. ut impleat̄ illud inob. q̄d dn̄s dic̄. Qui se humiliat exaltabit̄. Eiect⁹ sum⁹ inobediendo. redeam⁹ obediēdo & ꝑcepta di implendo. Eiect⁹ sum⁹ ci bū uetitū gustando. redeam⁹ ieiunando. & nō solum a nimicitis. uerum & iam a licitis abstinendo. Si hoc fecerim⁹ regnū nr̄m in regionē nr̄am id est in paradiso celestē uidere merebim̄.

homilia super euangelium Iohannis. cum factus esset Ihesus annorum xii.

Cum factus esset Ihs annorum duodecim.

Id est cum fac⁹ esset ille annor̄ xii. hoc est spacio annor̄ q̄ dn̄s ex matre sumpsit. ut dicat̄ ab duodecim annos ut lxx. Secm humanitatē annos habuit. secm ū diuinita

ius potestia qua dns ante omia secla genit' apatre : nullomodo potuit abe annos. Sic q̃d abuit : & nitatẽ abuit & abe modo . qe semp fuit sine initio & sempẽ & semp erit sine t̃mino . Ascendentib' illis l̃t beato ioseph & beata maria cũ dño thu xpo iherosolimã Scdm cõsuetudinẽ diei festi. Ceptũ erat legis & consuetudo uideor : ut t̃ in anno ascenderent ihrlm ad festiuitates celebrandas. Juxta q̃d dns pceperat moyse seruo suo dicens. Ter in anno apareb omẽ masculinũ tuũ in conspectu dñi. l̃t festiuitate paschali quãdo agn' comedebat . quarta decima luna p̃mi mnsis ad uesperã . & festiuitate pentecosten qũ quagesimo die ad comestionẽ agni quãdo acceper legẽ adño in monte sinai . & festiuitatẽ tabernaculor q̃d octauo mse celebrabant p' immolacionẽ agni . ob memoriam habitacionis sue in tabernaculis . quando abitauer in heremo p' an nos. Scdm hanc consuetudinẽ beat' ioseph & beata maria . cũ dño thu xpo uener iherosolimã ad diẽ festũ celebrandũ . Querẽdũ est quar dns ipsam legẽ . quã p moysen seruũ suũ dederat ppto israhtico obseruare & custodire uoluit . Vt daret nob exemplũ obediencie . Ac siduceret Ideo dns nõ dedignor festiuitates quas legi obseruare & custodire . quanto magis homines debent pcepta mã seruare . ut eo ope impleant . multo magis . Erã sine causa dns cũ eet duodenus coepit manifestare quod deberet do patri scdm diuinitatẽ . & quod homini matri scdm humanitatẽ Jn hoc facto pfigurabat q̃d tua misteria diuinitatis eius simul & humanitatis sacramẽta ppdicacionẽ apto' toto orbi erant reuelanda . Consumatis q; diebus idp hactus ut complerus . Diebus octo celebrabant q̃b' celebrabant festiuitates cũ redirent ad ppria Remansit puer thus in ihrlm . Huc orit' questio quomodo dns potuit obliuisci de relinq; in templo . q̃ tanta cura apar entib' nutriebat . Huic questioni respondendũ est . qe consuetudo fuit uideor ut iherosolimã confluẽ

tes ut ad ꝓpria redeuntes seorsum uiri seorsū femine. choros ducentes incederent. Infantes ū & paruuli cū q̄ libet parente. siue cū patre siue cum matre indifferēter hinc poterant. Ido q; beat⁹ ioseph cū iudisse & secū comitari dñm putabat q̄t cū beata maria reū teret. Talimodo po tuit dñs obluisci in templo Cum factus esset annoꝝ xij. In hoc q̄t dñs ihs duodecimo anno ætatis suę relinquend⁹ erat in ihrlm. ad duo decī aplos sdm q̄t euglista dic. Tunc discipli reducto eo omes fugerē. Ioseph designat ordo doctoꝝ. Et maria ecclam. Ꝑ quā reꝓmissio facta ē ad abrahām de xpō cui dictū ē in semīe tuo benedicent omes gentes. ita ut ex xpō

Quesit⁹ dñs audeis deq̄ semine futur⁹ erat & nō ē inuent⁹ nec in templo legē nec in templo ꝓphetarū donec tcia die. id est tcium tempus scti sub grā sci euglij tunc inuent⁹ ē. Unde philipp⁹ dix̄ nathanahel. Quem scripsit moyses in

lege & ꝓphe inuenim⁹ dm filiū ioseph a nazarēt. Ut tcia die inuenerē eum. id ꝑ quā resurrexit a mortuis q̄rta die fuit crucifix⁹ septima q̄ erat in sepulcro. Octaua die resurrexit a mortuis. ipse ē tci⁹ a passione

T unc inuenerē eū omes q̄ ꝑdestinati erant ad uitā ac̄nam. tam ex iudeis quā ex gentib⁹ deq̄b⁹ dic luchas. Quod una die crediderē q̄nq; milia alia die tria milia & deinceps multa milia. Ubi inuenerē eū. in templo in aula ꝙa in medio doctoꝝ sedentē. id in medio aplorū abbatū tem qua dr sedē id abbatat in cordib⁹ electoꝝ suoꝝ sic ipse dic ꝓpha. In abbatabo in illis & in ambulabo. & factum ē ꝑ triduū inuenerē illū sedentē in medio doctorū audientē illū & interrogantē. Quasi fons sapiencię dr̄s in medio doctorū sedebat. & q̄ d doctā merentē interrogabat. Et ne paruuli erubescant discere a maioribus q̄t ignorant. ipse nō erubuit homines doctos interrogare intra. q̄ ꝓ duum tantus sue potēcia angelos docet in celo. ipse & iā ne homines in infirma ætate posita hoc officiū ꝑ dicacionis usurpatē ꝑsumant usq; ad ꝓfectā ætatē. magis uolunt interrogare. quā docere

Quia dñs noluit p̄dicare usq; tricesimo aetatis suę anno. Quia tricesimus annus p̄fectus ē. sic in alio euglio dixim⁹. Et dixit mat̄ ei⁹ ad eū. Fili q̄d fecisti nob̄ sic. id quare recessisti a nob. Ego & pat̄ tuus dolentes quere bam⁹ te. Opinionē id fama ppli exp̄ssit beata maria cum dixit dñm thm xp̄m filiū ioseph ee. Et q̄d ē q̄d me querebatis nesciebatis quia in his que patris mi s̄ oportet me ee. Non intellexerat eos q̄ eū querebant se cogit id compellit ad surgere in intellectu. ut intelligant quia pl⁹ debent obe dire do ū patri quā homini matri. & simulato patri ioseph in his id in duum⁹ officiis & in doctrina hom̄ū doctorū. ut in his id in domib⁹ patrū debeo residere sic bon⁹ filius in hereditate patris sui Et ipse in intellexerit uerbum in dedicatione q̄d dixit in his q; patris mi sunt. & descendit cū illis descendit q̄ ibi in nazareth in latere montis ē sita. Nazareth in planicie. Et erat subdit⁹ illis. Exemplum humilitatis fuit dñs thc xp̄s. Deferebat honorē do patri aq̄ienti ē. ante omia scla. Deferebat homini matri mariae deferebat simulato pri ioseph. Quare hoc agebat. ut daret nob̄ exemplum obedire debere p̄ceptis pat̄nis & mat̄nis. Ip̄ pat̄res & matres uenim⁹ in hunc mundū. Illi genuer̄ & nutrier̄ nos illi educauerunt nos illi aut̄ aluer̄ nos. & mat̄ ei⁹ conseruabat omia in hac in corde suo. Sine que etiam intellexerant seu quere du intelligere poterant omia in corde suo conseruabat. ut tempore congruo narrare apl̄is & euglistis ad transscribendū scām uolū p̄rat̄ du sicut erat. Et ihs p̄ficiebat sapientia & ætate. Non minus p̄ficiebat q̄ p̄fectus erat dñs. nō habebat q̄d p̄ficeret in se ipso q̄ ipso s̄ emisit thesauri sapientiae & ipso abuat omis plenitudo diuinitatis corporaliter. sed in illis p̄ficiebat quidem doctrina illi⁹ p̄ut ualla tempora p̄ficiebant. Verbigrā. Est modo aliquis bon⁹ cantor. ante quā cantilenā suā alius in sinuet nō dicit p̄ficere in ipso. q̄ n̄ habet q̄ proficiat. Cū aut ex illa cantilene p̄fi

hic desunt quaedam folia

Galilee. Intelligere debem⁹. ñ ppt̄ in gluuiā ut uoracitatē uenirs illud dn̄o fecisse. sicut mos ē glutonū facere. ñ utiq;. Hā sciebat dī filius qđ inuptūs aut inconiugato plerisq; ibi conungerent. deuertis locis ut aliq⁹ d ibi facere signū. & si credere uoluissent crederēt qua adhoc uenerat ut peccatores saluare. Honuenit uocare iustos & peccatores ad penitētiā. Et tñ ē op⁹ sanis medic⁹ & male habentib⁹. Ut certe qp̄ uidebat futuros hereticos inecta ee. q̄ dicerent a diabolo ee nubtie Hā ido ppt̄ hoc uen̄ ad nubtias ut ostenderet qđ ñ sint a diabolo & ad ē & ibi facere sua mirabilia. Interrogat⁹ dn̄s a patrē eius. si uelit & ex qua cumque re uxorē dimittere. ille respondit ei dicens. Si licentiā rem dimittere. nisi tantū ex causa formicacionis. & addidit. Quē dn̄s unxit. homo ñ separet. Ut nuptias fact⁹ erit a diuicio sic scriptū est. Cū rediuerit a diuicio quando scis & electus dict⁹ erit Ventre benedicta patrissimi possidere paratū ut regnū. Nam dcs nupti is dic̄ ioh̄s. Beati qui ad cēnā nuptiarū uocati. Erat ibi. Mat̄ ihu que admiraculū quo cat dnm in nubtiis significat synagogā. que semp signa & miracula petit sectm qđ paul⁹ apl̄s dic̄. Iudei signa petunt Hoc ut ē dixit ihs ad illa nuptias Excepta mistica significacione uoluit dn̄s uenire ad nuptias ut eo firmaret qđ dic̄. Hā dn̄s unxit homo ñ separet. Si enī culpa esset uxorē ducere. neq; qua dn̄s ad has nuptias uenire. & neq; qua suo miraculo honorare dignaret. Legitimū coniugiū ñ displicet dō. q̄ ad ppagandā prolem sobolē ee stabile instituit. deficiente uino. Sc̄ām litterā uolumptate dī actū ē ut unum deficeret. tunc tēporis in nubtiis ut p uia ratē dī meliore uino facto manifestaret gta dī latentis in homine adsūpto a filio dī. & fides discipulor ex eor credencia roborare in dn̄o ihu ppt̄ sicut ex facto est.

ut in fine huius euglii dicitur et crediderunt in eum discipuli eius. Secundum spiritualem
intellegenciam uinum id est spiritualis intellegencia que erat in lege et prophetis et ceteris
diuinis scripturis ob carnalem scribarum et phariseorum interpretacionem uidebatur
deficere. Non deficiebat in seipsa scriptura. sed in illis qui male interpretabantur
illam. sic et modo faciunt posteri illorum iudei. Sed quid factum est aparens dominus in car
ne. illud quod uidebatur deficere in lege et prophetis et psalmis et ceteris scripturis propter
malorum hominum perusa interpretacione. ille in melius restaurauit. quando post resurrec
cionem suam sic luchas dicit. aperuit illis sensum ut intelligerent spiritualiter omnia que
scripta erant in lege et prophetis et psalmis de eo. Dixit mater eius ad eum. Vinum non habent
Quid pertinebat ad beatam mariam quod uinum deficerat in nubtiis. quia nec filiam suam tra
debat uiro. nec filio suo ducebat uxorem. Sciendum est quia beata maria prophetissa erat
Sciebat quod dominus ad hoc uenerat ad illud conuiuium nubtiarum ut miraculum ibi face
ret. conuertendo aquam in uinum. et ideo more muliebri incitata dixit domino
Vinum non habent. Hac si diceret. Si ad hoc uenisti ad nubtias. ut miraculum
ibi faceres quid moraris. fac cicius quod facturus es. ut manifestetur gloria tua
Dicit ei ihesus. Quid mihi et tibi est mulier. Non ignorat dominus matrem suam qui nobis
precipit dicens. Honora patrem tuum et matrem tuam. ut sis longe uus super terram.
Nec denegat beatam mariam matrem suam esse. cum paulus apostolus dicit manifeste. Qui
factus est ex semine dauid secundum carnem. Sed cogit eam occulos mentis ad tollere. ut in
tellegat potenciam diuinitatis sue. quid mihi et tibi est mulier. sub audi comu
ne in hoc miraculo quod patraturus sum conuertendo aquam in uinum. Certe non solum
in id facturus per naturam humanitatis quam ex te sumpsi. id est per uirtutem corporis
et anime sed pocius per potenciam diuinitatis quam ab eo ante omnia secula ienitus ex deo
patre. Non dum uenit hora mea. Id est non dum uenit hora passionis mee ut de
monstrem quam fragilis sit illud quod a te sumpsi. Faciende erant uirtutes. predi
candum erat euglium a xpo in mundo. et postmodum uentura erat hora passionis
domini quando crucifigendus esset uocibus uidearum ad damancium crucifige eum

& in manib⁹ militū romanor⁹. Ven hora passionis quando pendens in cruc dix matri suae. Mulier ecce filius tuus. id est qd exte accepi corp⁹ ut delicet humanu modo apare & qua fragilest. qua potest crucifigi potest mori. sicut modo moriturū e. Et dix mat ei ministris. Quodcunque dixerit uob facite. Licet dns talit locut⁹ fuisset contra beatā mariā sic supi⁹ dictū e tam ipsa beata sciebat sic dictū est pspm pphetę qd adhoc uenerat dns ad nubtias ut miraculū ibi patraret & conūtendo aquā in unū. Et ido fiducialit dix ministris ut ob,edirent uocī filii uolentis. Imbere & ydrias impleri aqua continuo implerent. Erant aut ibi sex inconiu uidelicet nubtiarū lapideae ydriae sex positae. Aqua grece ydor dr. & habeo nomine qd e idor apellant. ydriae uasa aquarū receptui parata. Secūm purificacionem iudeor. id est secūm ablucionē iudeor. Quia iudei solebant crebro lauare corpora sua. ut solumodo man⁹. quando cuiq; loquebant cū aliq ventile. aut aliquid immundū tangebant. Et qr multa uocabula fuerant ad illud conuiuium nubtiarū. ido multitudo aquarū erat ibi in uasculis ut sufficeret ad lauandū. Aqua duo officia habet. sordes abluit. & sitientē refic Significat sacrā scripturā. de qua salomon. Aqua pfunda uerba ex ore uiri. & torrens inundans fons sapienciae. Sacra scriptura sordes peccator⁹ nr⁹ abluit cū dic. Lauamini mundi estote auferte malū. &c. Et ad cognicionē di omnipotis nos refic cū dic. Audi israhel dns deus tuus deus unus est. Vasa lapidea in q̄b⁹ continebant aqua. significat corda uitiorū forcia que habent fortitudinē auero lapide xp̄o. De qua dic beat⁹ petr⁹ apl⁹. Ad quē accedentes lapidē uiuū. & ipsi tamq̄ lapides uiui sup hedificamini. Iste lapis qui daniel uidit p̄cisus de monte sine manib⁹. id est sine choytu uirili & implesse totū orbē terrarū. Et bene secūm purificacionē iudeor duc ydriae ponunt in q̄b⁹ continebat aqua. qua lex & pphetę. & psalmi. & cetera scriptura ueteris testamenti date est pptō usum iudaico. ut inde haberet⁹ aquā

cognicionē dī omnīs p̄ capere. Grā aūt nou testamēti nō solū iudeis ex
dentib⁹ sc̄z ac̄rā & gentib⁹ p̄ te in dn̄m credentib⁹ datū ē. P̄ senariū numerū
idriarū possum⁹ intelligere sex ac̄atas mundi. Prima ac̄as fuit ab adā
usq; ad noe. Secūda ab noe usq; ad abraā. Tercia ab abraā usq; ad dauid.
Quarta ab dauid usq; ad trans migracionē babilonis. Quinta a trans migracio
nē babilonis usq; ad aduentū dn̄i. Sexta ab aduentū dn̄i usq; ad finē sēi.
In q̄lib⁹ sex ac̄atib⁹ nō defuer sēi. q̄ siue uerbis siue scriptis seu recte uiuendo alios ad
uite p̄berent. Capientes singule ydrie metr̄eas. id mensuras. Mensura grece.
metron dicit. Binas uel ternas. Una metreta. c̄tinebat mēdiū. Bine
metrete. c̄tinebant mod. vi. Tres metrete. c̄tinebant mod. viij. Nō dix
alie ydrie capiebant binas metretas. & alie ternas. sc̄z singule. Ut intelligeres
quia aequalit̄ tenebant. Sc̄z p̄pt̄ misteriū dix. capientes singule metretas
binas uel ternas. ut demonstrarē quia sacra scriptura aliquādo mencionem
facit patris & filii. Psalmista sic loq̄t̄ ad dn̄m patrē dicens. Omnia in sapiencia fe
cisti. id in filio. Xp̄s apellat̄ sapiencia. sic dic̄ paul⁹ apl̄s. Xp̄s dei uirt⁹ & dei sa
piencia. Capiebant ternas mensuras. quia sacra scriptura aliquādo mencionē
patris. & filii. & spūs sc̄i fac. Iuxta illud psalmiste. Verbo dn̄i celi firmati sunt
& cōs. Tota trinitas hic ostendit. in uerbo intelligē filiū. in dn̄o intellige dm
patrē. in spū horis ei⁹ spm sc̄m. Et in alio loco idē psalmista. Benedicat nō
dēs dēs noster. benedicat nō dēs. Pat dēs. filius dēs. spūs sc̄i dēs. Dic eis dñs. Implete
ydrias aqua. Poterat dn̄s iuuellere tunc temporis unū facere de nichilo. Iux
ta q̄d ioh̄s euāgelista dic̄ deco. Oīa p ipsū facta s. & sine ipso factū ē nichil. Sc̄z
noluit. Quare. ut nos doceret nō in uulgo. quia apparens in carne nichil aliud
p̄cepit nec docuit nisi q̄d lex. ppheē & psalmi p̄ dixerant deco. Non ueni
ppheas uexta q̄d ipse dix. sed nō ueni legē soluere sc̄z adimplere. Et impleuer
eas usq; ad [illegible]sumū. Sc̄dm literā ista ministri. q̄ unū ppinabant in con
uiuio. pin[illegible] cerne erant. Sc̄dm spāle intellectum querendū ē. quid

significent isti ministri. Significau scos aplos p̄ros p̄ros paulū. Andreā. hiero
nimū. gregoriū. Augustinū. Bedā. Cassiodor. & ceteros qui adnō illuminati sa
cra scriptura ueteris testamta. que p aquā dr̄ signat fidelit intellexer. & prudē
ter exposuerunt auditoribus suis. Implener eas ydrias usq; ad summū. Quia intel
lexer nullū temp̄s scti aduentus mundi usq; ad aduentū dni alienū fuisse a ueis
doctoribus. q̄ siue ubis siue scriptis. siue exēplis. siue factis alus salutis demonstra
rent. Secundeam qualit hae sunt ydrie. p sex mundi aetates denotat aq;
uis spiritalē intellegencia conuise. In p̄ma aetate scti legis adā duos filios
abuisse hcain & abel. quor hunc fuit pastor ouiū id abel. alter agricola id
hcain. Qui inuidia ductus occidit frem suū abel. p̄terea quia dō placebat
Et tobhoc quia frem suū occidit. ipse hcain maledictus ē. Abel aut quia dō
studuit placere inmoc̄ter occisus est. idō iustus apellari meruit adnō ineu
glo. Cū haec legim̄ dicim̄ quia illi q̄ innocent dnō seruiunt iustificari
merent cū abel. illi q̄ homicide existunt bonis inuidentt damna merebūt
cū hcain. Quasi ydriā plenā aqua in manib̄ tenem̄ unde abluam̄ & unde
saciem̄. Sic et nob aec ydria plena aqua. in spāle sapore uinu
h abel q̄ fuit pastor ouiū. p̄figurabat dnm ihm xp̄m q̄ dic. Ego sum pastor
bonus. qui pasco oues meas. &c̄. Et ego sum pastor ouiū. Abel qui innocent
seruiunt dō. idō placuit ei. & dns ihs qua dī patris implent uolūtate
uxta qd ipse dic. qe que placita sibi facio semp. idō placuit dō patri uxta
qd ipse dns pat de celestib̄ sup eundē filiū in baptismate intonuit dicens
H ic ē filius mus dilect. in q̄ mihi bene conplacuit. hcain q̄ inuidia occidit frem
suū abel. p̄figurabat iudeos q̄ inuidentes dnm occider. hcain fr̄ erat abel
& dns de iudeis duxit hor̄ginē secm carnē. Beata maria de iudeis fuit. Cha
m ppt inter fectionē fris sui. maledict ē. Dicte ei dnō. Maledictus eris
sup terram. &c̄. Et iudei maledicti sunt. ppt ur̄ fectionē dni nri ihu
xp̄i damnacione ppetua dicentes. Sanguis ei sup nos & sup filios nostros.

Ve aut ppt int fectionē fris sui uagus ꝛ ps ꝙ fuit intera. Et uidei p dñi nr ihu xpi ascensionē fuer uag. qua pdider hereditatē dñm thm xpm & hereditatē. id tram repmissionis quando dispsisunt modo pomīs nacones. Terra que aperuit hos suū ꝛ suscepit sanguinē abel de manu cain. pfigurabat aeccl̄am. que cotidie uescit ꝛ sagnat corpore & sanguine dñi non adpdicionē sed ad salutē. Vox sanguinis abel clamabat ad dñm de tra. qua scā aeccl̄a quotidie refectacorpore & sanguine dñi clamat in oracione. Latinr q̄ est incel. Cū aec legim & ita intelligim. ydria que ante sapiebat aqua. iā incepit nob sapere unū. qua q̄d patrib pcessit in figura. nob complet in ueritate. ꝛ q̄d illis fuit storia nob ē allegoria. In scā aetate scli legim ppt peccata hominū uenisse diluuiū in mundū & deleuisse omē ien humanū ꝑt noe. q̄ ppt iustitie meritū saluari meruit cū filiis suis. Dū aec legim ꝛ discim. qua peccatū unde clam. iustica ū saluacionem mere. quasi ydria aqua abem sc̄itatē nob inuenū. id unspalem intellectū. Noe q̄ int ptat requies. sig dñm thm xpm q̄ dic. Discite ame qm mitis sum. & c̄. & diluuiū designat baptismū. & columbam q̄ de ulit ramū oliue uirentis foliis in ore suo. sig spm scm q̄ confirmat credentes ab aqis phunccione sacre crismatis p̄ gram baptismi. & archā que de ligno imputribilib ē facta. designat aeccl̄a que hominib in ēnū uicturis aedificat a noe. id a xpo. Omis q̄ extra archa fuer perier. Simulit fit modo in scā aeccl̄a. Omis q̄ extra fidē scē aeccl̄e s. sic pagani hereici. falsi xpiani. pereūt & nalit. Noe plignū & aque saluat ē. cū scis. & oīa in scā aeccl̄a p fidē & nce passionis. & p baptismi sacramentum saluant. Cum aec intelligim ydriā plenā salubem uno uino. unde iocundem ꝛ saciem. habem int cetera aetate scli legim q̄d dixerat dñs abrae. ut offeret ei filiū suū primogenitū ysaac in holocaustum Quod ille n dest facere. fec sic p̄cepit ei dñs. Onerau suū asinū & uenit ad locū ubi p̄ceperat ei dñs. Cū q̄ aberet supstruē lignoꝝ composita sup

aram & desup conligatū filiū erec ta manu cū gladio. continuo uen uox de celo dicens. Abraā abraā. ne extendas manū tuam. sup puerū nunc cognoui q timeas dnm & ob hanc causam meruit ipse benedictionē consequi dicente ei dnō. Quia fecisti rē hanc & non pepercisti filio tuo unigenito. &c. Cū ecclegim⁹ idiscim⁹ q obediencia benedictionē merē. quasi ydriā plenā aqua tenem⁹. Sc ūtat nob aec aqua misua ussimū gustū uini. t abraam q int pātat pat multarū gencū. intelligim⁹ dm patrem q ē pastor & creator omiū ppl⁹. t ysaac q int prcat risus. designat dns ihs xps q dixit discplis suis. Iterū aut uidebo uos & gaudebit cor uram. t aries ē designat humanitas xpi. t ysaac intelligim⁹ dnm ihm xpm pfiguratū in hoc. q t ysaac inlesus incolomis redit ad ppria & aries ē pro eo immolat⁹. significatū est q dns ihs xps passur⁹ esset scdm humanitatē. Duinitate aut impassibilis mansit Ligna que ysaac ferebat intelligim⁹ crucē dni qua ipse dns tulit tēpore passionis sue sic euglm narrat. & ipse sponte uult ad immolacionē. Simili dns ihs sponte uult ad passionē. Ignē que abraam ferebat. intelligim⁹ dilectionem di patris qua abuit erga gen⁹ humanū mittendo filiū suū in mundū ut redimeret gen⁹ humanū. uix taq ioh euglista dic. Sic enī dilexit ds mundū ut filiū suū unigenitū daret pro mundo. Gladiū que abraam ferebat intelligim⁹ pmissionē patris qua pmisit filiū suū ihm xpm crucifigi. Unde ipse filius dic ad patrē. Ūm que tu pcussisti. id pcutī pmisisti psecutis iudei. Intelligim⁹ ad ria benedictionē qua abraam p fidē consecut⁹ ē. in nob q de gentib⁹ credim⁹ ee complendam. Cū aec omia intelligim⁹. id ria plena optimo uino abem⁹. In quarta aetate scti legim⁹ dd humile & innocente psecutionē saul sup hu unuidi regis pretulisse. Sc saul ppt peccatū suū. int fectus ē in monte gelboe. David aut humilis & innocens exaltat⁹ ē in regno. H aec legentes discim⁹ quia sup bia & inuidia morte. humilitas & innocencia exaltacionē merē. Hydriā plenā aquā t abem⁹. Sc ūtat nob aqua inuinū id in spiritale intellegencia.

Dauid q̄ int̄ p̄tat̄ manu fortis ut desiderabilis sic̄ xp̄m. dd̄ q̄ pulcher fuit de secūdā gen̄. Et dñs ihs xp̄s strauit diabolū potēciam q̄ speciosus ē̄ pre filiis hominū. Saul q̄ p̄secut̄ ē̄ dd̄ sic̄ iudeos. q̄ p̄secutis ē̄ dñm ihm xp̄m uo lentes memoriā illi⁹ auferre de tra. Sc̄ illi ut iudei humiliati sunt sc̄dm p̄s ponis terras. Regnū ū illi⁹ cui⁹ nom̄ conatis extinguere. exaltatū ē̄ in gentib⁹. Iuxta q̄d psalmista dic̄ illi. Exaltare sup̄ caelos dñe. Cū accepta intelligim⁹. p̄fecto uino de aqua factū habem⁹. In quinta ætate sc̄i legim⁹ q̄d ppls israhel⁹ p̄p̄t̄ peccata sua captiuat⁹ de ihrlm in babilone a nabuchodonosor rege. sc̄ibi ut in babilone p̄ lxx. annos comorat⁹. Post lxx. annos poenitēciam agendo reuis⁹ ē̄. sub ihu sac̄dote magno int̄ ramsuā Cū aec legim⁹ sc̄ discim⁹ qua peccatū confusione. penitēcia ū uenia mer̄ quasi ydriā plenā aq̄ p manib⁹ tenem⁹. Sc̄ intelligim⁹ p̄ nabuchodonosor q̄ captiuauit pplm de ihrlm. diabolū q̄ cotidie conat̄ pplm dī de ihrlm ut de sc̄a aecclā p̄trahere ad babilone ut ad confusione peccatoꝝ qua babilon int̄ p̄tat̄ confusio. In sexta ætate sc̄i legim⁹ dñm nr̄m ihm xp̄m octauadie natiuitatis sue fuisse circūcisum. Et ad die declarum apparentib⁹ intemplū cum muneribꝰ. Cū aec legim⁹ ydriā aqua abem⁹ qua discim⁹ dñm in circūcisione obediencie exemplū ut ipse dñs legi quā p̄ mo sen seruis suis dederat obedire nō dedignat⁹ ē̄. Multomagis nos qua homines sum⁹ debem⁹ oboedire mādatis dī Et dic̄ eis ihs. Haurite nūc et ferte architriclino. Archos grece. latine dicit⁹ princebs. Cōsuetudo fuit antiquoꝝ nobiliū potentū tres lectos abere tēpore cōuiuii sui. in q̄b⁹ recūberent. qua iacendo comedebant. Architrin⁹. dicit⁹ princebs. triclinii domoꝝ. truī lectoꝝ. qua lectū grece. dine dicunt. Sc̄ quere dū ē̄ quis fuerit spālis. iste architriclin⁹. Videlicet beat⁹ paul⁹ apls q̄ de uetusta re lucere. conuis⁹ ē̄ adorām sōi cultu p̄triclinii designatur sc̄a aecla que continet̄ in se tres hordines plateꝝ uidelicet. et epoꝝ. pbroꝝ. haccleroꝝ

contenenciū id uidutrū ꝛ conuiuatorꝫ q̄ legitimo conuiuio utunt.
storū truū hordinū fuit beat⁹ paul⁹ architriclin⁹. id princeps scdm qđ ipse dic. Qui opat⁹ ē pro populo circūcisionis. opat⁹ ē exemplū ingentes. id q̄ prorum fec principē iudeorꝫ credenciū. ipse me constituid magistrū ꝛ doctorē gencū credituraruū. Et tulerunt ꝛc. Non possum⁹ spaciat p singula ire. q̄ nec doctor hoc fac. Vt aut gustauit architriclin⁹ aqua uino facto. Vbi gustauit architriclin⁹ beat⁹ paulus apls de iudaismo conuersus ē ad fidem xpi. Aqua unū factū. id spalem intellegenciā que erat in lege ꝫphis & psalmis data adno ꝛ sibi & alis. Et nesciebat unde ēet. Ministri aut sciebant q̄ auferant aquā. Ministri id discipli q̄b⁹ dns p̄ resurrecionē suā aperuit sensum ut intelligerent oīa que scripta erant in lege ꝫphis & psalmis de ipso. Incipiens a moisen. Omīs phe sciebant unde ēet illut unū. Vocat sponsū architriclin⁹ ꝛ dic ei. Omis homo primū bonū vinum ponit. More humano loq̄t⁹ hucusq̄ dicens. Omis hoc primū bonū unū ponit. ante⁹ ora conuiuā cum. & cū inebriati fuerint tunc id qđ deteri⁹ est. propinat illi. Tu aut seruasti bonum unū usq; adhuc. Iam dixim⁹ supi⁹ quia sponsus ē dns ihs xps. ipse seruat bonū unū usq; adhuc. id usq; ad tempus incarnacionis. Num quid nī bonū unū erat lex ꝫphe. Erat utiq;. Sed melior ē unus euglū. quā unū legis ꝫpharū. Quare ꝫphe ꝛ lex. q̄ lex tam pmittebat iuxta illut ysaie. Si uoluerit⁹ ꝛ audieritis me. bona terre comedetis. Euglm ū regnū caelorꝫ pmittit ad tribut. ido melior unū ē quam legis. Quanta nāq; distancia ē. int aquā & unū. tanta distancia ē. int illum sensū qui erat in lege ꝫphis. & illū quē dns in euglo demonstrauit. Hoc fec in cui signorū. id miraculorū ihs in chana galilee puncie. ꝛ manifestauit gtam suā id potenciā suā. Gta di dicit quicquid mirabile uidet. siue in caelo. siue in terra gl̄a di id laus di est. Cuius fec dns ihs illud miraculū conuertendo

aquā uinū. Magnū miraculū legim' fecisse quando la;arū suscitauit. ut ex quinq; panib' quinq; milia hominū saciau. ⁊ sic hic legim' fecisse quando de aqua uinū fec. Ista dū audim' mirā. illaq; p singulos annos fac non miram'. Sed q; tunc fec carnalit. ⁊ hodie maiora fac spaliter. Maior fit miraculū cū hū fuerant qui non erant ut conditi hodie nascunt' & aparent. q; non fuerunt nisi. quā illi fuerant ⁊ resuscitant'. Vt certe maior fit miraculū quando de paucis granis plurimas nob' segetes gignit. & abundantissime in toto horbe terarū tribuit. quā tunc fuisset quando de quinq; panib' quinq; milia hominū saciauit. Dns maiora fac quando p singulos annos de celo imbres ruere fac. ⁊ nites q; tēpore hyemis sicce sūt dō donante humorē uitis. ipse humor uitis in botros p rumpit. Nubi ad maturitatē deuenerint colligunt'. ⁊ mittunt' in torcular. tunc implent' uasa abundantissime. Ista multo magis' miracula ideo non mirant'. quia usu ut assiduitate uiluer. Vt p hoc gl;ificare. id laudare. Et credider' ei discipli ei'. Firmi' credider' quā antea credidissent uso tanto miraculo soliditi sunt in fide xpi. Le Sci euglij Sdm Matthā: Secundo

Homilia super Matthæum, cum descendisset Jesus de monte, turbæ multæ secutæ sunt

In illo tpe. Cū descendisset ihs de monte. tbe multe

Super sermo euglicus narrat. q; dns ascendit in montē ubi multa loc' fuerit sermone plixo; ⁊ explicito descendit de monte. Multi putant istū montē in quo dns ascendit. montē oliueti fuisse. sed non fuit. Sequencia isti euglij manifestat'. cū dicit. Cū aut intrasset capharnaum. Capharnaū ciuitas ē in galilea. p uincia ad radicē montis tabor sita in quā intrauit dns ubi descendit de monte. Et ideo possum' intelligere. q; iste mons non fuit oliueti. sed tabor. Et montē hoc in loco celsitudo uirtutum intelligit'. In illis sedet dns. q; in celsitudine uirtutū consistunt. quib' spes uel contuitacio inclusa ē. Vt certe requies aēne beatitudinis. in quo habitabat

ante quā uenire in mundū ⁊ solumodo in huna plebe notus. hoc ē in plebe iude
orū. sic scriptū est. Notus in iudea dñs. Sed tunc descendit de monte. scilicet
de sinu patris. quando humanari uoluit. et uerbū caro factum ē. ⁊ abitauit
in nob. Et cū in forma dī esset. non rapinā arbitratus est. ⁊c. Tunc secute s̄
eū turbe multe. id ōme ien' humanū. quia tot' mund' abiit p't eū. Pri' inces
sit xp̄s. exp̄ssit uestigiū ut nos eū sequam' ipso dicte. Tollite iugum meū sup
uos. ⁊c. Item. Qui uult uenire p't me. Secute dñm fuer' turbe n̄ tantum
pede quā fide. Aliquando solus ascendebat in monte cū discp̄lis suis relictis
turbis in campestrib'. ibiq; docebat eos altiora ut secreciora qd capere pote
rant. Unde ⁊ dicebat. Vob datū ē. nosse misteriū regni dī. ⁊c. Turbis in
campestrib' positis. eaque minora erant nūciabat. Talit' debent facere
doctores in scā aecc̄la. Cū eis ascendant in montē. q̄ capaces s̄ ad intelle
gendū id altiora. Minorib' que capere n̄ possunt altiora. lac tribuant
Paruulis ē lac tribuendū. in q̄ nutriant' hi q̄ capere n̄ potest altiorē. nunciet
minora. Teste petro. Quasi m̄ geniti infantes racionabiles sine dolo. ⁊c.
Qui infirm' ē holus manducet. id peccaminū suorū penitead. Sic scriptū ē.
Penitimini igit' ⁊ conūtimini ut deleant' ur̄a peccata. Cū descendisset ihs
de monte secute s̄ eum t̄ be multe. Ubi cūq; in sacro eloquio nom̄ turbe
audiuim' diuīsitatē uolumtatū intelligere debem'. N̄ enī huni' uolum
tatis erant. q̄ ad dñm confluebant. Alii ad hoc sequebant' eū ut audiē
tes p̄dicacionē ex ore ei'. ⁊ miracula que faciebat crederent in eū et sal
uarent'. Alii sequebant' eū ut sanitatē mererētur accipere. sic iste leprs'
q̄ in subsequētib' comemorat'. Alii ut reficerent' ab eo. Alii curiositatis so
lumodo causa sequebant' eū. ut reūtentes ad ꝓpria potuissent dicere uidi
mus mirabilia hodie. Alii aut̄ sequebant' eū ut sanitatē mererent' acci
pere. ⁊ audientes ei' doctrinā potuissent in aliq̄ eū reprehendere. sic scri
bē. ⁊ pharisei. Et quia haec diuīsitas animorū erat millis. ido turbe

uocabulo censerit. hoc scdm lrām. Cr erū aūt scdm spāle intellegenciā
p monte designat celū. Descendente dño id decet & uenente immū dum
p incarnacionis misteriū. secuī sunt eū tbe multe ueneris umam pfidē. Nisi
enī ille descendisset. nemo hominū ad celos ascendisset. Ante quā erg filiꝰ
dī uenisset immundū p incarnacionē huna tantumodo turba. id plebs iu
daica sequebat eū. Sed postquā dñs aparuit incarnat. & euglīm immūdo
p dicauī nec ī & pt ressurreccionē suā unde uenerat redit. id ad caelestem
patriā multe turbe ex omīb gentīb secute sunt eum credendo. diligendo. & p
cepta illī implendo. Secuī ad ea chotidie. & secuī usq; ad finē scī Ecce
lepsus uenies adorabat eū dicens. Iste lepsus nonpoterat cū dño asce
dere in montē. quia infirmꝰ erat. nō nualle pstolabat aduentū eius.
Dñe si uis. uolūtate dñi tribuit potestatē. & dicēs Dñe si uis potes me
mundare. hac si dicere. Placuit t ut ab ac lepa p funderer. placeat tibi
t ut ab ac lepa munder & extendens ms manū tetigit eū dicēs. Quare
tetigit dñs leprosū cū lex pcipere ñ tangi lepsū. ne forte efficere ipse
lepsus q eū tangere. Nūq ā ñ sine tac tu poterat eū dñs sanare a lepa. &
terat utiq; Sed ut demonstrare & qd dñs erat legis. nec contaminari timbat
ut homines. nō uolut lepsū tangere ut suo tactu fugere lepa a eo. Nullo
modo ergo alepa coinquinari poterat. q alios ab infirmitate liberabat Vo
lo mundare. Unde quā humilis responsio dñi. Lepsus dixerat si uis. & dñs res
pondit. Volo. Lepsus dixerat potes me mundare. & Dñs respondit imperatiue
Mundare. id san sis. Nī ut quidā putant latinos sic ungē dū ē. ut legendū
uolo mundare. sed separati ut primū dicat uolo. & deinde imperet mūdare.
Et confestim mundata ē lepa ei. Nichil me dubitē. ut pceptū dñi & op ei
quia imperato nūbo ei. ē opacio illī uxta qd psalmista dicit dicendo. Ipse dixit
& facta sunt. Ipse dixit in exordio mundi fiat lux. & statim facta ē lux. Ipse dixit
fiat firmamentū. & statum factum ē firmamentū. Ipse dixit leproso mundare. & sta

tum sanº effectus é. Et ait illi ihs. Vide nemini dixeris. Quare pcepit dns lepso dicens. uade. ut caue nemini dixeris qt ame curatº sis. cũ alibi ipse pci piat dicens. Sic lux urª cora hominibº. rcẽ. Ut daret nob exemplũ utquo cũq; aliq dboni uerimº. ñ solũ abstinere amercede pecunie debere. sed ad ria amercede laudis humane. ne forte ducatr nob in examine extremi iu dicii adño. Recepistis mercedẽ uram. ut laudẽ humanã. Dehuade o ste de re sacdotib. Legimº in sco euglio mortuos adño suscitatos. cecos inlumina tos. paraliticos curatos. demoniacos ademonib liberatos. uarijs langoribº oppssos adño sanatos. sed nullũ ex hominib legimº dñm misisse ad sacdotes nisi solum de lepsos sicut hic. & sic in alio loco demonstratr. Quare hoc. ñ sine causa. Primũ ido misit dns lepsos ad sacdotes. ne infringere uideret legem. Quia lex pcipiebat ut q cũq; lepsº fuisset. accederet ad sacdotes. & illoꝝ iudicio sequestraret a consortio sanoꝝ. Mundat aut a lepa. iterũ p iudicii sacdotũ reciperet intra castra. Spalit sacdotum uidens figu ram gerebat sacdocii ueri. qd modo agit in sca ecclia. Cui sacdocii princeps ẽ xps. cui dicit ad ño patre p psalmista. Tues sacdos in aẽ nũ secm ordi nẽ melchisedech. Lepa sig infidelitatẽ horiginale peccatũ. & hereticha iudaicham q; prauitatẽ seu p fidiam. Omis ergo siue pagan siue iudeus siue hereticus. siue falsus xpian q horiginali & actuali peccato grauatur & q facit homicidiũ. adulteriũ. sacrilegiũ. & criminalia peccata & fidẽ quã habet operib denegat. Lepsus ut peccator. Iste talis necesse ẽ. ut accedat ad sa cẽdotem & ostendat leprã. ut peccata sua confiteat ei. & p iudicii sacdotii debet se abstinere ab introitu ecclie. donec mundet a peccatis p penitẽ cie lamentum. Exploret ũ digna poenitencia. iterũ p iudicii sacdotum recipiat intra castra. ut sociata sce ecclie & reconciliet altari & comu nicet corpore & sanguine dñi. Ut ido misit dns lepsũ ad sacdotes. ut da ret nob exemplũ honorandi sacdotib. & p quoꝝ misteriũ unicũ salutis nre

vniuersum. Filios reni babtizans aqua & confirmans spu sco. & illos mittens ad patria celestem. Aqb ergo tanta acepturi? dignue honore illi impendam? Video mis dns Ihesu ad sacdotes iudeorum. ut iudentes illi sacdotes Ihesum p virtute dni sanatu. crederent mihi & saluarent. Su noluissent credere inexcusabiles fierent vndie vndiq; de aduentu ei. Thoce qd dns subsequit dicendo. & offer munus qd p̄cepit moyses in testimoniu illis. Sub audis sacdotib. Su voluerunt in me credere ostendere illis in testimoniu salutis illoz. Su in me credere noluerint. ostendete eis in testimoniu damnacionis illoz. Iste oo in vtroq; testat. tot? fuit Ihesus. Aliquando solu capud occupat Ihesus. aliquando barbam. aliquando totu corp?. Spalia aut iste vel Ihesus. ven? humanu sig. qd adueniente dno in carne totu erat Ihesus ad peccatis languidu. Omes erant peccatores. scdm qd paul? apls dic. Non est distinccio iudei & greci. Omes enim peccauer & egent gl'a dei. Indigebat nanq; ven? humanum. vero medico dno ihu xpo per passione & sanguinem mundare eum a peccatis sic & factum e. Ipse dns lauit nos a peccatis nris in sanguine suo. & hodie mundat gen humanu a peccatis p fide & gram baptismi p dilecione vera & opacione scam. Quid ergo faciendu e. genti humane p̄ qua mundatu fuerit a peccatis. dno ihu xpo q e ver? sacdos debet munus ad corp? & anima offerre immaculatu vuedo uxta qd paul? apls dic. Obsecro vos p misericordiam dei ut exhibeatis corpora vra hostia viuente. scam. delectante. racionabile obsequiu vrm. Cum aut intrasset capharnaum

Capharnaum ciuitas e. metropolis galileae p̄mincie. & inter p̄tes capharnaum ager consolacionis siue villa pulcherrima. sig. ecclam gencium. Huc ecclia ido ducit villa pulcherrima. ppt diuisos ordines que vica cosiliatur vndelicet platoru. conuenciu. & coniugatoz. Ager consolacionis ecclia. quia illi q peccata sua ut alios deflent. & de infidelitate conuincunt ad fidem. & de peccato reducunt ad penitencia vbi accipiunt solacio

nem

Quam consolacionē. Spem regni celestis. Dicente eis dño. Penitenciam agite. adppinquabit enim regnū celoꝝ Accessit adeum centurio:
Centurio nomen officii ē. nō nature. Centurio dicit q centū militib; p est sic quaternio q quatuor. decharia q decē. & quinquagenaria q quinquaginta. millenaria q mille. idē dicit & tribunus. Accessit adeū centurio, hic orit questio quare dicit matheus centurionē ipse accessisse addm. cū lucas dicat illū accessisse seniores iudeoꝝ misisse. q uenientes addm rogabant eum. Dignus ē. ut hoc illi p stet. Diligit enim gentē nrām. & synagogā ipse nob ædificauit. Quomodo potest utrūq; uerum ē. qd matheus dicit & qd lucas dicit. Utrumq; fuerit repletus spū scō. Ido utrumq; uerū ē. Hec de namq; dicit matheus ipsum centurionē. ipsum & ipsum accessisse ad dnm. qz fides eius & dilectio ipsius nuncios ad dnm ipsum fecit. Similit & ille centurio q domi remansit pl' accessit ad dnm. quā q iubaret eum reuelare. Quare. qz per fidē accessit & dilectionē. iuxta qd psalmista dicit. Accedite ad eū & illuminamini & fide & dilectione. Sic enim illa mulier que sanguinis fluxum patiebat pl' accessit ad dnm quam turbe que eum comprimebant. ita & iste causa humilitatis dixit hoc; sicut aliquando dixit quando ceperat multitudinē piscium. ita ut naucula mergeret. Exi a me quia ho peccatorem sum dñe. & sic ierat seniores putantes per ipsum porcorum suoꝝ immare. rogauerunt eum ut exiret a finib; eoꝝ. Rogans eum & dicens. Dñe puer meus iacet paralyticus. Paralisis grece. latine dicit dissolucio membroꝝ. Iste puer seruus erat centurionis. Tres infirmitates patiebat. Languid erat & paralyticus iacebat. & a demonib; uexabatur. Tunc tres rogabant pro filiis. alii pro filiab; alii pro propinquis quando ista facta sunt que presens lectio euāgelii narrat alii pro infirmitate sua. Iste centurio pro suo rogauit. & ido quia pro seruo rogauit meruit illi sanitatē Et ait illi dns. Ego uenia & curabo eum Legimus in euāgelio sancto nonnulli quendā regulū ad dnm accessisse & deprecatū illum fuisse ut ueniret & sanaret filiū eius quia incipiebat mori. Sed dns noluit Quod ē qd

dñs ad filiū reguli ire nolūt · & ad seruum centurionis ire nō recusauit dicens.
Ego uenia & curabo eū · Nisi qđ superbia nra in hoc fac to rōnđt q̄ nescia
considerare homines p̄ hominem. Dū enim duuncias & potencias istius scli ue
neram in hominib; · neglegim⁹ pensare qđ natura ad imaginē dei fact⁹ sit
sic & nos. Sed dñs ut demonstraret quia que hominib; ui⁹ scli alta sunt · scis
dispiciendas. Et que hominib; sclaribus huius scli dispectui habentur · scis dis
picienda nons. ideo ad filiū reguli ire nolūt · ad seruū ū centurionis ire parat⁹
fuit Et respondens centurio ait. Dñe non sū dign⁹ ut intres sub
tū meū sed tantū dic uerbo & sanabit puer meus. Quare dix dñe non sū dign⁹.
qm lucę fides omnis fuisse pdu. tus non dū tam sacro baptismate erat renat⁹.
putabat se magis p̄sencia dī grauari quā uuari · Et ideo dix · Dñe non sū dign⁹
Tres uur uitres habuit iste centurio in se. Fidē. prudenciā & humilitatē. Fidē
habuit in hoc qđ solo uerbo credid posse sanare seruum suū. Prudenciā in hoc · qđ
cognouit diuinitatē latere. Intra humanitatē filii dei. humilitatē qua indignū
se iudicauit · Cui⁹ rei tū intrare noluit dns Ego enim homo sū sub potestate
constitut⁹. Videlicet sub potestate regis aut comitis aut tribuni · quasi dice
ret · Ego homo · iudex. Ego infirm⁹ · tu potens. Ego sub potestate alteri⁹ constitut⁹
tu sub nulli⁹ potestate es constit⁹. Ego habeo sub me milites unio res meos ut seruos qb⁹
possū imperare ut faciant hoc ut illuc & statim faciunt qđ p̄cipio · Et tu habes mi
lites tuos. id angelos quib; potes imperare ut sanitatē seruo mō restituant. Si di
xeris infirmitati recede · & statim recedet. Si dixeris sanitati uenī · & statim uenit
et. Si uolueris dicere militib; tuis id angelis · potes imperare & statim fiet qđ tu
p̄ceperis. Magnā fidē habuit iste centurio. Audiens aut dns miratus est.
Miratus est · fidē centurionis. Certe ille q̄ mirabat exteri eam ille · id dns operabatur
ea dē fidē uteri⁹ uncorde centurionis. Qđ dns mirat · hominib; mirandū esse ostēd.
Miranda erat fides centurionis q̄ sine doctrina legis & pphar⁹ · & sine modulacione
psalmor⁹ sola fama uulgata de uno deo xpō credidit · Et sequentib; se turbis

dixit. Amen dico uob. Jdueru dico uob. Non inuenitantā fidem
inisrl. Nī loq̄t dñs hic de patriarchis. abraam. ysaac. iacob q̄ p̄fectam
fidē habuer. sc̄z de iudeis q̄ tunc tēporis p̄sentes erant. De illis loq̄tur hic
dñs dicens. non inuenitantā fidē inisrl. id ipplos iudeos. Sic credidit petr.
sic andreas. sic ceteri apli. Nō é mirū qz doctierant in lege ypphis & psalmis
de aduentu xpi. idō n̄ sunt p̄pt̄ hoc multū laude digni. Fides ū centurionis
in hoc é laude digna quā n̄ habebat cognicionē legis ypphārum neq; psalmoꝝ
sola opinione credidit in dñm ihm xpm. Dico uob id testificor uob. quasi dicerē
uiro uob multi uenient ab oriente occidente. Fistas duas plagas mundi id ph
orientē occidentē possum intelligere septentrionē & meridiē. Multi uener
& uenient choradie ad fidē aquatuor partib mundi i recubent id req̄escent
p̄mū in p̄sentisclo p fidem. Finito aūt p̄sentisclo recumbent id req̄escent cum
abraam hysaac. iacob in regno caeloꝝ in gla. Vt aūt p orientē designantur
hi q̄ nup inluminati abluunt p baptismū. i continuo transeunt ad patriā cēlem
tem. Foccidentē possunt hi designari. q̄ p tribulaciones i martirio p pessa. &
requiescent in regno caeloꝝ. Filii aūt regni hui ei cient in tenebras exterio
res. Filii regni id iudei in q̄b antea regnau dñs. i de q̄b antea dicit p psalmista.
Notus in iudea dñs. Illi mittent in tenebras exteriores. i qz repuler a se lumen uerū
id xpm q̄ dic. Ego sum lux mūdi. idō mittent in tenebras exteriores id in aceruū
dāne damnacionis in inferno. Ibi erit flet⁹ i stridor dencū. Fflet⁹ oculoꝝ
intelligē ignē qui a exigne nascit fumꝰ. Ex fumo p cedit flet⁹ oculoꝝ. Fstri
dor dencū. intelligē frigoris magnitudinē. Int cetera mala que in infer
no sunt. i duo mala p ualent ubi ignis & frigus. Unde dic iob. A calore nimio
transibunt ad aquas nimiū. & ab aquis nimiū transibunt ad calorē nimiū. Et di
xit dns centurioni. Vade sic credidisti fiat tibi. Sic credidisti ame sanari
posse seruū tuum fiat t. id sit sanꝰ. Et sanat⁹ é puer ex illa hora. Fide dñi
sui. meruit ille seruus sanari. Similit sit modo in sci accla p fidem dnoꝝ qui

uxte & hordinate p̄ sunt seruis suis merent̄ seruu sanari. Iste centurio gentilis erat. primicias gentiū credturarū sig̃. Gentes quando uener̄ ad fidē incentenario numero consistebant. Centenari⁹ numer⁹ deleua ul̄ desinistra transfert̄ in dexterā. P dexterā designat̄ gaudia aēna. Vnde dicit̄ in cantica canticoꝝ. Leua ei⁹ sub capite mō & dextera illi⁹ amplexabit̄ me. Recte igitur gentiles in centenario numero consistebant. q̄ de sinistra transfert̄ in dexterā q̄ in credider̄ ꝓpt̄ temporalia comoda. sc̄ ꝓpt̄ gaudia aēna. que designat̄ p dexteram. Ido credider̄ ut ad patria cēlestia p uenire mererent̄. Ad quā p̄ma p capienda nos p ducat dn̄s ih̄s xp̄s q̄ uiuit & reg̃ cū patre in unitate spū sc̄i p̄ns i nita sēcla sēcloꝝ.

Lectus sci euangelij secm̄ Matthm̄:-

In illo tēpr̄.- Ascendente ihu in nauicula.- reliqua.

Homilia super evangelium matthei ascendente Jesu in naviculam

OSt quam dn̄s saluator nr̄ multa atq; innumera miracu lorū signa p̄egit in terris.- p quę ostendisse dn̄m esse terre & mari. Et in hac lectione sci euglii gemina naturā di ꝑ p̄s possum⁹ cognoscere. humanā scilicet atq; diuinā. Humanam ꝓhoc.- quia in naui dormiuit ut uer⁹ ho. Diuinā ꝓpterea.- quia uentis.- mari imperauit.- & fec̄ quiescere ut dis. Et ecce mot⁹ magn⁹ factus est in mare. Quod dn̄o ascendente in naucula excitata est tēpestas in mari. n̄ debem⁹ adtendere q̄d c̄tra dn̄m.- discipl̄os ei⁹ comotū sit mare.- influctus suos in tumuerit. sc̄ sciens sup̄se creatorē & dn̄m suū. hoc q̄d uoce nō poterat laudare q̄ b⁹dam motib⁹ & conatib⁹ uolebat occurrere illi. Oīa enī hec menta que nob⁹ insensibilia s.- creatori suo sensibilia ee uident̄. Vt aēia ip̄s ꝑ mitt tente q̄ dormiebat in nau comotū ē mare.- ut discipli q̄ aduc imp̄fecte erant fide terrerent̄ comocione alti aequoris.- necessitate compulsi ē fugerent sius p cib⁹ ad dn̄m & uidentes signū q̄d factur⁹ erat roborarent̄ in fide Ipse ū dor miebat. Mira res illeq̄ psalmista dixerat. Ecce n̄ dormitabit neq; dormi et. q̄ custodit isr̄l. Dormit dn̄s in nau sc̄ ꝓhoc q̄d potuit esurire. sitire.

Homilia super euangelium, ascendente Iesu in naviculam matthei

17

patu ⁊ mori pnob̄. p assumtā ude dice carnē nr̄e fragilitatis potuit utique dormire in nau. Sc̄e q̄ dormiebat ut homo. ⁊ impauit uentis ⁊ mari ut d̄s Et accesserunt ⁊ suscitauer̄ eū. Tanto pauore pculsis sc̄i apli ut d̄m non cū reuerencia. ⁊ sc̄e cū magno impetu excitarent. Quid tu mi dilectissime duce fidei. Recte discipli arguunt. & me duce fidei uocant. q̄ aliquod hactanta miracula adhuc uiderant facere uirtutes. nullomodo debuerāt dubitare dei potestate in mari. Cui q̄ secū habebant utiq̄ sine dubio nō debuerant timere mortē. Et surgens imperauit uentis ⁊ mari. Sicut supi⁹ diximus. natura diligenda ē in hac lectione Sorte homines mutati sunt dicentes. Vnde debem⁹ intelligere aplos hic ee apellatos homines. sc̄e nautas ⁊ alios q̄ parati cū d̄no naue conscenderant. Qd si quis contencios dixerit de aplis ee dicti me lius ē. ut illis consentiam⁹ qua discordia ꝓpter hoc mutam⁹. Soluerant enī discipli apellari homines q̄ uisis tot miraculis imperfecta & imbecilles adhuc erant fide. Allegorice aut̄ p naue unqua d̄ns conscendit. ⁊ arbore d̄nice crucis intelligere possum⁹. unqua cū ipse ascendat discipli ei⁹ secutis eum. ⁊ d imitatis eū. Videam⁹ q̄ modo ut q̄ lit̄ secutis eū. Petr⁹ ⁊ andreas crucis patibulū subier: Paulus & iacob⁹ mucrone decollacione sustinuer̄. Aluisq; iacob⁹ lapidat⁹ est. Et hic omis doctrina suma. fide pfecta. ⁊ opacione iustissima imitatis illū. Sc̄e cū d̄ns ascendit in nauiculā hoc ē in crucis patibulū tempestas maxima orta ē in mari. ⁊ d impio uideo⁹. Nā alii dicebant q̄ bon⁹ ē. alii aut̄ dicebant nō sc̄e se ducit turbas. Et si rexisset ē. descendat nunc de cruce ⁊ credim⁹ ei. Sc̄e q̄ uolut de cruce descendere pl⁹ fec̄ q̄ de sepulcro uictor surrexē. Interim dū ea impio uideo⁹ uererent̄ d̄ns in sepulcro dormiebat. & uix tū oprimebant̄ apli me uideorū. ut si ipse tota die n̄ resurrexisset poene si desperassent̄ acordi⁹ illo⁹ euel lerē. Sc̄e q̄d fecer̄ illi. accesser̄ ⁊ suscitauer̄ eum. Non accessit corpore sc̄e fide deuota. ⁊ desidero. Legim⁹ enī mecclistica istoria. q̄d iacob⁹ alphei uouerit se in cena d̄ni n̄ comessurū sepe nē donec uideret xp̄m resurgere a mortuis

Vnde legim⁹ qđ illi dñs aparuit. sic dic egregi⁹ p̄dicator. Aparuit & iacobo. Sz quid fec dñs surgens a mortuis. impau uentis mari id insidias demonu & seuicia. uideoz placau. & fec alr discplis suis pace. in tantu ut publice in synagogis eoz sonabus p̄dicarent nom̄ dñi ihu & mirarent̄ principes iudeoz dicentes. Quā magn̄ē iste dñs qz tā magnā pace tribuit suis discplis. Possum⁹ aut ad hoc n̄ incongrue aliq̄ dicere. Nauis ista in qua dñs ascendit. figura scē aeccl̄ę tenet. Verbigra. Nauis habet naulū. habet gubnatorē. habet uentū. habet xii nautas. Similit scā aeccla habet naulū dñi patrē. habet gubnatorē dñm ihm. habet uentū spm scm. habet uelū legē moysy cā. habet xii nautas. xii aplos. Et hus omib⁹ fessa atq; recto tramite gubnata nauigat secura int scillā & caribdin. id int paganos & hereticos. & certa de primo regni caelestis puen ad ltr⁹ a scē solidtatis. Caribdis & scilla locas periculosa unusquisq; ne uis ceciderit statī periclitat. Sed p̄ qua dñs ascendit ad celos. fluctus aequor⁹ intumuer contra ea. id ē principes isti⁹ scli in tantu ut omes quos inuenire poterant stabules in fide & p̄dicare nom̄ dñi ihu. & duissi tormentis necabant. Ipse u dormiebat id soltu auxiliu ei subtrahebat. Tunc accedentes sci martires adeu n̄ corporis accessu. & sexsimus p̄ncipib⁹. ac sumo desiderio suscitauer eum. Et surgens ihs fec quiescere seuicia & infestacione infidelium hominu & reddit pace seruis suis & scē aeccl̄ę quo clause erant ussa principu reserate s. Legim⁹ in aecclastica istoria qđ p̄dicante beato siluestro constanci⁹ imp̄r a fide xp̄i ante baptismu p̄sequebat. regenerationis altare p̄cepit. omes aeccl̄ę que p hunusquisq; in p̄ suu ussu illi⁹ fuerant obserate p̄cepit aperiri. & nom̄ dñi palā omi pplo p̄dicare. Possum⁹ aut hoc moraliter intellectu. ad hunu quēq; nr̄m reffere. Anima nra nauis xp̄i ē. Cui ergo disponim⁹ scm relinquere atq; omib⁹ mundanis curis abrenūciare. ac to mtis affectum xp̄m seq̄. naue cu ihu ascendim⁹. Sed cu naufragium⁹ cu xp̄o p̄pelag⁹ huius scli. ict dū insistim⁹ oracionib⁹ aliisq; bonis op̄ib⁹ uacam⁹. insurgit contra nos uent⁹. id diabolus deq; pphetia dicit. Venit aquilo dur⁹. Insurgunt aut lit⁹ maris. id insidie & infestaciones malor⁹ hominu. Et ut hus omib⁹ necesse ē. ut accedam⁹ ad dñm. & eum

nrīs pēib⁹ exercitem. Cuē sipura mīte ⁊ fide pfecta inuocauerim⁹ exurge ipse aso
no q̄ antea dormiebat · ut q̄ solitū auxiliū nob⁹ subtrahebat · impiū uentis ideſt
maligni spiritib⁹ & mari id insidias pfidoꝝ hominū · ⁊ redde nob⁹ tranquillitatē ut
sine aliq̄ contrarietate seruiam⁹ ei. Maligni enī spūs quanto magis nos iuste & bonis
opib⁹ insudēre · tanto magis ingerit nob⁹ malas tentaciones ⁊ inflamat aduſ nos
nos pximos nr̄os zelo & inuidia ⁊ feruorē maligitatis uolens impedire ne nr̄m ·
Idoq; necesse ē nob⁹ sumis uiribꝰ laborare · ut simꝰ armati contra eū loricha iusti
cie ⁊ scuto fidei pfecta omiq; uirtutū robore circūsepti · ut uictores existē
tes de illo uītq̄sperta ⁊ aduſa istīus scā q̄uenire mereamꝰ ad lucē aēne soliditatis
& ad terram decē dic̄ psalmista. Credo uidere bona dn̄i in terra uiuentiū. ipso ad
iuuante q̄ uiuit & regnat in scā scloꝝ aīn

IN EVRIFICACIONEM Sce MARIE ⁊c Sci EVGLII Scdm LVCHAM; Homilia super evangelium Luca postquam impleti sunt dies purgationis

POSTQUAM impleti sunt dies purgationis eiꝰ · siue dn̄i siue
MARIAE. Tulerūt illū · ut dīm inferrent · ꝺ portauerūt eum ut sisterēt
illū dn̄o · ut starent eū in conspectu dn̄i. Sic̄ scriptū est in lege domini
Preceptū erat in lege · ut siqua mulier peperisset filiū · immunda esset septē die
bus iuxta dies separationis menstruae. Infantulū u octaua die circūciderēt. Ipsa
mulier xxxiij⁹ dieb⁹ maneret in sanguine purificationis suae. Omē sēm n tangeret
nec ingrederet scūariū usq; expiacionis sue. Sū masculū peperisset · quadra
gesimo die natiuitatis tricesimo tcio circūcisionis dessereret aparentib⁹ autem
plo cūmuneribꝰ. Sū femina octogesimo die scdm qd scriptū est in lege dn̄i q omē
masculinū ada periens uuluā sēm dn̄o uocabit. ⁊ in hac hec beat⁹ moyses debeat mara
que uirgo cepit ⁊ uirgo peperit uirgo integri corporis mei pmansit. Sce deiſsimu
lieribꝰ que semine uiri cēpiunt n ē credendū qd dn̄s ihs ingrediens in huteri uirginis
marie · abstulisset uirginitatē matris sed sic clauso utero intrauit ita & clauso utero
exiuit. Cūdic omē masculinū adaperiens uuluā · non solū primogenitū masculi
num hominis · sed animā masculinū pecoris debem⁹ intelligere · q utriq; dn̄o offerebāt.

Hec primo acta prefigurabant dnm ihm q̄ e unigenit̄ dī patris ante oīa scla. ⁊ pri
mogenit̄ immulis frib; in fine tēpor nat̄ ex matre; Vt certe hec p̄mo acta sig
nificant mucia bonor nrōr opā que dnō offerunt Et vt darent hostiā. scdm
legem dñi par turturū aut duos pullos colūbarum; Preceptū erat in lege
ut quadragesimo die nativitatis. pueri deferrent. ipse puer a parentib; antēpū
⁊ offerret et̄ pro eo agn̄ agnicul̄ immaculat̄ p̄ peccato. turt̄ ū siue p̄ pullus colūbinus
in holocaustū. Quod si non potuisset manꝰ patris aut matris invenire agnū quem
offerret p̄ peccato. alterū in holocaustū. Hostia ducebat̄ que usque ad hostiū ad
ducebat̄. ⁊ ubi recipiebat̄ a sacdotib; Victima ducebat̄. quia iugulabat̄ id̄ iugulabat̄
p̄ cornua. et sic adducebat̄. Holocaustū dr totū incensū. ⁊ totū combustū. Dns
ihs xp̄s cum eet duus scdm divinitatē. pauꝑ fieri dignat̄ e pnob scdm humanita
tem ut illi⁹ inopia ditaret̄. pauperē ostiā p̄ eo voluit dari. Tante nāq; paupta
tis fuer parentes dñi. id̄ beat̄ ioseph et beata maria. ut in oblatione dñi n̄ potuisse
invenire agnū quē offerrent. et sic scriptū e. Hobtulerē p̄ eo par turturū aut duos
pullos colūbarū. Inturturē p̄figurabat̄ dñi castitas q̄ ex virgine nat̄ virgo meruit
p̄manere. In colūba designat̄ ei⁹ simplicitas. decq̄ alib dic. Discite a me quia mitis sum
⁊ humilis corde. Iste aues p̄ cantu. gemit⁹ habent. nido n̄ in cōgrue lacrimas significa
bant humiliū omnū decq̄b⁹ dicit̄ ad dnō. Estote prudentes sic serpentes. ⁊ simplices
sic colūbe. Et bene duo offerebant̄. q̄ duos genera compunctionū. p̄mū nāq; anima.
id̄ oō siciens dñi incipit deflere peccata sua q̄ timet p̄ pterea ire in infernū. Dū erg
ad flagr̄ et torquet̄ in sep peccatis suis. ⁊ timens damnari in infernō cū diabolo ⁊ angls
ei⁹. ⁊ quasi turturē ut colūbam dō offert p̄ peccato. Cū autē dignā penitenciam
p egerit. et spē venie de peccatis suis adepta fuerit. ipsa anima id̄ ipse homo inci
pit iam amarissime flere qua differt a regno id̄ ad patria celesti. Dicens cum
psalmista. Eu mihi q̄ incolat⁹ mis prolongat⁹ e. Vt certe hec duo aues. significāt
duas vitas ac tuā. ⁊ templatiuā. P columbā que gregatim volare et sueū. design
nat̄ ac tuā vita que multorū est. De q̄b⁹ dic lucas in actib⁹ apl̄or. Multi

19

Tuduus aut credencuū erat chor unū r anima huna · & erant illis oīa communia
tur turē q̄ solūag̃ē · r singularitatē gaude · adō ut sic conuigē causa p̄ dicerē ut sol⁹
exhinde p̄maneat · designat̃ contēplatiua utta que paucoꝝ ē · Solus moyses ascē
dit in monte addīm adstante ppl̄o in valle · Solus ysaias uid dīm in habitu regiā
tis sup̄ solū excelsū · r elevatū · & audiū angelicas uoces dicentes · Sēs sēs sēs dīs dō
exercituū · Solus danihel remansit int̄ angelos iuxta fluuiū tygris fugientib⁹ soc̄is ·
Solus paul⁹ rapit̄ usq; ad tēcuī caelū · secreta audienda · Haec utta sic dixim⁹ paucoꝝ
est · Haec ua utta ē · panē esurienti dare · sitiēte potare · nudū uestire · insciū
docēre · paupes colligere · mortuos sepelire · infirmos uisitare · Contēplatiua ē ·
horacioni & lectioni insistere · a sēcī actib⁹ se reddere alienū · r toto mūs desiderio ad
patriā caelestē tendere · Haec utta maxime p̄ timore dei · q̄ in coenobiis degentes
p̄fec̄ de dō seruiunt · Actiua utta in p̄senti sēculo incipit̄ · & in futuro p̄ficit̄ · Itaq;
utraq; utta dō placent · Actiua scilicet r contemplatiua · idō in narat luchas euāgā
utriū tur tures p̄ dō simt oblati an colūbe · ne bunū ordinē uiuendi alter ip̄se ferre
tē cū intro cubiculū & clauso ostio horis oropatē · in abscondito tur turē offero ;
Cum ū ei⁹ dē opis socios r participes querit · dicens cū psalmista · Venite adorem⁹ &
p̄cidam⁹ ante dm̄ · colūbas ad altare deporto · Et ecce homo erat in ihr̄lm cui nom̄
symeon · Et iste uir ne di filio · omīs & eras · nom̄ sex⁹ testimoniū laudis ei⁹ pibuer̄
Angli testimoniū laudis ei⁹ pibuer̄ · cū dixer̄ · Gl̄a in altissimis dō & in tra pax hom
nib⁹ bone uolūtatis · Pastores degentes in iudea laudauer̄ eū · Magi ab oriente
uenientes adorauer̄ · Et phēcauerat uirgo maria dicens · magnificat anima mea dm̄
Et phēcauerat copulata coniugio helisabe · Et phēcauerat sēs coniugat⁹ zacharias ·
Et phēcauerat uidua anna · Dignū erat ut senex & plen⁹ dierū testimoniū laudis
illi p̄ferret · nequaquā aet⁹ aut sex⁹ deesse humane laudis · ut q̄ p omīū salute ue
nerat in mūdū puer q̄ne maria · ab omī aetate r ab omī sexu testimoniū laudis
acciperet · Implet̄a p̄phēcia q̄ dix̄ · Laudate dm̄ de caelis · laudate eū in excelsis ·
Confessio ei⁹ id̄ laus ei⁹ sup̄ caelū & terra · Et ecce homo iste iust⁹ r timorat⁹ · Et timore deo

Homilia super evangelium luca postquam impleti sunt dies purgationis

plen⁹. Duo sunt timores. hunⁿ timor ē. seruilis deq; ihūs dic̄ - qm timor poenā habe
Alter timor ē castus deq; psalmista dic̄. Timor dn̄i scs. pmanens in scl̄m scli. Alii namq;
timent regbi - alii timent electi. Regbi timent ne puniant⁹ de peccatis suis - electi ti
ment ne offendant creatorē suū. Q vo timore dicent⁹ rangli. Expectans con so
lationē isrl. Illā consolationē pstolabat⁹ beat⁹ simeon - que futura erat ppl̄o isrl̄ -
tico p dn̄i aduentū. deq; ipse dn̄s dic̄ ppham hisayam. ut consolarer oms lugentes. Q ve
est ista consolatio lugentiū - Beati q lugent. qm ipsi consolabunt⁹ & spūs scs erat
in eo. Q via timore casto erat plen⁹. ido spūs scs manebat in eo. Et responsū acceperat
a spū scō. A bipso spū scō q erat in eo accepit responsū beat⁹ simeon. Non uisurum
se mortē. Q vare dic̄ mor tē uidere - cum ipsa mors videns oculos claudat uide
tis - sed uidere posuit p experiri. ut p bare - Non uisurū se mortē. id ñ experturum
ñ p baturū amaritudinē mortis. donec uideret xp̄m dn̄i. id hunc tū q xp̄s grece
latī dicit⁹ hunctus. Dns ihs xp̄s hunctus fuit n̄ oleo uisibili. id plenitudine spūs scī
Unde dic̄ psalmista. Propterea unxit te deus deus tuus oleo leticie p consortes tuos. Et
uenit in templū. Id impso spū qui erat in eo admonente. ueñ in templum.
eo tempore q dns delat⁹ ē. a parentib⁹ in templū cum muneribus quadragesimo die natiui
tatis suę. Et cū inducerent puerū ihm parentes ei⁹. Id beat⁹ ioseph - beata ma
ria. ut facerent scdm consuetudinē legis p eo. id ut statuerent eū coram dn̄o. & offer
rent p eo munera par tur turū aut duos pullos columbarū - Symeon accepit eū in ulnas
suas id in brachia sua. Symeon senex - iuste. uidens puerū dn̄m nr̄m accepit in
manib⁹. Prefigurabat⁹ p hoc q mund⁹ in iusticia ultima posset⁹ suscipere⁹ erat fidem
xp̄i. id incarnationē. passionē & doctrinā ei⁹. Et benedixit dn̄m patrē. id laudauit
eū & dixit. Nunc dimittis seruū tuū dne. Ex his ubis scī symeonis discim⁹. q non
solū patres noui testamti quos plurim⁹ pal⁹ dixit. Cupio dissolui & cū xp̄o esse. Volue
runt ab hoc seculo abstrahi - ad celeste patriā transire. Verū ante ad patres suos re
uis testamti desiderauer⁹ ab hoc seculo migrare. Q vare - quia sciebant sep⁹ timore
carnis in sinu abrae. ysaac - iacob - id in beata requie collocandos. Nunc dimit

tus dñe. Dnm thm tenens inbrachijs beat⁹ symeon fac sermonē addm patrē dicens: Nūc dimittis dñe seruū tuū inpace. hac si diceret. Quia p̄ misisti me uidere filiū tuum sic pollicit⁹ es: nūsurū me semortē. donec uidere eū. Dimitte me iā hinc inpace. id est transire dimitte me abhoc sēclo quia iā uideo illū. Quare dix inpace. q̄ scīdū quandiu in p̄senti sēclo consistunt semp impīj sunt contra hās tres tias diabōli. contra oblectamen ta carnis. contraq; cogitaciones malas. nō abent hic p̄fectā requiē. nec p̄fectā tranquil litatē. idō dicunt beato symeone. Nunc dimittis dñe seruū tuū inpace. ut iāre quiescham⁹ qui acten⁹ fuim⁹ inbello. quia uider occuli mei salutare tuū. Et occulī tis occuli corporis salutare tuū id filiū tuū. p̄ quē decreuisti saluare ien⁹ humanū idcirco p̄mittis me iāmigrare ap̄senti sēclo inpace. Uider occuli mi salutare tuum. Quod salutare. thm. Ihīm grece. Latine dicit⁹ saluator siue salutaris. Quare. q̄ ipse sal uū faciet pplm suū a peccatis eorū. Dñs ihīs xp̄s in p̄mo aduentu nō ē uis⁹ ab omībus pplis. sed p̄ uidens illese sēcūdū beat⁹ simeon p̄ sp̄m sēm quē abebat qm̄ dñs ihīs xp̄s in resurrectione ueneratū uidend⁹ erit ab omī ienere humano. sic ysaias p̄pheta dicit. Et uidebit omis caro salutare dī. Idō dix dō patri. uider occuli mei salutare tuū Quod salutare parasti ante tuā p̄sciencia. ante tuā p̄ destinacione ante faciē omīū pplorū uidendū in die uidicii. Lumen ad reuelacionē gencū. Dñs ihīs xp̄s q̄ ē salutare dī patris p̄ cui⁹ passionē hac sanguinē decreuit dīs pat̄ salutē dare generi humano lum q̄ illuminat mētes hominū uideor⁹ et uentulum. Ipse ē lum uerū q̄ dic. Ego sū lux mundi. & deq; iobis euāgelista dic. Erat lux uera que illuminat omem hominē uenīē tem in hunc mundū. Ad reuelacionē gencū. Dñs ihīs xp̄s ad reuelacionē id est ad illuminacionē ien cui uen in mundū p̄ incarnacionis misteriū. Quare. q̄ ientiles in tenebris ignorancie positi erant. et in tenebris peccator⁹. & in tenebris infidelitatis. Qui in tenebris sē. reuelacione id est illuminacione indige. Indigebat nāq; ientilis pplis ū lumine dño ihū xp̄o p̄ cui⁹ doctrinā p̄ cipere lum fidei. et p̄ cui⁹ passionē hac baptismi sacrām tū. mundarē ab omīb⁹ peccatis. Et gloriam plebis tue israhel. Gloria plebis israhelitice fuit dñs ihīs xp̄s quia illius p̄missus ē in lege et p̄phis. & ipsis sic p̄m

serat ostendit se incarnatū & de illis elegit matrē ⁊ aplos & erūt illos multa miracu
la patrauī · illis adhuc uidentib⁹ alta caelop penetrauī. Hec fuit gia illop ꝺ
laus & exultacio · Primū posuit beat⁹ symeon ad reuelacionē gencū · deinde
sub intulit · ⁊ gl'am plebi tue isr'l. Quare hoc · quia p̄uidit mīte q̄ anteacre
duri essent gentiles in filiū dī · & deinde iudei in fine mundi sc̄dm q̄ paulus
apl's dic̄ · Cū plenitu do gencū intrauerit · tunc omīs isr'l saluus fiet. Ꝺ dō primū
posuit ad inluminacionē ien cū · & demū posuit ⁊ gl'am plebis tue isr'l. Quare
hoc · Tale ē illud psalmiste: Ng oti fecit dns saluare suū ante conspec tu gen ci
um reuelauī iusticiā suam. Quid sequit̄ · Recordat⁹ ē misc̄die sue · ⁊ ueri
tatis sue domui isr'l post multa tempora. Le q̄ci euglī sc̄dm matthm·

homilia in evangelium matthei, simile est regnum celorum homini patri familias qui exivit primo mane conducere

SIMILE EST REGNŪ ÇELOP HOMINI PATRI FAMILIAS QUI EXIIT
primo mane conducere operarios in uineam suam · ⁊ reliqua ·

Ng tellect⁹ hui⁹ lectionis ex superiorib⁹ dnī sermonib⁹ pendꝺ quib⁹ dī
Multi erunt nouissimi p̄mi · ⁊ primi nouissimi · Qđ ē uer sicut in
sub sequentib⁹ explanabim⁹. Regnū caelop in hoc loco ꝺ ecclām id ē cō
gregacionē iustop possum⁹ intelligere. Ꝺ dū electi in p̄senti sc̄lo nul
terrem apposuit · sc̄ p̄mitas contē placionē toto nisu cordis hac cor
poris ad patriā caelestē tendunt · unde cordib⁹ quasi in caelestib⁹ dns
regnat · Pat̄ familias · dns pat̄ intelligit · q̄ sic in hoc mundo regit homīs
quos condidit · ut uti quelibꝺ trena potestas gubnat & regit · quos
in domo sua nutrit. Cui patri familias id ē dō patri tunc ad similat̄
regnū caelop · id ē sc̄i ecclē cū sc̄itate illi⁹ imitari studꝺ. Juxta q̄ ipse per
pp̄hetam · Sc̄i estote · q̄ ego sc̄s sū dns deus uester. Inquantū ēo sc̄itate unit⁹
unitatū similis dō efficit̄. Qui exiit p̄mo mane cōducere operarios in uine
am suam. Id designat̄ p regnū caelop · hoc designat̄ p uineā id ē p̄sens ecclā
Qđ uinea id est ecclā ab initio mundi usq; ad finē sc̄li · q̄ sc̄os p̄tulit ipse fert cot
die · quarit̄ palmites · misit & mittit ad · Ꝑ primo mane debem⁹ intellegere ē

temp⁹ prime ætatis ab adam usque ad noe. Hora tercia a noe usque ad abraã. Hora sexta ab abraam usq; ad moisen. Hora nona debem⁹ intelligere a moyse usq; ad aduentũ dñi. Vndecima ab aduentu dñi usq; ad finẽ sęcli. In q̃b⁹ diuersis hor⁹ tempor⁹ nõ destitit dñs operario⁹ : id predicatores mittit in eccl̃am suã id est in scãm ęcclam q̃ siue ũbis siue scriptis. siue op̃ib⁹ uel uite alios demonstrarent. Possum⁹ ꝛ has diuersitates horarũ. ad ętates humanas referre. Primo mane intelligit infancia. uel puericia. Hora tercia intelligit adolescencia. Hora sexta iuuent⁹. Hora nona senect⁹. Hora undecima intelligit ętas que uocat⁹ erana dr. Sunt q̃ uenerunt in infancia uel puericia. ad seruitutẽ dei omnipotentis. hi uenerunt prima hora. & sic q̃ uenerunt in adolescencia. hi uenerunt hora tercia. Sunt q̃ in iuuentute. hi uenerunt hora sexta. Et sunt q̃ in iuuentute uenerunt. hi sunt q̃ uenerunt hora nona. Sunt q̃ in decrepita ętate. q̃ uocat erana dr. conuertunt ad seruitutẽ dei omnipotentis hi uenerunt hora undecima Conuencione autem facta cũ operariis ex denario diurno misit eos in uineã suam. Denarius nom̃ habet in magnã regis continebat condã. & a numero decẽ numorũ. uocat⁹ ẽ denarius. Quia q̃modo habent decẽ denarii. hoc antiq̃s tẽporib⁹ habebat un⁹ denarius. Primus hõ adam ad imaginẽ dei factus ẽ. qui sic dr ęternus ꝛ immortalis est. Ita hominẽ ęternũ & immortalẽ condidit nisi peccasset. Vbi peccauit statim denarii id est similitudinẽ ꝛ imaginẽ dei amisit. Iectus ẽ de paradiso & factus ẽ mustus q̃ antea erat iust⁹. Factus ẽ mortalis. q̃ antea erat immortalis. Vt autem unũ denarii id illã imaginẽ ꝛ similitudinẽ dei quã pdidim⁹ in primo homine peccante recuperare possim⁹. ideo uenim⁹ in uineã id est in societatem ęcclie credendo & baptisma sacramentum percipiendo. In baptismo ęnim recipim⁹ imaginẽ dei. q̃ mundam⁹ ibi ab omnib⁹ peccatis originalib⁹ ꝛ actualib⁹ & efficim⁹. Similitudinẽ dei ibi recipim⁹. quasi post baptismum studuerim⁹ nos obseruare a peccatis. ęternalit cum deo uiuam⁹ anima sola usq; ad diẽ iudicii. Post diẽ iudicii. anima simul ꝛ corpore. Circa undecima uero exiit

¶ undecimā ūl horam sic dicim⁹ designat⁹ om̄e temp⁹ ab aduentu dñi usq; ad finē scli. ¶ undecima hora id mundecima aetate scli exeunt dñs ingentes p aplos suos q̄b⁹ dic̄. Cuntes in mundū unū sum p̄dicate eu⁹ om̄i creature. Tunc implet⁹ ē illud psal miste. In omnē terrā exiuit son⁹ eor⁹. Et in fines loquele neq; sermones quorū n audiā tur uoces eor⁹. Antea defic̄ eis tra qua lingua. Et mouen̄ alios stantes. ¶ gentiles ab ono ope quiescentes. Operator p̄me hore. tcie. Sexte. none. uidau⁹ ppls fuit. q̄ p̄ene ab exordio mundi in dñm credidit. ¶ undecima hora gentiles uocant⁹ ad fidē. p aplor⁹ p̄dicationē q̄b⁹ educit⁹. Quid hic statis tota die ociosi. Quem gentiles ab exordio mundi ab ono ope & fide torpentes erant quasi tota die ociosi stabant. Respondet⁹ dic̄unt. Qz nemo nos conduxit. id nemo uas iuste nob⁹ ducū null⁹ patriarcha. null⁹ pph̄a. nullus ap̄lus. nullus angl⁹. missus ē ad nos q̄ munera tua id in scām aeccl̄am nos intro duceret. uias iuste nob⁹ demonstraret. id⁹q; ab⁹ nisum⁹ a seruicio suo. ¶ uid ergo nos in die iudicii. in excusacionē nrām dicturi sum⁹ q̄ p̄ene ab ipsis cunabulis uerbū uite audiuim⁹. Dixit ei⁹. Ite & uos in uineā meā. ¶ credite inme. baptizamini confirmamini spū sco. Et q̄d iustū fuerit dabo uob. id iustā aīam. Quisunt q̄ laborant in uineā dñi id in scām aeccl̄am. q̄ lucra animarum quer̄. q̄ secū & alios adiutam aīam p̄trahere festinant ūbo & opere. Cū sero aut⁹ fac⁹ tū esset. Sic p mane intelligit⁹ initiū mundi. ita & p seru intelligit⁹ finis scli. Hoc ē illud d⁹q; ihs eu⁹ista dic̄. Filioli nouissima hora ē. Dic̄ dñs uineę. ¶ dñs uineę dispat⁹ intelligit⁹ q̄ in hoc mundo gubnat om̄s quos creauit. Procuratori suo. ¶ curator di patris filius ē dñs ihs xp̄s. qua pat⁹ niudicat quemq; ia. sed om̄e iudicium dedit filio. Cui aeriā tradit aeccl̄am suā gubnandā. quā ipse filius sanguine suo re demit. & balneus mat⁹ suo cotidie ablut. spū sco dono tribuit corpore aeriam & sanguine suo cotidie pascit. Voca operarios & redde illis mercedē suam. Quid do uocauit dñm ihm xp̄m operarios in die iudicii. quando implebit⁹ illut q̄ ipse dic̄. Venit hora quando om̄s q̄ in monumentis sūt audient uocē filii di. & q̄ audierint uiuent. Tunc id in die iudicii redd⁹ ipse ds mercedem operariis suis. id unicuiq;

scdm opa sua Incipiens a nouissimis usq; ad p̃mos. id est a nouissimis gentiū usque ad primos iudeos. Iudei q̃ p̃mi fuer infide. de q̃b dic psalmista. Nō est in iudea deꝰ. nouissimi effecti sunt in p̃ceptione denarii. id est in p̃ceptione regni celestis. Et gentiles qui nouissimi fuer infide. p̃mi efficiunt in p̃ceptione regni celestis. Quare hoc. quia patres ueteris testamti. regnū celoꝝ cū magna dilacione p̃ceper. Gentiles aut qui ulla dilacione p̃ceper. & p̃cipiunt cotidie sine ulla tarditate. in tantū ut si ille q̃ baptizat. ubi ascendat de fonte statim mortuus fuerit. absque ulla dilacione tēporū. transeat ad patriā celestē Cū uenissent aut hii q̃ circa undecimā horā uenerāt acceper singulos denarios. Uenientes aut & p̃mi arbitrati. id est mati q̃ plꝰ eēt accepturi. Eundē denarii. id est eandē remuneracionē. ut eandē uitā eternā receper gentiles. & recipiunt cotidie. q̃ in nouissimo tēpore credent quā p̃ceper patriarche. & ppheta. q̃ p̃ cessum aduentū dñi. In celo una mansio est omniū sciēs, & una. q̃ nullus ibi amplior alio uiuere potest. sed omēs aequaliter uiuunt. Tamē ppter diuersitates meritoꝝ. diuise sūt ibi mansiones. Iuxta q̃d dñs dic. In domo patris mei. mansiones multe sūt. Sic uerbi gra. in huno celo. sol. luna. & stelle cōsistunt. tamē dissimiliter fulgent. q̃ claritas solis maior est. quā claritas lune. & claritas lune maior. quā claritas luciferi. & claritas luciferi. maior quā cēterarum stellarū. Similiter in resurrectione uisoꝝ erit. Una uita eterna p̃cipiunt oēs sci. Sed p̃ qualitate meritoꝝ. diuersa erit dignitas remuneracionis. Qui enim plꝰ laborauerit in p̃senti sclo. plura eterna. maiꝰ p̃mium a dño p̃cipiet. Et accipientes murmurabant adūs patrē familias dicentes. Illi q̃ mur murauer iudei intellexunt. q̃ semp inuidia abuer contra gentiles. Sed querendū est. q̃modo murmurare possit q̃ regnū celoꝝ a dño p̃cipit. Murmurasse patriarcharū egypti & aruī fuit. recte credidisse. uixisse. & dī p̃cepta seruasse. Sed p̃ longa tēpora. & longā seruitutē bonoꝝ opū. nō ad celos ascendisse. sed ad infernū claustra descendisse. donec dñs ihs xp̃s p̃ incarnacionis misteriū uenire & inuitū. & sua potestate destruere eū q̃ habebat mortis imperiū. id est diabolū. & deinde p̃ semetip

sum

aperire & ianuā regni celestis. credentib⁹ mse. Hi nouissimi hunā hora fecer & pares illos nob⁹ feciste q̄ portauim⁹ pond⁹ diei & est⁹. Pond⁹ diei & est⁹ sere ē. aduersa isti⁹ sc̄i dum tolerare. & tentamēta carnis uincere. In hoc ergo sc̄i patriarche. & pphe & cēteri iusti q̄ ante aduentū dñi fuer. pond⁹ diei portauer q̄ aduersa isti⁹ sc̄i longo tp̄r tolerauer. & estū id calorē corporis sui uirili refrenauer. q̄ quos dubium id mp̄sentī sc̄lo contigit uiuere. dū a cēteris contigit mala sc̄i sustinere. Vt alit. Pond⁹ diei portauer uidei. q̄ hoc die natiuitatis ser cūcidebant filios suos scd̄m legis p̄ceptū. & p singulas ebdomadas sabatū habēt in anno p̄sollēnitates celebrabant. Estū diei portauer. q̄ mane & uesp̄e offerebant sacrificia dño. iugit nutriebant ignē in altari carnib⁹ & lignis. cere ra. & cēa mandata legalia p̄ene impossibilia cogebant obseruare. Ad ille respō dens hunī eor dix. Amice nō facio t̄ iniuriā. Amicū uocat. q̄ iniuriam dñi uocat⁹ uen. Jus dr̄ lex. iniuria dr̄ q̄ quid ē contra legē agit. Amice nō facio t̄ iniuriā. id nō facio t̄ contra legē. Nonne ex denario cū eueniisti mecū. id est cū uencio & tua fuit. uel hunū denariū. id uitā ac̄nā tibi dare. Illud p̄ q̄ seruisti m. tribuo t̄. Quid ergo queris amplius. tolle q̄d tuū est. Tolle tuū denariū. id uitā ac̄nam. & uade subaudis uitā. ac̄nā. Volo aut huic nouissimo dare sic & tibi. Hoc sic dicere. Nūq̄d tuus aufere mei potestatē m. hic dat nob⁹ intelligi. q̄ p̄ mū uite ac̄ne nō ē meritis nr̄is. sed gr̄a dī. An oculus tuus nequa ē. id intencio tua mitis p̄ua ē. Quia ego bonus sū. Sic erūt nouissimi p̄mi. & p̄mi nouissimi. Sic illi q̄ uener p̄ma hora inuitā. effec tus sunt in p̄ceptione denariū similit ē modo in scā aeccl̄a. Judei fuer p̄mi p̄fidē. sed nouissimi effectus p̄ infidelitatē. & gentiles fuer nouissimi infide. sed p̄mi effectus p̄ dñi misericordiam. Judei fuer conditā in capite. m̄ sunt incauda. Et gentiles q̄ fuer incauda. m̄ sine capite. Ut alit. Sic erūt nouissimi p̄mi. scā ta sola & sterilis in scā aeccl̄a. uerbi gr̄a. Est m̄ in sc̄lo homicida. adulter. sacrilegus. p̄iur⁹. & multis criminalib⁹ peccatis irretit⁹ uen ad senectutē. Ille

nectute cuertitur ad seruicium dei omnipotentis. affligit se pro peccatis suis in ieiunio. in horacione. in uigiliis. Penitencia expleta per paruum tempus transit ad regnum caelorum. Et tamen talis in sancta ecclesia qui ab infancia sua seruit deo omnipotenti in clericali habitu. et patitur multas tribulaciones in dei seruicio usque ad senectutem. post modum transit ad regnum caelorum. Iste talis qui ab infancia sua deo seruiuit. cum deberet primus esse in perceptione regni celestis si deo placuisset. et fit nouissimus. Et ille qui in senectute sua cuertitur ad seruicium dei. fit primus cum deberet esse nouissimus. Multi enim sunt uocati per fidem. sed paucis electi per operacionem. Omnium uox xpm clamat. sed non omnium uita xpm clamat. De alibus dicit paulus apostolus. Confitentur se nosse deum factis autem negant. Sicut modo in harea palee permixte sunt granis. cum autem separate fuerint palee a granis. grana implent horreum dominicum. Similiter in die iudicii cum reprobi separati fuerint ab electis. electi implent horreum dominicum. id est patriam caelestem. dicente sibi domino Venite benedicti patris mei. percipite regnum. Reprobi ad penas perpetuas. Ut quibus nos liberare dignetur dominus ihesus xpus. qui uiuit et regnat in secula seculorum. Amen.

Lectio sancti euangelii secundum Lucam dominica nullo tempore. Cum turba plurima conueniret et de ciuitatibus properarent ad ihesum dixit per similitudinem. Exiit qui seminat seminare semen suum. et reliqua.

homilia super euangelium lucae, cum turba plurima conueniret, et de ciuitatibus properarent

Ubi cumque in sacra scriptura uocabulum turbe audiuimus. diuersas uoluptates intelligere debemus. Cum turba conueniret et de ciuitatibus properarent id est festinarent ad ihesum. dixit per similitudinem. id est per parabolam. Quia parabola gracie latine dicitur similitudo. eo quod aliud sonet exterius. et aliud contineat interius. Exiit qui seminat seminare semen suum

Hanc parabolam dominus per semetipsum ideo exponere dignatus est. ut reliquis parabolis quas ipse non exposuit spiritualem intellegenciam docere esse requirendam. que dominus exposuit fideliter suscipienda sunt. Que autem non exposuit requirenda. et restringenda sunt breuiter. Exposuit namque quid sit semen. quid uia. quid petre. quid spine

quid ecta bona. Ta. q̄us ēt sator id seminauit n̄ exposuit. quē nob adinqu
rendū reliquit. Scīm̄ sīlū habere nullū modū possum̄ intelligere quā ipse dñs
ihūs xp̄s. q̄ quem desiderabant q̄ creatus humane ni erat accessus. nec immū
dū pincarnacionis misteriū. incepit seminare semē suū. id p̄dicare euglicam
doctrinā q̄ modo recipit ecclā. Et dū seminat aliud cecidit secus
uiā. id tuxta mā Et cōculcatū ē. uolucres caeli comederunt illud.
Scīm q̄ sēs mā id uā cecid. duplicē fructū dispūt. scīl auarīb ē conculca
tum. et auibus caeli rapt̄. Puā designat cor negligentis hominis. Inq̄ cor
fr̄endo semē. duc tribū dī. auaris. et malis cogitacionib cōculcat. et a
uolucrib rapt̄. rapiunt. id demonib. Quia dō uolucres caeli apellāt
q̄ plerūq̄ dare discurrūt. q̄ sepe inter pura sacra. cadunt omne cōmixt
ut q̄ ad celū spalia; fumi ascendūt. Tunc nāq; rapiunt demones n̄ ad
tulerūt semē tribū dī. accorde audiūt. quando ūmūt turres obliuonē
ut nullo modo fructū bone actionis semē ualeant unde saluent. Et alud ce
cidit sup̄ petrā. Petra designat dūrū cor et crudelē siue superbū. u
midū inflatū. et mūtē. Inq̄ cor succederet semē tribū dī. ort. Et plerūq;
superbi et inuidi audiunt tribū dī. cū gaudio suscipiunt illud. Et cū tēp
tationis id mala cogitac ul mala uoluptas aduenerit. arescit tribū dī
in corde illor. quare q̄ ab humore. id n̄ abscedente amore tribū dī. id n̄ abs
humore. id pietatis nā. in bono ope. Et aliud cecidit int̄ spinas. et simul
exorte spine suffocauer illud. Per spinas sic inquiunt dūr die. designa
mur dumos. Desperendū ē. quare dūr dumos spinas significare dix
cuille pungit. id spine. existe deleretur id dumos. Ad q̄ respondēdum
ē. q̄ omīa q̄ult dūr et fieri impīs solo. die nec nos. inquit cogitamus
cūq; medis. q̄ cūq; ingenio dumos adquirere possit. p̄fas emphas. ū
adepti fuerit eas resolui ad uoluptate. inundicando. lasciendo. luxuriā
do. faciendo. q̄ sibi. inde. Petrā aūt pungit tumore. q̄ tumens ea. amarit

Homelia super evangelium matt luca, cum turba plurima convenirent, et de civitatibus properarent ad Jesum, dixit

quas cū sūmo labore adq; fiunt. Dū talē mētem deuastant. cōmentē hominis usq; adpeccatū p trahunt. quasi unfluctu uulnere animā eruentur. Unde euāde duuca dns sedm marchū. fallaces id mendaces apellat. Fallaces q̄ quidū rebū pmanere non pūt. Fallaces q̄ia mas nr̄e mapiā ñ ex duduū id ex perdum. Verenāq; duuce t. quenos duntes ut rubi secum. Quos educe ge. fides. caritas. comunenoia ieuniū. sc̄ā. Et aliud cecidit inter rā bonā. & ortū id natū fec fructum centuplū. Terrā bonā designat cor mite & mansuetū. fructū centuplū. fructū p fectū dic. Quia p centenariū numerū unitas electorū summa p fectio designat. Dic dns dic deco quia oīa sua pei amore derelinquit centuplū accipere uitā aēnā possidebit. Quisquis ergo pamore dei omnia sua q̄ quid centuplū accipiet id p fectionē mas adhuc in presenti uita. ut ea que semel deserunt ulterius apetere nolit. Et p fectionē in futuro unū scilicet adhuc obtineb. Haec decens clamabat. Qui habet aures audiendi audiat. Qui habet sensū intelligendi. intelligat spāliter que dico. Ubicūq; enī hoc amonitū inuenerit legat siue in euāgelio siue in apocalipsin. ostendet misticū esse q dicit. Interrogauerūt aūt eū discipli ei. que esset hec parabola. p stati. ut hanc parabolā sinul dns interrogauer eū que esset. id quid significaret haec parabola. Qui ipse dixit. Vob datū é nosse misterium regni dei. Regnū dei hic sacrā scripturā possum intelligere. Unde dns scribis & pharisei dic. Auferet a uob regnū dei. id sacra scriptura. & dabit gentī facienti fructus ei. Vob datū é. quia dilexistis uob apli mei q̄ fide habetis & dilectionē datū é a patre meo & a me nosse misteriū regni dei. id intelligere obscuritatē parabolarū mearū. Ceteris aūt in paraboli. id in obscuritate. Misteriū dr secretū. obscurū. ut absconsū. Quare scribis & pharisei oīa fiunt in paraboli. ut in obscuritate. Ut uidentes nō uideant. & audientes nō intellegant. Scribe & farisei q̄ putabant se legē & pphas spāliter intelligere in paraboli dm ignorantes erant. Quare. quia nō credebant meū. Et ideo dns dic. Ut uidentes hoc é scripturam spāliter ducta legis & prophetarū

audiere. audeant. ut n̄ intelligant que audiunt. Est aut hec parabola Ipse dns exponit. Sem est uerbū dī. Qd aut cecidit sec' uiā. q̄ d sup totū hoc abeni dictum. Quod aut inspinis cecidit. hi sunt q̄ audier & a sollicitudinib' & diuc cūs & uoluptatib' uite eunt̄ suffocant & inferunt fructū. Sollicitudo dicit cum supflua. Mirā rem fec dns cū spinas diuicias significare uoluit. Vere & eni diuicie isti sūt spine s. quas q̄ cūq; diuites uolunt fieri. magnā sollicitudinē accurā supflua habent q̄ modo diuicias adq̄rant. & ad quisitas eas habuerint delectantur mollis. epulant̄. bibunt. supflue luxuriant̄. & uteni retinent̄ ad curā & sollicitudinē magnā nec as admittant. Qd aut subaudit̄ sem in bonā tram cecidit. p bonā tram. designant̄ cor da bonor hominū. hi sunt q̄ in corde bono id est intellectu bono Audientes ubū retinent & fructū afferunt in pacientia. Non auferē ubū dī de corde illor. p uolucres. id demones. nec ph estū se q̄d in nobo dī de corde illor hoc ope cōplent. Et bene in pacientia. quia nulla sunt bona que agim'. nisi aqua mala premen. acq̄ animit tolerem'. Qd aut sedm maīm aliud tricesimū. & aliud sexagesimū. aliud u centesimū fructū fec. tria ē intellegendū. Fruc du tricesimū facit nob ubū dī. quando fidē sce trinitatis docem. Verbi grā ēt dicunt anglice possitus sēt sēt sēt ecce tota trinitas. & psalmista. Benedicat nos ds ds n' benedicat nos deus & paul' apls Cū ex ipso & per ipsū. & in ipso omnia. Ecce simul tota trinitas. Fructū sexagesimū fac in nob ubū dī. quando bona opa in nob inuit dicim. Honera patrē & matrē. & dilige dnm dm tuū ex toto corde tuo. q̄ senarī numer' p fectionē ops accepit. eo q̄d in sex dieb' p fecerit mundū et omnia in eis. Fructū centesimū fac in nobis ubū dī. cum tota a cēna p mit tud dicim. Pentecostē agite appropinquabit enim regnū celor. Alit. Tricesimū fructū possim' referre ad c iugatos. Sexagesimū. ad uiduas ut ad uiduas. Centesimū ad platos & p bteros. Diuites eni coniugati sedm uoluptatē dī uiuere student. q̄ si tricesimū fructū faciunt. Diu aut uidui ut uidue dī p cepta opando adimplere contendunt. q̄ si sexagesimū fructū faciunt. & diu prelati ad celeste patriā toto mentis cordis & corporis tendunt. q̄ si centē

simū fructum afferunt. Lē scī evgli scōm lucham:-
ipsum tēpr̄. Adsūpsit ihs xps̄ discipulos suos ⁊ ait illis. Ecce ascendim⁹ iherosolimā
EDEMPTOR NR ⁊ SALVATOR p̄videns discipulor mā. ⁊ rīq;-
animos ex sua passione & morte p̄turbandos: sepe ante quā
paterē p̄dixit eis. & passionis sue p̄nā: ⁊ resurrectionis suae
glām. ut cū uiderent eū pati ⁊ mori sic p̄dixerat: resurrectionē
ac cā ndubitarent sic p̄miserat. Quia facili⁹ & leui⁹ toleran̄ poss
ea aduersa que antea p̄scunt quā ea que subito ⁊ insperate eueniūt
Ecce ascendim⁹ iherosolimā. Non sine causa dicit ecce ascendi
mus iherosolimā. quia ibi⁹ in monte ē sita. ubi cui⁹ mortem
nenciori locho templū dñi edificatū ē. Et consumabunt
omnia. ut in plebunt omnia que scripta sūt p̄ p̄phas de filio hominis. Huc quitt dñi sequit
in carne aut uerbis p̄dicta sūt. aut p̄figurata misteriis. Incarnacio namq; illi⁹ p̄dicacio
⁊ passio. & sepultura. & resurrectio ⁊ ascensio ad celos. & aduent⁹ ei⁹ sc̄di adiudicū
totū p̄dictū ē a p̄phis De filio homīs. Dñs ihs xps̄ fili⁹ dī est ante omnia sc̄la ueni⁹
ad⁹ patre ⁊ fili⁹ hominis ē. ut fili⁹ marie sine tēporū nat⁹ ex matre Tradet enī
gentib⁹? Multis modis tradit⁹ ē dñs ihs xps̄. Tradidit eū dī pat̄ p̄ salute ueneris hu
mani. Iuxta q̄d paul⁹ apls̄ dicit dicēs. Qui p̄prio filio suo nō pepcit: sed p nob⁹ tradidit
illum. Tradidit seipsū dñs ihs xps̄: sic idē paul⁹ dicit. Qui tradidit seipsū p nob⁹ ob
lacionē ⁊ hostiā deo in odorē suauitatis. Tradit eū iudas principib⁹ sacerdotū
p̄ xxx. argenteos. Tradider eū sumi sacerdotes pylato. Pilat⁹ tradit eū milita
ribus ad crucifigendū. & hoc ē. q̄d dicit. tradet enī gentib⁹. hoc ē. pilato ut militib⁹
ei⁹. Tradider ac cā eū demones. de q̄b⁹ dicit apls̄ paul⁹. Si em̄ cognouissent. nunq̄a
dñm maiestatis glē crucifixissent. In hoc nāq; tradider eū demones ei⁹ tradendū
suaser̄. Sic mendacio dicit. Intrauit aut̄ sathanas in cor iude ut traderet eū Et in
luderē. Hoc totū in passione dñi complet̄ ē. quando exuer eū p̄prijs uestimentis
⁊ purpura induer eū. & chorona spinea posuer sup caput ei⁹ ⁊ arundine⁹ inder

tera ei⁹. ⁊genu flectentes inludebant eū dicentes. Aue rex iudeoꝝ. Et flagellabit². Flagellauit eū pilat⁹. quando dix⁹. flagellauit uob eū dimittā. & conspuer⁹. ꝯ puer⁹ in faciē ei⁹. uelud in faciē blasphemi hominis quādo dix⁹ filiꝰ dei sum Et⁹ quā flagellauerūt occident eū. ℞ hoc sic factū ē. Et die tercia resurget Dñs ihs xp̄s sexta fra fuit crucifix⁹ vii q̄ erat in sepulcro. die dominico q̄ ē tcia a passione resurrexit a mortuis. Suos contristat mā passio. Letificare debet mā resurrectio que tcia die p⁹ passionē futura ē. Quare uoluit dñs ihs xp̄s mori scdm humanitatē. q̄ immortal erat scdm diuinitatē. ut unificaret nos q̄ mortui eram⁹ peccatis. Mors enī anime peccatū ē. Sic ipse dñs die ꝑ prophetā. Anima que peccauerit ipsa morietur². Et ipsi nichil oz intellexer⁹. Erat aut uerbū istud absconditū abeis ⁊ nō intelligebant quedicebant² abillo. Legim⁹ in euglio scdm iohēm dixisse dñs adiudeos. Cū exaltaueritis filiū hominis. tunc scietis quia ego sū. Ꝺ audientes turbe respondēr⁹ dicentes. ℞ nos audiuim⁹ ex lege. q̄ xp̄s manet in ēternū. ⁊ q̄ modo tu dicis exaltari oportet filiū hominis. quis ē iste filiꝰ hominis. ℞ haec ūbā obscure ꝓtulit dñs. ut diq̄ dicere nō ihs euglista. Q̄ aut dicebat significans quā morte esset moriturꝰ. Ꝺ ē ergo q̄d discipli tā apta uerba dñi saluatoris de sua passione ⁊ morte intellegere nequeunt. & iudei a dnū uerbū luce obscure platū stati intellexer⁹ q̄d de exaltacione crucis diceret. ℞ hoc m̄ solui² hec questio. Iudei iā conspiraueram⁹ in nece dñi saluatoris. ⁊ decreuerant incorde ut interficerent eū in cruce dicentes. Mittam⁹ lignū in panē ei⁹ id ē crucē in corde. ut interficerent eū in cruce dicentes. id ē crucē in carnē ei⁹. & ab hac edam⁹ memoriā illi⁹ de terra uiuentiū. Et dō quocies cumq; dñs loquebat illis de sua passione & morte facile intelligebant. qua hoc loquebat² q̄d in corde cogitabant. ⁊ opa ꝑficere desiderabant. Discipli aut credebant uerū dm̄ ee & uerū filiū dei. untantū diligebant eū & credebant uerū dm̄ ee. utrū putarent eū omino posse mori. Atq; ido q̄d discipli uera dilectio & fides recta abscondit. ut dei in fidelibus ⁊ multa pace fec⁹. Vt alit. Sepe discipli audiebant dnm parabolice loquente ido quando cumq; loquebat eis de sua passione & resurrectione a mortuis putabāt

cum parabolas p̄ferre. & aliud quedā resserenda ēe illi ūba quā ad suā passionē. dō aūt uenīt admiraculū ut p occasione miraculi firmarent mordib⁹ eor ūba dñi quelocut⁹ fuerat de sua passione. & resurrectione amortuus. h ac sic dicere & eis. Eapotē cia duumtatis quā sthū cecū inlumino. possū tertia die aduitā resurgere simortuus fuero. Factū ē aūt cum ad p̄pinquare & dñs iherico. D egalilea uenebat dñs in hrlm ⁊ mutinere ei⁹ erat iericho ciuitas. Adquā cū ad p̄pinquasset cec⁹ quidā sedebat sec⁹ uiā mendicans. Sc̄dm hystoriā q̄s fuit iste cec⁹ ignoram⁹. Sc̄dm allegoriā ū. iste cec⁹ h umanū gen⁹ sig. q̄d cecatū ē in primo parente adam. Ipse adam cum eet in paradiso positus ante quā peccasset lucebat inluce sci tatis erat in luce gaudii celestis. Seppe ad̄ā cū eo dñs loquebat. p sub tecta creatura id p angls. Sc̄ ubi peccauī statī expuls⁹ ē de paradiso & cecus effect⁹ ē. quia lucē contēplacionis omp̄is dī p dict. ⁊ luce sciatis ac lucē gaudii celestis amisit. Luc cecitas p manst in genere humano usq; ad aduentum dñi in carne exceptis paucis uideis in quor cordib⁹ lum fidei inluxit. Sc̄ dū dñs ad p̄pin quasset iherico. cec⁹ ad lum redit. Iherico nāq ebrayce. lat interp̄tat luna. Luna aūt in sacro eloq̄o p defectu carnis ponit. q̄ menstruus mortis cres ē & decrescit. Xpma luna usq; ad xv. augmentū capit. A quinta decima ū. usq; ad xxx. defic. Et ideo sig defectū nrē mortalitatis. q̄ homines a partu suo usq; ad iuuentutē. ut usq; ad tricesimum annū cres cunt. A iuuentute aūt usq; ad mortē decrescunt. Fortissime actatis ē. tricesim⁹ ann⁹. Dño q̄ppinquante iherico cec⁹ ad lum redit. q̄ dū duumtatis ubi dī defectū nrē mortalitatis adsumpsit. id carnē ⁊ anim̄ in hutero uirginis sibi copulauī. In qua carne abhominib⁹ uideri. crucifigi. mori. ac resurgere a mortuis potuisset. Lenus humanū lum̄ q̄d admiserat in primo homine cadente. ut uideret & dñ fide & dilectione reciperē. Qualit ē. reuersū. sanguine xp̄i ē redemptū. Baptismate xp̄i ē. ablutū ⁊ ablutt̄ hodie. fide xp̄i inluminatū. ē. & inluminat hodie. in hrs q̄ inluminari merent p fidē. Cecū audire turbā p̄tereuntē interrogauī quid hoc esset. Dixer aūt ei q̄d ihs nazarenus transiret ⁊ clamauī dicens. Ihu fili da uid miserere mī. Illi q̄ cecū increpabant cur clamaret ad dñm p̄mū significa

Homelia super evangelium lucae, assumpsit Iesus 12. discipulos, et ait illis, ecce ascendimus

bat sacerdotes iudeorum qui subiectos suos prohibebant credere in dominum ihesum xpm dicentes ad
apostolos. Precipiendo precipimus vobis ne nullihominum loquamini in nomine isto. Quibus dicit
dominus idem. Ve vobis scribe et farisei qui abeis clavem sciencie. nec vos introistis nec alios in
trare permisistis. Deinde significant principes gencium. neronem. decium. et ceteros persecu
tores xpianorum qui et prohibebant ienus humanum clamare et credere in dominum ihesum. Sed quid
fecit cecus. tamdiu clamavit donec inluminari mereretur a domino. Similiter et ienus humanum
nec a sacerdotibus iudeorum nec a principibus iencium potuit prohiberi. sed tamdiu clamavit corde
et hore usque dum inluminaretur a domino fide et dileccione. Aliter. Per turbas que dominum prohibent
et cecum increpabant ut taceret. designantur turbe malorum cogitacionum. et turbe deside
riorum carnalium hac fantasmata viciorum que fecimus. Et dum contra hec eadem vicia exora
re conamur. occurrunt corde et mentis nostre acie reverberant et obnubilant. ne voces nostre ora
cionis ad aures dei omnipotentis perveniant. Sed quid debemus facere. quanto ab illis impugnamur.
tanto vehementius et ardencius oracioni insistamus. donec fantasmata viciorum per dominum misericordia
ad nichilum recedant. et vera lux que xpus lucescat in cordibus nostris per fidem. Iuxta viam
sedebat ille cecus. Stans autem ihesus. Ecce stat qui antea transiebat. Stare domini divinitatis
est. transire humanitatis. Per hoc namque quod huius substancie extitit cum patre et spiritu sancto
et celum et terram plenitudinis sue divinitatis implet. Secundum quod salomon dicit de eo. Sapi
encia adtingit ad finem fortiter et disponit omnia suaviter. Per hoc vero quod de sinu patris des
cendens in uterum virginis. et de uterum virginis natus venit in presepe. et de presepe predica
do venit in crucem. et de cruce venit in sepulcrum. et in anima sola descendit ad infernum.
de sepulcro autem redit ad caelum unde venerat. transitum suum fecit. Transeundo audivit
vocem ceci clamantis. et stando reddidit ei visum. quia per incarnacionis misterium nostre mi
serie conpati dignatus est. et per divinitatis sue potenciam lumen quod amiseramus in primo ho
mine peccante nobis reddidit. Quid faciam tibi. Num quid cecum inluminare potuit
quid vellet cecus ignorabat. quia veracitate apertio dicitur. Domine tu omnia scis. non utique ignora
bat. Sed ideo interrogat. ut ad petendum eum excitet. Sic alibi ait. Scit pater vester quid
opus sit vobis antequam petatis eum et tamen dicit. Petite et accipietis. querite et inve

misericordiam pulsate et aperiet uob. Vtipsa peticionis ordinem dignatus est primo. Actulle dixit. Dne ut uideā. Cecitatē adhuc non aurū quesierit. nō argentū. nō uxorē. nō equū. nō pallia. nec cetera huius seculi emolumenta. sed solumodo lucē. quia et cecus sine aliquid habere potest aut aurū. aut argentū. sed non potest ea uidere sine oculis. Inhoc imitari eum debemus. ut nō queramus adhuc fugitiuos honores nec premia iste seculi caduca sed lucē. Quā lucē. nisi illā quam cū corporibus communē possidemus. que uniuersio promittit. et finem nō nouit. sed illā lucē ad contemplacionē creatoris nostri quā cū solis angelis habere possimus que nocturnū habet nec finē. Et his dixit ei. Respice fides tua te saluū fecit. Ad fides tua te illuminauit. Illa fides saluat que nos bonis operibus exornat. Que sine bonis operibus uacua est. nō saluat. quia scriptū est. fides sine operibus mortua est. Et confestim uidit et sequebatur illum. magnificans dominum ad laudandum. Vide ne sequitur. quid bonū quod intelligit operari. Vide autem ne sequitur. quid bonum quod intelligit operari desistit. Et omnis plebs ut uidit dedit laudē dō Duas ob causas refertur plebs dō laudes. Vt propter fidem eius quā credidit adhuc posse illuminari. ut propter misericordiam et clemencia dni quā habuit erga cecum. illuminando illum. Ad dns nos precepit agendum. ipse insemet ipsum primum impleuit. quod dicit nos. Sic luceat lux uestra coram hominibus ut uideant opa uestra bona. et glorificent patrem uestrum qui in celis est. Fecit miraculum et commutat plebem ad laudem dni patris. ut daret nobis exemplum. quia quicquid boni aliquid gerimus non nostris meritis sed gratia dei deputare debemus. sine quod nichil boni habere possumus. iuxta quod ipse dicit. Sine me nichil potestis facere.

SCDM MATTHEUM

Homilia super euangelium matthei Ductus est Jesus in desertum a spiritu

OC primum in huius exordio lectionis notandum est. quod redemptor noster cum per quinquaginta annorum curricula ante quam baptizaretur carne fuerit conuersatus. nunquam ad diabolo tentatus legitur. Ad ubi baptismum suscepit. mox tentaciones diabolicas sponte suscepit. In qua re illud significatur quod antiquus hostis manus certaminis contra nos post baptismum suscipit. hac magis nos expugnare contendit dolens

sibi humanas pbabus mū sacrāmū tū auferri. Vndeq; dā sapiens orat. Filia accedens adseruitutē dī sīmunustricia &timore &p̄para aīmā tuā ad tēptacionē. Si aūt quer̄t aq; spū redēptor nr̄ indeserti ducī credat. respondendū ē. qd ascō spū illuc ducī fuerit ubi illū adtēptandū malignus ips̄ inuenire potuiss&. Vt luchas evidentissime ostendat cū dic. Egressus ē. ihs plen̄ spūsco a iordane &agebat aspū indeserti tr̄eptabat asathana. Nec debem⁹ putare indignū redēptorī nr̄o ut tēptari se p̄mittere. q̄ppe nos adeo humiliat ē. ut a membris ipsius diaboli seoccidi pateretur. Temptacio aūt trib⁹ modis agit. Suggestio ne diaboli. delectacione carnis. consensu ips̄. Nos igit q̄ pur homines sum⁹. cū temptam⁹ p̄suggestionē diaboli plerūq; in delectacionē. frequenter &ea in consensu labim⁹. Redēptor aūt nr̄ qui dī erat &tr̄eptari p̄su ggestionē potuit nr̄ tā illi⁹ peccati delectacionē nō momordit. Hac p hoc omīs illa tēptacio ñ intrinsec⁹ sed extrinsec⁹ fuit. Et cū ieunass se xl dieb⁹ & xl noctib⁹ postea esurīt. Hoc ieunū quadragesimale auctoritatē ab ea magnā alege &pphis &euglio. Siquidē moses legislatori ut legē dīnumerū acciperet. xl. dieb⁹ ieunauit. Elias q̄que eximi⁹ pphet arū eoq; dierū numero abstinuit se a cibo. Dīns ea ut demonstraret se ñ discordare a lege &pphis quadraginta dies ieunū continuauit. Nec sine causa hic numer⁹ ieunio ut dīno ut nr̄o consecratus ē. Significat enī omem labore huius vite. unqua sēp ieunū veneratē celebrare debem⁹. ut scilicet sic abstinem⁹ a cibis ita &ea abstineamus ab omnib⁹ inlicitis. Possunt multa de hoc numero uxta doctrinā patrū dici. Constituit enī ex denario &quatnario. decies ducto quoq; quatnari⁹ refert ad nr̄os libros sci euglii. Denari⁹ ū. ad decalogū legis. Quatnari⁹ siq̄ dē ductus decies sūt quadraginta. Quanos tunc p̄fecte legē dīni custodim⁹. si libros sci euglii observem⁹ Vt quatnari⁹ numer⁹ ad corp⁹ referatur. qd constat ex quatuor qualitatib⁹. Denari⁹ ut ductū ē. ad legē. Quia enī p corp⁹ qd quatuor. he lementoq; qualitatib⁹ constat decē p̄cepta duūne legis frequenter transgredim⁹. dignū ē ut idē corp⁹ ieuniio quat decies affligam⁹. quatin⁹ charo quenos locavitr ad culpā. afflicta reducat ad uenia—ci-

Potest adhuc de hoc numero aliquid alcuis indagari. Preceptū legim ppto isr̄litico ut de
oīa sua oīm dō decimas darent. Verū quia dn̄s dic nobis. nisi abundauerit iustitia ur̄a
plus quā scribarū ⁊ pharisęor. ut nr̄a iustitia illor sup gredi ualeat. Dignū ē ut sic illi of
ferebant decimas exteriorū rerū. sic & nos offeram⁹ ei decimas dierū tocius anni. in hoc
ieunio separatos. Siquidē a presenti dn̄ico usq; ad dn̄i ressurrectionē xl ⁊ duo dies sunt
D equib⁹ si sub traas sex dies dn̄icos q̄b⁹ abstinencie solue⁹ remanent xxxv tm. tantū in abstī
nencia quos decimas anni essent nemo quis dubitaꝛ. Cum ō dixisset euāgelista dn̄m ieunas
se xl dieb⁹. addidit & quadraginta noctib⁹. Quod idō facere uoluit ne aliq̄s putaret quod
dn̄s q̄ dieb⁹ ieunaret noctib⁹ ū refficeret uxta nr̄am consuetudinē. Postea esuriit. Demo
ysē. ihaelia nil tale legit. q̄d scilicet explero ieunio esurire. De dō aut id certo dicit
q̄d transacto ieunio esurierit ut uerū corp⁹ abusse monstret. & sic in xl dierū dn̄es
esse ieunio patuit. ita & mesurue p̄t ieuniū uerū hominē se ostendit. Et accedens
tēptator dixit ei. Si filius dei es dic ut lapides isti panes fiant. Antiq hostis trib⁹ modis
primū parentē nr̄m temptauit. De gula uidelicet illū pulsauit. cū lignū uetitū ostend.
atq; ad comedendū suasit. De uana gl̄a illū temptauit. cū dixit. Eritis sic dii. De auaa
ricia nichil hominē est tetigit. cū addita scientes bonū & malū. Auaricia aut nisi illū
ap̄etitū pecunie p̄uie. sc̄e accia adcupiditatē alienarū. cuiquis ut is̄pecialis scientie
ut ex aliq̄ singulari dono. cęteris excellentior ambire uidetur. His de accia trib⁹ modis re
demptorē nr̄m tēptare adgressus ē. De gula eū temptauit cū dixit. dic ut lapides isti
panes fiant. De uana gl̄a. cū eum de pinnaculū templi ut se p̄cipitare suasit. De auaa
ricia. cū oīa regna mundi. ostendens dixit. Hęc oīa tibi dabo si cadens adoraueris me. De q̄b⁹
modis primū ada temptauit. ⁊ temptando superauit. de modis sc̄dm
ada temptans uict⁹ succubuit. Accedens ergo ad dn̄m inspexit q̄a ipse qui uincere
Si filius dei es dic ut lapides isti panes fiant. Q uerit unde p̄sumserit illū filiū dei esse
nimirū aut quia ppheas sepe illū predicari audierat. aut q̄m uocem p̄ris super eū
delapsā in habitu mortali audierat p̄missus fuerit dicentē. Hic ē filius meus dilectus
D ic unq̄d sc̄a ihaelis ad xp̄m ut lapides isti panes fiant. Congrue de lapidib⁹ panem.

fieri postulabat q̄ lapideū cor habebat. Et quare nō dicit fac panē de lapidib⁹ sed dicit fiant. Quia in hoc experiri uolebat utrū ipse eēt filius dī q̄ in exordio mundi cuncta creauit de nichilo dicens fiat hoc aut illut & factū ē. Cogitabat enī apt se tanta arte ex dolo. fuiste ē. q̄ dudū pplō isr̄l̄ítico in heremo çelestē mannā p̄buit. facile lapides in panes conuertere poterit. Vt sin̄ p̄mea p̄cepcione. psalm̄ p̄sua necessitate. Q̄ si fecerit filiū dī p̄babo. Si facere nequiuerit. hominē puru deprehendā. Jure respondens dixē Non in solo pane uiuit homo sed in omni uerbo q̄ procedit de hore dī. Hoc considerandū ē. q̄ dns omnia testimonia contra diabolū de deuteronomio adsumpsit. Q̄ in dā longe ante p̄figuratū agonum. q̄ pugnatur contra gigantē quinq; lapides de torrente elegit sed unoq illus superbissimū hostē eiecit. & cū quinq; libros legis dns p moysen tradidit de solo deutheronomio diabolo respondens straui ei superbiā. Deutheronomiū nāq; secūda lex dicit. & sic q̄ euāgl̄m. Omis scriptura ueteris testamēti. p̄ una lege abet. Euāgl̄m aut secūda lex dr̄. qua ueteri testamēto succedit. Datur q; nob in hoc facto exēplū. ut q̄ cies ad emulib⁹ ut am alis hominib⁹ impugnamur ad scī euāgl̄ii auctoritate confugiū faciam? Quod aut dic non in solo pane uiuit homo. sed in omni uerbo q̄ p̄ced de hore dī. sic ē intellegendū. Quia sic corp⁹ nr̄m terreno cibo alat defic. nra anima nisi uerbo dī pasta fuerit a salute languescit Panis hic p̄sentis cibo accipit q̄ sustentam. Verbum aut q̄ de hore dī p̄cedit. omne ueteris testamēti & noui scriptura intelligit. Tunc ad sūpsit eū diabolus in scām uitatē Quid mirū si se dns a diabolo in scām ciuitatē ut in montē excelsū assumi p̄misit. q̄ ut dictū ē. a membris illi⁹ sepulta crucifigi. Scām aut ciuitatē hanc uocat in q̄ erat templū & religio cultus q; omnis dī. ut p̄p̄ differentiā ciuitatū terrenarū in q̄b⁹ idola colebant. Et statuit eū sup̄ pinnaculū templi Non q̄ de diabolus alicubi muntū statuere ut ducere potuerat. sed cū quada archana sua dispensacione dns sup̄ pinnaculū templi stare. p̄cepit occasione tēptandi aut. Si filius dī es. mitte te deorsū. Pinnā ū templi tabulatū. illam intelligim⁹ que erant fac da

circuitu tēpli dñi sup trabes. qua extra tēplū parietes hinc inde eminebant que uxta tēpli ordinē qdtricameratū erat triplicia erant cū cancellis adiunctis neq; ecclesie adima laberē. Quorū inferi tabulatū xxx cubitis erat ētra. medii sexaginta. superi. cxx. Et nota qd diabolus emī quos decipit imperpetuum mittere querit. Omīs enī uult cadere. q se sentit p omīb accludisse. Scriptū est enī de angelis suis mandauit de e. Diabolus malus scriptuarū interpres hoc de xpō scriptū asserit. qd n de illo sed de q libet electorū illius intelligendū sit. q singulis ecclesiasticis anglos habitatoris angelos abent dumtaxat deputatos ad sui custodiā. Sic dñs departus est. Quia angli eorū sepulcrum facie pris. & de quibus hic dr. qd angelis suis mandauit de illo. debet eccl̄s ut custodiant eos in omīb accionib eoz. ne forte offendant ad lapidē pedē suū id in xpm q est lapis abscis de monte sine manib. ut ad lapidē hoc ē. in lege q lex in lapide scripta ē. Una queq; enī gens anglorum sibi delegatū abet. Unde legim in libro danihelis principe regni persarum regni grecie & de michahele. q nemo ē. adiutor mis in omīb his nisi michael archangelus princeps vr. Ineq; chiel q q; legim principē tyri. Multo ac iam electoy abent exercitū angeloy ad sui custodiā deputatos sic legim de iacob. q cū iuisset ad quendā montē & uidisset angeloy multitudinē q ei custodire fuerant in mesopotamiā dixē. Castra dei sunt hec vocabitq; nomen loci illius castra. Similē de helyseo q uidit currū & equites & ascensorē ignis intelligunt potestates angelice fuisse. Ceterū xps n ē tantū unus mittat ut indigeat auxilio angeloy. Cui ergo de angeloy auxilio ad xpm locum fuerat de sua & tā conculcatione psequi nolunt qd subiungit. Sup aspidē & basiliscū ambulabis. & cet. Ait illi dis rursū. Scriptū ē non tēptabis dñm deū tuū. Quasi dñs ut de pinna templi se precipitans se explorare. quanti apud eum sit de q. & quē humilē uult ostentare ut tunc. Et q dis ei. quia xpian quā diu in periculo ē posit ab e qd faciat q modo periculū euadat. n debe deū suū tentare. immo ipsū debe timere. q cū inimicos suos uno nutu posset omnino delere frequēt

tam̄ malum̄ illo declinando fugere. Sicut ita coartat⁹ fuerit ut effugi locū non
abeat spē suā dō committ⁹ suum⁹ quib⁹ de relinquat sperantes in se. Unde monuit discipl⁹
suos dñs dicens. Cū uos persecuti fuerit in una ciuitate fugite in alia. Am̄ dico uob non con
sumabitis ciuitates israel. donec ueniat filius hominis. Verū ad sūpsit eum diabolus in mō
tem excelsū ualde. Mons excelsus diabolice superbie adtestat. q̄ cū de alto ceciderit
alta p superbiā semp repetat. & ostendit ei oīa regna mundi. & gl̄a eor. & dixit
Hec oīa tibi dabo. si procidens adoraueris me. Diabolus q̄ dē non fuit tante potes
tatis. ut dō uni⁹ ciuitatis regna mundi posset ostendere. Sed sicut ē tenendū. q̄d ipse
dñs tota mundi machinā potentia sua diabolo uidendā p buerit. sic & beat⁹ benedict⁹
ostentū legim⁹. Cūq; ille uni⁹ fenestre mundū sub oculis uidisset. estimans sua esse oīa
insuperbia elatus dixit. Hec oīa tibi dabo. &c. Percipiendū ē mundi machina ita se
fuisse contractā ut cū diabolo. ut cū beato benedicto ostensa ē. Quia pocis mentis
nencū ad hoc ē dilatata. ut quasi sub uno gl̄obo tanta mundi uastitate uidere posset
Nonē aut cogitandū. q̄d diabolus totum mundū habeat potestatē. ut ipse reges inti
tuad cūlaganis malos reges ad ō constituat⁹. sic saul & dauid. & ceteros impios uideam⁹
& sic xp̄ianos tēporib⁹. sed hoc de superba loq̄t⁹. sic & cetera. Notandū q; ē. q̄d omis
q̄ diabolū adorat adore dr. Tunc dic ei ihs. Vade sathana. Sub audis in abissū
ut mignē aeternū. Sathanas ebreū in latinū. contrari⁹ ut aduersarius int̄pre
tat⁹ Scriptū ē enī. Dñm dm tuū adorabis. & illi soli seruies. Cū dix illi soli ser
uies. nom̄ misit illū soli adorabis. Legim⁹ nāq; q̄d abraham adorauerit pplm̄ ter
re. filios iudee &c. Moyses q̄q; cognatui suo ad huc pagano. legit adorasse. Et
nos reges & principes nros crebro adoram⁹ Sed alia ē ad oratio quem or tali⁹ tanquam
excellentioribus & magistris impendit⁹. alia que soli dō tanquā creatori debet⁹.
Quamsi ēet beatus petrus m̄ meus. uenerarem illū exorantes ei suffragia. q̄m
q̄nos apud dñm interuenirent &c. Nec tamen illū adorarem⁹. quia adoratio soli dō compe
tit. Verū querendū ē. quare dicat soli dō seruiendū ē. cū paul⁹ apl̄s p̄cipiat ut per
charitatē seruiam⁹ inuicē. Sed sic de adoratione dictū ē. tam alia ē seruit⁹ que

hominib⁹ impendit. alia que soli deo debet. Cui rei differenciá grecus uerbo ostendere seruitutẽ illá quá nunc uolumꝰ seruire deo latriam appellant. Cam ú que soli deo debent latriá uocant Unde et ydolatre dicebantur á quibus deo debita uidebat impendi. Illud aũtem querit quare ihesu euangelice narrationis dñi disserdem luchas siquidẽ illá ponit tertiá. quam matheus sextam asserit eum dñm. primo de gula. secundo de auaricia. tercio de uanagla reprouá. ac quidem dñs qui matheo ipsi ordinẽ temptacionis adẽ exequitur. luchá uero ordinẽ a nobis uestigatũ exponit. Illaeũ temptacio de lapidib⁹. et illa unmonte ydolorum oblatione. Deinde secutus illa temptacio nominatur. Queritur aũtem cur ihesus ut euangelistæ dicunt hanc temptacionem tacuerit. Respondemus ú temptacionẽ ad dampnacionẽ xpi nullo modo pertinere. quá ut predixi euangelistæ describere sic nec fame. nec cuncte humane uite ordinẽ. Nam unusquisque eam temptacio pertinet. quá tres euangeliste pertractant sic et uite et corporis pertinet

Tunc reliquit eũ diabolus. Tres sunt uidelicet temptaciones. atque ex his uictoria. Tribus locho duplex gemina que dñi uictoriá fuisse dicunt. ppendenda. Quidem uero deo parum quid temptari ponat. cum ipse sit omnipotens. Sed ut nobis dñi seruitutis impendere studuerit. Tunc primo ieiunio operis. quo se post temptacionem uictorem et studuerint. post ieiunium uero labor. quo nobis dñi bum. q̃ nob⁹ contemplacionẽ sic armatus per uerbum. cũ q̃ illoz munsterio mirabiliter uiuificauit. Legunt euangelia hucusque quia nobis ordo exponendi euangelistæ misit ab hinc. Deinde ihesus bene. cum quo illuminatus duerunt. ipsi angli q̃modo custodiant. pduce uerba adpetunt. ubi possidebimꝰ bona ineffabilia. que oculꝰ non uidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascenderunt. etc.

homilia super evangelium matthei, egressus inde Jesus, secessit in partes Tiri, et sidonis.

Le sci evgli Sdm matheum.

INILLO TEMPR. EGRESSVS INDE IHS SECESSIT IN PARTES TYRI & SIDONIS.

Scriptura sancta euangelice describit quoties iustis angelus dñi apparuisse scribens ipsis uerbis. Et ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph dicens. Et iterum uidit angelus dñi in somnis ioseph dicens. Et ecce angelus dñi apparuit in somnis ioseph in egipto dicens. Et ecce angelus dñi descendit de celo et accedens uolutauit lapidem. Et ecce angelus dñi stetit iuxta eum. Et ecce angelus dñi apparuit ei in somnio. Et ecce angelus dñi apparuit ei in somnio. Et ecce angelus dñi apparuit ei in somnio

hoc est de galilea ubi minus multos eos pperat. successit sic hec ducta in partes tyri & sidonis. ut salutem quam iudei spernebant. gentiles consequerentur. Tyrus autem sidon ciuitates fuerunt condam quidem ut litteris in sorte possessionis distribute. sed eque ut cus eos exigentibus abeis postea sic & alie multe ciuitates amisse. Dum autem dicit quia secessit in partes tyri & sidonis. & insequentibus legit mulier chananea a finibus egressa. liquido patet dum non esse ciuitates ingressum. sed partes earundem forinsecus in media clemencia pagrasse. Quidam intellexerunt chananeos camina capita habentes. sed non ita. Hoc erat filios habuit quos hunc uocat chanaan. qui habuit filium uocabulo chanahan. a quo chananei & alie gentes multe exorte sunt. Naturaliter mundus in similitudine hominum camina capita habentes sed ut rudi homines animalia sine discretione. nos autem ignoramus. Cum dus in partes gentilium ppisceret. sed ciuitates illos non introibat. ideo hoc agebat ut & gentiles qui longe remouerant illi occurrere possent & pdicacionem uerbi dei percipere & tam iudei occasionem non habere non potuissent recedendi a illo ducentes quia nos reliquid & ad gentes ppiscendo transiit. ideo nolumus credere illi. Vel aliter. Solent boni patres ppter aliquos heredes alienis offerre ut negligentibus filius meis uineam colendam ne hereditate patris uacui pruent. si cepta pinacia durauerint uxta comparacionem potest intelligi dus ea racione a iudeis migrasse ad ciuitates. ut animos iudeorum ad sui amorem magnitudine phe mutaret & dei gram ad pibim xpm sibi oblata a se recedere. nemini bus eripere formidarent. Mystice autem hec ciuitates tyrus iudeliter que angustiam interpretatur & sidon. que uenacio uel hutulus dr. conuenticulas gencium significant que ante precepta fidei angustiam infidelitatis agebant. quasque diabolus pidolatrie sordes cotidie uenabatur admoreri. Cum ergo dus iudeos egressus. ad gentilium properat ciuitates. sig quia iudeos obpfidia fuerat relicturos & ad ecclesias dignacione transiturus. Unde & illis alibi dicit. Auferetur a uobis regnum dei. & dabitur genti facienti fructus eius. Et ecce mulier chananea a finibus illis egressa clamavit Chanaanea mulier ex gentibus marcus sidrophenissa apellat. Sidrophenissa autem

luer dr. assiro & phenice composito nomine. Cananeoy enī gens horigine duxe acha
na an filio cham sic sep dictū e. q fuit filius noe. Q vegens abrahā ingrumera phen
ce unq sunt ciuitates tyrus & sidon. aliq; qua plurime. Syraphenissa ergo uocat
ro qd parentes illo de syria que e uxta mare rubrū aduenere meū locū ubi tūc n
ciuitas conduler uxta tiran repmissionis. phenissa aut dr a rubro mari qd in
colluer parentes el prius qua transirent ex syria in phenice. Nā phenē apellat ru
brum. Unde & phenices dicunt affri dr rubri a mari rubro qd dudū incolluer. Sene
rue cuerū unde dūm dīm xpm filiū dauid uocare nouerat haec mulier cū gentilis
nō cananea dr fuisse. Tam qua tyrus & sidon ciuitates congrues tire repmissionis
erat mulier infinib pfatarū urbiū habitabat. potest ī mystabilit intelligi. qd ex
p ciuitate. p missio que ad iudeos de xpo facta fuerat q de iudea dauid
oriundus e. Tama uulgante cū legam pdicta urbes ipsis familiaritate maxima
antiq cepit federatam. postque tam tempore dei & demonis filiae qb ut storia narrat
hyram rex tyri preciosissima lignā lapidesq; diuersis generis ad fabricā domū
dñi implendā gratissime administrau. Hependerat illi congruā uicē impensis
frumti. uini. & holer. q pfatis annos nā dicta diuisiones tribuebant. Huius ex modi
igitur causa haec mulier ecclesia er dr dūm de tyro pelā duduisse nascituri. quē
ut p dentib miraculi aduenisse ceg uit. de quo sup. ita & hic dicit filiū
dauid inclamabat, put dicens. Miserere mei dñe fili dauid. Recordare queso antecessoris
mei sedie. quem pater tuus genti mee impendere. & multa impiemab necessitatib subuenisse. Filia
mea male a demonio uexat. Ubicunq; meuglo melio gentiliū introducit pociori
fidei qua iudei fuisse demonstrant. Et quidē immutus exemplus adsumari potest
quando aliquis iudeoy xpm pfitemare ppe & filiū inpellabat presentia
illius ut infirmū uisitare & exorare ut ipse p ipsa esse sine corporali p
sentia ualeuare infirmos. sic exp[illegible] & manu cepher. At contra gentiles per
eg uram ab apostolis ad fidē xpi nō accurrisse presentia requirebant sed op diuinitatis fide ple
ni p sectabant ut a mentis uane lapsu. Unde & haec mulier, p filia postulans nō

ꝺñā secum adducē nondum adeauerunt pcatē. Sz tantumodo mcomodatē illi simplicib⁹ uerbis inducat. considerē qd eam uerbo retinere potuit ut adsaluā. Jn ea spāl em mulieris typū ecclie. de gentib⁹ congregate. Jude e merito canere dr. egressa de finib⁹ suis perhibet. Omnia quippe q̄ nō per fidē. ab ecclia nō fide primo desertis. egressa est. hoc est per fidem carnē. sectionis idolatriā deserendo. ad fidem xpi se transferendo. egressa mēte recurrit. Filia aūt ei⁹ huius mulieris significat pplos in dñm xpm credentes. q̄ ab eorū cordib⁹ diabolū eiecerūt. accede domine mecū supplicat pro ea. Cui non respondit ei uerbum. Nonē attendendū q̄ dñs more supbo pharisei despectā desperatamq; mulierē cōtempsit. Desideriū pauperū exaudiuit dñs. Sed ut ardo grauē pcessum nullā responsā effudit. nesciā sententia cōtrarī existens. quā ē. Jnuisa gentiū ne abnegaret. Cui dñs me reprehensor b⁹ suus patefacere. atq; nō ignaris fidē suscipere retulerat. Ut ergo ab hoc ea non responsū. ut confessā ad illā q̄ pro pcatis precabatur. nō minus ei reddidit. quā nō sic illa a pcib⁹ nō cessauit donec ad id. ei uerē fidei imperaret. Jta nos redemptorē nrm⁹ instanter clemencia pcib⁹ pulsem. quiq; animarū nrarū saluē ꝓcupere nouerā. Et accedentes discipuli eius dixer. Dimitte eam q̄ clamat post nos. Discipuli ignari adhuc dñice dispensacionis. ecclie clamante. posse mulieris affectu supplicabant pro dño dicentes. Dimitte illā. ꝺ pcatis ꝺ ꝑcat. Aut aliō intellectu causa precatis dixer. Dj eq; eā miscda carne potuerunt. ꝺ frem nuscie secū habebant. Jn hac aūt notandū ē. q̄ alienigena dē hanc mulierē in domo addūm accessisse. Matth aūt sic loq̄t. quasi post cōmulantē dñm uix tenere ista clamauerit. q̄ ꝛa concordat sunt intellegam eam primū in domū uocasse. Sed quia ibi nullū responsū accepit egrediente dñm secuta est. donec q̄ precedat meruit impetrare. Allegorice aūt mulier ista post dñm clamans. sanctam sig exercitib⁹ ecclie. que dñm presente nondum in carne etiam ascendente illo ad celos post illū clamauit nō solum ipsū credendo. sed alios uerbi pdicando. Cui ille dixit. Non sum missus nisi ad oues que perierunt dom⁹ ih⁹. Omnis scriptura ueteris testamēti. sic pdicat xpm uenturū ad saluā uidelicet. sic eam

p̄figurat p̄xp̄m implendam ee uocacionē ienciū. Vnde scriptū ē. dicente iacob. ipse erit expectacio iencū. Et ieremias. Quis non timebit te rex iencū. multa q; similia. Quid ergo ē qđ nunc dicit̄ non sū missus nisi ad oues que perierunt domus isrl. Sic dicendū ē. quia xp̄s p̄se primū ad iudeos missus ē. p̄dicare n̄ ad ientibus sed ipse q̄ p̄se iudeos docuit p̄suos postmodū p̄dicatores gentē ad fidē uocauit. quas & iam oues suas apellau quib⁹ & dix̄. Alias oues habeo. Astella uen̄ & adorauī eū duces. Et n̄ est ad iuuandū me. Ait p̄dix̄. Non ē bonū sumere panē filioꝝ & mittere canibus. Filios in hoc loco apellat iudeos. ꝓpt̄ dī noticiā legisq; p̄ceptionē. Canes aut̄ gentiles uocat. ꝓpt̄ immundiciā idolatrie. Panē u̇ sermonē xp̄i nuncupat. Sic & alibi cum dicit. Ego sum panis uiuus q̄ de celo descendi. Et hic sensus. Incongruū ē. ut ego q̄ de iudeis carnē sumpsi. illos deseram ad gentiles q̄ canes estis emigē. Sic & hec uocabula miro hordine secm̄ meritorū diuersitatē postea s̄ commutata. Nā isrl q̄ condā fuit filius ut scriptum ē. filius primogenit⁹ mi⁹ isrl. nunc p̄ t quā in filiū dī manū misit. & eū mortua dedit canis nomine uocat̄. Vnde scriptū ē. Circūdederūt me canes multi. Nos aut̄ q̄ cani eram⁹ p̄ dī misericordiam ad fidē conūsi. filiū nuncupam⁹. ut iohs dic̄ Dedit eis potestatē filios dī fieri. his q̄ credunt in nōe ei. Itaq; nunc filii dī sum⁹ & iam dñe. Dicit̄ ē. qđ asseris. quia n̄ ē bonū salutē pplo isrlitico cadit⁹ missā sumere & dare eā gentib⁹. Nam & catelli edunt de micis que cadunt de mensa dominoꝝ suoꝝ. Mulier ista deq̄ sermo agit̄. trib⁹ principalib⁹ uirtutib⁹ insignis fuisse comp̄batur. fide ut dicit̄. paciencia. & humilitate. Fidē namq; habuit cū dnō ihu xp̄o potenter filiā suā sanari posse n̄ diffidit. Paciencia q̄q; tenuit cū tot uicib⁹ se repulsā sciens. nequa quā apericione cessau. & constanter in eis p̄stetit. Humilitatis q̄que egregie obser uatrix fuit. quia canib⁹ comparata. n̄ solū non detrax̄ scripsā q̄q; dñi sententiā ut melius confirmauit dicens. & iam dñe nam & catelli edunt de micis que cadunt de mensa dnoꝝ suoꝝ. Scio me inquit filioꝝ panē non mereri nec integros apere cibos. nec sedere ad mensā cum patre sed contenta sū reliquiis catulorū. ut per humilitatē micarū alias ne integros ueniā magnitudinē. Inquib⁹ uerbis mulier ista quesiū ueniā [illegible] dnō

inluminata ꝛc ostendat ee. q̄ ex consorcio sermonis illi⁹ inspirata cū illo ia mustico eloq̄o sermocinat. Catelli nāq; mustice nos ꝛc gentiles sum⁹ filii hr̄anū ydolatrarū patrū nr̄oꝝ. Mensa ů. sacra scriptura ē. que nob cibū spāl⁹ alimonie quotidie ministrat. Deq̄ mensa eade aeccla dic addm. Parasti in conspectu mō mīsam. Et bene p mensā significatur sacra scriptura. quia sic in mīsa diuersi cibi ꝛc ponunt. ut un⁹ quisq; sedm qualitatē stomachi sui sumat qd desiderat. ita in scriptura sacra oēs inueniunt qd huic cuiq; conuenit. Ibi enī inuenit ut⁹ quomodo in sua iustitia debeat pmanere. Ibi enī inuen peccator. q̄modo debeat penitere. Ibi inuenit qualit uxorem ꝛc familiā regat. Ibi audit mulier quom subiect a debeat ee marito. ut⁹ quomodo caste debeat uiuere. Mice ů significant mīna misteria scripturay. Catelli ergo sub mensa. nī crustas ꝛc micas uescunt. qz uocati gentiles ad fidē xp̄i nonnā superficiē litt̄e ꝛc ter⁹ in scripturis ꝛc spāles intelligencie. medullā quā p ficere possunt p quirunt iudei quasi crustis comedunt dū circūcisionē carnalit observant. Ex⁹ micha ꝛc uescimur quotidie deuocōis aduersit⁹ ꝛc transitū facientes. corp⁹ ꝛc sanguinē dñi inuenire sumim⁹ ad nr̄am redēpcionē. Et recte nī supmīsa ꝛc sub mensa catelli edere dicti buntur quia fideles ex ꝛc humilitatis deuocione plenī oīa officia corporis sui ad intelligenda atq; implenda diuina p̄cepta subponunt. Dicit ei dñs. O mulier magna ē fides tua. Magna cert de fides isti⁹ mulieris fuit q̄ nec p phetarū edocta uatic minis. nec ipsius p uocata miraculis salutē filie. ex p̄ō multocies repulsa instanter poposcit. Magna utiq; fides ē scē aeccle que cū xp̄i p̄sentē incarnē iudeis maxime tam ubi aplica p̄dicacione connecti ē. p fecta salutē sibi suisq; obtinuit. Fiat tibi sic⁹ uis. Dat nob intelligi qua p fecta fides oīa que recte desiderat adipisci potest. Juxta qd dñs dic. Oīa possibilia ꝛc credenti. Et sanata ē filia illi⁹ ex illa hora. Subaudis quia dñs dix magna ē fides tua. p pendendū qd p p magnā matris fidē. filia plenā sospitatē recipere meruit. Quo loco forma catechizandoꝝ aptē tribuit. q̄ tpr̄ q̄ ad baptismū ueniunt. ignari boni. maluit. nī sua ꝛc separē tū fide saluant. Dignū namq; ē. ut q̄ alior peccato ꝛc rei. alior ecia sunt fide

nota

absoluti. Obseruandum ueroest qđ filia chananeae quintodecimo signo siue miraculo secm matthm curata esse refertur. Qui numerus sacramento pspicuo redolẽ creator exseptenario & octonario die celebratũ. Cum ergo ista in quinto decimo sanatur loco. indicatr quia siue ecta seu fidelis queq. anima tunc plenã uenią consequitr. cum metu ueteris hac noui testamti doctrinã mossensa tenere & ꝑcepta efficacitr studuerit obseruare. hinc salomon suis auditoribus loquitr. Da partẽ uii necnõ & octo. Quod est dicere inmutabilitate actionis tue nõtã ueteris testamti dicta sequere. quã noui testamti monitis obsecũdare. Qđ ũ septenarius more adito in octonariũ surgit. possim' administeriũ referre. quia tunc scili cor filia chananea hoc est ut generatim aecta ut speciatim huna queq; anima ꝑfecta incholomitate sublatis cunctis incommoditatib' ꝑfruatur. cũ septenario octauus successerit id cũ acto istius uite curriculo q̃ septẽ uolutr diebus hoctauus dies hocẽ immutabile resurrectionis tẽpus aduenerit. quando scĩ recipient corporis indumta absorbebitr mors in uictoria. Moraliter. filia ust' mulieris una queq; aã ẽ dominicis suasionibus mãle capta id homicidio. adulterio. & aeteraru pestiu sorde cumulata. Cui salutẽ mtr aecta ingrr exꝓ exposcit ut q; ipsa ꝑse non ualet corrigere ipse iteri' inspirando eã ad eam conuertendo omnibus facta ad eam data. possimus ad nos referre. Sicut' eni nrm fuerit conscientia subeũbens uicioꝝ honeribus id est sine. sinu uidiꝫ. uenerio pollutae filiã ab & q; male a demonio uexatr. Dnus sospitatẽ sedule debem' mtr pellere diuina clemẽcia. & mtr opẽ dũ scoꝝ patrocinia. quibus do sospitatẽ querere. sic & apli legimr ꝑ ista mulierem itr cessisse. quarin' eoꝝ mtr cessionibus fulti incolomitatẽ aiẽ nrẽ a diuina misericordia ualeam' inuenire

Sc̃m Lucham.

homilia super evangelium Luce. erat Jesus eiciens demonium, et illud erat mutum

Erat ihs eiciens demonium illud erat mutum. & reliq;.

Sicut diuersa sunt genera hominũ. seu psonar. siue mores hominũ. sic & diuersa sunt genera demonũ. Est quoddã h genus demonũ. qui postquã arripuerit hominẽ. fiat ea debilis ut infirmus atque claudus. reddat eũ fortẽ. ita ut aplerisq; uires tenere impossit.

Sic ille erat ꝗ inmonumitus siue inmonumb⁹ omia uincla qb⁹ ligat⁹ fuisse dirumpebat
A tque dñs cũ puenisset intra uera senoz⁹ eiecit eũ ab homine. Est & aluus gen⁹ demoniũ.
siantea fuerit oo frenetic⁹ & fortis aut ualid⁹ ut potens reddit eũ inualidũ. mollẽ atq;
lasciuum. Aliud ẽ ien⁹ siarripuerit homine facit eũ discerpere. ut spumare. siue mu
gire. ut incha cinnis prupere. Est & aluus. siantea fuerit oo tardiloc⁹. ut inpedior⁹
lingã ei⁹ fiat. fac eũ eloquentissimũ. sic quasi ab infancia liberis doc⁹ fuisse. Ali
ud ẽ. ien⁹ demoniũ. p tqua arripuerit homine. siantea eloquens fuerit aut prudẽs.
fac eũ tacitur nũ ut mutũ ideo ien⁹ pib⁹. iste fuisse. Sic ic duc euglista. Cradhs
eiciens demoniũ. illud erat mutũ. Nonqd hoo mut⁹ fuisse. nunc utiq; se demoniq
eũ possidebat. mutũ reddebat. Scdm matthm nisolũ mut⁹ uerũ & cã cec⁹ surd⁹ pib⁹
fuisse. Ergo homine in uno trasigna ppetrata fuer. cec⁹ uidet. mut⁹ loq. possessus
a demonio liberat. Hoc in loco despecie transit ad ien⁹. Spãlit pistis cecũ surdũ
mutũ. totũ ien⁹ humanũ significat. quia p tqua prim⁹ hoo puaricatiõ p ceptũ di. cecus
mut⁹. surd⁹ fuit. quando pl⁹ audiit uocẽ diaboli qua di. ꝗ ei dixerat. De omi ligno pa
radisi comede. &c. Postq̃ terminauit illa diabolica auditũ. Cur p ceptum uob dns ne comede
retis de ligno scientie boni & mali. Scit enim dns qd in qua cũq; die comederitis ex eo en
tis sic dii. scientes bonũ & malũ. Et comedit ex illut tp tmodũ p didit auditũ. usũ.
atq; loquelã. Sc̃ ueniente dño quando ũbũ caro factũ ẽ. reddidit usũ. auditum
atq; loquelã. ad lingam. q tẽ prat⁹ ẽ. pass⁹ ẽ. ut a tẽptacionib; & passionib⁹ nos redemit
surrexit tcia die. p ceptit discipl⁹ suis dicens. Euntes in mundũ uniũsũ predicate euãg
oĩ creature. Et hoc eiciens demoniũ. & illud erat mutũ. Mutũ dicebat demoniũ
in qd mutũ eet p natura. sc̃ q mutũ homine reddebat. que mua erat qui p mittebat
eũ loqui. Tria miracula dns simul in uno homine ppetrauit. Liberauit eũ a demonio. &
reddidit eluũ. qui cec⁹ erat scdm qd matheꝰ duc. & loq eũ fecit. Hoc quotidie fit spãlit
in sca ecclã quando aliquis uenit ad baptismũ. & p mittit se abrenunciaturũ ee omib;
op ib; diaboli. & omib; pompis ei⁹. tunc expellit a deo diabol⁹. Cũ enim imbuit a sacdo
te. q̃ltr credere debeat. prim in silũ. & sp̃m sc̃m. tunc p ceptit lum fidei. Postquam

uero lumñ fidñ ꝓceperit incipit loq̃ ict confiteri fidẽ suã dicens. Credo in dñm ꝑ tẽ
ompm̃. Et eũ eiecisse & demniũ locutus ẽ mutus & admiratesunt turbe. Quidã aũt ex eis dixerunt. Non q̃ dẽ de ur ba dixer̃. sc̃ scribe ⁊ pharisei q̃ dñō in
uidebant sic̃ alii euglste testant̃. Turbeque min̄ erudite erant quã scribe &
pharisei hec contra opera dñi que poterant negare negabant. Que ũ non pote
rant in sinistrã partẽ int̃ ꝑtabant̃. Unde & dixer̃. Inbeel ⁊ebub principem
demoniorũ eiecdemones. Minoris potestatis. Beel ipse ẽ baal Behel ⁊ebub dr̃
dr̃ acaron. fuit qui dã apt̃ assirios potentissim⁹ rex nñẽ bel cui successit in reg
no filius ei⁹. nin⁹ q̃ edificauit ninuen ciuitatẽ magnã. Quinin⁹ post mortẽ pa
tris sui fec̃ simulacrũ aureũ in similitudine patris sui. iussit omñs subiect⁹ suos
ut adorarent eũ. Qd̃ acceper̃ babilon & fecer̃ similit̃ ⁊ uocauerunt eũ be hel.
Deinde filius ist acceper̃ & uocauer̃ eũ baal. Ad extremũ acceper̃ philistei & uo
cauer̃ eũ be hel ⁊ebub. Behel int̃ ꝑtat̃ uir. ⁊ ebub muscha. Beel ⁊ebub int̃ ꝑtat̃
uir muscharũ. siue abens muschas. obsorbes immolaticũ cruoris. q̃ multarũ sangui
uctimarũ circa altare illuc exprimebat̃. ido multe musce ibi conuenebant ad
manducandũ. Judei ducebant qd̃ nullo simulacro abutare & princeps demoniorũ. ip
se introisse & in dñm ihm xpm̃ ꝑ cuiꝰ potestatẽ eiecisse & demones minoris potestatis ab
obsessis corporib⁹. Et alii temptantes signũ de cælo querebant a beo. Ut immor
em helie cupiebant signũ uenire de cælo. q̃ elias sup duos quinq̃ genarios ignẽ ꝑ
duxit de cælo. q̃ int̃ fec̃ eos. Ut immorẽ samuhelis cũ tranatura t̃re rep missionis cu
piebant pluuiã uenire. fulgura chorusc are. imbres ruere. Sc̃ noluit dñs. Quare.
Si hoc feciss eis ducerent illi qd̃ ex occultis ⁊ uarijs ꝑturbacionib⁹ aeris hec accidisse ;
Ipse aũt ut uidit cogitaciones eor̃ ait. Quare respondit dñs ad cogitaciones illoꝝ
ut ostenderet & seuerũ dñm ee. q̃ solus secreta cogitaciones hominũ intuet̃. Hoc so
lum illi competit. ut cogitaciones hominũ intueat̃. Nulli eñ angelorꝝ malorꝝ siue nota
bonorꝝ hoc concessũ ẽ. ut cogitaciones hominũ uideant. Unde dic̃ sapientissimus
orator salomõ. Tu eñ nosti cor dah omñ filiorꝝ hominũ. & scidicere. Ca potencia

diuinitatis quamentes uras intueor eicio demones Omne regnū in se ipsū diuisū desolabitur Et ctra se ipsū omne regnū solidū z firmū sic diuisū fuerit p partes sic istū e. desolabit id insolitudine redigetur. et euacuabit ab habitatoribus suis Et dom sup domū et dom Habitatores hunus dom sup habitatoribus alterius dom quia nt sicient se inuicē. Cursū hec parabola tendat manifestat cū dic. Si ergo satanas in se ipsū diuisus e q̄m regnū illius stabit. Dicta essent multū multū nob p desset q̄ bona pars uincere mala. Et nos pace z tranquillitate haberem ab impugnationibus illoz. Sed nō ita. Sic regnū patris filii et spūs sci firmū z solidū e in seternitate. ita regnū diaboli humanū e in malicia. Si ego in beel ze bub principe demoniorum eicio demonia filii uri in quo eiciunt. Filios iudeoz apellat aptos q̄ de stirpe illoz horis. hac si dicere dns. Si ergo opera aptoz meoz q̄ nihil malay arcui ame dixerunt dō adsignatis z nō diabolo. Quare nō id op eande causa abstinme. Ideo ipsi iudices erūt uri. Porro si in digito dī eicio demonia p fecto peruenit in uos regnū dī. Profecto id certe. Porro nihil e aliud nisi e ui eicio. p digitū possum intelligere spm sem. ppter diuisitate bonoz que peū dat angtis z hominib; Inullis enim membris ita partes eicio aperte sic indigitis. Et recte p digitos. designat spūs scs. quia digito dī suprat mīgi in egypto Unde dixer adphatione. digit dī e hic. id spūs sc. Et digito dei scripsit tabulas in monte sinay. Profecto id certe. omnino peruenit in uos regnū dī. Juxta qd dns dic. Cū sederit filius hominis in sede maiestatis sue. sede bris z uos sup sedes xii. iudicates xii tribus isrl. Nō potest fieri sine cōparatione melioris facti. Narrat iosephus q̄d salomō fecisse exorcismū id adiuratione fmonis unde eiciebant demones. Qd usq; iudei usq; ad p̄dicatione aptoz. Unde legim in actib; aptoz qd erant septē filii scenite q̄ p exorcismū eiciebant demones. Quasi dicere dns. Si opa filioz uroz q̄ p exorcismū eiciunt demones dō adsignatis z nō diabolo. quare mihi diabolū et nō dō adsignatis iudex. Ideo ipsi iudices uri er. Regnū aut hic apellat iudiciū dī. Et e sens. Dic uos quantū in uobis e opa mea separatis oribus dī. et diabolo adsignatis. ita inde iudicu. in tantū separabimini ab electis q̄ in p̄sti sete agunt penitenciā de peccatis suis p̄teritis z tra demini diabolo et angtis illius ad puniendū cui opa adsignatis. Cū fortis armatus custodit a

triū suū. Secdm literā manifestū ē sensus. Spālit aut fortē armatū possum⁹ intelligere diabolū. A triū illius unc mūdū. Arma s astucia illius. Spolia illius s omnes. diabolus ante aduentū filii dī in pace regnabat in mūdo. null⁹ resistebat ei. Sed quid factū ē. uenit forcior illo. dns ihs xps. Unde dic psalmista. Dns fortis ꝛ potens dns potēs in pl̄io. Superauit eū tēpore passionis sue. & omā arma illiu⁹ ꝛ dolos. & astucias cū q̄b; homines decipiebat abstulit ei. & spolia illiu⁹ distribuit. & homines quos iniuste tenebat in inferno abstulit ei. Et illos quos uiuos inuen̄ p diuersa officia distribuit. Alios fec̄ pphas. alios predicatores. ꝛ alios aplos. Querit aliq̄s si dns ihs xps potestatē diaboli abstulit quare regnat m̄ in mundū. ad hoc sciendū ē. q̄ diabol⁹ nulli potest noceri. nisi adheserit illi peccando. Verbi grā. Sic canis rabid⁹ ligat⁹ non potest hominē mordere nisi accesserit ad eū. ita & diabol⁹ nulli potest nisi accesserit ad eū peccando. Qui n̄ ē. mecū aduersū me ē. Cū diabolo loq̄t hic dns. Diabolus nō ē cū xpo quia cōtrarius est opib; xpi. Et q̄ nō colligit mecū dispgit. Dns ihs xps cotidie colligit homines de uicus ad uirtutes. de cultura idolor ad amorē dī. Et diabolus dispgit homines de uirtutib; ad uicia de amore dī ad cultura idolor. Cū in mūd⁹ sps exierit ab homine In mūd⁹ sps diabol⁹ ē. Exiunt auideis quādo acceper legē in mōtē sinay a dnō. Unde ꝛ dixer. Omā que locutus ē nob dns faciem⁹. & erim⁹ obedientes. Ambulās p locha in aquosa. Id p solitudines iēciū. In aq̄sa dr̄ q̄ nō ab bat aquā uidelic & spm̄ scm̄. unde dic dns. Si q̄s sitid ueniat ꝛ bibat & de uētre ei⁹ fluent aque uiue. Querēs req̄em & nō inuenit. Quia uoluit ibi & nalit manere. Sed q̄d factū ē. aduenientē dnō in carne. & p̄dicātib; aplis expuls⁹ ē ab is. Dic. Reuertar in domū meā unde exiui. Id possidebo uide quos ante dimisi. & cū uenerit inuenit scopis mūdatā. sic illis uidet ꝛ ornatā. Sup stitucionib; & aūris tradicionib; scribarū ꝛ phariseor. Et adsumit septē sps alios nequior esse. Et septē sps nequiores. possum⁹ intelligere septē uicia pricipalia. Supbiā. Gulā. Irā. tristiciā. Cenedoxiā. accidiā. filar

homilia super evangelium lucas. erat Jesus ejiciens demonium, et illud erat

gria. cuaricia. Et ingressi abitant ibi. Set diabolus cum uicis suis. Et nouissima hominis illius pegora priora ibi. Et ora sima. Quia deblasfemates dnm ihm xpm in sinagogis suis qua fuissent in egipto sine lege & sine cognicione di. colentes idola. quia melius e uia dni no cognoscere qua post cognicione retro su inflecti. Ut dix. Cum immundus sps exierit ab homine. Qt dixim de una gente ut depto iudaic. o. possum ad unu quemq; hominem referre. Cum hoc uenit ad babtismu exit ubo diabolus. cum promittit se renunciaturu e omib; opib; diaboli upopisillus. ambulat ploc. a maqsa. id circumit congregaciones fideliu. Querens requiem no inuenit. Quare n inuenit. Quia dns habitat in cor dib; electoz suoz. & no inuenies. &c. Set possidebo homines quos ipr babtisma tis dimisi. Et cum uenerit inuenit scopis mundata p babtismu aborigina lib; peccatis. uacate abonis opib; & ornata pipocrisin. putat se uirtutes abere quas no ab. factu e aut cum hec dicer. extollens quedam mulier uoce de turba dixit illi. Hec mulier tipu gerebat sce ecclie. Beatus uter qui portauit & ubera que suxisti. Virgo mria beata fuit que uirgo concepit. uirgo peperit & uirgo meruit pmansit. Qd & beacior extitit quia mandatis di obediuit. Quam idest quis pocius. Beati qui audiunt ubu di & custodiunt illud. Unusq; q; hoc audit uer bu di & corde concipit uhore pfert. & opere implet beatus erit.

homilia in evangelium Johannis, abiit Jesus trans mare galileae. quod est tiberiadis

In illo tpe. Abiit ihs trans mare galilee. qd e tiberiadis. uel q.

Mare ppter diuersitate aduacencium regionu diuersis uocabulis legim. nucupatu. Et quantu p sens loc exposcit. mare galilee dr ppter puncta huius nominis conticua. Mare aut tiberiadis acuitate eiusdem puncte uocabuli mutatu. Et q quur hoc stagnu mare dicat. cum uera fide doc doz n amaris aq sit impotacione. sed dulcib; aq abilissimam potacione circumiectis incolis subministre. Nimirum ppter idioma ebraice lingue mare apellat. secm qd cunc das congregaciones aquarum apellau maria. tendit hoc mare in longitudine sui. c xl. stadiis. In latitudine

ů xl. Qui iordanis mīt fluens rend. usq; admare mor dnū qđ holim fuit rego penta polis ubiq; pdict suas laudabiles aquas. Spāliť aut intellec dū mare qđ abamaritudine ut admeando hoc ē amotu dr̄. eoqđ semp in motu sit p̄sentis sēcli. turbida enim q̄ ē abstractione desiq. que nūquā in eodē statu p̄manē. Qe in hunc mundū p̄ natiuitatē accedim⁹. p̄ mortē recedim⁹. Et aliquando p̄spera. aliquando comutant nos tristia. sēpq; in motu sum⁹. Vbi carnales homines tāquā pisces p̄fundis gurgitib; dedita. in mouicio pasci. atq; ūsuri desiderant. Vnde ēgruę hoc mare galileae cognominat. qđ int̄pretatur rota siue uolubilitas. quia in mundi amor labentis sēcli corda que obtinet q̄ gnē. hoc ē in amēcia mittit. Hinc psalmista de eisdē dic. In circuitu impii ambulant. Qđ ů abeunte dnō trans mare galilee turbe multe secute sūt. figurate indicat qe mox ut xp̄s nīe mortalitatis adiit nascendo. calcauit moriendo. transiuit a mortuis resurgendo: secute sūt eū turbe multe credencū. ex utroq; ppło collec de. Secunt aut ingressu pedū. sōe imitacione fidei & morū. implere dnō cum illud. Cū exaltat fuero a tra omia trahā am me ipsū. Vnde p̄ psalmista. Exaltare super caelos dr̄. Sequit aut & dicit. qua causa illū turbe comitabant. Videbant in q̄d signa que faciebat in suplis q̄ infirmabant. Notissima ſ signa que dns circa infirmates operabat. cecos illuminabat. leprosos mundabat. mortuos suscitabat. Sed utrū hec sciendū ē quōd dns quoscūq; sanitate corporali dominabat. eos parit̄ in anima p fectę salutis restituebat. Ista ů signa & ipse p̄ semetipsū fecit. & aplis posse opando donauit dicens. Signa aut eos q̄ in me credunt haec sequent. In nīe mō demonia eicient. linguis loquent nouis. serpentes tollent. Subiit ergo in montē ihs. Quod dns turbas in parte inferiore montis sanauit. docuit. & refic. p̄ cū discplis in montē celsiore ascendit. Hoc mistice signatū ē. quia dns iuxta capacitatē mīsura siue largitatis impendit. p̄fectioribus. sēlicet alta siue doctrine misteria demonstrans. Infirmis aut & parvulis. simplicia que q; p̄cepta. comittens. Vt ascia minabat turbas pasturas cū discplis montē conscendit. Significans qđ doctores quoscūq; p̄sunt ad celsitudinē supne scientie eligere debent. Videndū ergo ex plicausā

q̄ ordine ipse dñi filius ꝯditor ē̄ suū ad superiora nitat̄ tollere aut eū gte manifestante. Accessit ad eū q̄dā describ̄ iudeoꝝ dicens. Qd faciendo uitā aet̄nā possidebo. & dñs. Mandata nosti. Nō occides. nō adulterabis. ⁊c̄ q̄ sequunt. Dic̄ ei adulescens. hęc oīa custodiui a iuuēt̄ute mea. Haec dicens in qua dā ualle erat posit̄. q̄ p fectionē supler & dic̄ ei. Vis ee p fect̄. uade uende oīa q̄ habes. da paup̄ib. & habebis thesaurū in cęlo. Stille q̄ diues erat. recessit merens in domū suā. Hoc exēplo bat̄ paul̄ aptus sublimabat auditores suos q̄b. dicebat. Ad huc excellenciorē uiā uob demonstro. & sapienciā loq̄m int̄ p fectos. et si plicib. nō potui. in quib uob loq̄ q̄si spiritalib. sed q̄si carnalib. tā q̄ā paruulis in xp̄o lac uob potū dedi nō esche. Quā tū ū adliterā ptinē mons huc lactissim̄ erat. in cui medica parte alius mons eminēcior exsurgebat. In quē dñs refect̄ turbas ascendisse memorat̄ quasi in superiorē mōte paulo ante docuerat. at q̄ sanauerat. Erat aut̄ in pxim̄ū pascha dies festus iudeoꝝ Paschalis festiuitas audiens singulos annos cęlebat̄ antiq̄t̄ad̄m morū libationis siue de aegypto. Sacrāmt̄ eū gtis ta hoc in loco mēcionē paschalis festiuitatis indidit. q̄si occulte innuens illos supne refectionis seculo p cepturos. uerū pascha id trāsitū spāle celebrare satagerunt. Cū subleuasset oculos ihs ⁊ uidisset quia multitudo maxima uenit ad eū dic̄ ad philippū. Subleuacio oculoꝝ dñi respectu misericordie illi indicat. q̄ sequentes omis pia mansuetudinis dignat̄ ē colligere. Oculi nāq; ei dona s̄ci spūs. qui esaias pphā subdominū recepisse comorans. ita enumerat. Requiescet sup eū spūs dñi. ⁊c̄. Zacharias q̄q; in huno lapide de septē oculos describit. quid ē aliud quā plenitudo spāliū donoꝝ in huno mediatore dei & hominū. Hic ioh̄s dic̄. Vidi agnū quasi occisum habentē cornua septē. & oculos septē. Q̄ uolocho magno xp̄s accipit̄. q̄ tamquam occisus dr̄. q̄ resurgens a mortuis iā non moritur. ⁊c̄. Quid ū septē cornua nisi huiuersitas regnoꝝ hominū. q̄ ue p cornua exprimunt̄. Septenario q̄ p numero. crebro unū ūsal figurat̄. Septē ut̄ cornua agni habe. q̄ xp̄s cęli hactē regna sua potestate hac prudencia obtinet. Quid ū s septē oculi. ut ip̄e promisit

ē donū spūsci. quia spūs cōmunissit septēiformē tam dicit. q pillū oīa beneficioz di
uinoz carismatha fidelib; cōferūt apls dicē. Alii q dē p spm dat. sm sapiencie. alii
sm sciencie. alii generalinguar. alii mīt p tracio sermonū usq; quo subinfert oīa
operat hūnat q; i dē spūs. diuidens singulis put uult. Os pfectos occulos dnī ihū
in hel ectos suos diligit. at q; ad se uenire ualeant respectū eius sue pīcatis impedit.
Dic ad philipū. Unde ememus panes ut mā ducent hi. Solit is pfecti
magistri ad lectis discipl is nonulla stipulari seu mīt rogare. ñ ut discant q nesci
unt. sed ut illoz ignoraciā doceant. dū se nescire q querit. pficeant. Simulatione dnī philipū mīt rogad. Non ut ignoīa discat. sed ut ppria tarditate eruditat
huic discepto ostēdat. quā ipse mse necdū ppēdere ualebat. Ipsa enī sua rep
pōsione. quadic ducentoz denariorz panes nō sufficiunt eis. tarditatē sue fidei
ostendit filipus. Nā si integre sciuisset p̄sente rerū creatore de paucis panib; aut
eā de nihilo multa milia hominū posse saturari. Id enī q tunc corporalit hoc
impleuit cotidie panē de fr̄a p duc. et unū q d laxificat cor hominis et tam nemo mi
ret. Diuina nāq; miracula assiduitate uiluer. Suscitauit dns quatri duas nū la
zarū nomīs mirat is. Cotidie creat mulieris matrū eos q nō erant. et nemo mirat. cū ā
pluuia sit hominē adduci de nihilo quā mortuū reuocare de sepulcro. Ad hū dicē eu gl sta.
hoc aut dicebat temptans eū. breuit mīt mā dū tēptacionē in hoc loco ñ ea ac
cepit que decipit set q; pbat. De qua moyses. Tempt auos mq dns. Dic ei hūs
ex discp lis ei. andreas fr̄ simonis pet. Est puer un hic q habet quinq; panes
ordeaceos. et duos pisces. Sed hec q d sunt int tātos. Sed neq; adhuc iste pfectus
erat in fide. Res gesta uisa istoriā p clara xpi ostēdit. potēciā cui nē impossibile q d
potuit uelle. Juxta ū spāle intellectū cōsiderate gratissima dote misteriz refulgēt. Quinq; enī panes. quinq; designant libros moysi. quos pp tus sit tic. ut cōseruare accepit. Signāt aut nō simplicit panes. sed cū additamēto ordeaceos fuisse narrat.
hoc enī genus pabuli suoz iumentoz cȳbi; existit. Quidei mihi hominus tā quā su
brutaq; animalia sarcinā legis acceper. Cui se sui abre cōuenit. q d hordei medul

la paleis tenacissimis operit. Nā lex exteriorus litere ut anime pulcra interioris sacramenta ut amen ingentib; occultabat. At puer ille ei dē ppli in pūthena peo qđ legē puerili it intellexē. Hoc ē in superficie sic puer eatantū queuidetā gat hol faciat gustet q; requirere nouit. sic idē ppls solumodo ibis que litte riora sunt ingens intendebat audiens adnō ppphām. Suo luertus & audie rutis me bona terra comederis. Et pmoisen. Do uob trām fluentē lac & mel le Erebat panes & tam nō comedebat. nec turbis dabat quia nec intellegebat nec aliis explanandā ponigebat. Duo ū pisces significat dicta ppharū & psalmoy melo dia. que utraq; scriptura concordāt dnī nri thu xpi pnunciabat aduentum Sic enī pisces panib; ordeaceis adhocadditis ut eoy austeritatē suo sapore tēperarent, sic & ppharū psalmi legi mosayce racionē copulati. ut illius importabilē duri ciā sua lenitate mitigarent. Cuius exēpla numerosissima pfacile ē re perire. quoy duo sufficiant. Lex nem̄ grauissim̄ auctoritatē indic cūpcipit. reddere occulū pocculo. dentē pdentē. &c &c. Quā psalmis ta mollire inde ecclā dic. Ego sū ds tuus ne lotes ic ultor. ulsitans iniquitatē pa tris. Et pat̄ nō portabit iniquitatē filii. Aut certe alio sensu. Duo pisces figurant illas duas prīcipales psonas q̄b; idē ppls regebat. Regū scilicet & sacerdotū q̄s liuis certe testamento oleo cōsecrationis pūngebāt sic legim̄ hā aron hunctū & filios ei. Saul & dauid atq; salomon in gion. Nā quemad modū pisces semp tendunt ad fluctib; & nō deficiunt. sic p fate psone subiectoy suoy sedule inconcussis moribus; quas sanctarū & sēp in uirtute crescebant. quoy tpū saluator nr̄ aduentus aduentatē conūtit. q illoy officia ueracit in sem & ipso suscepit. Fac tus sacerdos sm corporis ostiā in cruce offerendo. & ex regū phen nesius imitatoribus tribuendo. Sacerdos ac ria ē. quia nos sicificat unde dicit in psalmo. Tues sacerdos in ā & num. ic ē. Rex ē sic ip se dic. Ego aūt constituit rex a deo. Cedam ē mihi omis potestas in celo & in tra. Ait ergo ihs. Facite homines discumbere; Notandū ad luthera. quia discū

bere discum. iacendo comedere. more antiquo. Erat autē fenū multū in loco; Nō frustra euglīsta significat plurimū foenū illo in loco fuisse. Sicut ostendere & q̄ dñicus cibarius animarū desiderat flor ē fenū maturitatē uidere lucę & uicio. necesse ē ut conterat. Nam p̄ fenū cū alię carnales inlecebre. alię flagicioso. nequicie designent. maxime libido designat. Unde scriptū ē. Omnis caro foenū. Discubuer ergo uiri in numero q̄si quinq; milia. Vt alū euglīste p̄dunt multe mulieres p̄ paruuli hoc conuiuio sint refecta. Sed ihs n̄ nisi uiros hoc numero comprehendit. ob significacionē uide lucę spālem. Uiros ergo solumodo in hoc loco comemorat. ut innuat. q̄ illu celesti numero libri int̄ scripturas. digniq; atq; efficaces & uirtutes inscis ac ciosis; inueniunt q̄b; educat. Gaudere q̄ nīa ur̄a scripturas incęt. At q̄ enerues & femineā inconstancię curam ob hoc numero s̄ excludendi tam quā supflua. Quicū numerū excedunt p̄ significacionē in sorte reprobos numerant. Decēb; psalmista. Adnunciauī & locutus sū multiplicatus sup numerū. Numerū enī ad scōs p̄tinet. q̄ cū xp̄o regnaturi. Lunario autē crebro quinq: corporis sensus notissimi exprimunt. Millenarius u semp p̄fectione earū rerū ponit. decēb; ratio agit. Vtra illū enī nulla mīa cauculacio ualet accedere. Quinq: ergo milia fuer. ut ipso numero designat. q̄ illi quinq: corporis sensus a peccato custodiunt. eos duuina grā sup sigiat. conuiuio dñe. Accepit ergo ihs panes. Signandū q̄d cū posset nouos panes creare noluit. sed eos q̄ altius turbarū refectione cumulauit. Quid significat nisi q̄d in mundū uenens n̄ uetere scripturā reprobauit. noua ēdidit. Sed ipsa que antiq̄ fuit condita. q̄ in se salutaris misteriū ueteret & discipl̄is. resurgens a mortuis aperiendo patefec. Hinc ipse in euglio ait. Non uenit legē soluere, sed adimplere. Et cum ea ās egisset. Refecturus multitudinē turbarū gras egit. ut suo exemplo nos instrueret. q̄tus omnipotēs dō sēp gras referam. q̄ cum aut spāli cibo aut corporalē alimonia ab ipso reficim. Ut cet de ceā gras egit. utq̄a

tū dēpfectu nrē cōgaudeat salutis illut admētē ē reuocā dū· qđ sic lucas narrat regress' ap̄dicacione discipl̄is cognominatoꝝ scriptura in cael̄is indicasse· in ipsa hora exultauit sp̄ū 7 dix̄· Confiteor dne pat̄ caeli & trē· Distribuit discūbēt̄ib; Alio euglsta testante didicim⁹ quia dns̄ accipiens panes dedit discipl̄is· Discipl̄i aut̄ adposuer̄ t̄bus· 7 hoc ē qđ scriptū ē· Cū enī nuciū nrē salutis· p dnm̄ enarrari coepisse ab his q̄ audier̄ in nos confirmatū ē· Xp̄s enī resurgēs a mortuis cū triūpho uictorie· apl̄is suis archana diuinaꝝ scripturaꝝ reuelauit· quando aperuit illis sensū ut intelligerent om̄a que de eo scripta erant· in lege & pp̄his· 7 dix̄· Ite docēte oms̄ gēt̄es· Illi aut̄ p̄fecti p̄dicauer̄ ubiq;· Possum⁹ & aplius dicēre· Accepit panes & benedix̄· Sc̄dm alīū euglm quādo om̄a que de eo scripta erant in lege 7 pp̄his· sp̄alit̄ inse cōpleuit· & cet̄a que min⁹ erant supleuit· tendens legē ad ō ē data· Fregit quādo aperuit discipl̄is sinus sēs· & cet̄a· Distribuit illis· ut aponerent cū dix̄· Euntes docēte oms̄ gentes· Illi aut̄ aposuer̄ t̄bus· quando p̄fecti p̄dicauer̄ ubiq; Colligite que superauer̄ fragm̄ta ne pereant; Mistice hoc dn̄i p̄cepta signat̄· quia uberiora sacram̄ta que rudes turb̄ penetrare non sufficiunt· p̄fectiores quiq; solerti cura debent recōdere· ut ea cōgruenti tp̄r ad incrementū alioꝝ utiles p̄mulgare ualeant· explanare docē do 7 scribendo· Sic fecer̄ apli & sci doctores· ut augustin⁹· iheronim⁹· gregorius· 7 cet̄eri q̄ dicto & scripto misteria alciora scripturaꝝ nob exposuer̄· Possum⁹ & ia p̄fra mēgta forciora p̄cepta· 7 alciora instituta ut re intelligi· sic comp̄tē tu scīi deq̄ dns̄ ait· Si q̄s nō renūciauerit oīb; que possidet· nō potest mis ee discipl̄is Virginitas q̄q: deq̄ dns̄ loq̄t· q̄ potest capere capiat· Iste q̄ generalis multitudo· 7 simplices quiq: implere nō ualent p̄fectiores quiq: debent obseruare· maxime p̄dicatores Collegēr̄ ergo· 7 impleuerunt· xii cophinos· fragm̄toꝝ· Cophinu ser̄ulia officia cer̄· Et quid per cophinos accipere debem⁹ nisi & reliquos· ap̄los· hordine· imitatorū illoꝝ ap̄lōr· scilicet· 7 aplicos uiros· q̄ licet· in tp̄r̄ p̄senti despicabiles· ul̄esq: aparent· sp̄alib; tam̄ sacramentoꝝ· diuicuss· interi⁹ refecti· quoꝝdam· dic· Abem⁹ tesaurū· istū

39

muasisse dñm; Et ecce tamquā purgamēta. factasum⁹ hominū pipsima usq: adhuc. Notandū ů breuit⁹ qđ hoc differt. Jsta turbarū refeccio abaltera que de septē panib: legit⁹ celebrata. qui ahuc panes ordeacū memorant⁹. illic ů nichil taledicit⁹. Jhanc lex exprimit⁹. pillā euglm signat⁹. Vtraq; tam in monte uerit⁹ qua utraq: dnm ihm q̄uer⁹ mons ē. paruoce pnunciat utraq: altitudine duu norūq: pceptor nob comdat. Dc mertio queri⁹ quid significat qđ dns hasur bas reficiens primo dequinq: panib; quinq; mil. Dcdo desep tē panib; quatuor milia paū. Cur primo depaucis panib; plures. cur dcdo deplurib; pauciores. que questio mistice ē. enotanda. Jnullo enī conuiuio septē panū qđ nouū testa mtū ut pret missū ē. sig deplurib; panib; pauciores saciau. Quasi uolens os tendere paucos ee. qui pfecciore euglica seq⁹. atq; ope exercere aut uelint aut ualeant. Dct ů in illo qđ dequinq; panib; fac tū legm⁹ antiq⁹ clara desig nat. depaucioribus; plures reffec. inuiens numerosiores inuenire q⁹ leuia carna liaq; legis decreta implere eligunt. quā q⁹ euglice auc ioritatis ardua obserua cionē uellint adtingere. Clare enī legis mandata adimplendū faciliora ee quā pcepta sci euglii. Jllic ergo homines cū audissent qđ fecerat signū dicebant. quia hic ē uere pphā q⁹ uenturus ē in mundū. Hinc liq; do pate longe alit nosce dere quā turbe tunc tēporis dexpōsentiebāt. Que tam luce errare. tamen error illoz cū deuocioni aliq̄d ueritatis inesse deprehendit⁹. Nepe qđ dns ppham nūcupare uoluerit. quā plurima exēpla suppetunt. dcq; unū ē. ipso dicente. Non capit pphēa perire extra ihrlm. c. Jphēa nāq; dicit⁹ q⁹ ante quā scdm humani tatē nascer⁹ unusa futura plegē hac pphēas pignare potuit. Deq; moses. Pphām mq̄d uob suscitabit dns dr ur de frib; uris tamquā me ipsū audiet⁹ ree. Jta ů dū taxat xpm pphām debem⁹ credere. ut fatean dnm pphārum. sic regē regū. dnm dnancū. q⁹ cristianos q⁹ pilla⁹ dignacionē illuminati ad fidē sum⁹ amplioris fidei indicio decercione confessionē declarem⁹ dicē tes. Quia ic ē ds omps fili⁹ dipris humanit⁹. q⁹ in principio mundialis fabrice nosci non

Homilia super evangelium Joannis, abiit Jesus trans mare galilee, quod est Tiberiadis

ee m̄ condidit · & oportuno tp̄r cūpditi essem̄ ppriano passione redemit · Jde demq; q mundus est iudicatus p nr̄a salute · in fine mūdi iudex arbit omniū sec̄oz credit esse uenturus ut hel ect os om̄s a mūdi origine primam retribucione plaboribus cunctis remunerē. Reprobos aut nihil hominis ppamissis facinoribus meritis suplicius dānē. Jstis tristē sententiā intonando · Discedite a me maledicti in ignē aet̄nū · Illis ū clemti benuolencia inferendo · Uenite benedicti patris mei pcipite regnū · Cui desideran tissime uocis auditores ut cū partici pes ipso optulante existere mereamur in se cula sec̄oz amen · DAtā Dom̄ lasche ad corintios.

a

super epistolam pauli ad corintios, expurgate vetus fermentum

Expurgate uet̄us fermentum · Cum dic hoc tale ē. quasi dicat · Nichil in uob remaneat de corruptione ueteris nature. s. & estote sinceri candore q̄ nitore q; sc̄itatis ⁊ parsimonie. Dum fermētū ē leuam̄. Si comis sū fuerit in massā ingentē totā illā corrūpit. Aliū faciēs ipsiabē saporē. Alcior intellectu p fermētū uicia designant. hoc ē con uersacio noui hominis. Sic enī modicū fermētū magnā massā corrūpit hac destruit sic utiq; peccatū. Et dō sc̄dm ap̄li exortacionē expurgem̄ nos ab om̄ib; uic̄iis cū dī adiutorio ut azimi possim̄ ē id sinceres. nullū p mitta mus nob uic̄iū dominari. Non sup bie. non odiū. nō furtū. nō libidinē exequen tes. ut hec & ssimilia sinceritatē nature nr̄ē non corrūpant. Et si aliqua bona abem̄ hec uicia non destruant. Sim̄ azimi facti ic̄t inuentes sine hodore cri minis sc̄ificati p baptismi gram̄ quā nob xp̄s sua passione largit est. Noua inti po agni & mueritate corporis immolat. Et ēū pascha nr̄m · Pascha nō ut q̄da au: ⁊ extimant tumant greci ⁊ hebreū. Occurrit tam̄ in hoc nomine congruencia utrāque linguaz · q ēnī pati grece pascin dr̄ ideo pascha · putata est passio. In hebrea ū lingua · pascha dr̄ transitus. Preterea tunc primū pascha celebrauit ppls dī · quā do exegipto fugientes mare rubrū transier̄ · Nunc ergo figura illa pphica ueritatē cōplēē cū sic ouis ad immolā dū ducit xp̄s. Cui sanguine inlitis

super epistolam pauli ad corintios, expurgate vetus fermentum

postib; nr̄is id cui⁹ signo crucis signatis frontib; nr̄is. ap dicionē hui⁹ sc̄li tamquā a capa
citate. ut int̄ feccione egiptia liberem̄. et agim⁹ salubrimū transitū cū ab isto ins
tabili sc̄lo transim⁹ ad fundatissimū regnū. De ista nob̄ data grā laudans apl̄s dm̄ ait.
Qui eruit nos de potestate tenebrarū. et transtulit in regnū filii claritatis suę. Nam
xp̄s ē transit⁹. ipse ē et finis. Xp̄s enī finis legis ad iusticiā omī credenti. Et finis p̄fici
ens. non int̄ficiens. In illo ē inuocacio uite nr̄e. et transit⁹ de morte ad uitam.
Quid sit p̄mū p̄fidē ut in spe gaudeam⁹ et in tribulacione pacientes sim⁹ dū adhuc
exterior oō nr̄ corrūpit̄ et interior renouat̄ de die in diē. ꝓpt̄ ipsū inicium noue
uite. ꝓpt̄ nouū hominē quē uibem̄ induere et exu ere uet̄erē expurgantes
uet⁹ fermentū. ut sim⁹ noua consparsio q̄m pascha nr̄m immolat⁹ ē xp̄s. Iudei
in figura pascha celebrabant et nos in ueritate. Agn⁹ siquidē quē iudei immo
labant significabat xp̄m q̄ educ ti credent̄ de egipto. Nā sic sanguine eiusdē
agni liberatis de egiptiaca seruitute. sic p̄rs⁹ nos a tenebris scelerū. ad ū agno
eripim̄. Et quē admodū illi p⁹t agni immolacionē septē dieb; azima utebant̄
ita p omē tēp⁹ uite nr̄e qd̄ vii. dies discunt debem⁹ azima comedere. hoc ē sin
cere et innocent̄ uiuere. ut hostia uiua sim⁹ et sc̄a. Tunc p̄certo continuatim
paschali psollempnia celebram⁹ et excolim⁹. sunnob̄ fermētū nequicie nr̄e condim̄.
Hinc ē enī qd̄ apl̄s hortat̄. Itaq; epulem̄ Doc et ꝯtia q̄m epulandū sit. Nō in
fermēto malicie et neq̄cię. Sed in azimis sinceritatis et ueritatis. Tamquā di
cer et nos q̄ fermētū malicie et neq̄cię a nob̄ reppellim⁹ assidue pascha celebrem⁹
pure et simplicit̄ uiuentes. Ipse paul⁹ expon̄ q̄d sit fermētū. dicendo n̄ in fermē
to malicie et neq̄cię. Deniq; expon̄ quid sit azima cū dic̄. Sed in azimis since
ritatis et ueritatis. Idō non occurrit nob̄ celebracio iudeor̄. ut et dn̄icū die
q̄ xp̄s ressurrex complec terem̄. Azima ū q̄ recte fidei xp̄iani s̄. non in fermēto
uet̄eris uite hoc ē malicię sed in ueritate et sinceritate ipsi⁹ fidei custodiunt
Non septē dieb; sed omī die qd̄ significatū ē. numero dierū septenario q̄ cotidie
omīs uoluit̄ dies. Ergo si uultis scire quare celem̄ pascha. q̄ tunc p nob̄ immolat⁹

xpc. Si uultis nos sequare. noli illut ritu iudaico celebrem. quia illa erat ueteris figuracio hec memoracio complet. Optidu lucidu ee pnoscit quia agn. nobe immolat. id est xpc. Ut ideam. ri cosideremus ne hunc cu malicia. id cu ira. cu inuidia cu hodio. cu detractione. ut cu simulacione seu cu aliqua immundicia comedam. Quia q mã ducat ri bibit corpus et sanguine dni indigne iudiciu sibi mãducat. Ut em omni illi q maligno animo de admissa dni accedere audet. Et ido ne ad nram damnacione agnu id xpm comedam. ut ip se nos ri hic saluet et post modu in hospitia nos celestia congregt. Et.

Super evangelium ma cti, maria magdalene et maria Jacobi, et salome emerunt

SECM MARCV

In illo tpe. Maria magdalene. ri maria iacobi. ri salome emer aromata ut uenientes ungerent dm. ri reliq.

EGIM. meu q3 quatuor marias fuisse. Ex q3; tres fuer sorores. Maria mat dni saluatoris. ri maria iacobi minoris. mat q fuit mat ter adni. et maria mater filioz zebedei q apellat salome soror matris dni ri maria magdalene. que duc tae amagdalo castello ut uico ubi fuit oriunda ut nutrita deq a ejecit dns septe demonia ut unu ipsa uicia. Fuit consuetudo ueteru apud hebreos ut mulieres nobiles ri diuites pceptorib; siui uictu et uestitu pberent ex suis facultatib;. Secm hanc consuetudine iste sce mulieres que dnm secute fuerant agalilea inudea uictu et uestitu ei ministrabant. Et reuera dignu erat aquo ac cipiebant celestia dona ipsi q3 tribuerent terrena cõmoda. Emer aromata. Aromata grece. Latine dicunt odoramenta. ex uariis pigmentis confecta. Fuit et ia cõsuetudo antiquoz iudeoz ut corpora mortuoz nobiliu post mortem uariis pigmentis hodoriferis condirent. ut multo tpe potuissent seruari incorrupta ri inlesa. Incorrupta a putredine. inlesa a uermibus. Secm hanc cõsuetudine hae religiose mulieres eme; unt aromata ri parauer. ea uolentes corpus dni unguere. ut multo tempore seruare et inlesum et incorruptu. Incorruptu a putredine inlesum a uermibus. Et ualde mane una sabbatoz; Siue dicas prima sabbati siue hora sabbati. ut una sabbatoz die dni cu significad inq mundi efactus. ri q dns a mortuis resurrexit. Quantu ad literam est. seruor animi illaz mulieru de

monstrat. In hoc q̄d ualde mane ad sepulcr̄ū uener̄ ut ungerent corp̄ ei⁹ nisi eū ual de dilexissent ne qua quā tām mane ad monumēt̄ū ei⁹ uenirent. Quē nāq; dilexer̄ multa. et iā mortuū diligebant. Quantū ad spāle adtinet intellectū. iste mu lieres mouent nob ut discussis tenebris uicioz & ortō soluā iusticie id dnō ihu xp̄ō in cordib; nr̄is deq̄ dic̄ ppha uob timentib; dn̄o orie⁹ sol iusticie in cordib; utr̄is. Cū aromā tib; id cū bonis op̄ib; et mūdis oracionib; queram⁹ dnm ut rutū quē resurrexisse amor tuis credim⁹. Clemiam⁹ et iā ad sepulcr̄ū ei⁹ id mmitem⁹ passionē illius. Ut sic̄ ille mor tuus est p̄ p̄t delictā nr̄a et nos moriam⁹ peccato ut mt̄ illos adnumerem⁹. deq̄b; dic̄ apl̄s. Quicūq; s̄ xp̄ carnē suā crucifixer̄ cū uicijs et cōcupiscencijs. Aromata bonū hodo rē dese reddunt. Sic et nos bonū hodorē id bonā famā de nobis reddere debem⁹. Q d̄ p bo nū odorē designet bona fama manifestat paul⁹ apl̄s q̄ dic̄. xp̄i bon⁹ hodor sum⁹ dō. id bo nā famā de nob reddim⁹ dō. mis q̄ pereunt et nihis q̄ saluifiunt. & dicebant ad inuicē; id mt̄ se. Quis reuoluet nob lapidē ab ostio monumēti; De excussem mulieres fra gilis est. Ideo hāc mulieres de consimili tate fragilitatē suā nō uidet res sec̄ū commitari aliquē uirū q̄ eas reuoluisse lapidē dicebant mutuo. quis reuoluet nob lapidē ab ostio monu mēti. Et respicientes uidet reuolutū lapidē; Qualit̄ ille lapis reuo lut⁹ sit matheus euāgelista eundem exponit cū dic̄. Angel⁹ enim dn̄i descendit de celo et accedens reuolut lapidē. et sedebat supeū. Non debem⁹ credere q̄d ideo angel⁹ re uoluisse lapidē ut dn̄o egressuro de monumēto uiā faceret q̄ iam resurrexerat. Se ideo reuolut lapidē ut uerā ressurrectionē illuiosten deret mulierib; celebrandā. Quis mirū ē si dn̄s ihs xp̄s iā mortalis et in corruptibilis et incinerē nūc iā uictur⁹ clauso mo numento exuit. cū antea mortal⁹ et passibilis. et corruptibilis clauso utero uirgin⁹ exuit salua ei⁹ uirginitate non ē mirū. Erat q̄pe magn⁹ ualde. Ille lapis qui posit⁹ erat ad ostiū monumēti claudebat. Et intro euntes in monumētū. Illud monumētū domuncula erat rotunda in petra excisa. tam alta ut homo cōsistens in medio uer tice culmē illi⁹ potuisset adtingere cubito et cubito brachio. Et ille loc⁹ ubi q̄ dns iacuerat tri⁹ palmis eminebat ad terra pauimento. Palm⁹ ē. a mimo digito usq; ad pollicē. Abe

bat aut corpus dnicum capud ad occidentem. pedes ad orientem. Dextera vero ad meridiem. Sinistra ad aquilonem. Intrabat aut in illud monumentum ab horientali parte et abebat duos colores candidum et rubeum. Ipsum dnm ihm xpm significabat. qui est candidus castitate mentis et corporis et rubeus effusione sanguinis. De quo dicit aecclesia in amoris cantico. Dilectus meus candidus et rubicundus. Candidus castitate. rubicundus passione. Videre iuuenem id est angelum qui in habitu iuuenis apparuit. Sedentem in dextris. Per dexteram designatur uita perpetua uita immortalis. Per sinistram designatur uita presens. Unde dicit aecclesia in cantico canticorum. Leua eius sub capite meo et dextera illius amplexabitur me. Quia ergo dns ihs xps iam immortalis erat iuxta quod paulus dicit. Xps ressurgens ex mortuis iam non moritur. mors illi ultra non dominabitur. Recte angelus qui per hennem eius uitam nunciare uenerat in dextris sedebat. Coopertum stola candida. Per stolam designatur totum uestimentum. In candore uestis designatur leticia per sollempnitatis quam solent homines diebus festis preciosis et candidis uestimentis indui. Dni nri ihu xpi ressurreccio. et festiuitas hominum fuit et festiuitas angelorum. Festiuitas hominum angelorum fuit que ressurgendo a mortuis. ad immortalitatem nram nos eripuit et perduxit iam in spe. Festiuitas angelorum ex titid. quod dum nos per fidem ressurreccionis eius ad superos reuocamur. numerus illorum qui concla fuit minoratus peccantibus angelis. restauratur chotidie dum ad patriam caelestem ducimur. Et obstipuerunt. Stupor dicitur admiracio. Sed non ponitur pro admiracione hic. sed pro timore. Obstipuerunt. id est extimuerunt. Et dixit illis angelus. nolite timere. Quasi diceret. isti reprobi milites pertimescant. qui aduentum supernorum ciuium non diligunt. Vos autem oscere mulieres quare pertimescitis qui uros cciues angelorum uideris. Nolite timere dixit. Scio quod ihm queritis qui crucifixus est. Ihs ebraice. latine dicitur saluator eo quod saluum faciat ppl'm suum a peccatis eorum. Nazarenum. Nazarenus dicitur est dns a nazare ciuitate ubi fuit conceptus et nutritus. Unde dicit ppha. Quoniam nazareus uocabitur. Crucifixum. Multitudine temporis potuerant in pplo iudeorum ihm nnem nuncupari. Idcirco sub uinexit angelus crucifixum. ut de quo ihm diceret manifestetur. quoniam nullum ihm legimus crucifixum. pro salute generis humani nisi dnm ihm xpm.

Surrexit amortuis non ẽ hic. Nõ ẽ hic ppsenciã carnis. q̃ ubiq; ẽ. pplenitudinẽ duumtatis siue. Ecce locꝰ ubi posuerũt eũ. Hec sic dicere cœpit. Sumens uerbis nõ credulis: psãlum ut uacuo monumẽto credule. Sed ite dicite discplis ẽ petro. Querendũ ẽ. quare generalit discplis eiꝰ nominatis ꝑticr spealit designat ex nomine. qm̃ q̃ dñm̃ negauerat. unt discplos ad eiꝰ ꝑsenciã uenire nõ audere. nisi nominati ab angło exprimere. Licet eñ cæteri apli fuissent in passione dñi. tam mmoris culpa ꝑpetrauerant. quã ille q̃ dñm̃ negauerat. Vocat ergo ex nmẽ. ne dispere ex negacione. Merito aũt querit quia dñs eũ quẽ cunctis suis aeccliæ ꝑpositurꝰ erat ad hunꝰ uoc ancille timescere ꝛ sepiũ negare ꝑmisit. causa peccatis misdie cessiũ ẽ. hoc ut ille qui futurꝰ erat pastor ecclę in sua culpa disceret. q̃ lit alios infirma tolerare. Primũ ergo ostendit eũ sibi quã fragilis eet. deinde ꝑposuit cæteris ut siibi grã uenienti adeũ aliquis peccator. aut adulter. aut homicida. aut cæteris uicius capitalib; maculatꝰ ꝛ diceret se ob magnitudinẽ facinorũ suoꝝ nõ posse ꝑtingere ad patriã ęlestẽ. nõ disperet eũ de salute sue. pociꝰ salubrit reuocat. ꝛ eũ ad penitenciã dicens. Certe sidꝰ ompsꝰ m̃ maiora pepcit peccata. ut nõ solũ uenã cedendo. uerũ aũt aliã dignitatẽ aplatꝰ abe ꝑmittendo. ꝯ multo magis mmora indulgebit. si fructũ digne penitenciã ẽieris sicuti ego ago. Ecce pcedo uos in galileã. Verendũ aũt nobẽ. q̃re dñs ꝑsumpsit ipsũ ante passionẽ suã ꝑmisit se uidendũ ee in galilea. unt ꝑtat transmigracio facta. qua ergo dñs nã transmigrauerat de morte ad uitã. de passione ad resurrectionẽ de pena ad glã. Dignũ erat ut ille locꝰ inq̃ ussurẽrat ad discplis galilea uocaret. Ut alit. Galilea unt ꝑtat rota. ut uoluptacio. siq̃ multitudinẽ gencũ. Precessit dñs discplis suis in galilea. hoc ẽ in uoluptabro ienciũ. ese curis eũ discplis suis. Ex nisi dñs illuminasset corda ientiliũ. neq; quã ꝑ ducacionẽ aplos ꝑcepissent. Ibi eũ uidebitis. id ibi eũ reperiet in membris suis. hoc ẽ in electis. qui ipse ẽ caput electoꝝ. oms electi membra illi. Potest et aliter intelligi. Galilea unt ꝑtat reuelacio. siq̃ beatitudinẽ regni celestis ubi se reuelat dñs. cũ patre et spũ sco discplis suis. Precessit dñs discplis suis in galileã. id in eã beatitudinẽ

secuti sunt eū scī apli. & secuntē eū cotidie hēlecta. ibiē reuelacio uera id uera manifestacio. qz ibi se reuelat electis suis sic dix̄. De hac reuelacione dic̄ ipse dn̄s alibi. Beati mundo corde qm̄ ipsi dn̄m uidebunt. Et uobis. Le mi nunc filii dīsum⁹ nō dū aparuit quid erim? Cū aut aparuerit similes ei erim⁹ qm̄ uidebim⁹ eū sicuti est. Vt ac ia in die uidicū erit uera reuelacio. quando reprobi separant ab electis dic̄te sibi chō. Ite maledicti in ignē ac̄nū. Electis aut dicet. Venite benedicti patris mei.

homilia super evangelium Joannis, cum esset sero die illa una sabbatorum, et fores essent clausa, ubi erant discipuli

In illo tpr. Cū ēet sero die illa una sabbatoy & fores essent clause ubi erant discipli congre gati ppt mediū iudeoy uen ihs & stet in medio eoy.

icit beat⁹ gregori⁹ dic̄ ñ ē. hoc mi rū qd dns ia immortalis incorruptibilis & impassibilis factus. clausis ianuis ad discipulos suos ingrediebat. q cū esset mortal corruptibilis atq; passibilis clauso utero uirginis exiit. Multū fuit ꝛ magis mirandū clauso utero uirginis nasci. quā in mortalem clausis ianuis in domū introisse. Vt igitur uerus magister xps. omem dubitacionē tulisset & decor dub; disciploy suoy monstra ut man⁹ & lat⁹. Man⁹ inq̄b; fixura erant clauoy & lat⁹ qd miles lancea aperuerat. ad sanā da cor da dubitanciū. uoluit ipse cū cicatricib; surgere. Tale corp⁹ dns post resurrecionē discipli suis monstrauit. incorruptibile. ut discipulos mutaret ad p̄mū. Et dix̄ eis pax uob. Quid ergo ē qd nato dn̄o in carne angli pacē mundo offer. Ita maluit dn̄s dō & inīra pax hominib; bone uolūtatis. Iur⁹ dns ad passionē pacē cōmendauit discipli dicens. Pacē relinq̄ uob. pacē meā do uob. Et post resurrecionē p̄sentialiū pacē obtulit discipli suis dicens sic p̄sens lectio narrat pax uobis. Pax ad reconciliatos p̄tinet. Hac fiducia re dns. idō natus fuit. idō passus fuit. idō resurrexit. amor tuus p̄ia salutis & mea miseratio ut uos reconciliaret dō patri. & cui⁹ familiaritate recesseratis peccante p̄mo homine adam. Et cū hoc dixisset. ostendit eis man⁹ & pedes. Quā obrē ostendit dns man⁹ & pedes. ac ia

¶latus qđ lancea fuit aptū unde manau sanguis ¶aqua. &ī poci' multū unq̄ agnos citur homo. ut fronte sua aut oculos. sciendū ē qm man' ¶pedes illi' clauis ferreis fixi fuerant cruci. ¶a sanauerant uulnera dñi tam cicatrices remanserunt &ī remanēt adhuc. ¶remanebunt usq; addiē iudicū. Queri ac'iā potest quare cū cicatri cib; uulnerū suoꝝ uoluit resurgere amor tuus. quatuor ob causas. Q vmano ra fecō id q̄ claustra inferni destruxē. munera facere distulit id cicatrices uulnerū suoꝝ oblitterare noluit. Primū ut resurgens amor tuus eas dē cicatrices ostendēs discipl's ut informarē eos ad fidē. ¶ne redderent uerū corp' resurrexisse de sepulcro. Scđo ut ascendens in celū semp ostendat do patri quale ien' mortuꝰ pnob sustinuit &pro ac'ē eū admisc'iam. Tercio ut hū q̄ cotidie adsumunt in celū uidentes cica trices in carne redemtoris sui indesinenter agant illi gras. dic̄ tes cū psalmista. Miscdias tuas dñe in ac'ne cantabo. Quarto ut uenturus ad iudicū ostendat im pius uideus q̄ le ien' mortuꝰ illi intulerē. ostendat ac'iā xp̄ianus qualia pilli sus tinuit. Et n̄ solū cicatrices apparebunt sē ac'iā ipsa crux quasi suspensus fuit integra resurgē ¶manib; angl'oꝝ deportabit ad iudicū. ut uideant sic̄ scrip tū ē. inquē compungent. ¶plangent eū omes tribus; tre. Crucifixorib; suis dixit Ecce ien' mortuꝰ quē m' intulistis. q̄ pena salute uenit. Discedite a me maledicti in ignē ac'nū. Xp̄ianus ac'iā dicē. talia pro b sustinui ostendite m' quid pme passi estis. Certe n̄ solū pme passiones sustinuistis uerū ac'iā domus mee uiten do &bona mea accipiendo male uiuendo calcastis me cū illis. Iterū dixit eis pax uob. Repetitio sermonis confirmatio ē opis. Vt ostenderet dñs ihs xp̄s pacifica ta celestia cū terrestrib; t̄restria cū celestib; id dm patrē cū hominib; &homi nes cū deo patre &angl'is cū hominib; ¶homines cū angl'is. Ideo dixit eis pax uobis Legim' multe ere testamto homines uoluisse adorare. &n̄ tam̄ pibuit sē concessit. Sed innouo legim' q̄ dicit's q̄ hoc scriptū sit euglin uoluerit adorare anglin sed n̄ē cū missū. Cui ac'ē angl's dixit. Vide ne feceris conseruus tuus sū &fr̄m tuoꝝ dm adora. Quare extimauit se angl's adorari a dñe. ¶ q̄ natura illi' uidebat supe deuatam

Homilia super evangelium Ioannis, cum esset sero una sabbatorum, et fores essent

in celo. Sic misit me pater. Misso filii dei incarnacio illius fuit. Tunc misit deus pater
filium suum quando hunc pro salute generi humani in hutero uirginis marie incarna
ri constituit. Amauit deus pater filium quem ad passionem in mundum misit. Amauit filius et
discipulos quos ad passionem similiter in mundum misit. Conprobemus hoc. fuit dominus crucifi
xus. fuit. Petrus et andreas. et paulus decollatus. quo secutis sancti martires et uirgines et con
fessores. Hac si diceret. Ea caritate qua dilexit me pater quando ad toleranda mala
me misit. ea caritate diligo uos cum inter scandala persecutorum mitto. Et cum hoc dixisset
insuflauit et dixit eis. Accipite spiritum sanctum. Per hanc insufflacionem ostendit dominus ihesus xpistus ita
a se procedere spiritum sanctum sicut ipsa patre procedit. Quid distat inter processionem filii dei. et processio
nem spiritus sancti. hoc distat quoniam filius dei procedit a patre cum natiuitate. Iuxta quod ipse dicit.
Ego a patre processi et ueni. Spiritus uero sanctus sine natiuitate procedit. Deus pater a nullo est. filius
a solo patre est genitus. Spiritus sanctus ab utroque procedit. id est a patre et filio. illa insufflacio non
fuit spiritus sanctus. Sicut anelitus noster non est. pars anime nostre. sic et illa insufflacio non fuit spiritus
sanctus. Sed per illam insufflacionem corporalem prefigurabat spiritus sanctus incorporalis que da
turus erat discipulis suis. Patriarche et prophete spiritum sanctum abuerunt. ut innocenter uiuerent
et firmiter crederent. et quibus dam in predicacione sua prodessent. Post ressurreccionem domini
manifestius et euidencius acceperunt spiritum sanctum. Ut non iam paucis sed etiam multis in predicacio
ne sua prodessent. Iuxta quod iohannes dicit. Nondum erat spiritus sanctus datus tam euidenter. tam excellenter
tam luculenter. quia nondum fuerat ihesus glorificatus. id est nondum fuerat a mortuis resuscitatus.
Bis legimus in sancto euangelio spiritum sanctum datum apostolis. Semel intra consistens eo die quo ressur
rexit a mortuis. et semel iam celo presidens. uel quinquagesimo die post ressurreccionem
Quare hoc. quia duo sunt precepta caritatis dileccio dei uidelicet et proximi. Sicut una est
caritas et duo precepta. ita unus spiritus et duo precepta. Intra datur spiritus ut diligatur pro
ximus. De celo datur spiritus ut diligatur deus. Et primum datur intra. deinde in celo quia per dilec
cionem proximi. peruenitur ad dileccionem dei. Unde dicit apostolus. Qui enim non diligit fratrem
suum quem uidet. deum quem non uidet quomodo potest diligere. Quorum remiseritis peccata
remittuntur eis. Hanc potestatem dimittendi peccata primum dominus ihesus xpistus petro de

dit dicens illi. Tues petrus et super hanc petram edificabo aecclam meam. et tibi dabo
claues regni celorum. et cetera. Sed propterea quod dixit illi quod cumque ligaueris super terram erit
ligatum in celo. et cetera. Multi arbitratis hanc potestatem illi soli datam. Sed manifestum
est. non solum illi datam sed etiam omnibus sic idem petro dixit. si peccauerit in te frater tuus corripe
eum inter te et ipsum solum. Si te audierit lucratus eris fratrem tuum. si te non audierit adibe te
cum hunum uel duos ut in hore duorum uel trium testium stet omne uerbum. Si te non audierit
dic ecclae. Et si ecclam non audierit. sit tibi sicut et nichus et publicanus. Quorum remiseritis
peccata remittuntur eis. Ecce ubi dedit omnibus apostolis. et inde discipuli omnes prelati sancte ecclesie
episcopis et presbiteris. Legimus in ueteri testamento sacerdotes potestatem abuissent discer
nendi inter leprosos et non leprosos. inter inmundos et mundos. Ut quicumque fuisset leprosus accederet
a sacerdote. et ostenderet ei cutem corporis sui. et per iudicium sacerdotis sequestraretur a soci
etate sanorum. Cum autem per misericordiam dei et officium sacerdotis recepisse mundicias iterum
per iudicium sacerdotis reciperetur intra castra. id est intra societate sanorum. Illud sacerdoci
um figuram gerebat ueri sacerdocii quomodo agitur in sancta aecclia. Hunus quisque omnium
peccator. aut adulter. aut homicida. aut rapax. leprosus est. Iste talis necesse est. ut iu
dicio canonum eiciatur extra societate sancte aecclesie usque dum digna penitencia peragat.
Tamen suidet sacerdos conpunccionem cordis et corporis non debet longa tempora conside
rare in reconciliacione eius. sed pocius debet eum recipere in societate sancte aecclesie et re
conciliare altari. et comunicare corpore et sanguine xpi. Quia scriptum est. Cor contritum
et humiliatum deus non spernit. Quod demonstrauit dominus in lazaro quem suscitauit quatriduanum
demonumento. Ille lazarus licet uiuus fuisset tamen peccatorum omnium signum qui sub lapide id est sub
lege iacet. sua uoce uiuificat dominus eum. Clamans ille excelse lazare ueni foras. Illa
uox filii dei magnam gratiam illius signum quod uocat peccatorem hominem interius dicens illi. Ueni
foras id est confiteri peccata tua sacerdoti. iuxta quod iacobus precipit dicens. Confitemini
alterutrum peccata uestra et orate pro inuicem ut salue mini. Tunc exiit peccator de se
pulcro confitetur peccata sua. precepit enim dominus dicens. Soluite eum et sinite abire. Hoc est quod
hic dicit. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis. Discipuli si antea eum soluissent

quā dñs p̄cipere. magis fixore quā uirtute ostenderent. Simlit & sac̄dotes scē
aeccle quē uident adhō p̄fluccione cordis & corporis sanatū apeccatis soluentē
ipsi p̄suū ministeriū. Sunt m̄ tales epi & sac̄dotes q̄ damnāt innoxios. & criminosos
soluunt. Decq̄b; dic̄ dñs p̄ppham. Mortificabant animas que nō moriunt. & uiui
ficabant animas que nō uiuunt. Nō morientē q̄ pe mortificat q̄ uxtū dānat. & nō uu
uentē uiuificat q̄ peccatorē soluit. Tomas hui⁹ de duodecim nō erat cū eis. hic
oritur questio quare dic̄ iohēs euglista nō tunc fuisse cū ceteris discplis thomā quando
dñs apparuit eis eodie q̄ resurrexit a mortuis cū luchas dicat. q̄d duo ex discplis ihu re
uertentes de castello nūe emaus inuenerūt congregatos xi. eos q̄ cū ipsis erant & eos mu
lieres dicētes q̄d surrexit dñs & apparuit simoni. Et illi duo cēperūt narrare que gesta erāt
uiua & q̄m cognouerūt eū in fractione panis. Dū hec loquerent. stetit ih̄s in medio.
Hec questio hoc m̄ soluit. quando illi duo reuisi s. & inuenerūt alios dicentes surrexit
dñs & apparuit simoni. Et ipsi cēperūt dicere q̄d contigerat illis. & q̄m cognouerūt ih̄m
in fractione panis. Dū hec inuicē loquerentur forsitan thomas exuū tunc foras aliq̄
necessitate compulsus. Egresso aūt illo statim dñs apparuit uni discplo⁹ reducebant alii
discpli. Vidimus dñm. Ille aūt dixit eis. Nisi uidero in manib; ei⁹ fixuras clauoꝝ
nō credā. Q̄ uerendū ē. quare dñs uoluit elec tū discplm suū dubitare de sua
surrectione. nō sine causa factū ē. hoc. Scīt nos pactū ē. q̄ post ascensionē dñi uenu
erūt ad fidē. pl⁹ enī p̄fuit nob⁹ dubitacio thome. quā fides marie. q̄ dū legim⁹ eum euglistā
palpacionē thome & agnicionē. nulla dubietas mentis; mīs resider. Sicut
uoluit ab̄e discplm dubitantē de sua ressurrectione. & non in eadē dubitacione
p̄manentē sic uoluit & matrē suā sponsā ab̄e tēporalē q̄ ad eā cognitū nō
puenī. Vt sic beat⁹ ioseph custos ueracissim⁹ & testis fidelis existeret & integer
me urginitatis marie. ita beat⁹ thomas fidelis testis fieret de ei⁹ ressurrectione
Infer digitū tuū huc. et palpa cicatrices uulnerū meoꝝ. hic solent gentiles de
ridere xp̄ianos. dicētes. Dicitur ut dictus cicatrices corporis sui nō deleū se se
ei casu inuenī. qua temeritate putatis ut ura corpora post mortē restaura

ta sunt. q̄b; respondendū ē. q̄ maiora fec̄ sic dixim⁹. minora facere nō dist̄u
lit. Primū ut fides discipl̄oꝝ & nr̄a informar⁹ & ad salutē. Secūdā ut ascendēs
in cęlū ostendat dō patri quale tor'm̄ tū. q̄ nob⁹ sustinuit. & quo cū eū admise-
ricordiā. Veluti si aliq̄s miles direct⁹ a rege suo contra hostes suos. & singulari
certam̄ inierit. & ibi multas plagas acceperit: reūs aūt cū tr̄ūpho ad illū ex.
multas gr̄as & comit⁹ ad illū medicū suū ueriss̄imū ad sanandū. & interrogat illū
medic⁹. Vis tua a nob⁹ sanari. ut cicatrices in corpore tuo remaneant. & respon
deat ille. ita uolo ut cū uiderint me conciues mei agant mihi gr̄as. Similit̄ dn̄s
ih̄s xp̄s dix̄ thome. Noli ē incredul⁹ sed fidelis. Fides ē. credere que nō uidisti.
Cognicio ē uidere q̄d credidisti. Denuncias filiū dei inuisibilem s̄. Vnde dic̄ ioh̄s. Deum nemo
uid⁹ unquā. Nā moses amic⁹ dei uoluit uidere dn̄m dic̄s. Dne si inuenio gr̄am in
oculis tuis ostende mihi teipsū manifeste ut uideā te. & meruit audire a dn̄o. Non enī
uidebit hō & uiuere poterit. idē nō uidebit hō mortal⁹ in inuisibilitatē meā. Dic̄ q̄dam
doctor. q̄d nec angel⁹ q̄ adsistunt inconspectu dei uident diuinitatē illi⁹. sed tantū
quantū ad salutē illoꝝ pt̄inet. Dic̄ ei thomas. Dn̄s mⁱs & deus mⁱs. Beat⁹ thomas hō
erat. & hominē dei uidebat. Vidit hominē. & credidit uerū deū ē. Beati q̄ nō uide
runt & crediderūt. In hac sententia sum⁹ nos uentiles exp̄ssi q̄ nō uidim⁹ dn̄m ih̄m xp̄m
incarnatū. nec passū. & tam̄ credim⁹ uerū deū. & uerū hominē. Quare posuit p̄
terita tēp⁹ p̄ futuro. ep̄ que hominib⁹ p̄terita s̄. in p̄sencia dei semp p̄sencia ma
nent. Hoc more loq̄t̄r sepe sacra scriptura. Multa q̄ dē & alia signa fec̄ ih̄s in
conspectu discipl̄oꝝ suoꝝ que nō sunt scripta in libro hoc. Librū hoc possumus
intelligere uoluī quatuor euāgel̄oꝝ. Quare non s̄ scripta. & q̄m si fuissent incre
dibilia uiderent̄ ēe hominib⁹ & humanus sens⁹ nō potuiss⁹ capere. Hec aūt scrip
ta sunt ut credatis q̄ ih̄s ē xp̄s fili⁹ dei & ut credentes uitā habeatis in nōe ei⁹. Vn⁹
quisq; hō q̄ rectā fidē habe. & ip̄sā fidē bonis op̄ib⁹ adornat. & uitā habe. Quam
uitā. & dn̄m ih̄m xp̄m q̄ dic̄. Cognoscū tua ueritas & uita. Ad quā uitā contem
placionis dn̄s nos p̄ducere faciat q̄ uiuit & regnat.

IN ILLO. TPR. Dix̄ dn̄s ih̄s discipl̄is suis. Ego sū pastor bon̄. ureliq.:-

Quoniam dn̄s omn̄ib̄ suis tā preteritis quā presentib̄ ac futuris. idē & eis q̄ tū credidерant meū & que tunc temporis credebant & post modū credituri erant ait. Ego sū pastor bon̄. Sic dn̄s ih̄s xp̄s p̄ similitudinē ouis. & agn̄i. petra. & leo. tradit̄ p̄ similitudinē pastor. Non q̄ ipse oues id̄ est berbices pauerit. sic pastores fucum & magris. sed q̄ pascua uite & verne preba & credentib̄ ministr̄e. Que illa pascua. nisi subsequentib̄ dicendū ē. Leo apellat̄ dn̄s in sacra scriptura ppt̄ fortitudinē. ut illud. Ecce uic̄ leo de tribu iuda. Ouis. ut illud ysaie. Tanquā ouis ad occisionē ducet̄. Agn̄i. ut illud iohis baptiste. Ecce agn̄s dei. Petra ut illud pauli apli. Petra autē erat xp̄s. Ego sum pastor bon̄. Sic uidentur ista uerba dni sonare. q̄si nullus alius. sit bon̄s pastor. nisi ipse. Ego sū pastor bon̄. q̄si diceret. nullus alius unq̄d n̄ boni pastores fuer̄. sci apli. p̄r̄. cui dicit̄ē. a dn̄o pasce agnos meos. & paul̄. ceteri. augustin̄. iheronim̄. Gregori. uerum utiq; fuer̄. sed dn̄s ih̄s xp̄s essencialit̄ id̄ substancialit̄ naturalit̄ ē bon̄s pastor. Bonitate quā habet̄ a nullo sed a seipso habet. Apli autē & ceteri ex accidenti dono fuer̄ boni pastores. bonitate quā habuer̄ non a seipso sed a dn̄o ih̄u xp̄o acceper̄. Ipse ē enī caput omnium electorū. & omn̄s electi sunt membra illi. Omnium membra corporis a capite uegetant̄. Similit̄ & sci apli a capite suo id̄ est dn̄o ih̄u xp̄o q̄ ē pastor pastorū acceperunt. ut boni pastores eēt. Ideo dn̄s op̄ boni pastoris innotescere & uoluit se metipsum in exēplo p̄posuit dicens. Ego sū pastor bon̄. Nondicere & ego sū pastor bon̄. nisi essent pastores mali. de q̄b; ipse alibi dic̄. Super cathedram moysi sederūt scribe & pharisei. Omnia que cūq; dixerint uob̄ seruate & facite. Secundū opa illoy nolite facere. Dicunt enī & non faciunt. de q̄b; paul̄ sua querentes non que ih̄u xp̄i

Bonus pastor animā suā dat pro ouib; suis. Ideo dn̄s q̄d monuit. ostendit q̄d iussit. animā suam ponit pro ouib; suis. Animā hic debem̄ intelligere uitā p̄sentem.

Anima sua ꝯ ad uita ꝑsentē dedit dñs ꝙ elec-tis suis. Trim⁹ pastor ecclē ouib; suis de
bet impendere exteriora bona. ad uitā & uictū suū. Deinde sinecesse sit ac iam
ipsā animā ponere. sic dñs ihs fec. Et cū magna distancia sit inter substanciā tem
porale ꝙ corp⁹ sustentat. & anima ꝙ uiuificat. Quis n tribuit in pace ꝛporale sub
stanciā ꝙm in pse cucionē datur ē. ꝙ illis animā suā. nullomodo Mercennari⁹
autē & ꝙ n est pastor. Mercennari⁹ autē dr. amer cede tēporali. Habent ho
mines in domo sua filios habentes seruos & mercennarios. Filii seruiunt patri
amore. qe credunt se in hereditate ei⁹ successuros. Serui seruiunt ꝙ p amore. qe
timent flagellari ab eis. Mercennarii seruiunt ei ꝙ p merce tēporale. Istos tres
ordines possum⁹ inuenire in ista ecclā. Sunt pastores ꝙ si filii diuino amore p sua
oues; dñicis & fidelit illis ministrant bona tēporalia hac spālia. ido doctrina ꝛ exem
plu sc̄itatis ut hereditate patrie celestis conseq̄ mereant. Et sunt pastores ꝙ quasi ser
ui ob mal⁹ gehenne seruiunt dō opi & p ducant suos subiectos. ut p̄cepta di obser
uent. ꝙ tm⁹ & ipsi penas inferni euadant. Et hoc bonū ē. Sunt & pastores ꝙ si mer cē
narii. qui req̄runt gaudia ac na de oues; sibi amissis sc̄is pecuis lucra trana. ꝛ hono
rari ab hominib; cupiunt. diuicias terrenas congregant. p pinq̄s suos diuites. & hones
tos. & nobiles & potentes efficiunt. Mercennarii sunt. qui p̄ tremis commodis p sunt ouī
bus dñicis. sc̄is tam aliquando necessariis s. qe crimina conficiunt. spm sem tribuunt
p imposicione manuū. Mercennari⁹ autē. & ꝙ n ē pastor. qui n pascit oues dñicas cui⁹ no
sunt oues p pric. sc̄i xpi. Videt lupū uenientē. Duplic⁹ possum⁹ intelligere hic lupum.
primo plup⁹ intelligit. ꝙ libet inuidus. hoc raptor. aut comes. aut uce comes aut uas
sus dñic⁹ ꝙ gregē xpi inuidie oppremit. & more lupor⁹ substanciā illi⁹ diripit. Quid fac
ille ꝙ ē epc⁹. aut sac dos. aut abbas. aut p̄posit⁹ cū talia uiderit p̄ oues suas fugit
& quomodo fugit. cū episcopatū suū: derelinquit. ñ mutando locū sc̄i & sub trā
hendo solacia. Nondat adiutor iū plebis sue ꝙ lit liber & apt⁹ ad iū iniusticiam
fugit qe sub silencio se abscondit. fugit qe iniusticiā uidere & tacere. fugit quia
dum sibi aliqd aduersi abeo uenire metuit resistere ei⁹ iniusticiā ñ presumit.

Tunc illi animū ē trā semouere. tunc aliquid periculū ab eo sibi infert. Et id non audet ei contradicere uoluptati. Quid fac ille rapt cū pastor fugit. ue dū lupus rapit & dispgit oues. cū aliū interficit. aliū occidit. aliū spoliat. alteri equum aufert alteri uxorē polluit. alterius domū incendit. & ea peccata quę lex diuina prohibet. Est & ali lup q sine cessacione ī corpora & mentes fideliū dilaniat maligni uidelicet spūs q leo apellat. Dicit petro apl. Aduersarius ur diabol tāquā leo rugiens circuit querens quē deuorē. cui resistite fortes in fide. Iste incessanter circuit congregaciones monachoy. canonicoy. sęculariū bonoy coniugatoy. ut aliquē ptrahat ad ruinā Iste uus aduentū debet p̄dicare pastor ecclę suus subditis. ut nullomodo consentiant eius maligne suggestionib; Si hoc ī fecerit id ī diuerterit oīb; suis cauet e aduentū lupi id est diaboli ud uos ī decipiat. quasi tunc fugit qe diabolū uidet sup̄ gregē suū incumbere. nonciis p̄dic. Quid fac ille lup. id est diabolus rapit & dispgit oues quia aliū ad luxuriā ptrahit. aliū ad auariciā accendit aliū in superbiā erigit aliū in homicidiū mittit. in adulteriū in falsū testimoniū. in rapinā in immundiā. & cetera hui similia Mercennarius aūt fugit qm̄ mercennarius ē. & non pturat ad eū de oīb; Id est de oīb; dnicis ī pmercede celesti & pmercede tēporali p̄est & ī pturat ad eū de oīb; id non ē. illi cura de oīb; Si quidem lucra animarū nullo zelo accendit ad liberandū gregē suū de impugnacione diaboli. Non pturat id est non adhibet curā & sollicitudinē de oīb; sibi comissis. Tale q dē legim de uida inpassione dnī. Dixit aūt hoc nonq de egenis pturbat ad eū. id est non ē illicura de pauperib; Ego sum pastor bon. Postquā dns sicut pastorus innotuit uerum formā cui debeam inpmis ostend cui subdit. Ego sum pastor bon. Repetitio sermonis confirmacio ē operis. Quasi diceret & sęp munume munitamuni me: non mercennarios ut uus sciti non falsos pastores. Et cognosco meas. id est diligo meas. & cognoscunt me mee. Id est obsecunt mihi diligentes. Cognoscere dī. eligere est. Unde scriptū est. Novit dns q sunt ei id est dilectos. & ipse admonsen. Novite exime Ne sic dicere. Non ite generalit ud ceteros sed uelut huiusmodi specialit dilectos.

Sic̄ nouit me pat̄ ita diligit & ego agnosco patrē. Ita diligo patrē q̄ unius substan
cia ē. filius cū patre. & spū sco. Sic dic̄ in euāgō. Ego & pat̄ unū sum⁹. Et animā
meā pono pro ouib; meis. Hac ratione & in hoc constat q̄ diligo patrē & diligor a patre
q̄ animā meā pono pro ouib; meis. Dū enī pro ouib; patris mor̄ quantū patrē dili
gam ostendā. Intantū dilexit dñs dī filius oues suas ita electos suos p̄destinatos aduitā ac̄
nam. ut pro illis poneret & ita deponeret ad rep⁹ animā suā. ita uitā p̄sentē. Dic in hoc loco
beat⁹ augustin⁹. secure pascant oues xp̄i. licet pastores siu cas deserunt aut necessitate
uel substancia tēporale non illis distribuunt. sed in alios usus conuertant. tam dñs ihs
xp̄s uerus pastor diligit eas & uitā aēnā dabit eis. Et alias oues habeo. Deo gratias redēp
tione nra q̄ de gentib; pro uenim⁹ ad fidē. dñs aspexerat secū & alias oues adducere
ducebat. Habuit nāq; exiudeus dñs oues de his; alibi dic. Non sū miss⁹ nisi ad oues que
perier̄ dom⁹ isr̄l. Sed plures habuit de gentib; & alias oues habeo quē sunt extra ouil
idē sunt de genere patriarcharū. & pphaz. Nī sunt extirpe abraham. ysaac. & iacob
& illas oportet me adducere. Quomodo ad duxit dñs gentiles ad fidē p̄ p̄dicationem in

homilia super evangelium Ioannis, modicum et iam non videbitis me.

Iapostolos:- Te sci evglij Sedo iohā.

In illo tēp. Dixit dñs discipulis suis. Modicū & iā non uidebitis me. & iterū

ihs redēptor nr discipulos animos ex sua passione & mor
te perturbandos. sepissime ante quā pateret⁹ p̄dixit eis. & passio
nis sue pēnā. & resurrectionis gl̄iam. Modicū & iā non uide
bitis me. Hec uba specialit ad apl̄os pruenit. quia ea exere
dñi audier̄ & p̄t modū opa complea uider̄. Modicū fuit illud
tēp⁹ q̄ dñs iacuit in sepulcro. quando n̄ uider̄ cū sci apti. Sexta
fra fuit crucifix⁹ hora vi. & viiii. emisit spm. Vesperascente
die posit⁹ ē in sepulcro & iacuit ibi illa nocte & sequenti die. & iterū sequē
tē nocte. Die dnico diluculo resurrexit a mortuis. Unde psalmista dicit ex
pona filii. Exurgā diluculo. Quare dic modicū & iā non uidebitis me. q̄ tam
ultra non cū eēnt usuri cū p̄t resurrectionē manducauer̄ cum & biber̄

scdm qđ pr̃ aplꝰ dic̃. Nos q̃ manducauim⁹ ⁊ bibim⁹ cũ illo p̃t quã ressurrexit a mor tuus. ⁊ solui hanc questiuncula. Modicũ & iã nõ uidebitis me. hoc est nõ me iã uidebitis mortalẽ. corruptibilẽ ⁊ passibilẽ sic̃ aceꝑ⁹ solitos estis uidere in mor talem seu incorruptibilẽ ⁊ impassibilẽ Et uterũ modicũ ⁊ uidebitis me. Per primũ modicũ sic̃ dixim⁹ intelligit ille hun⁹ dies & due noc̃tes q̃b; dns̃ q̃uit in sepulcro. Per scdm modicũ possum⁹ intelligere quadraginta dies ing̃b; dns̃ p multis ar gumẽtis se uisibilẽ discplis exhibuit. manducans & bibens intrans & exiens. Uterũ modicũ & uidebitis me. Quare. q̃ qua do adpatrẽ. hoc fidicere. Temp⁹ ẽ. ut complẽta passione. sepultura. ressurrectione. amortuus cũ triumpho hoc ẽ. cũ uictoria mortis reuertar adpatrẽ. q̃ me incarnari constituit Dixer̃ ergo discpli ei⁹ adinuicẽ. Quid ẽ. hoc qđ dic̃ modicũ. ⁊ non uidebitis me. Quare nõ intelligebant discpli uerba dn̄i. de sua passione & morte. qe tantũ credebant eũ uerũ dn̄m ee. ut nõ putarent omnino qđ potuisset mori. Sciebant nãq; eũ reuisuru adpatrẽ q̃ eũ miserat sc̃ qđ posset mori. qe dns̃ erat minime credebant. & ideo quando cũq; illis loquebat de sua passione ⁊ morte putabant eũ parabolice loq̃. & aliud intelligendũ ee uerbis illi⁹ quã sonabat. Sc̃ qđ isti p amore magnitudinis abscondebat. unde p minus ate unu die facile adhunũ uerbũ notũ fiebat Dicebant ergo. Quid ẽ. hoc qđ dic̃ modicũ. nihil ẽ. aliud nisi repetitio sermonis. Hanc consuetudinẽ abs̃ ioh̃s ut nihil breuit ducat.

Nouit ergo ih̃s quia uolebant eũ interrogare. ⁊ dixẽ eis. Quia dns̃ cogitationes hominũ scie bat. hoc ẽ dõ p pruũ ut cogitationes hominũ intueat. De hoc queritis inter uos. id de q̃ abs̃ ih̃s altercatione. qe dixi modicũ & iã non uidebitis me. uterũ modicũ & uidebi tis me Ultra scitis q̃ sit qđ dixi. modicũ & iã non uidebitis me. ergo ostendã uob̃ Amen amen dico uob̃. id uerũ uerũ dico uob̃ quia plorabitis & flebitis uos. Plorabant & flebant amatores xp̃i uidelicet. [illegible] sci apli ascendentes cũ uiderent dn̄m ih̃m xp̃m a hostib; comprehendi ligari uelut latronẽ adconciliũ duci ad domũ anne & caiphe. flagellari. conspui. spinea corona sup capud ei⁹ imponi. derisui ab ere. damnari. adultimũ crucifigi. mori ac sepeliri. Et contra ridebant & agau

debant mundi amatores. uidelicet scribe & pharisei quando dñm flagella deridebant occidebant q̄ grauis erat eis, & ia ad uidendū. Sequid factū sit tristicia aplōs uersa est in gaudiū & lētitia pharisęoꝝ. conuersa ē in tristicia. Mundꝰ aūt gaudebit. Triplicit accipit mundꝰ in sacra scriptura. Dicit mundꝰ unū situs q̄ constat de celo & tra. & accipit mundꝰ in bona parte ut illud. Deꝰ erat in xpo mundū reconcilians sibi id est electos. & alibi. Sic enim dilexit deꝰ mundū id est electos. ut filiū suū unigenitū daret & pmundo. Mundꝰ accipit in mala parte ut hic. mundꝰ aūt gaudebit id est amatores mundi. Et ide iohēs euāgelista in principio libri sui. & mundꝰ eū non cognouit id est amatores mundi uidelicet quos ipse peculiare sibi elegit in plebē. Vos aūt contristabimini de mea morte. sed tristicia ura uertet in gaudium. Complet ū ē hoc p̄ resurrectionē sicut euāgelista dicit. Gauisi sunt ergo discipuli uiso dño. Mandicantes cū illo p̄ resurrectionē lētati sunt. Videntes aūt eū ascendere in celū lētati. uxta q̄d lucas euāgelista dicit. qui regressi sunt hierlm a monte oliueti unde dñs ascenderat in celū erant cotidie laudantes & benedicentes dm. Quantū nā q; fuer apli tristati de dñi passione tantū sunt lētificati uisa ei ascensione & resurrectione. Et quantū fuer scribe & pharisei ēlati & gauisi de ei morte. tantū tristes effecti audita ei resurrectione. Vnde & magna pecunia dederūt militib; adnunciantib; resurrectionē dñi p̄cantes ne alicui nunciarent q̄d dñs resurrexisset & a mortuis. Congruit & hoc toti scē ecclē statu. Florant modo electi & deflent peccata sua p̄terita. ut uenia a dño consequi mereant. Deflent & ia peccata aliox̄ p compassionē sicut flebat beat paulus corinthios q̄ p̄ fornicationē & immundicia non egerint penitentia. Vtiq̄ plorant & flent q̄ deferunt a regno. Nā ascendunt statum in patria celestē ubi uolunt. dicentes cū psalmista. Heu mihi q̄ incolat̄ mea prolongat̄ ē. id est peregrinatio mea. Similit & reprobi quos & abnfamia desideria dñs mundū apellat. Triplicit & lētant in presenti sc̄lo gaudent in argento & auro: in gemmis & uestib; p̄ciosis. in pulcritudine uxoꝝ in multitudine filioꝝ in obsequiis seruitoꝝ. Gaudent & ia ut q̄ nō putant aliā uitā futuram nisi istā miseram & caducā que utunt in presenti. ut si putant posse agere se posse a dea dis

perant. ut ideo gaudent quia disperant se a socia ate elec toy pungere. S a tristi cia elec toy qua abent mhoc scło uerte beatitudinis in aeterna leticia cum abhac mi serrima uita pmorte carnis fuerunt abstracti & in celesti sede collocati. Letia aũ pio conuerte & in tristicia cũ ab hoc sclo migrauerunt & in penis pp eius positi fuerunt Mulier cũ parit tristicia ab. Aliud e parere. & aliud e parturire. Pa rere est quando mulier foetũ qua ab & in hutero exmittit de uulua sua. Parturire aũt e. parere uelle non posse quando mulier periclitat obdificultate part sic periclitata e. rachel. Parturio dicim parerẽ uolo sic lecturio. legere uolo. esurio hedere uolo. Mulier cũ parturit id est cũ parere uult & nõ potest. tristicia ab & quia uen hora ei. id hora passionis. Cũ aũt peperit puerũ iã non meminit pssure ppt gaudiũ id est non recordat tribulacionis qua ppessa e. in natiuitate pueri. Quia natus e hoo in mundũ. Hoc scdm litera. Scdm spale intellegencia mulierẽ apel lat dns scam ecclam ppt secunditate bonoy operũ. Opa bona dicunt filii. ut qua spales do filios gignere nõ desinit ducendo. babtizando. confirmando & aduta ad nam trahendo. Hec mulier id est scа eccla tristat in nocte hui dole affligit ut lacrimaꝝ & laboris psentis ad gaudia eterna ualeat puenire. Cũ aũt peperit pue rũ. id scа eccla iustũ & forte pplm misit ad patria celeste pmorte carnis iã non meminit pssure precedentis ppt gaudiũ percepte retribucionis que non sit condig ne passiones hui temporis ad futura gl am que reuelabit in nob. Quia natus e hoo in mundũ. Sicut consuetudo mori nasci dicit quisquis egredit de utero matris ad hanc lucem uisibilem sic nõ in conuenienter nasci dr quisquis de hac tenebrosa & erum nosa uita pmorte carnis ad uita sublimat eterna. Vnde mos [illegible] unsca eccla ut dies qbꝫ scorũ di exierunt a psenti sclo natalitia dies mortis sc dies natiuitatis apellantur Natale Scorũ patrũ. nõ scorũ martyrũ nõ uocant mortale sc natale. & dignũ e quia tunc mortui sunt mundo nati sunt celo. Et uos nunc tristicia ab uis. Ad quid pti nax pmissa parabola. manifestat dns cui subiungit. & uos igit nunc qdem tristicia ab tis. Hec uerba locut ea nocte q̃ tradit e a discpl. Tristes erant scи apli quia iam

49

iminebat dñi tradicio & passio. Ja dixerat illis. Vnus ur̄m me tradit⁹ē. Et q̄untin
git mecū manū impara pside hic me trad&. Ido tristes erant. Et uos nunc ide impsen
ti tristicia ab&is. Quia dixi uob qd tradend⁹ fu & mortur⁹. Iterū aūt ude bouo⁹
p̄t resurrectionē & gaudebit cor ur̄m de mea resurrectione & gaudiū ur̄m nemo
tolle& a uob. Gaudiū qd sci apli abuer̄ de dñi resurrectione. ascensione. & aduentu
sci sp̄s nemo tulit abeis. Non q̄lib & p̄secutor ñ diabolus. ñ adūsarius nero. Hieronē
dico p̄ cunctis p̄secutoribus; Petr⁹ negauit dñm ante passionē ad huni⁹ uocē ancille. p̄t
resurrectionē c̄ fortitud⁹ ad hō imperiū toci⁹ mundi. Nero ñ potuit cū compellere ut dñm
negare&. Licet enī fuissent flagellati ut mac dab; apl̄oy legim⁹ quando ibant gauden
tes a conspectu concilii q̄m digni habiti p nomine ihu contumelia pati. licet crucifi
xi essent ut petrus. Decollati ut paul⁹. Vstulati ut laurenci⁹. tam in spe resurrectionis
& in spe gaudii sep̄terni sep̄ quiescebant. Hec quantū ad apl̄os p̄tinet. ceterū uero
possum⁹ haec uerba referre ad electos. Tristant⁹ m̄ electi & ad fluxa hominib: a
malis sp̄ib; ad stimulis p̄prie carnis ab incommodita tib; t̄renis. Quare tristant⁹? quia
ñ sunt huniti capiti suo cū illi fuerint uncti ungla. tunc illoy merito ut⁹ inlesa
sep̄terna. Vidit dñs electos suos laborantes in p̄senti & p̄tegit eos ne forte superet
tur ab ostib; Iterū uidet ide ut uidend⁹ apparebit cū abstraxerit a laoribus p̄senti
ute & collocauerit in celesti sede Et gaudiū ur̄m nemo tolle& a uob Quod erit
gaudiū scoꝝ in regno caeloy. xp̄s ut augustin⁹ dic. Visio sc̄e trinitatis erit laetitia
scoꝝ. Na xp̄s e una ac̄na q̄ dic ad patre. Hec e una q̄na ut cognoscant te dm̄ pa
tre. & me filiū que misisti cū sp̄u sco. Cū uiderint dñm dm̄ xp̄m regnante cum patre
& sp̄u sco in claritate diuinitatis sue manus gaudiū qua illud abere ñ poter. Nemo tol
le& a uob. null⁹ adūsari⁹. ñ nero. ñ diabol⁹. non erit ibi scissio mtis sc̄e pura concordia
scoy. ñ aduersitas corporis. nec debilitas mentis cuncta mala deherunt & cōmoda bon⁹
ad here ut 1 2 :-

fe

Te Sci Evgli Sedm Iohm :-

Homilia super evangelium Ioannis, vado ad eum qui me misit

In illo tempore. Dixit dns ihs discplis suis. Vado ad eum qui me misit. et reliqua.

Tempore passionis ad ppinquante. curavit dns predicere discplis suis. qd moriturus erat. et ressurrecturus. et recessurus ab eis in celum. et spm scm illis daturus. ut si eos contristaret eius passio. lectificaret eius ressurreccio. Et si eos contristaret eius recessus. consolaret spus sci adventus. qui venit sup illos decimo die post ascensionem eius in liguis igneis. Vado ad eum qui me misit. Missio filii dei. incarnacio illius est. Vado ad eum qui misit me. id reuertar ad patrem qui me incarnari constituit. pro salute generis humani. Secundum humanitatem reversus est ad patrem. qui secundum diuinitatem non recessit a patre. unde ipse dicit. Ego in patre. et pater in me est. Et nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Presens tempus interrogat posuit pro futuro qd est interrogabit. Et nemo ex vobis interrogat me quo vadis. Id non erit necesse ut interrogetis quo pergam. cernentibus cunctis qd celos petam. ut ad dexteram patris sedeam. hoc impletum est quadragesimo resurrectionis eius. cum loqueretur discipulis. et benediceret illis. venit nubes de celo et circumfulsit. et circumdans eum assumpsit secum in celum. Tunc non verbis interrogaverunt quo pergeret. sed oculis deduxerunt. Et cum intuerentur in celum euntem illum. ecce duo viri. id est duo angeli in habitu virorum. adstiterunt iuxta illos. in vestibus albis. qui et dixerunt. Viri galilei qd statis aspicientes in celum. Hic ihs qui assumptus est a vobis in celum sic veniet ad iudicium. id est in eadem carne vel in eadem nube revertetur ad iudicium quemadmodum vidistis eum euntem in celum. Discipuli autem flentes et super vestigia dni lacrimas fundentes. reversi sunt ad montem oliveti in hierusalem. et erant cotidie ut luchas dicit. laudantes et benedicentes dnm in templo. In illo locho ubi dns ascendit in celo. est modo ecclesia constructa. et vestigia dni non sunt cooperta tecto. Nam quantumcumque homines de terra vestigiorum dni ppter reliquias secum deferunt adveniente die crastina ita aparent integra quasi eodem die dns ascendisset. Sed quia hec locutus sum vobis tristicia impleuit corum dns ihs xps. et ds est et oo. Per hoc qd ds est secreta cordium vestrorum intuetur. Videbat namque qd verba sua in cordibus discplorum magis tristiciam generarent. quam leticiam.

dō dix̄ eis; Et quia hec locutus sū uob tristicia impleu cor̄ū. Videbat qs
morte sū & uob recessur tristicia impleu cor̄ū. Quare tristabant̄
discipli. qe illut qd audebant idt humanitate filiū dī amittere me & uebant;
Si fieri posset semp uellent eū secū habere mortalē. idcirco quando cuq; loque
bat illis de suo recessu. ducebant mcorde. Quid faciem sūste recesserit a nob.
certe inter ficient nos iudei p secutore ei. Ego ueritate dico uob expe
dit uob. dt necesse e. ut forma humanitatis. uris subtra at aspectib; quatenus
amor me e diuinitatis. arcus uris unfig at mentib; Expedit ut forma seruu qua
assūpsi. celos ingera. ut & uos ome desideriū ur̄m illic transferatis. Quamdiu ei
apli dnm nr̄m ihm xp̄m corporalit secū conuersari cernebant. mtes ad sciendā
munera gr̄e celestis erigere nualebant. Post qua ō illa humanitas exaltata est
sup caelos. & sup choros angelor. & illi parit ome desideriū suū p t dnm transtu
lerunt. uxta qd ipse alibi eis dixerat. Ubi e thesaur tuus ibi e. & cor tuū. Si enī
non abiero paraclit non uenit ad uos. Quida grecus uenies in palacio regis
cū legeret istud euglm & ducere alegente paradit. dix̄ qd paradeus debere
dici. Non est ibi iotha. sed e. longū. Tam nos n audem illud utere ppt consuetu
dine ne nouū aliq d inuenire dicam. Paradeus grece. latine dr consolator. Ne
consolator qua corda discipl quere cessus dni mestificauerat ipse aduenies de
cimo die letificauit ut ia non tristarent decei ascensione se gauderent de qualitate
qua ab & filius dī cū patre & spū sco. Si enī n abiero paraclitus n uenit ad uos. Nūq d
n dns ihs xp̄s intra adhuc consistens poterat spm̄ sem dare discipl̄ cū legam eo die eū
q sum ex amortuis insufflasse & dixisse Accipite spm̄ sem. poterat utiq; Nullo nam
erat ulla impossibilitas dandi. sed in aplis erat impossibilitas q n dū erant capaces do
noū spūs sci ppt p senciam dni corporalem. Ubi aut dns recessit ab eis mcelū. & illi
coeperunt eū spāli cogitare ubiq; manere pplenitudine diuinitatis sue. statim dig
ni effecti sunt adpcipiendū spm̄ sem. Si aut abiero mittā eū ad uos. Habuer sancti
patriarche & pphe spm̄ sem. Abrā am. dauid. hysaias. & ceteri unde ei dicebant.

Hec dic dns. Simulat & beati apli ut beat⁹ hieronim⁹ dic. Ex eo tpr̃ quocatis ad no & ur tute abeo acepe om̃em infirmitate curandi & calcanei sup̃ om̃em potestate inimici spm̃ sc̃m habuer̃. s& n̄ ita plenit & manifeste sic decimo die p̃ ascensione ei⁹. q̃ndo acceper̃ eu inlingis igneis. Sic enī ferrū calidū inferuentī igne inflamat. ita sc̃i apli igne spū sc̃i inflamati sunt. Sueñ abiero id est ascendero inc̃elū mittā eū aduos. Subdit manifeste Et cū uenerit ille arguet mundū id increp abit. de peccato & de iustitia. & de iudicio. Numq̃d n̄ redarguit dns incarne posit⁹ mundum hoc̃ amatores mundi de his omb; q̃ hic dicūt id de peccato & de iustitia & de iudicio. Redarguit utiq; D& xps solumodo gent̃ iudaic̃ redarguit p apl̃os sic scriptū e de eis. In omne tra exiuit son⁹ eor. Conphem⁹ hoc q̃m redarguit dns iudeos. Primū de peccato cū dix. Si non uenissē & locut⁹ eis fuissē peccatū n̄ haberent Et nūc n̄ crediderunt q̃ ego sū sub audis de⁹ morientium in peccato uro. Redarguit eo⁹ de iustitia alio⁹ cū dic. Viri nīniuite surgent in iudicio cū generatione ista. & eo dē nabunt ea q̃ penitentiā egit in p̃dicatione ionē. Ex iustitia nīniuitarū con demnabit plebs iudeor⁹ inde iudicū q̃ illi egit penitentia in p̃dicatione ionē. seruidī. Et iudei ipsū dnm̃ p̃prio hore relinquentes. audientes & uidentes mi racula ei⁹ meū credere noluer̃ s& poci⁹ int̃ fecer̃. Simulq; redarguit eos de iustitia. ut meo dē cuq̃ legit. Regina austri surget in iudicio cū generatione ista pessima & condēnab ea quen̄ a finib; trę audire sapiencia salomonis. Redarguit eos de iudicio cū dic. Vos ex patre diabolo estis & desideria patris uri uultis facere. Ille homicida fuit ab initio & in ueritate n̄ stetit. quia n̄ e ueritas in eo. Et q̃ē ex dō uerba dī audit. propterea uos n̄ auditis. q̃ ex dō n̄ estis sic & pat uester diabol⁹ e. Redarguit aut xps eos de iudicio cū dix eis. Vos aut sem & iustū negastis. & petistis uri⁹ homicida donari uob. Ille arguet mundū de peccato q̃ dē q̃ n̄ crediderūt in me. Peccatū incredulitatis q̃si sp̃iale posuit qua sic fides recta. e origo omiū uirtutū ita infidelitas e horigo omiū uicior̃ De infidelitate dns alibi dic. Q̃ n̄ credit iā iudicat⁹ e. id dānat⁹ q̃ n̄ credit in

nomine filii dī. De iusticia ū q̄ ad patrē uado & iā n̄ uidebitis me. Iusticia
aplōꝝ erat xp̄s. quia quē sciebant corporalit̄ natū ex maria uirgine credebāt
utiq; eū ante omīa scl̄a genitū a patre. Et quē semel uidebant a se recedere. cre
debant eū sēp secū manere p magnitudinē diuinitatis sue. uixta qd̄ antea eis p̄
dixerat dicens. Ecce ego uobiscum sū omīb; dieb; usq; ad consumacionē scl̄i. Ꝑ hoc
qd̄ ita credider̄ iustificari meruer̄. Iusticia ū cæeroꝝ creden cui ē. id̄ nr̄a q̄
n̄ uidim⁹ dn̄m ih̄m xp̄m in carne positū. & tam̄ credim⁹ eū uerū dn̄m & uerū homi
nē. & p hoc iusti efficim̄. Ex iusticia aplōꝝ damnabunt̄ impii iudei cū dixerit
illis dn̄s in die iudicii. Isti discpl̄i mi fuer̄ iudei sic & uos. legē abuer̄ quā & uos
isti credider̄ in me. uos aūt o miseri q̄ celestem doctrinā ex hore meo audistis &
mea miracula uidistis. q̄ re n̄ credidistis in me. ite in ignē aēnū. Tunc imple
bit̄ illud. qd̄ dn̄s p̄misit eisdem aplis. Vos q̄ secuti estis me in regeneracione cū
sederit filius hominis. & cæ. Neq̄cia reprobor̄ n̄ solū damnabit̄ ex sua prauitate.
sed & iā ex iusticia aliorū. Verbi grā. ē. m̄ aliq̄s cannonic⁹ mh̄s. & laic⁹. uidet aliū
leccione incubentē. oracioni insistere. castitatē seruantē & cæeris bonis opib; ini
antē. & n̄ seq̄t̄ eū. Iste talis n̄ solū puniet̄ ex sua neq̄cia. sed ex ei⁹ iusticia quē uidet
bona opantē & n̄ ē imitat⁹. Quia ad patrē uado. & iā n̄ uidebitis me. Non uidebi
tis me dic̄ p̄t quā ascendero q̄lē me uidistis m̄do id̄ mortalē. corruptibilē. & passibi
lem. sed uidebitis me uenientē ad iudiciū. n̄ mortalē sed sēpit̄ nū. n̄ humilē sed ex
celsū. n̄ iudicandū sed iudicaturū. Ꝑ acto ū iudicio uidebitis me in claritate beate
glē cū patre & sp̄u sc̄o fulgentē. De iudicio aūt quia princebs mundi hui⁹ iudica
tus est. Id̄ iudicio ignis aēni irreuocabilit̄ destinat⁹ ē. Principē mundi apellat
diabolum. N̄ qd̄ principatū abeat in celo. aut int̄ra. ut in mare. sed q̄ dn̄atū
tenet in mundo id̄ in amatorib; mundi. in iudeis. in paganis. in heræicis in fal
sis xp̄ianis. Iudicat⁹ ē. id̄ dānat⁹ diabolus a dn̄o cū precipitat⁹ est de celesti sede
in infera turbulentū. ubi expectat m̄ diē iudicii damnand⁹ adhuc. De isti⁹
casu dic̄ dn̄s alibi. Videbā satanan sic fulgur de celo cadentē. Et iudas aplis.

Angelos q̄ n̄ seruauer suū domicilū reseruauit in diē magn iudicū cruciandos. Iudi
cauit actia dn̄i in carne posit diabolū. cū eiceret eū ab obsessis corporib;. Iudicauer
actia & sci apli cū similit̄ p̄ virtutē dn̄i eiciebant demones ab hominib; Arguit
utiq; mundū de iudicio q̄ iudicat̄ē. nē dānat quando homines nedū uoluptati
resistere p̄sumant terrent ex exēplo dānati angli sdt diaboli ppt̄ superbiā. Dicit
aliq̄s certe in dn̄m ih̄m xp̄m credo. n̄ reputabunt m̄i peccata mā abeo in die iu
dicii. Respondt illi dn̄s p̄ spm̄ sem mq̄ē. Sicut omps n̄ pepercit anglis peccantibus
cogitacione solūmodo. sd̄ eiec eos de celestib sede. nunc q̄d t̄ parte sit diaboli fue
rit imitat peccando. certe n̄ parte. Celū n̄ potuit seruare anglos peccante.
n̄ paradis hominē q̄ loc n̄ sc̄ificat hominē sd̄ homine sc̄ificat loc. Et tuq̄
m̄ poteris saluari si peccaueris. querendū ē q̄re oo p̄lapsū meruit recupe
racionē. & diabol n̄ meruit. Primo q̄ oo habuit auctore crimin̄is sui vdt
diabolū. q̄ ei suasit p̄ serpentē ud peccare. Diabol ū n̄ habuit auctore p̄cā
di q̄ imitare. Null enī eū instigau ud peccare. Scdo q̄ oo necessitate pe
cauit. Necessitatē habuit manducandi. vdo manducau deligno contradicto.
Diabol aut q̄ spāl̄is nature ē. n̄ habuit necessitatē peccandi ut peccare sic homo.
sd̄ ppria uolūptate peccau. Tertio q̄ oo in nullo loco ubi conditus fuerat id intra
ra ubi manebat. adhuc n̄ dū ascenderat ubi ascendere debebat. vdt in celū. Sic enī
n̄ peccass & impl̄o numero electorū sine morte corporis transire ad patriā celestē.
Diabol ū in gla celeste ubi conditus fuerat ubi erat. n̄ habebat q̄ alei ascenderat & ido
ubi peccau stare iussit. & n̄ meruit recuperacionē. Adhuc multa habeo uob dicere
sd̄ non potestis portare m̄. Duo sunt quare que diuina misteria n̄ pandunt omnibus.
Vt que infirm ē ad audiendū. ut q̄ indignū ē. ad capiendū. quo ppt
unū dn̄s dic alibi. Nolite sem dare canib; neq; mittatis margaritas uras ante po
cos. Canes & porcos apellat iudeos. hereticos & paganos. Istis n̄ sunt digni ad capi
enda diuina misteria. De infirmis auditoribus dic dn̄s hic. Adhuc multa habeo uob
dicere. sd̄ n̄ potestis portare m̄. Quia apli adhuc erant parvuli sensu. Hanc re

gulam seruans beatus paulus apostolus dicit corinthiis. Lac uobis in xpo potum dedi non escam. Nondum
poteratis sed nec nunc quidem potestis. Adhuc enim estis carnales idest paruuli. Adhuc
multa abeo uobis dicere. sed non potestis portare modo. Haec uerba locutus est dominus postquam
cenauit cum discipulis sero ante quam traderetur. Sed forsitan querit aliquis quando dominus
locutus est. haec uerba quare reticuit cetera. Per infirmitatem sensus illorum. Nimirum post ascen
sionem suam ad celos quando misit spiritum sanctum eis. ille spiritus sanctus aduenientis docuit eos spiritualiter
que antea non poterant intelligere. Tantum edocuit eos dedi agnicione. quantum mor
talibus dederat sciendum. quod humanus substancie est cum patre. Cum autem uenerit spiritus uerita
tis docebit uos omnem ueritatem. Manifestum est secundum literam apostolos ante aduentum
spiritus sancti. miri capaces fuisse ad intelligenda archana diuine sublimitatis. minus
fortes ad toleranda aduersa humane paruitatis. Postquam uero spiritus sanctus aduenit et gratia sua
eorum corda inlustrauit. capaciores effecti sunt ad intelligenda diuina misteria. et for
ciores ad sufferendas istius seculi passiones. sicut scriptum est. in actibus apostolorum. Et repleti sunt
omnes spiritu sancto. et loquebantur uerbum dei cum fiducia. Per rem quam ante passionem ad humanum uocem
ancille negauit dominum. post ressurreccionem et ascensionem eius ad celos spiritu sancto confortatus coram
regibus et principibus sine timore uerbum dei predicabat. Docebit uos omnem ueritatem. Omnis
ueritas est sancta trinitas pater et filius et spiritus sanctus. quia in illo non est mendacium. Et quare dixit dominus
ihesus docebit uos omnem ueritatem. cum nullus mortalium dum adhuc uiuit possit deum comprehende
re tota mente sicuti est. illud quod comprehenditur. nimirum est. a quo comprehenditur. Si mens hominis
potuisset deum totum comprehendere sicuti est. maior esset mens quam deus. Certe nec ipsi an
geli qui ei adsistunt cherubim seraphim nec ceteri ordines angelorum uident adhuc eum
sicuti est. Iuxta quod scriptum est de eis. In quem desiderant angeli prospicere. sed hoc in
futura uita seruatur. Cum homines fuerint immortales corpore et immutabiles anime
et similes angelis effecti fuerint in celo. Tunc cognoscent omnem ueritatem idest patrem
et filium et spiritum sanctum qualiter est in personis trinus. et in substancia deitatis hunus. Iuxta quod paulus
apostolus dicit. Nunc cognosco ex parte. tunc autem cognoscam sicut et cognitus sum. Et iohannes eu
gelista. Karissimi nunc filii dei sumus et nondum aparuit quid erimus. Cum autem aparuerit similes

Homilia super evangelium Ioannis, vado ad eum qui me misit

ei erimus quoniam videbimus eum sicuti est. Et nunc videmus per speculum in enigmate tunc autem
facie ad faciem. Hoc est quod dicit docebit vos omnem veritatem idest infundet in cordibus
vestris dilectionem que amare faciet omnem veritatem idest patrem et filium et spiritum sanctum.
Ut diligatis toto corde tota anima. tota virtute. et proficiatis cotidie de virtute
in virtute donec videre mereamini dominum in syon idest in contemplacione celestis beati
tudinis. Non enim loquetur a semetipso. Quare. quia non est a semetipso sed a patre. et
filio. Deus pater a nullo est. Filius a solo patre. Spiritus sanctus ab utroque procedit idest a patre et filio.
A quo illa processio ab illo utique accipit quod loquitur. Non enim loquetur a semetipso sine comunio
ne patris et filii quia quorum una est substancia a natura una maiestas horum est huna gloria
et inseparabilis una aeternitatis quo operacio Sed quecumque audiet loquetur. Poterat
dicere audivi. sed dixit loquetur quecumque audiet. Quid est audire spiritu sancto. audicio
illius non est aliud. quam substancia illius. Hoc est illi audiri quod esset. et hoc est illi esse quod sci
re. Et hoc est scire quod esse audire et loqui. Aliud est tuum esse. et aliud tuum scire. quia
potes esse nesciens literas. Indo omni potente nulla duplicitas est. Quecumque audiet
loquetur. idest illud loquetur quod est. Dei est divina verba proferre. Et que ventura sunt
annunciabit vobis. Futura adnunciavit spiritus sanctus discipulis quia prophetas eos fecit. Quod prophete
fuerunt sancti apostoli possumus probare ex verbis domini quibus dixit videis secundum mathem. Ecce ego
mitto ad vos prophetas et sapientes. Prophetas apellavit hic apostolos quia ille spiritus qui locutus est per
prophetas ille locutus est per apostolos. Propheta dicitur eo quod futura predicet. Beatus paulus propheta fuit
quia verbis et scriptis gaudia electorum et suplicia reproborum predixit. Similiter et beatus
iohannes euglista qui vidit apocalipsin. propheta fuit quoniam quicquid post adventum domini in sancta
ecclesia ac dum est. et modo ierit. et quicumque ante diem iudicii. vel post diem iudicii agenda sunt
cuncta in scriptis eius consistunt. Et non solum sancti apostoli fuerunt prophete verum ad etiam et martires
confessores. atque virgines et multi alii. Ut beatus benedictus qui etiam cogitaciones homi
num videbat quando dixit puerulo tenenti sibi candelam. Pone pone candelam mala
cogitas. Quantum ad nos pertinet tunc nunciat nobis spiritus sanctus futura. cum gaudia patrie
celestis nobis ad memoriam reducit. Inspirat in cordibus nostris que gaudia sunt electi

pceptum. & sine fine abitum. Lege in isaia pphia qđ nec oculꝰ uidꝫ nec auris audiuit nec in cor hominis ascendꝫ que pparauit ds diligentib; se. Dicꝫ spſ scm in corde certe uerumꝫ dicꝫ pphā. Cū effectꝰ fuerit similis angelis in cęlo. q̄m pcepta di custodierimus dō. tunc percipies gaudia que nec oculꝰ uidꝫ. nec &c. Ille me clarificabit Est sermo apꝫ grecos quē uocatꝫ doxachin. exprimit in latino tria uerba horum idęq; significacia. idꝫ glorifico. clarifico. & honorifico. Clarificauit, idꝫ honorauit, magnificauit spſ scm dnm dm̄ xp̄m cū docuit apłos utq̄ nouerant tēporalit̄ natū ex matre & crederent eū ante omia sęcła genitū a patre aequalē sibi pomia. Clarificauit ac̄ia eū. cū tot hac tanta miracula fec̄ p apłos in nōe dñi nri ihu xp̄i ut pene totum mū dū ad fidē p duceret. Quia de meo accipiet & adnunciabit uob. idꝫ de meo patre Ds pat sic supi⁹ dixim⁹ nullius horiginis est. filius a solo patre ē genit⁹. Spūs scs ex utro que pcedit. Aq̄ pcedit accipit q̄ dicꝫ. logꝫ. logꝫ spūs scs. pat & filius logꝫ. quia spūs scs horum substancię ē cū patre & filio. Omia que habet pat mea sunt. Quę sunt que habet pat. ac̄ natura habet. similit & filius ac̄ natura habet q̄ co ac̄ n ē illi. Ostē in ignē sine calore. & ego ostendā t patrē sine filio. Pater n pcessit filiū tpr sc̄ horiginē. Est pat omps similit & filius omps ē cū spū sco. Pat creator tocius mundi ē. Similit & filius creator tocius mundi. Ipse n̄ enī creauit ds pat omia. & que in cęlis & quae in tra continent. Iuxta qđ idē euglista dicꝫ q̄ hoc euglm scripsit in exordio libri sui. Omia per ipm facta sunt. Propterea dixit quia de meo accipiet.

Hec. confitemini alterutrum peccata uſa. & horate pinuicē ut saluemini. In hac sentencia illa debet accrescio. ut cotidiana peccata & leuia q̄ ac quotidiana confitemur & cotidiana oratione cotidiana credamus saluari. Sic in numerabilia sunt uicia aut peccata. sic & ia innumerabilia sunt remissiones peccatoꝝ. Prima in baptismo unq̄ horiginalia remittuntꝫ peccata. Deinde q̄ dicꝫ ieuglo Qui erubuerit & baptiꝫ, at⁹ fuerit saluus erit. Secła p penitencia sic iohis dicꝫ Penitencia agite adp pinq̄bit enī regnū cęloꝝ. Tercia p elemosinā sic scriptum ē. Date elemosinā. &c. Quarta p caritatē sic apłs dicꝫ. Cm caritas

+ nota

operit multitudinē peccatoꝝ. Et iohs. Ds caritas ē. & q̄ manet in caritate in deo manet & ds in eo. Quinta q̄ fr̄isuo ex toto corde dimittit. Dño dicēte. Dimittite & dimittet̄ uob. Et in or̄ dnica. Dimitte nob debita nr̄a. Sexta p corp⁹ & sanguinē dn̄i q̄ digne comedit. dño dicēte. Q̄ manducat carnē meā & bibit sanguinē meum in me manet & ego in eo. Q̄ uēn indigne comedit iudiciū sibi manducat & bibit. Confitemini alterutrū peccata uīa & cē. De oratione ū ut locutione q̄ dimitta pse quar & deo mīb; leuioribꝫ peccatis possum⁹ & debem⁹ eo acc̄lib; nr̄is confessionē dare Similit & ipsi nob ut pro alterutrū orantes uenia delictoꝝ a dño impetrare possim⁹. Grauiora ergo peccata sac̄dotib; debem⁹ confiteri. ut sic̄ p misteriū & arbitriū sac̄dotū lepsi in uet̄ testam̄to aut intra aut extra castra fiebant. ita & nos maiora peccata p consiliū & arbitriū sac̄dotū. p abstinenciā. & p lacrimas diluere curem⁹. Confiteri dño duob; modis dicit. Confitet̄ enī ille q̄ dño gr̄as refert & laudat. Confitet̄ & ille q̄ peccata sua deplorat. Multū enī ual & dep̄cacio ustra assidua Ñ dixit in ustu. sc̄ ustu. qm̄ cito exaudit a dño peccator quā ust⁹? Sic nāq; scriptū est. Oraciones ustoꝝ exaudit dn̄s. Ñ ā & ipse dn̄s ait. Q̄ q̄d petieritis patrē in nr̄e meo dab̄ uob. Cū ū dix̄ multū ual & dep̄cacio. ad did ustu & statim subiunx̄. Assidua. Q̄ t modū orandi nob demonstrare & sic alibi dic̄. Oport̄ & semp orare. nr̄ deficere Ñ achaz ōo erat similis nob passibilis. fragili carne sic̄ nos. & oratione orauit ut n̄ pluer & sup̄ terram. & n̄ pluit annos tres & menses sex. Ad demonstrandum q̄ multū ualet & dep̄cacio assidua dect exēplū de helia q̄ p huīa oratione tā longo tēpore caelos continuit, ut pluuias & imbres n̄ darent̄ tris. nr̄ fructus hominib; denegau. Et q̄ hec fec̄ rurs⁹ quando tēp⁹ ad ee uid. & quando rege & pplm unu⁹ sū. ad penitenciā conuertit. p huīa oratione iter caelos aperuit. & tra aq̄s receptis. reddid fructꝫ hominib; Sic enī seq̄t. Et rursū orauit & caelū dedit pluuiā & tra dedit fructū suū. Ñ e mīa fragilitas desperando dicere & n̄ possū tā magna facere. tā magna orando impetrare. quā magna ille sc̄s ur & p pha q̄ curru igneo ad caelos rapti sunt. Ideo locutur⁹ beat⁹ iacob; de helia. p̄ dix̄. Ñ achaz ōo erat

similis nob passibilis · idt incarne mortali indut sic nos · Nā qđ corpore fragilis
ēet · declarat apte · quando sarapiena uxorē abū quereb at · Item qđ mente fragi
lis ēet apte nob ostendit · quandoq; ppt amorē huius mulieris pdesertā fugiebat · Ido
ergo illū hominē fuisse dic · similē nob passibilē · ut nob fiducie exēplū dare
orandi · Spaliter q dē tres annos inq; nō plus · tria tēpora intellegunt · Primū ab
adam usq; adnoe · Secm anoe usq; ad moysen · Tertiū amoyse · usq; ad aduentū
dñi · quando ipse dñs ihs xps uenit · Extra arescentē pfidē & baptismū irrigau · Fae
lum q pluuia dicit intellegunt doctores · ppluuia ipsoy pdicacio designat · Terram
scam · di ecclām intelligit · & pfructū uirtutes spales · Sunt alia q tres annos ste
relitatis & sex mses · intellegunt tēp antixpi subcui tpr pdicacio ueritatis cessabit · Pt
illius ui destrucionē uerū erit pax & fecunditas sēe ecclē dabit gra largiente · Fxl
quinq; dieru spaciū · ista sensus peregrinē uident · Si quis aut ex uob errauerit
a ueritate · & ē uerterit q is eū scire debe · qm q conuertit fecerit peccatorē ab
errore uie sue saluabit aiam ei a morte · Supi mhac epla beat iacobus
apls linguam nram a maligna locios alocucione amonuerat refrenandam
& nunc doce quid loq debeam · Precep itaq; orare & psallere dño · q cies cuique
aliq nob aduenit · ite iubet utē fuea alterutru peccata nra · rorem pro
uice ut saluem · p salute corporali exemplo & maxime p salute ēna inquan
tū p ualem curem laborare · Suū mercedē habe q corp quandoq; morturū
a morte eripit · multo maiorē mercede ille habe q suscitat & liberat aiam
de inferno sine fine cruciatura · Hoc qđ nos legim saluabit aiam ei a mor
te · inq bus dā libris inuenit seruat aiam ei a morte qđ utriusq; potest stare
Q eni frem suu errantē lucrat fuerit & sua peccata cohoperuerit p cari
tatis studiu qua erga frem suu habe sine ei peccata cohoperit que ad uia ueritā
tis conuertit · Sequit · Et operit multitudinē peccatoy · Qđ dic & operit multitu
dinē peccatoy · aduersus q; potest p tanere · idt & a illū q conuertit a billo errore
q p meliorē uitā cohoperit mala p terita nem conspectu di aparat · Sue &

adillū potest pīnere q̄ errantē conūtasec. ⁊ tidō suoꝝ peccatoꝝ multitudinē chope
runt. Amboꝝ ū peccata coopiunt. idt & illius q̄ conūtid & idō ambi beati. Beati q̄ꝝ
remisse sunt miā tes. & q̄ tectas peccata. Iqt utbeati sim⁹ & ut mā dimittant
peccata curem⁹ sicui uese ut alūs bonū exemplū monstrem⁹. q̄ten⁹ & ipse bene uiue
re incipiant. mā & ipsoꝝ peccata phocipso cōopiant. Septē nāq; sim⁹ remissio
nes peccatoꝝ. int q̄s & haec remissio nominat. Prima p baptismū. Secā p mar
rū. Tcia p pēnitenciā. Quarta phelemosinā. Quinta phoc q̄d peccantē innob dimit
tim⁹. & orantē conūtim⁹. Sexta p abundanciā caritatis. Septima p communionē
corporis ⁊ sanguinis dñi. Unde & dauid. vii. psalmo⁹ in remissionē peccatoꝝ cantauit
idt sextū. D ne in furore tuo. C tricesimū. Beati q̄ꝝ. & tricesimū septimū. Dñe
ne in furore tuo. ⁊ l^mū Miserere mi dñs. Dñe exaudi oracionē meā. 1. De profundis. D
exaudi or̄ meā. auribꝰ. Hos septē psalmos spāliter omi die cantem⁹. ut remissionē
omiū peccatoꝝ adhuc imp & rare possim⁹ & septē peccatoꝝ remissiones memoriam
comendem⁹. Hos ante oculos habeam⁹ in his assidue meditem⁹. Ipso adiuuante q̄ui
ut & regnat p omia sēla sēloꝝ Amen.

homilia super evangelium Ioannis, quis vestrum habebit amicum

Sedō iōnis

In illo tēp. Dix̄it dñs discipl̄is suis. Quis ūr̄m habebit amicū & ib adillū
media nocte & dicet illi. Amice q̄modo mi tres panes q̄m amic⁹ meus uen̄t de uia ad me
& n̄ habeo q̄d ponā ante illū. & reliq̄. Narrat superi⁹ scs̄ euāgelista q̄d erat dñs unq̄ dam
loco⁹ orans. C cuius ad̄ hui⁹ ex discipl̄is ei⁹ ad eū. Dñe doce nos orare. Sic̄ iohīs docuit
discipl̄os suos. & dix̄it eis. Cū oratis dicite. Pat̄ nr̄ q̄ es in cel̄. Rogat⁹ ēm a discipl̄is saluā
tor nr̄ & uerbo orandi tradid̄. & p seuerancia orandi p comparacionē monstrauit
omib⁹ in se credentib⁹; p amicū ad quē media nocte ūt. ipse dñs intelligit̄ cui amicus essi
cim⁹ quan⁹ do uolū tatis ei⁹ parem⁹. Iuxta illud. Vos amici mei estis. &c. p mediam
noctē tribulacio uel ignorancia exp̄mit̄. p tres panes. fides sc̄e trinitatis designa
tur. p amicū ū q̄ ad nos uen̄t de uia nr̄ ipse anim⁹ intelligit̄. Q uies a nob̄ requirit̄ & de
spāliabo sacra ut desiderat q̄ndo in se requi⁹ solum⁹ do q̄d spālia & caelestia sunt cogita
re desiderem⁹. Q uando ergo amic⁹ idt anim⁹ nr̄ ad nos de uia idt de mundi actib⁹

reuertat sinon abeam qd ante illu ponam idt pabulu spale. eam ad alu amicu. id addnm orando. & rogem illu ut nob tribuat trespanes. idt cognicione sce trinitatis. qui amic idt ni animas sacie. Nihil eni amic deboc conpunct. p qm mundi tenebras despic & transitoria tend nisique cadestia & que ad dm ptinent cogitare desiderat. Solu qd cognoscere & credere coepit contemplari satagit idt sce & indiuidue trinitatis gaudiu. Dicem statim accipiam qd peam nideo aboracione cessare debeam. Videam qd sequit. Et ille dicat respondens dicat. Nolim molestus esse ia ostiu clausu e. & pueri mu mecu sunt incubili npossu surgere & dare. Postiu amici intelligit intellegencia ubidi. Qd ostiu tunc est clausu quando pdicacio diuina subtrahit. Et tunc e aptu. quando ecclia. Hostiu enim paul apls aptu adloquendu xpi cuiqu inuenire cupiebat. Et pueros u qui sunt incubili cu dno. designant apli & sci pdicatores. Isti pueri incubili. idt in gelo Non e mi par psens qnos doceat. n paul. n iob. n hieronimus. n augustin. n greg. qui a incubili omnes isti pueri req escunt. Forsitan hoc qd nos querim ipsi insuis libris scripser. Sed clausu e. n intelligim ipsu qd scriptu e. Quid faciem nunc qd sic remanebim sine intellectu. sine pabulo ubidi. Audiam qd dicat insequentib; Et ille si perseuerauerit pulsans duco uob. sin dab illi eo qd amic ei sit ppter impbitate tam ei surgat & dab illi qt qt abe necessarios. Comparacio e. ammone admanus. Si amic ei surgit dilecto & donat amico suo qd ille abeo peat. n pamicicia sed ptedio donat. qnto magis dns qui sine tedio donat sep nob qd petimus dab. si nos impacione perseuerantes fuerim. Nec igit amic nr fame interead. id nr animas nedum reficiun manead aduicas spalib; peam queram pulsem ut nob de intelligencia uerbidi. Deq intelligencia nras animas pascere & nutrire possim. Omnis eni qui petit accipit & qui querit inuen. & pulsanti aperit. Secm exemplu huius parabole necessaria e ualde perseuerancia oracione ut accipiam qd peam. & inueniam qd qrim. & qd pulsam apiat. Na si petenti dat & quereti inuen. & pulsanti apit. certu e qd ille qui accipit. & qui inuenit. & cui apitur

n̄ bene pcierit. quesierit. & pulsauerit. Vera xnāq; ē. q̄ nos oīt adquerendū. Nos amonuisse dñs pcepe. nisi ipse uoluisse dare. Erubescat nr̄a pigricia. Plus uult ille dare. quā nos accipe. Plus uult ipse misereri. quā nos a miseria liberari. Certe si nos amiseria n̄ fuerim̄ liberati. miseri remanebim̄. Quis aūt exuob̄ patrē pōt id panē nūq̄d lapidē dabilli. ℔ panē intelligit̄ caritā. Q a sic̄ panis supom̄ dicit. sic caritas maior ē. cēteris uirtutib; Caritā cū fundam̄tū ē. omiū uirtutū. & sine illa. uir tus nulla ut opacio homine potest saluare. Huic ē traria ē duricia cordis. q̄ designat̄ p lapidē. Q uī duricia cordis abe. caritatē abe n̄ potest. Nos ū sic caritatē ad nō pecierim̄. neq; quā ipse nob duriciā cordis dab. Aut piscē. nūq̄d p̄ piscē serpentē dabilli. ℔ piscē intelligit̄ fides. siue p̄ aq̄m baptismi. siue aq̄ sic̄ piscib; mundis sic fides in psecucionib; crescit. Huic ē trari ē. serpens. p quē p̄m hoō fuit deceptū. Aut si pcierit ouū. nūq̄d porrigē ei scorpionē. ℔ ouū intelligit̄ spes. Tenē oō in manu ouū. experat exillo pullū quē adhuc nō uidē. Q p̄ p ouū. pulcre spes intelligit̄. q̄ sic ex ouo pull⁹ q̄ adhuc est & fouendo sperat̄. sic a fidelib; uita beata sperat̄ p̄ mortē. Huic contrari ē scorpio cui⁹ aculeus retro tūd ē. Contrariū ū ē. si fideles retro respicere q̄ in illis reb; q̄ in ante s ē fides dicēda. Querentibus nobis panē. pat̄ non dat lapidē nobis. Neque querentib⁹ ouum. dat scorpionē. Nec piscē desiderantib⁹ dat serpentē. Piscē nobis donat. cū fidē abillo accipim̄. Ouū nob donat quando nob spē concedit abe. Panē nob donat. cū nos caritate cōfirmat. Si ergo uos cū sitis mali nostris bona data dare filiis uris. q̄nto magis pat̄ ur̄ de celo dabit spm bonū petentib; se. Querendū ē. q̄m apellat bona ū que donant secm eoy sensū bona dicēda q̄ hec q̄ nob abent. Bona nāq; idō dicunt. q̄ ipsa bona nec una constat transitoria & infirma. Et quando mala ut ista bona donant. n̄ de suo illa donant. q̄ dñi ē ira & plenitudo ei⁹. Ipse enī fecit celū & terrā. mare & omia que in eis sunt. Ergo mali homines q̄ndo

bona filiis suis donant · idt panē · ouū · piscē · carnē · unū · lacē cētera talia · ñ de sua illa donant · qhēc oīa bona mortalib; adō donata sunt · Cīma l hominēs scīunt bona data dare filiis suis cū ipsi sint mali · q̄nto magis de bem̄ credere & firmit̄ tenere qd dr̄ q̄ solus ē bon̄ · sol' ē · uerax nob; asēclamā tib; datur⁹ sit bona · ⁊ potest ac'ia hoc qd dic̄ · Si ergo uos cū sitis mali · Potest ad aplos referri · q̄ cēteris hominib; comparati boni erant · dō ū comparatima li erant · ⁊ Nichil enī pse stabile · nihil bonū · nihil immutabile · nisi sola diuinitas · Solus dr̄ bon⁹ · uerax dr̄ · nā oīs oo mdax dr̄ ee · Omis ū creatura ut stabilis · ⁊ beata sit · ñ hoc ase · sc'a adeo abc'.

Le actuū aplōy

super primum quidem sermonem feci de omnibus o theophile

Primū q̄dē sermonē feci de oīb; theophile · Primū in hoc loco ñ ad ūbuum ordinis uxta illud apli · Primū q̄dem gr̄as ago dō meo · sc'e sic ex greco facillime patet · Primū nom̄ ē ad uincendū ab hoc qd sequit sermonē · Vtsit sensus · Primū sermonē idt priorē scilicet euglm · qd ostendit paulus inq̄ens · Salutat uos luchas cui⁹ laus ē meu q̄lō · Nunc scām addens · idt ac tus aplos **De oīb;** Non oīa sc'a de oīb; se scribere dic̄ · Nesit ē trari⁹ iohīs q̄ dic̄ multa q̄ dē · ⁊ alia signa fec̄ ihs · Sc'a de singulis elegit q̄ d scribere & q̄ possent sufficere fidei · ⁊ utilitati ecclē **Theophile** · Teophilus int̄ p̄tat̄ dei amator ut adō amat⁹ · Ca theos dr̄ ds · Philo amor · unde philosophia · Cui⁹ cuiq; di amator ē · euglū qd idē teophilo direx · tunc librū ase scriptū credat · Theo dici potest · q̄ mā bo q̄lit̄ uiuere debeat ē tunc · **Quę cepit ihs facere ⁊ docere** Primū facere postea docere · Ca dns uenies in hunc mundū · pincarnacionis misteriū ñ aliud fec̄ ⁊ docuit · sc'a oīa q̄ cūq; auditoribus suis agenda cōmdau · ⁊ p̄mū in se ipso opando monstrauit · Vnde q̄ dixerat discipls · Si uos pfecti fuerint muna cuitate fugite inde alia · Ips adhuc puer here dē fugit · pse ac'ia baptizat⁹ ē · q̄ apls dix · Euntes babtizate in nōe patris ⁊ filii · & spūs sci · ⁊ hoc bonos doctores instituens · ut qd p̄dicant uerbis ñ destruant exemplis ne sint similes scribis ⁊ pharisēis de q̄bus loq̄tur dns discipl; Sup cathedra

monsi. & cet. Pspm scm qs elegit assupt ee. Vsq; indie q pcipiens aplis. Huc usq; pm sermo id euglm puen in adsupcione illi⁹ t̄minat abhinc sens incipit id act⁹ aplor iste us⁹ pilipbato e. Legend hoc m. usq; indie q assupt e. pcipiens ante assuptione aplis suis. que hic ut in euglio continent. Dece apparicones in euglio legim⁹ sc beatus paul⁹. alias comemorat dicens. Apparuit iacobo Quib; & pbuit seipsu uuu post passione sua. Qua subaudis pmissione. audistis inq̄d phos meum. Et t̄uescens. Sic gutta aq; uirt⁹ igni adsumit. ita cib; & pot⁹ dn̄i ihu uirtute duumtatis c̄sumebat ut ultra n̄ eet. Alit enim aq̄ bibit t̄ra. alit sol. Ille necessitate. hic potestate. Precipies hoc pcepta dans pspm scm. q̄ pspm scm firmabat in cordib; illor. Q̄d ipse ut do cebat ut opa b⁹ at neps i obliuiscerent. q testes ei⁹ erant futuri. Nam enim alit beat⁹ iohis longo tpr⁹ p⁹ passione illi⁹. tanta potuiss & scribere. Precepit eis ab hiero solumis ne diss cederent. Sic & in euglio luchas. Vos aut manete in ciuitate. & cet. Sc expectarent pmissione patris. id est spm scm. Vnde alibi paracl⁹ apellat⁹. id consolator Hucusq; alia narracio incipit que in euglio n̄ comemorat uidelic & q̄ p⁹ passione sua p dies xl cu discipl⁹ suis e uersat⁹ sit. & cet. q̄ sectant⁹ p dies xl q̄ cursu p̄sentis significant t̄poris & intelligit⁹ omne t̄p⁹. q̄d dn̄s cu elect⁹ suis semanere pmisit dicens Ecce ego uob cu su omib; dieb⁹. usq; ad consumacione scli. Qd dep̄sencia duumtatis intelligit⁹ n̄ humanitatis q̄ discipl⁹ loq̄t⁹. Pauperes enim sep habetis uob cu. me aut n̄ sep habebitis. Ante passione sua dns ie unau. & esurit. Q̄ sic ducere & elect⁹ suis abstinere uos a carnalib; desideriis. q̄ tunc bene uiuim⁹ p xl dies in hoc p̄senti sunt cu omia in luctu deuctam⁹. Post resurrectione comedit. ostendens consolatione sua q̄ h elect⁹ dns consolat⁹ cu dic. Ecce ego uob cu sum omib; dieb; Loquens de regno di hoc e de uita & na. Quia iohis q̄ de baptizau aq̄. uos aut baptizabimini spu sco. n̄ p⁹ multos hos dies. Baptisma gr̄. lat tunc eo dicit. Iohis euglista p̄cursionis suc officiu impendens. illos q̄s baptizau aq̄ tantu tunc. n̄ tam rande remissione q̄ p spm dat⁹ omib; tribuit. Q̄d ergo p̄cerat baptis mu illis. Suppendit multu. q illos q̄s aq̄ tingebat. de fide xp̄i instruebat & ad baptis mu xp̄i muttabat dicens. Babtis

3 ote meū q̄uentur ē. hoc est ut credas inthim q̄ p̄me uentur ē. P figurabat & ita
babtism illi illū qđ p spm scm gerit. nunc in ecclā. q̄ q̄ babtizant fideles. & a
peccatis omib; abluunt & ut in bonis pficere p̄dicare. babtizare ualeant in
stituunt. Da sci apli luc & p spm scm baptizati remissionē peccatoy p̄cepissent
n tam eundē spū sci plenitudinē tanta. quanta postea die pentecostes acceper.
t requirunt fuer babtizati ante passionē xpi scdm illud. Nondū ē. idt babtizatus
est. n ergo nisi ut peccata q̄ contraxe. ex humana conuersacion.
qui q̄ conuenerant int rogabant eū dicē tes: Dne si in tēpore hoc restituis
regnū isti. Carnales adhuc putabant. q̄t p mille annos regnatur cet xpi
in hoc mundo. & cu deo cū eo in magna glā. & euglia p̄misit q̄ dns in hierosolimis uen
turo esse iudicio. qđ confestim regnū dei manifestare. Hoc & ia errore ducti sūt
iacob; & iohnes q̄ ante aduentū spū sci resurrectione xpi compleā. c tunc regnū
nū caeloy putabant adfuturū. Sic & cleophas. Nos aut sperabam q̄ ipse
cet redemptur isti. Unde cū lo q̄t eis de regno dei & spū sci p̄mit & re np̄ multos
tos dies aduentū. putantes qđ c festim regnū dei manifestare. c sequent de eo
de regno int rogant utrū credere debeant. mox aduenīente spū sco. scis inp
sentiarū restituendū. an in futuro. Qb; dns respond. N ē ur in nosse tēpora ul
momenta q̄ pat posuit in sua potestate. Illi int rogabant de tēporali regno dns
sup sit sermonē de a & no. q̄ndo in helcē tassius q̄ ei recte confessi fuerunt incepi
at regnare cū dixerit illis. Venite benedicti patris mi. & c &. N ē ur in nos
se tpa ul momenta q̄ pat posuit in sua potestate. Aut tēp aut certe ipsū die
ul horā aduent n ē ur in nosse. Hac si patenter dicat. Illi tam secreū tēp est
ut pris scientia tantummodo pateant. unq̄ filii & ips ses. q̄ huni substancie s
nroy. Qd ergo ē illud q̄t dns ueuglō discipls int rogantib; de seipso respondit in
q̄ens. De die illo & hora nemo scit. neq; angli in cēlo neq; filius. Ad q̄t dicendū q̄
filius ideō ignorare dicit q̄m ignorantes discipos reddidit. Unde & ego dic hic. nō
ē ur in scire ostendē q̄ ipse sciat cui omnia ea q̄ pris sunt. Et n solū discipos igno

Super acta Apostolorum. Primum quidem sermonem feci de omnibus

rantes reddid. uerū & ia generalit omīs mortales. incertu dei aduentu sicut die uidicandi sine. Sed accipietis uirtutē spūs sci supuenientis in uos. & eritis Uirtutē dicit fortitudinē & robur mitis scoy aploy quoy infirmitas ante datū spīm sentpatiebat. q̄ndo dño complicenso relicto eo fugerūt oīs. fortis pt modū pet fuit. q̄ndo aut p̄ncipib; iudeoy. Obedire oportet dō. magis q̄m hominib; Supuenientis inqd spūs sci neq; regnū isti ut putatis asserere seu uirtutē uob demē testificandi pbebit. Tantūq; regni illi tēpo alongesunt ut nō solum hanc iherosolimoy urbē. sed acta donec euglū fama humū sū orbē pcurrat regni illi tēp nō erit. sētm illud iohis. Pdicabit hoc euglm. & tunc uenit finis. Cū hec dixisset uidentib; illis eleuatus ē. & nubes suscepit eū ab oculis eoy. Marchus euglta alia locutione dñi comemorans ait. Et dns q dē ihs postq locut ē eis assūpt ē in celū. Sed q̄si significanci luchas adiecit. Cū hec dixisset eleuat ē. ostendit pfecto q̄ explesset sermonib; q̄ hic plenī comemorant ascendit in celū ad dexteram patris & sessur. Cūq; intuerent in celū euntē illū. In greco mdi. abeī & cū intenderent in celū euntē illū. Cte sens. qd in celū intenderent q̄ ibat ille [illegible] in illos in uestib; albis Alba uestis exaltacioni magis cōgruunt quā humiliacioni. In uestib; igit albis dño ascendente in celū angli apparuer. ut demonstrarent illū q̄ uenerat adhoc ut humiliaret. adhoc ascenderet & ad regna celoy. ut exaltaret. Unde & paul. & pt qd dr exaltau illū. Non enī in uestibus albis legim angłos apparuisse ante eī resurrectionē qp ipsa dignitas uerbi. in homine ad supra. qd amodo humiliatus ē. Obduas causas angli usi sūt aplis. Ut uidendi ascensionis tristiciā regressionis comemoracione cōsolarent. & ut ire tacit illū celū idē monstrarent. & in q̄si in celū sic actū. Et dixerūt Uri galilei q̄d aspicitis in celū. hic ihs q assumptus ē a uob in celū. & ita. Ide modo dē nube & uisibilis cū claritate tāi sētm illud. cū uenerit filius hominis in sede maiestatis sue. hanc in claritate. In eade forma atq; substancia. uenit & iudicare uiuos & humanū in sede ad uentu in quem iudicand. Abinitio in primo

Quia ds pat suscitans filiu suu amortuus. immortalitatis glam attribuit. n
natura humana absolut Le Sci evgij Secm marchvm.

ILLO TPE. Recumbentibus eis undecim discipulis. &cc.

IN textu evgij ab&. nouissime recubentib; Quare dic nouissime.
qsi ia n eu cent usuri Nouissimu temp fuit q dnm apli uidera
quadragesimo die ressu rectionis illi q ascendit ce lu. & n uidere eu corpora
lit secu conuer sante uidera. Recubere e. iacendo comedere. hac uice non
comedit dns cueis. Bene undecim displi. qa iudas perierat. & mathias necdu
loco ei fuerat subrogat. Aparuit illis dns. id subito uisus e. abillis. Ubicu
q; legis in sacra scriptura aparuit subito euenisse necesse e intellegas. Le
gim magenesi aparuisse abrahe tres pueros id subito uisos abeo. Aparuit za
ce arie angls. id subito uis e abeo. Exprobrauit incredulitate illoy Exp
brau id increpau redarguit incredulitate illoy & duricia cordis. Que
fuit duricia cordis illoy. manifestado euglista cu subuexit. Ipse mulie
ribus & uiris q uiderant eu ressurrexisse amortuis n credidere ceteri. Ve
nit maria magdalene nuncians sibi dnm aparuisse. n credidere ei. Ven
eade maria & altera cui de nomuis mulier. n credidere eis. Cu p ex duob
sibi dnm aparuisse. n credidere ei. Venere duo displi de castello nomine emaus.
n credidere eis. donec ipsi uiderent. spt hoc & increpau eos. Et qre uoluit
increpare die eode q ascendit ce du. dein credulitate ressurrectionis sue.
ut omi tpr q adhuc uiuerent doleremt contristarent. & penitencia agerent
qd increduli fuere ex ressurrectione dni. Moreboni patris aegit dns. q adppinquas
morti cuocat filios suos. & dat eis precepta q omi tpr uite sue corde retineant & op
custodiant. Qd discipli tarde credidere ressurrectione dni n tam illoy infirmita
fuit: qua nre ut ita duca fidei firmita exta ud. Plus ei pfuit nob dubitatio
thome ad fide nram corroboranda. qua fides mulie magdalene q cito credi
dit. Qua du thomas uid tetigit cicatrices corporis dni omem infidelita

Hora

te hac dubietate a cordib; mris repulit. Et dix eis. Cunte sim mundu unu su. hoc
du in hunc su orbe. ab oriente m occidente. ab aq lone m meridie p dicate
euglm. t anglm gr. lat dr bona ad nunciacio. Que e bona ad nunciacio. penite
cia agite ad ppinq b enim regnu coelor. Omi creature. Quare dix omi creature.
nu qd sem euglm brutis animalib; & insensatis reb; p dicandu erat. Non. sc
omis creature nomine omne homine uult intelligi. Sunt lapides tantumo do
se n uiuunt nec sencunt. nec discernunt. h abs naq; oo commune ee cu lapidib;
uiuere cu arboribus; sentire cu animalib; discernere cu anglis. Omi creature p
dicat euglm. cui soli homini p dicat. Q ille doce ppt que omis creatura no
bilis facta e. Vt alit. p dicare euglm omi creature id omi nacioni. Ante pas
sione sua dixerat dns discipulis suis. In uia gentiu ne abieritis & in ciuitate samar
ritanor. ne intraueritis. Post resurrectione dix illis. Ite in mundu uniu
su. h desiderex. Q a iudeis uam p dicacione mea suscipiu. sic nec mea
suscepe. sc pociu p secutu suos & uni secutu sic me. trai sue ad ientes & p di
cate illis ad gram mea qua iudei p dunt ppt infidelitate. gentiles recipiant fide
Q credide rit & babtiz at fuerit. saluus erit. P mu posuit q credide rit. de
inde q babtiz at fuerit. q ille q babtiz at sit maioris & atis e. a sac dote abr
stru q lr facta credere debeat in sca trinitate. Videlicet patre ingenitu
filiu genitu a patre. Spm sem ex utroq; procedente & in his tribus; psonis una
substancia. Et q filiu q genit e ante omia scla a patre. & in fine tpor nat ex
matre. Q d passus e. q d resurrex. ascendit ad coelos. q d uenturus
e ad iudicandu. Cui his fuerit imbut tunc baptiz et in nie sce trinitatis.
apti nullu ante qua talia fuisset instruct & babtiz abant. q credide rit &
credulitate sua bonis opib; adornauerit. ut hoc q dpmisit in babtismate se abre
nunciaturu. uteru n repet ad. saluus erit. Q d pmisim in babtismate. q pmisim
nos abrenunciaturos diabolo. Abrenunciare e. despicere. respuere. & omibus
operib; ei. Que sunt opa diaboli. homicidiu. furtu. & cet his similia. Sihoc pt

babtismi gram reperiernt. salui ee npossunt. nisi ꝑ penitenciaꝫ lamentum
Q ũ nercrediderit cdemnabit ict perib. Q d dicendũ e de paruulis qui
q̃ndo babtizant nabent intellectũ credendi neq; prose respondendi. De
maioribus nulla questio e. qui ipsi ꝑse respondere scuunt. Facilis soluicio e.
paruuli q̃ nec dũ scuunt loq̃ fide illorũ q̃ eos suscipiunt de sacro fonte merent
remissionẽ peccatoꝝ accipere. Creerre dignũ e. ut q̃ peccato carnalium paren
tem polluunt fide spali parentũ saluent. Signa aũt eos q̃ crediderũ hec
sequent. h aec signa. id miracula. Seq̃nt id comutabunt eos q̃ inm̃ credide
runt. In mine mo demonia eicient. h oc faciebant sci apli & ceteri q̃ ꝑ ꝓdica
cionẽ illoꝝ credebant. Ubicũq; uadebant hominẽ arreptũ a demonio dicebã
in mine ihu. exi ab homine. & statim exiebat. Linguis loquent nouis. h oc
fecer sci apli. die pentecostes quando uen spꝰ sc̃i in linguis igneis. & ꝑ t modũ
n solũ ipsi fuerũ aeria & q̃ ꝑ eos credebant. Serpentes tollent. Sic legim
in actib; aplorũ debeato paulo. q̃ ueniens in militenã insulã. & cũ congre
multitudine sarmentoꝝ. subposuit igni q̃ frigid erat. Strata inuasit uipe
ra a calore ignis coacta. exiit inuasit manũ ei. ille excutiens ꝑ iec in igne
& occidit eã. Et si mortiferũ q̃ dbiberint n eos nocebit. h oc o ꝑprie datiuum
casũ tenet. Aliquando aũt accusatiuũ. sic benedico ꝑ ꝑe. similit datiuũ. abu
siue tam accusanciũ. Mortiferũ ũ uenenũ dr. q̃ infert mortẽ. Legim beatũ
iohim uenenũ bibisse in mine dni & nihil nocuisse. Et in libro dialogoꝝ de q̃ dã
epo q̃ erat cec. cui archidiacon suus transmisit uenenũ ꝑ puerũ suũ uolens illũ
occidere. & loco ei in episcopatu succedere. Et ueniens puer ꝑ primaũ a epo uene
num. dx illi epc. bibetu. cũ ille n audens manifes / tare q̃ d erat. & dissimu
ad hoc suũ ut biberet. dx illi epc. n o bibere. Vade & da archidiacho illo. Ego
q̃ de uenenũ biba in mine dni. sc̃ ille n erat epc ꝑ t me. Et ille ac ꝑ in mine dni
bibit uenenũ. & statim archidiacon in loco ubi erat mortuus e. Cr de beato
benedicto legim q̃ dũ eret abbas in q̃da monasterio transmiser illi uenenũ

super evangelium Marci Recumbentibus undecim discipulis

monachi sui. Ille faciens crucem supuas. statim cum fractum est totum. Confestim recessit ab eis beatus benedictus. Super aegros manus imponent et bene abebunt.

Distancia est inter aegrum et egrotum. Eger dicitur infirmus et anima et corpore qui languet. Egrotus infirmus tantum corpore. Super egros manus imponent et bene abebunt. Hoc faciebant non solum apostoli verum et etiam martires. confessores. et virgines. Super infirmos imponebant manus. et sanabantur ab omni infirmitate. Forsitan dicit modo aliquis ego etiam credidit xpianus sum quare non facio eadem. Respondendum est quod hec miracula in exordio fidei sancte aecclesie fuerunt necessaria. Videbant homines increduli multa miracula sanctos apostolos facientes. et credebant in dominum ihesum xpm. Postquam vero fides sancte aecclesie creuit in toto mundo. miracula cessauerunt. Sic verbi gratia. Quando plantamus arbusta in nemoribus nostris. tam diu eis aquam infundimus donec radix eorum intra convalescat. Postquam vero radicem eorum convaluisse perspexerimus. ab irrigacione cessamus. Sed quod tunc faciebant sancti apostoli carnaliter modo agit sancta aecclesia spiritualiter.

Demonia eicit quando babtizat credentes in nomine sancte trinitatis. Omo ab exordio nativitatis sue. usque quo babtizetur propter originale peccatum a diabolo possidetur. Cum autem intinguitur a sacerdote. aut etiam a diachono aquis babtismatis continuo recedit diabolus. Et secundum litteram sancta aecclesia eicit demones a corporibus hominum quando dicit exorcismum in herguminos. linguis loquentur novis. Quamdiu omnes turpibus et vanis sermonibus inseruit. vere ea verba loquitur. Cum autem ad laudes dei convertitur aut ad missarum psollempnia. aut psalmos canendos dicens cum psalmista Benedicam dominum in omni tempore semper laus eius in hore meo. Quasi linguis loquitur novis. Serpentes tollent. Per serpentem designatur humana malicia. vel hodiernum decor de suo. aut decor dibus aliorum doctrina vel exemplo aufert. quasi serpentes tollit. Et si mortiferum quid biberint. non eos nocebit. Per mortiferum designatur mala suasio. dum diabolus aut aliquis malus omnino suaserit tibi ut alterius uxorem polluas. alterius aequum auferas. alterius substanciam diripias. aut aliquid tali facias. et tunc non consenseris illi opera implendo quod suggerit. mortiferum quidem est. quod bibis audiendo. sed non tibi nocet quia mala suasione ad affectum operacionis non perducis. Super aegros manus imponent. Est modo aliquis titubans in bono opere non veniens ad nocturnale officium. pigerem in dei officio. Si

quis talem flagellando . aut excomunicando . aut aliq̃ uerbo uł exẽplo mſerucio dĩ deuotũ fuerit ſup aegrũ manũ impoñ. Et dñs q̃dẽ thc p̃qua locut̃ ẽ eſt. Et ſta quoñ lecta ſunt . & alia q̃ in euuglijs cõtinent̃. Ad ſupt̃ ẽ in cælũ . & ſedet ad dextris dĩ. ſi debem̃ intelligere ut ita ſedeat filiꝰ dĩ ad dexterã pr̃is. ſic iſte ſedet uere tame. ſcẽpt bra poſuit . Sedet ut abeat in magnitudine honoris dĩ & patr̃ne dignt̃. Queſtio ẽ quare dicẽ marcꝰ dñm p̃t aſcenſionẽ ad cælũ in dexteram dĩ ſedere. & abat̃ ſtephs ſtare ſic in actib; apłoꝝ legim̃. Video cælos apros. & thm ſtantẽ ad dextris dĩ. Sciendũ ẽ. q̃a ſedere iudicantis ẽ. uł q̃ eſcentis. Stare ů pugnantis uł ad iuuantis. Vt beatus matheus oſtenderet q̃ dñs thc xps quadrageſimo die reſſurrectionis ſue cælos pene transmodo omia iudicat. & inde iudicẽ iudex oĩũ futurꝰ ẽ. ido introducit̃ eũ ſedere. Vt aũt beatꝰ ſtephs demonſtraret q̃ aut ille uincere oſtes ſuos intra p̃ceue rando infide dñi gra pugnabat. & iuuabat eũ in cælũ . de hoc rapt̃ ult eũ ſtare Ille aũt pfectu p̃dicauer̃ ubiq; Abeo ũbo q̃dẽ p̃ficiſcor uen̄ pfectꝰ. pfectu participiũ eſt illi aũt pfectu ict ambulantes p̃dicauer̃ ubiq; Preceptũ dñi obediencia diſcpłoꝝ ẽ ſecuta . Dñs p̃ceperat euntes in mundũ unũ ſũ . illi uſſaeꝰ ẽplentes pfectu p̃ dicauer̃ ubiq; nomib; locis. aberlin uſq; in indiã . ubi ſol horit̃ . & uſq; in britha niã . ubi occidit . Antea defect̃ ira eis qua lingua . & emplexũ ẽ in illis q̃d pſalmiſta dicẽ. In omne t̃ram exiuit ſonꝰ eoꝝ Dño cohoperante Dñs loq̃batꝰ p̃ hora eoꝝ. ip ſe erat cohoperator q. q. quid opabant. dñs opabat pillos Ct ſermone confirmante. Quia q. q. illi ducebant ubis. dñs cfirmabat miraculis. Petrus dicebat in nñe ihu ſurge a mortuis. dñs faciebat ſurgere Sequentib; ſignis ſ. in nñ

homilia super evangelium Joannis, cum venerit paraclitus quem ego mittam vobis

Seq̃ sci euuglij. Sed 101-101

Ille. Dixit dñs discipłis ſuis. Si Venerit paraclitꝰ, q̃m ego mittam uob apare. scribq; Inmultis lectionib; ſcĩ euuglij reperim̃. q̃d ſcĩ apłi ante aduentũ ſpũ ſci. min̄ fuer̄ capaces ad intellegenda ſacramenta ſcę trinitatis & min̄ fortes ad toleranda aduſa huiꝰ ſcli. Sed ex aduentu ſpũ ſci ſunt perfecti. cũ plenitudine ſcientię data ẽ. & ita fortitudinem animi. Indebene ſpũ ſci ſpiritu

encie & fortitudinis nuncupat. Spūs sapiencie apellat. qa q̄ q̄ dā bonū intellectū pulli gram capim. & spūs ēs spūs fortitudinis apellat. q omnē fortitudinē quā abuer sci di & in ab abo ab ipso cepe. q ē fons sapiencie & fortitudinis & auctor omiū bonoy. Qd sci apli p̄ quā p̄ceper spm sem in linguis igneis fore ne essuer ad sustinendas passiones xp̄i nec possum phare imp̄o principe aploy q ante ad uentū spūs sci tp̄ passionis dñi imminente. adhuni uocē ancille nequa dñm. Postquā ū die pentecos̄ tes spū sco ē fortat ē. constanter idr pseuerant. fiducialr coram principib; iudeoy & coram imperatore toci mundi nerone. coram ē sulib; & regib; gencū non tm ut ē fuer & p̄dicare xp̄m. Qd de p̄o dicun. hoc dece ers ē intellegendū. de ph; luchas dic in actib; aploy qa repleti spū sco loqbant ūbū di cū fiducia idr sine timor

Cū aut uenerit paraclit. Paraclit debem legere. qa sermo grec ē. Paraclit. gr. lat dicit ē solator uel advocat. Quare ē solator. qa corda aploy q recessus dñi. ex parte mestificauerat. ipso aduenente lecificari meruer. Advocat ideo uocat. idr postulator. qa eos q̄s repleuerit & postulantes fac. Unde scriptū ē. Ipse spūs postulat p nob gemitib; inenarrabilib; Quē spm sem ego mittā uob a patre sub audis p̄cedente. Spm ueritatis. q̄s ducet & spm meū. qa xp̄s ē ueritas. Juxta qd ipse dic. Ego sum via ueritas & vita. q a patre p̄ced. Dic pat a nullo ē. filius a solo patre ē. ergo. Spūs ēs ab utroq; p̄ced. idr a patre & a filio. Ille testimoniū phibebit deme. Ide spūs ēs q̄ tria psonae ē. in sca trinitate. Ideo dic a patre p̄cedere & a filio mittit ut intellegam. qa sic patris & filii huna ē natura. una omi potencia. una substancia. una dignitas. una una uolūptas & una opacio. Cui ergo dat a patre spūs ēs dat & a filio. Et cui dat a filio. dat & a patre. Ven gelia ipse spūs sua sponte. idr p̄pria uolūptate. ut ait apls deco dic dns alibi. Spūs ubi uult spirat. id cuicūq; hominis cor illuminare uult illustrat. Et paul enumeratis dnis ca dē spūs sci adextremū intulit. Hec omia opat un atq; idē spūs. dundens singulis prout uult. qa hui substancia ē cū patre & filio. Ille testimoniū phibeb deme. Quale testimoniū pibuit spūs ēs xp̄o repleti corda aploy & tale testimoniū pibuit illi q docuit aplos ut

Vsha super evangelium Iohannis, cum venerit paraclitus quem ego mittam vobis

silui dr̄ q̄ amte oia sc̄la uenit ē a patre. coaet̄n⁹. & nulla distancia tp̄r̄is abeo distare scr̄e
dereñ tp̄or aliū natū ex maria uirgine salua ei⁹ uirginitate. q̄d uerū ē pass⁹ ē. sc̄dm hu
manitatē. diuinitate impassibilis manens. Q̄d passio illi⁹ redēpcio fuit generi humani.
q̄d descensio ei⁹ in sepulchrū mansio. Libacio fuit elector̄. q̄d uerax̄ a mortuis resurrexit
q̄d celor̄ altitudine penetrauit. q̄d uenturus ē. ad iudiciū. ut reddat unicuiq; sc̄dm opa
sua. uis his p̄mia. reprobis supplicia. Fibuit ac̄ia sp̄s sc̄s. xp̄o testimoniū inluminando
corda ap̄la. pibentes & uos p̄dicando cuncte p̄ toti⁹ orbem. C tuos testimoniū p̄ bibe
tis. q̄ a principio mecū estis. N a principio mundi. sc̄ a principio p̄dicationis mee.
Tricesimo die natiuitatis sue babtizat⁹ ē a iohanne in iordane. & p̄t babtismū cep̄ p̄
dicare & babtizare. & eligere aplos. Multū p̄fuit aplis q̄m cū dño fuer̄ q̄ uidentes
ei⁹ miracula. & audientes ei⁹ doctrina libere potuer̄. p̄ timodū p̄dicare q̄ uider̄ abi
lo fieri. & audier̄ dic̄ tes cū pcro aplo. N os q̄ manducauim⁹ & bibim⁹ cū illo. & c̄e
Vnde & idē per⁹ aplis uolens c̄stituere in loco iude alū q̄ duodecim⁹ in numero aplor̄
pierat. N elegit neophitū. id nouit uenientē ad fidē xp̄i, sc̄ cui q̄ aliquanto tp̄r̄
fuerat cū dño c̄uersat⁹ & miracula ei⁹ uiderat & doctrinā audierat id mathiā unū
de lxx dic̄s. Viri fr̄s oportet ex his uiris q̄ nob⁹ cū congregati s̄m⁹ tp̄r̄. & c̄e. Et stetu
er̄ duos. Ioseph q̄ uocabat barsabas q̄ cognominat⁹ ē iust⁹ & mathā. & orantes dixer̄. Tu d̄
q̄ corda nosti hominū ostende q̄m elegeris ex his duob; unū. accipe locū ministerii hui⁹
& aplat⁹ de q̄ p̄uaricat⁹ ē iudas ut abeat in locū suū. Et dederūt sortes eis. & cecidit sors
sup mathiā & adnumerat⁹ ē cū undecim aplis H ec locut⁹ sū uob⁹ ut nō scandalizemini
Scandalū gr̄. lat̄ dr̄ ruina offensio ut in flacio pedis. H ec locut⁹ sū uob⁹. id p̄ dyr uob⁹
p̄secutiones quas passuri estis audetis. ut cū uenerit nō scandalizemini. id nō recedatis
a fide. Absq; sinagogis facient uos. de sinagogis suis uelut a mundos. Sic in un
sa aeccl̄a q̄ facunt adulteriū. homicidiū. sacrilegiū p̄ uiriū. a sacerdotib; eiciunt ab
aeccl̄a donec p̄ penitencie lamētū purgent. Sic tunc iudei sc̄os aplos eiciebant de si
nagogis suis uelut peccatores. Sinagoga gr̄. lat̄ dr̄ c̄gregacio. H oc distat inter si
nagogam & aeccl̄am q̄d antiquus ille p̄plis id iudaic⁹. sinagoga simul & aeccl̄a uoca

bat.

Sic abem⁹ in regū. Et cū uertit rex salomon faciē suā ⁊ benedixit om̄i ecclē isrl
Sc̄ placuit apl̄is & apl̄icis uiris ⁊ p̄t modū cēteris doctoribus; scīs ut illi q̄ in xp̄i ecclē
am baptismi grām renascunt in synagoga id̄ cōgregacio. sc̄z ecclā id̄ cūuocacio fi
delū apellāt q̄ possunt cōgregari lapides in hunū ⁊ ligna. & muta animalia. Cō
uocari ū nō possunt. nisi homines q̄ uocē emittunt. ⁊ uocē alioz audiunt Absq;
synagogis facient uos. Absq; tēplo ⁊ synagogis faciebant apl̄os iudei. quando
flagellabant eos. sic legim⁹ in actib; apl̄oz. quando ibant gaudentes a conspectu
cilii q̄m digni habiti sūt pro nomine ihu cōtumeliam pati. Nuclos cedi sic latrones q̄ndo
mīt faciebant eos. sic mīt fecer̄ beatū iacobū fratrē iohīs gladio. q̄ndo lapidabāt
eos sic lapidauer̄ beatū stephm. ⁊ quando p̄uabant eos p̄p̄ris facultatib; sic ex
poliauer̄ stephm nichodemū. Et hec omia ob nullā aliā causā facieb⁹ nisi
q̄ nr̄m filiū dī crucifixū credebant. Ub; ergo mirū illud q̄d alibi dic̄. Beati q̄ p̄secucio
nē pacunt p̄p̄ iusticiā. id̄ p̄p̄ xp̄m q̄m ipsoz ē regnū celoz. Ven̄ hora id̄ uenit
tēp⁹ ut om̄is iudeus q̄ interfic̄ uos p̄ eoq̄d ē deo futuro mīt facere arbitret id̄ iudaice
estimāt se obsequiū id̄ ministeriū obediencie p̄stare deo. Obsequiū ponit pro cultu
dī. obsequiū ponit p̄ ministerio ⁊ obediencie ut illud. Ven̄ hora id̄ tēp⁹ ut
om̄is q̄ interfic̄ uos arbitret obsequiū sēp̄ stare deo. id̄ obediencia deo exhibere.
Hoc faciebant iudei. p̄sequebant sc̄os apl̄os flagellabant ⁊ occidebant & putabāt
hoc deo placere. Sic̄ paul⁹ putabat se obediencia deo exhibere q̄ndo beatū stephm
lapidabant. Ipse enī lapidauī eū q̄ eoz̄um lapidantiū uestimenta custodiū. Sed
q̄d dic̄ p̄ mōdū dei iudeis z dei legis habent sed nō secm̄ sciencia. Et frustra enī legē
defendūt q̄ p̄ moysen seruū datā q̄ p̄ gram sci euāgelii que p̄ filiū data ē nō
p̄mit Et hec facient uob̄. id̄ p̄sequent̄. affligent. Hodio habebit q̄ nō nouer̄
patrē neq; me. id̄ nō cognouer̄ p̄fidē. uel nō nouer̄ id̄ nō dilexer̄ patrē neq; me
Qui ergo ē pat̄ in filio ⁊ filius in patre iuxta q̄d ip̄se dic̄. Ego & pat̄ unū sum⁹. Idoq;
nouit patrē p̄fidē. nouit ⁊ filiū. Et q̄ non diligit filiū. nō dilexit patrē. Quicūq;
enī fide filiū obstinatam̄te a se repellit. ⁊ p̄cul dubio & patrē a se abdic̄. Hac clo

super acta apostolorum, cum complerentur dies pentecostes

uras sū uob̄ utcū uenerit hora cog reminiscamini q̄ ego dixi uob̄. Idt cēp̄ pse cucionis illoz reminiscamini recordamini q̄ ego dixi uob̄. Ego q̄p uob̄ sū pas sus ⁊ pprio sanguine uos redēptui p̄dixi uob̄ psecutiones ⁊ mala q̄ inferunt uob̄ audiet ⁊ ego p̄dico ero inhis psecutionib; ur aduto. ⁊ p̄ sinutos huiⁿ ute labores. ero ur paciencie fidelissimⁿ remunerato. Le ac tuu aplos vs c

VOX COMPLERENTUR DIES PENTECOSTES: Idt quinq̄ gesime psollēnitatis dies. Quia flec tit nomi natiuo hec pentecoste. Genitiuo huiⁿ pentecostes. q̄d greca fac̄ declina cio Erant oēs discipli parit meo dē lao. idt' incenaculo de q̄ supi cū ascenderent inq̄d incenaculū. ubierat per ran dres. iacob; alphei. ⁊ cet. Verū sciendū q̄d dies quinq̄ gesima q̄ lex dataerat adoccisione agni paschalis cputabat. m aut nō adnū passione sc̄ abei ressurre cione cputat. Quia quadragenari numer. pūentē uitā significat. quin q̄ genari futurā requiē. die dnicū scilicet q̄ desiit decalogū legis obserua uerit. ⁊ sēcm libros sci euglii uuere studuerit. req̄em future ute pcapere merebit. Spūs sēs aplis in linguis igneis. misit eōdē die. Nā sicut cū lege dare. sicq̄q; nunc ignis usione dispariuit. Quinq̄ genari numer. exparab; q̄d ragesim numeri consurgit. ⁊ labor pūentis ute cp nīe dni parit nob̄ req em. ⁊ lib tatē uerā. Quin q̄nq̄ gesim ann iubileus. idt' lib tatis ⁊ remissio nis ducebat. Aq̄d ragenario ergo numero. p uenit ad decē. q̄ supi usq; ad q̄nq̄ ginta. Denari numer q̄ tam cor poris ⁊ anime designat addito tnario. Cui eni oo constant ex quatuor elemtis. igne. aere. aqua. ⁊ tra. Unde colo corpori humor. flat. ⁊ caro. Tri us aeria q̄p uiuent adanimā. memoriā. uolūptatē. & intellectū. Unde ē. diliges dnm dn tuu. cet. Fuerit immutabilis. inanima effec tus. ⁊ immortalis mcorpore. ⁊ sociat fuerit tnario. idt sēc trinitati. quando uidebit trinitas. sicut ē. Cum erit transit aq̄d ragesimo inquinq̄gesimū Et fac⁹ est repente de celo sonus tanquā aduenientis spūs uehemētis. ⁊ repleuit totā domū ubi

Ho. super acta apostolorum, cum complerentur dies pentecostes

erant sedentes. Sic hic ignis & son⁹. sic in monte utrūq; fuit. Sic illic fum⁹. ic⁹ō. Apparēt itaq; indacione legis ⁊ gr̄ae euidentissima uox erīs hac nou testamēti ecclia. Ibi eīm plebs longe stabat territa. hic fidēs locabat spūs scī gr̄a accepta. Illic tonitrua ibi amor. Ibi mōtē treme faciens trūit alonge audientes. hic demū sine stupore intrauī. Ibi lex in lapide scribit. hic spūs scō suā gr̄am in cor de signauit & exp̄ssit. Ignē q̄dēm aparuit. sc̄e p̄sem⁹ cip sīū locucionē in teri⁹ fec. Et apparuer illis dispartite lingue tamq̄ ignis. Flamme. ieiunii fuit. Sciendū q̄ nec ille sonus. nec uent⁹. ut ipse neq; accia ignis ipse scs fuit. sc̄a mota s exteri⁹ elementa. ⁊ interi⁹ docerent cor de spūs scī aduentū. ph̄ce signa fieri aliq̄n incorporeus ee q̄d absit utere dat. Sc̄e sic ipse scs in specie columbe sup dnm apparuit ut ueracit̄ p corporalē speciē meo rec̄euisse intellegere. q̄ ante cū inuisibilit̄ manere. uideri a mortalib; ñ potuerat. sic q̄q; hic ppt demonstracionē magne apparuit ut fidēs credencīū roboraret. Hoc igit̄ q̄d ipse scs interi⁹ gessit. foris magne exibuit. quia discipulos magne dilectionis ardu ebouit erudiū. recte exteri⁹ linguas ignea ostendit. Omnes itaq; q̄s cūq; repleū. ardentes purit̄ loquentes fec. Ph̄c p̄figurauit q̄d scientia omniū linguar decet. quia scā aeccla p mundū minos dilatata omniū gencīū uocib; erat locutura. Sp̄s igne linguę rec apparuit. ut facultas ⁊ possibilitas utere meo eent ad docendum q̄d cūq; uult demonstrare. Nihil eīm conuenit. qua lingua ⁊ uerba. ⁊ lingua eīm omnis doctrina. ut diuina. uel humana docet. Et ipse ipse tunc q̄ q̄d mortalib; sciendū erat de dō discipl̄s aperuit. Et q̄ omib; gentib; p̄dicaturi erant. recte notacia omniū linguar p̄cepit. Sedit q; sup singulos eor. Tamq̄ rex & dns. Regie cū potest tatis indicū ē sessio. Vt certe ph̄c ostendit q̄d ipse scs q̄ cur esse misceis. Et repleti sunt omnes spū scō. ⁊ loquebant uariis linguis. Ingreco alus abet. Complet eīm pphetia malus unq̄ d linguis dns pysaiē. ⁊ labus loquar ppl̄o huic. Unde recte malus legit ppt ph̄cie inplecionē. Varietas linguarū sic̄ dona uariar gr̄ar. Et ut ostenderet sua potencia facile tribuit. q̄d cū labore duuno. adiunit humana nāq; sapiencia fortisse. ⁊ dicit. & docet. Sc̄e ut ostenderet qua facile pos,

sc̃ sapientes facere q̃s replere dignat̃ fuerit. repente inter ꝰ docuit. & ꝑ sapiencia
di que mīa ē sonis in uarietate linguarū sapienti monstrau. Sc̃ hoc q̃ apl̃i notica
omīū linguaꝝ p̃ceper. sciendū ē hoc fact̃ ut omīb; linguis p̃dicare possent. Cui ꝑ
ses ita disponebat tunc p̃mit̃ quando hec gr̃a data ē. ūbalegne cū aplōꝝ in cordib;
audiencū q̃ aderant narrāt linguaꝝ. ex omīb; nacionib; ut singuli sic intellige
rent q̃si in ꝓpria lingua apl̃i sibi loquer̃ē. q̃d illis maxim̃ū miraculū unsū est &
utriq; factū ē. Et ipsi apl̃i notica omīū linguaꝝ acceper. sc̃ q̃ simul loq̃ omīū
gencū linguis inq̃ sonuerit tanta gr̃a data ē. ipsis & audientib; coꝝ. ut in q̃cūq;
lingua aliq̃s eoꝝ loquer̃ē. q̃ cūq; adhereat ullus sua credebat. intelligebat.
Erant ibi uiri religiosi. Sciendū q̄ hi ex illa captiuitate q̃ in egyptum
ut in babilone fuerant ducti. aliq̃ in gente remanere poterant q̃m illa capti
uitas iā prīde solūta fuerat. q̃ tunc ꝑ ꝑ festiuitate sue di ꝑplū conuenerāt
sue q̄d melius puto ex illa ꝑsecucione q̃ facta ē sub antiocho. uiri omīs nacionis
nacionis fugati. & dispsi fuer̃ q̃ ꝓp̃ cultū religionis. unde reuertentes in hr̃m
morabant̃. Et ull̄ lingua ebrea. ull̄i genti ull̄ lingua in q̃ natus fuerant utiq;
nouerant. Sic m̄ uiri ubicūq; habitantes. & ꝓpria lingua locuti ē & sua dis
cunt. Iudei hic n̄ nota ꝙuincia. & tocius iudee q̃ sic apellabat̃ sc̃ ꝑs
tis regnationis q̃ tribus iuda & beniamin tunc habitat̃ intellig̃t. Nec q̃q;
quinq; que post iudee ꝙuincia ponunt̃. omīs grece locunt̃. Sc̃ similiter dū sū pa
tria ē sue ꝙdine sonarent̃. nec q̃ tā subtili distincione commorarent̃. Parti.
& medi. & elamite. & q̃ habitant mesopotamiā̃. Partis babilonii. Arabes. sarracen.
Egyptii & ꝑtes libie. que ē circha cirenē. Libia. affrica. aqua flat uent̃ libie.
Et aduene romani. Medi in grecho ab̃ peregrinantes romani. id ē ꝑegrinum
uita ꝑsone agebant. sic & illi alii in sup̃ducti habitantes locis. & ꝙ aduenis ꝓpter
diei. q̄d ibi fuer̃. q̃ grece ꝓselyti dicunt. id hii q̃ de gen̄tib; ad uclaissimū conuertebant̃.
relicto gentilitatis ritu. unde sequit̃. Iudei q̃q; & ꝓselyti. cretes. & arabes. Et omīs
alii uiri fuer̃. sc̃ hi ull̄i q̃ in hr̃m n̄ captiui fuerant ē gr̃a ut designant̃. Quod

uerri eos loquentes mirabiliq; magnalia dei. Magnalia dei loquebant. ad ascensionē inclitū q̄m xps aduentū sedm redemptionē nrā hominis fieri. passū uoluerit. mira cula. q̄q; eius resurrectionē. et destructionē ad inferos. Le Sci euāgelii scdm Ioānē

In illo tpe. Dixit dns ihs discipulis suis. Si quis diligit me. et cē.

Oportet dilectionē dei omnipotentis requirenda esse in nris hominis. lingua & opus. Diligit me. id est si quis amat me. Sermonē meū seruabit. Sermonē filii dei debemus hic intelligere te xti euāgelii. qui ipse locutus est ea que in euāgelio continent. Possumus ei sermonē intelligere epistolas pauli et petri. et ceteroz apostoloz dei tales hos ypocritas. Qui ipse placuit in euāgelio. ipse locutus est ypocritis et pharisēis. Unde paulus dicit. An experimentū queritis eius qui in me loquit xps. et ypocrite. Hoc est dicere domini. Si quis diligit me sermonē meū seruabit. id est precepta noui et ueteris testamenti custodiet. Habuo dilectionis dicit beatus gregorius. exhibitio est operis. Tunc enim uere diligimus. si precepta eius fide. spe. et opere custodimus. Et pater meus diliget eum. Num quid non diligit pater aliquē sine filio et spiritu sco. Non. Quia quoniam est humana substancia. et una natura. horum est inseparabilis dilectio. Quē cūq; enim diligit pater. hunc et filius diligit cū spiritu sco. et pater mi diliget in presentia ut custodiat dilectos in futuro ut remuneret. Et adeniam q̄ precepta mea custodit uenient ego et pater cū spiritu sco. et mansionē apud eum faciem. In hoc loco dat beatus gregorius comparationē. Si aliquis hominū deberet potestatē aut diuitē recipere in domū suā non sestimancia domum mundare. ne aliquid ibi posset inuenire sordium. qđ oculos amici uitantis offenderet. Si bonus homo parat ita domum suam mundā. quanto magis dominus preparandum est. ospitium cordis ut dignus in eo habitare. Certe multo magis sancti tales in scā ecclia quando audiunt ubi dimittunt peccatoribus suis peccatorum et compunguntur usq; ad lacrimas. Dum ei aspiracionis tēpus aduenit continuo festinant ad pristinas imaginationes. Sed illud cordi ueniam dimissionem compunctionis. ne in ipsa [illegible] opis quā repetunt pena

punc tionē cordis. Et cētera. Bona. adquoꝝ corda deuenit dñs. mansionē facit. qe
p̄cepta eius. & corda diligunt. & hortē consentiūt. & opē implent. Q̄ non diligit me
sermones meos non seruat. id mandata mea non custodit. Q̄ sunt q̄ non diligunt
dñm. Paganī. Iudei. hereticī. & falsi xp̄iani. Istis tales uidebunt dñm uenien
tē ad iudiciū. nō ad sua remuneracionē. sed ad suā cōdemnacionē uidebūt
eū uenientē in forma humanitatis. q̄ iudicat. & iniuste. ut iudices iuste. Non in for
ma diuinitatis qua aequalis est patri. ut scriptū est. Tollat impius ne uideat glo
riā dī. Et sermonē quē audistis non est meus. sed eius q̄ misit me patris. Superius ubi
dicit. q̄ non diligit me. sermones meos non seruat. Sermones suos uult intelligi doctrinā
euāgelicam. Hic aut ubi dicit. & sermonē quē audistis non est meus. sed eius q̄ misit me pa
tris. se ipsum uult intelligi. q̄ non sermo suus. neq; uerbum suum. sed uerbum patris est. uide
tur q̄dā hoc dicere de eo isti libri composuisse. In principio erat uerbum. &c. Et sermo
nē quē audistis non est meus. Ut ad iudicem re. Me quē loquentē audistis non sum meus
sermo. nec meus filius. sed filius patris. Non sum ego ipse. sed a patre sum uenit. Omnem glo
riā suam & suum esse. suum posse ad laudē dī patris totum referebat. dans nobis exem
plum ut quicquid boni agamus. quicquid sciamus. quicquid possimus. ad nullam rem ad gloriam & honorē
dī omnipotis referamus. ut ex ita q̄ ipse alibi dicit. Sic luceat lux uestra. Hec locutus sum uobis
apud uos manens. Superius ubi dixit. ad eum uenient. mansionē apud eum faciem. de spi
rituali mansione dixit. qe sep manet cum ad eos dicit. Hic aut ubi dicit haec locutus sum uobis.
apud uos manens. de presentia corporali dixit. q̄ erat abens recessurus. quando enim hec
loquebat pridie quā pateretur cum illis manebat corporaliter. Hec locutus sum uobis apud
uos manens. quando immanere cum eis q̄ ascensurus in celum. q̄ misit illis. Ecce ego
uobiscum sum omnibus diebus usq; ad consumacionē seculi. Semper dī incarnatum manet
& erit. Manet diuinitas qua equalis est patri. recedit humanitate q̄ minor est
patri de nascendo deum qui mansura. Diuinitas ubi omnia cōplet. celum & terra &
omnia q̄ in eis constant. Et hanc plenitudinē diuinitatis nusquā recessit ab apostolis.
Paraclitus aut quē mittet pater in nomine meo. Paracletus ergo latine dr consolator.

Homilia super ~~acta apostolorum~~ euangelium Iohannis ~~cum exemplo~~ si quis diligit me

Quare. q; corda aplor q; recess dñi mestificauerat. pilli aduentu lxificari meruer
Vt ido dr consolator q; corda dei dor nedeficiant in psenti sclo spe regni celestis
c̃solari dignat. Vt paracl dr aduocat. Quis te aduocat. q; id postulare ea
errorib; mis mi
uen dñi patre. Et quare de postulare spm sc̃m. cu ad hoiem substancie sit cu patre &
filio. postulare dr quia eos q; si repleuerit postulantes fac. Et spm sc̃m inteorat psa
lmte tua. & ps aluste aduos. Que mit te pat in nie mo. id luce mea luce nomi
nis mi Ille uos docebit omia. Bene dic ille uos docebit omia qui nisi sps sc̃s cordi
adsit audientis. in uacuu laborat exteri lingua docentis. Et hoc e qd psalmis
ta dic. Nisi dns edificauerit domu in uanu laborat q; custodiunt ea. Multa
locut est dns uobis. q; non uoluer in cordib; illoy in uentu locu. Quare. quia
n docuit eos spm sc̃m interi. ut intelligerent de de que dns p se rebat hore. Mul
ta ad ea loquit p doctores suos. q; non possunt capi ab auditoribus; Quare.
qr q; a spu sc̃o n adest illis. Et q; d miru e. si dicam hoc de doctore humana
quando hoc homini loq;t. cu ipse c̃dit nr aliquando loq;t. n adhuc illu tatem
auditoy nisi spm sc̃m assumpserit. Legim in genesi qd dixerit dns ad cain. ante qua occ
ideret abel fratrem suu. Quare e cad facies tua. numq; d si bene egeris recipies.
si aut male. statim in foribus peccatu adherit. sc̃z subtexit apprehendit ei. & tu
dominaberis illi. Iam ira pec cauerat uoluptate. sc̃m deu mala cogitacionem
ad effectu p duxerat. ido redarguit eu dns. Do ipse beam n audiui eu. q; hinc
cao spu sc̃o n adfuit illi Et suggeret uob omia. Suggerere e. dicem ad ministrare.
Quid mortalib; sciendu fuit de ido omipe. totu spm sc̃m aduenies die pentecostes
unusquisq; eorum suggessit aplis ut subministrau ut intelligerent dnm ihm
xpm ante omia scla genitu a patre coeternu illu qd uera carne susceptu in fine
temporu ex maria uirgine qd passu se. q; deinde ascendisse potat e. Vt suggerat dr eo
memorare q; qd dns dix eis ante passione ut q; qd locut e. oia admemorata in
duxe aplis spm sc̃m quinq; gesimo die. Qui modo eni tanta miracula tanta uerba
adhuc plata potuissent cor de texinere nisi a sco spu edocti fuissent. Quecuq;

dixero uob' Loquit' ispe sc̄i que pat̄ & fili' loq̄t'. qz hum' substancie. cū patre & filio.
Pacē relinq̄ uob'. pacē meā do uob' Q d ē. qd michi nat̄uitate & ei' passione
adppinquante hac p ac ta resurrecc̄ionis pax oblata ē. generi humano. Nato
dño mihi Lehem angli adstrer̄ pastoib; & dixer̄. Gla in excelsis dō. & c̄. Ipse dñs
adppinquans passioni pacē discplis com̄dau dicens. Pacē relinq̄ uob' sic hic le
gt̄. Resurrex amor tuus terū pacē illis obtulit dicens. Pax uob'. Qd desig
nat̄ phoc. mistice nob instruit hoc facto. qz dō nob nat' ē. tē poralit̄ ex ma
ria uirgine. idō passus ē p nob. idō crucifix'. mortuus. idō resurrex amor tuus
ut nos rec̄iliare dō patri. Juxta qd paul' apl's dic. Ipse ē. pax nr̄a cui' inimici
facti eram' peccando. Pacē relinq̄ uob' pacē meā do uob'. Pacē relinq̄ d dñs nob
imp̄senti. ut inuicē nos diligam'. Cauean' hodia. & discordia tranquillitatē
mus ergas'r' teneam'. Pacē suā dat nob in futuro vbi nichil abuiicē dissentire po
terim'. qz uera & cordia erit in nob. Querendū ē. cū p'mū dñs dix̄ pacē relinquo
uob. q're nunc̄ posuit mea sic sc̄e subungens. pacē meā do uob. Qui habit abuit ille
pacē alit̄ habent elec ti. Ille abuit uerā pacē qui neq; peccatū cogitacionis. neq; locu
cionis. neq; mali op's resistit illi. Et si tentari potuit ut' oo. p suggestionē sic legim'
quando tēptau eū diabol' in deserto tam delectacio peccati nimo mordet. Atq; idō
omis illa tēptacio diabolica foris nunc̄ fuit. Electū q fide & ope dm̄ secunt' quam
diu imp̄senti scīlo s. sēp plia gerit cū uicijs in delicē. cū demonijs. cū malis hominib;
cū immundis desideriis. cū uoluptate carnis. q oia uolunt eos a statu rectitudinis
siue mouere. & a peccatū p trahere. Idō dix̄ dñs p'mū. pacē relinq̄ uob' insubsequē
tib; ad duc. pacē meā do uob' q ego qd ē dabo ut demonstrare q illā pacē qua ipse
habuit q neq; cogitacione. neq; locucione. neq; ope delicti d. eā dē pacē habebunt scīdi
p't generalē resurrecc̄ionē cū immortales & incorruptibiles fuerint corpore. im
mutabiles anima. ut iā inillis neq; incogitacione. neq; inlocucione. neq; inope dō
aliq d resistad. Non q'm mundo dat ego do uob'. Omnd hic mal i significacionē
accipit̄. ut in significacione regnoy. Jā dixim' in alio. ubi ó qd tripliciter accipit̄

mundꝰ in sacra scriptura. Dicit mundꝰ unu ſitas que conſtad exceloꝝ terra unde
ſcriptuꝝ. In ſex dieb; fec dñs mundu id caelu & terra & oia que in eis. Ponit mundꝰ
p elec dñs: ut ibi. Sicds dilexi mundu. id electos. Hic aut reprobos. ponit mundꝰ. Nq
modo mundꝰ dat. id mundi amatores. Q si mundi amatores: adulteri. rapa
ces. homicide. latrones: & cetera uicia seruentes q pl' amant mundu qa creato
rem mundi. Hi tales dant sibi pace adinuice sordiu pollutaꝝ. De eaꝝ pace dicit dns
alibi. Non ueni pace mittere. sed audis pace mala: sed gladiu id diuisione int bonos
& malos. Nq q'm mundꝰ dat. sub audis pace ego dono; p eo qd ego dabo. Id n dabo uob
illa pace qua mundꝰ. id mundi amatores habent ut se. q'n ecordant in malicia sua
homicide cu homicidis. adulteri cu adulteris. sed illa pace dabo uob in q' nichil
habet inice dissentire potestas. Ubi erit pax illa in numero sco. nou & uetus
testamtu in celesti beatitudine. ibi erit uera pax. & uera tranquillitas. Q nihil
in elec dns neq; in cogitacione. neq; in locucione. neq; in opere do resistet. N turbet
cor uru neq; formidet. Poterant sci apli turbari cu uiderent dnm ihm xpm fla
gellari. acto & felle potari. crucifigi mori hac sepeliri. ne forte eo mortuo inua
deret lupꝰ. id diabolus gregem xpi. & auferret fide acordib; illoꝝ. Ido ante uult eos
dns cfortare dicens n turbet cor uru in me a mortte. id intellectu uru n recedat
a me a fide neq; formidet ris diabolu. q si mortuus fuero uth oo. resurgam utds. Au
distis quia dixi uob. uado & uenio ad uos. Uado ad mortem p passione. & reuitar
ad uos p resurrectione. Ut uado ascendendo in celu. & reuitar ad uob cu spu sco.
Ut uado ad dexteram patris. & uenia ad uos in die iudicii. ut reddat p mu laboris
uri. Si diligeretis me. gauderetis utiq; qz ad patrem uado. Quo'm filiꝰ di ad patrem
q hunꝰ substancia e. cu patre ipso dicte. Ego ex patre hunu sum. Sic resurgendo
a mortuis. tulit qd mortale erat. id corpꝰ humanu immortale faciendo & addet
ram patris. collocando taliter uult ad patrem. Q a ad patrem uado. qz pater maior
est. Hoc qd filiꝰ di minor e. id p humanitate deaꝝ duc psalmista. Minuisti eu pau
lomin' ab angelis. p hoc reuisus e a patre. Hoc u qd aeqlis e patri. id p naturam

diuinitatis sep̄ fuit cū patre. Nec q̄ndo uen̄ ad nos deseruit patrē. nec quando redit
ad patrē deseruit nos. q̄ ubiq; ē. p̄ plenitudinē diuinitatis sue. Iuxta qd̄ sapientis
sim⁹ salomō de eo. Sapiencia id̄ xp̄s p̄tingit a fine usq; ad finē fortit. A fine usq;
ad finē id̄ ab horiente usq; in occidente. Ab altitudine çeli usq; in abissū. Çeli pre
side ⁊ sustine t̄ra totū mundū imple. ⁊ totū eū circūdat. P̄sidendo mundū
sustine ⁊ sustinendo p̄side. Circūdando imple. ⁊ implendo circūdat. Et nūc
dixi uob̄ pri⁹ quā fiat. Id̄ p̄dixi uob̄ meā passionē. meā mortē. meā ressurrec
tionē. meā ascensionē ad çelos. ⁊ ad uentū spūsci ad uos. Vt cū factū fuerit qd̄
p̄dico credatis q̄ ego sū uer⁹ fili⁹ dī. q̄ potui p̄dicere. ⁊ ea q̄ p̄dixi ope implere
S idn̄s mortuus fuisse sicuti e fuit scd̄m humanitatē e n̄ ressurrexisse, a mortuis
potuissent de eo dubitare discpli qd̄ fili⁹ dī nō eēt. Se ut omis ambiguitas offerre
rē de cordib; eor̄ p̄dixit eis dn̄s qd̄ ressurrectur⁹ eēt. e hoc qd̄ p̄dixit ore. impleuit
ope. Iā non multa loquar uob̄ cū. q̄ ea nocte q̄ traditur⁹ erat. a discplo iuda
locut⁹ ē. hec ūba e supiora multa. Comple o hoc sermone perrexit ad c̄ p̄en
sionis locū. Ven̄ enī princebs mundi hui⁹ ⁊ in me n̄ ab e q̄ q̄m Principē mun
di appellat diabolū n̄ p̄ncipē çeli aut t̄re ut maris se p̄ncipē mūdi. id̄ ama
torē mundi de q̄ p̄ncipe dic̄ paul⁹ apl̄s. N̄ ē nob̄ c̄ luctacio ad ūs carnē ⁊ sangui
nē. ⁊ cē. Iste ē p̄ncebs ere icōr̄. iudeor̄. paganor̄. ⁊ p̄uor̄ xp̄anor̄ q̄ p̄ncipa
tū tene in cordib; e opib; illor̄. Ven̄ princebs mundi id̄ diabol⁹ tēpore passio
nis dn̄i iminente uolens illi⁹ animā auferre asociatē suā p̄ducere se nichil
in eo inuen̄. nullū scilicet omino peccatū locucionis. neq; peccatū graui opis. Di
cam⁹ ⁊ alit̄. Princebs mundi potest hic intelligi pilat⁹ q̄ p̄ncebs mundi fuit id̄t
amator̄ mundi iudeor̄. Ven̄ pilat⁹ tempore passionis dn̄i e discuciens ūba
accusator̄ xp̄i. nihil in eo inuen̄ dignū morti de omib; q̄b; accusabant eū un
de e dixit. Ego nullā causā mortis inuenio in eū. Poterat aliq̄s dn̄o dicere.
O dn̄e si princebs mundi id̄ diabol⁹ n̄ potuit in te ullū reperire peccatū neq; pilat⁹
q̄re p̄gis sponte ad mortē. cū mors peccato debeat̄ e n̄ iusticie. q̄ mors

ppt̄ peccatū inlatā ḡ generi humano. Quasi huic int̄rogacioni respondt dn̄s cū subiunx̄. Sc̄ ut cognoscat mund⁹ quia diligo patr̄e. Mund⁹ hic in bona significacione accipit̄ id ē in electis. deq̄b; alibi dicit̄. Sic enī dilexit̄ d̄s mundū. id ē electos. Sc̄ ut cognoscat mund⁹. Hec si diceret dn̄s id ō uado ad passionē. id ō tendo ad mort̄e ꝓ salute generis humani. ut cognoscat mund⁹ id ē doceā q̄ diligo patr̄e. Et sic̄ mandatū dedit mi pat̄ sic facio. Mandatū d̄i patris fuit eū saluū ud mo rerē ꝓ peccatoꝝ; q̄ mortui erant peccato. ⁊ sua morte reuocare eos ad uitā. Surgite eam⁹ q̄ nisi ad locū ubi erat ēp̄ endend⁹. Hec si diceret dn̄s. Nuos unue mant tardantes nec trepidantes ultro pḡam⁹ ad passionē. ut uideant ēfidem eiam uestram. Seq̄ Sci euāgly. Sedo iohī

Homilia super evangelium Joannis, erat homo ex pharisaeis nicodemus nomine

Illo tp̄e Erat homo ex pharisaeis mi chodem⁹ nomine p̄ncebs iudeoꝝ. Ex eo⁹ isti⁹ lectionis exsupioꝝ; euāgliste pendet uerbis. Scīb insupioꝝ; iohīs euāgliste q̄d cū ēet dn̄s iehr̄o solymis in die festo pasce. multi ereduler̄ in eū uidentes signa q̄ faciebat. sed tam̄ in p̄fecte ereduler̄ q̄ sub unq̄t euāgliste. Ipse aut̄ ih̄s nō sec̄ credebat eis. eo q̄d ipse nosset̄ omīs. Et q̄a rā tenuer̄ cau minoꝝ q̄b; nō se credid dn̄s. id ē nō p̄mit̄ ud illis dare corp⁹. et sanguinē suū. sac dotib; donec baptizent̄. De illoꝝ numero q̄ tā ereduler̄ ut dn̄s nō se crederet eis fuit iste farisēus. id ē doctor legis. nichodem⁹ nōme; farisei. doctores legis erant in ppl̄o iudeoꝝ. erāt p̄tant̄ farisei duuſi. q̄ sc̄iencia legis sibi uidicantes duuide bant se a generalitate ppl̄i; ⁊ trāci deq̄b; dn̄s dic. Sup cathedra moysi sederūt scribe et farisei. id ē doctores legis. Princeps iudeoꝝ erat iste nichodem⁹ qua et doctrina legis honore et dignitate et diuitiis isti⁹ sēc̄i ceteros p̄cellebat. Ad mi racione posuit euāgliste p̄ncebs iudeoꝝ ut p̄ miraculo abeat. q̄d p̄ncebs iudeoꝝ ereduler̄it nō dn̄m nr̄m ih̄m xp̄m. Hic uenit̄ ad ih̄m nocte. Quam⁹ p̄mū quare uenit ad dn̄m ih̄m ut de mister̄ia fidei plenit̄ abeo instruer̄et̄ qualit̄ credere debere Et quare uenit noc te. Nūq̄d nō poterat in die uenire. q̄n die uiderat miracula

patrare. ꝙ poterat utiq; Sed ideo uenit noc te · qr timebat asinus id audeisseri. ꝛ desinagoga eici sic p̄t modu euen · cū audisset uidel qr dn̄m ih̄m xp̄m credebat. eiecer eū extra sinagogā & nudauer ꝓpriis facultatib; nihil illi relinquentes qm̄ suscep credens gamaliel doctor legis magister pauli apli · ꝛ posuit in caphargamala ubi sua & pauī eū ibi usq; ad die mortuus sit. Tā quantū ad timore animi illi⁹ prime ideo uen noc te ad dn̄m ut nesciret & audeis. Sed ad cor cōsideram⁹ intellectū. ideo dr̄ in nocte uenisse. qr nō erat adhuc pfectus in fide sic sequencia eius uba docebunt. Nondū recte credebat in dn̄m nec dū illoꝝ numero sociat⁹ erat qb; duc paul⁹ apls. Fuistis aliquando tenebre. id infideles. nunc autē lux in dn̄o. id fideles. sed erant illos poci⁹ remanebat q̄b; duc ysaias. Surge q̄ dormis. id dem fidelitate ad fidē. & exsurge a mortuis & illuminab⁹ te xp̄s. Rabi scim⁹ quia a deo uenisti magister. Rabi hebraic sermo ē. lat dr magist. Aliq̄ uolebat abeo discere que magistrū uocabat. Rabi id magist. Scim⁹ te a deo missū ee & ppm̄ structū docendū. & q̄si interrogaret eū aliq̄s. unde scis qe a deo miss⁹ ē. Red dat causā. Nemo enī potest a signa facere que tu facis. Hec dicebat. Nosc⁹ m⁹. qr in hoc miss⁹ es a deo. qr nemo mortaliū potest a signa facere q̄ tu facis nisi fuerit ds cū eo. Sic fuit cū dd q̄ gigantē interfec & cū samson q̄ multos ostiū suoꝝ mandibula asini p emit. Nō recte credebat adhuc iste nicho de eo⁹ sic dicem⁹. Credebat enim ih̄m xp̄m ꝙ phēa sic fuit moses q̄ decē plagis percussit aegyptios ꝛ sic elias q̄ mortuū suscitauit. nec⁹ & eliseus. Nō credebat uerū filiū dei esse ideo dix eidn̄s. Amen amen dico t nisi q̄s renat⁹ fuerit denuo nō potest uidere regnū dei. Hec dicebat. Certe nō ideo saluaberis qr me magistrū uocas. & a deo missū ee testaris. nisi me uerū dei filiū ee credideris ꝛ nisi de nor amnis sacri baptizat⁹ fueris. regnū caeloꝝ intrare nō poteris. Nisi q̄s renat⁹ fuerit denuo. Duę sunt nature. una ē. carnalis q̄ fit ex patre & matre. Altera spālis q̄ fit ex aq̄ & spū scō. De hac natiuitate dicit hic dns. Nisi quis nat⁹ fuerit denuo. id de incebr̄ p̄t carnalē natiuitatē ex aq̄ & spū nō potest nisi solū intrare sed neq; uidere regnū dei

Homilia super evangelium Joannis, erat homo ex pharisæis Nicodemus nomine

Dic adeū nicodem. Qm potest oo cū sit senex. nūqd potest iterum introire matrē sue
iterato id repetito itinere introire ⁊ renasci. ꝑ carnalē natiuitatē quā scie
bat. uolebat peruenire ad cognitionē spālis natiuitatis quā ignorabat dicens
Qm potest oo nasci cū sit senex. Cte nō solū senex. sed nec iuuenis. nec puer
neq; adolescens p̄t quā semel uulua matris aegressus fuerit posteā repetere
qđ de carnali natiuitate dicim. hoc de spāli intellegendū. Sic natiuitas
carnalis non potest repeti. similit baptis mus p̄t quā semel expletus fuerit. nō potest
reiterari. Quare. quia xp̄s nō potest mori post tuā semel mortuus. Iuxta qđ
paul dic. Xp̄s resurgens ex mortuis iā non moritur. ꝛcē. Siue enī sacrilegus q̄sq;
p̄b aut diabolus baptizauerit. siue hereticus siue scismaticus. siue recte baptizauerit
uiuente scē trinitatis ille q̄ ita baptizat. nūquā iterū abeus ch catholicis re
baptizari. nec confessio uel inuocatio tanti nominis uideat ad nullam. nisi forte
hoc euenerit ut ignoret. utrū ille q̄ueū ad fontē baptizat fuerit annon. Qđ
solet euenire de infantib; q̄ solent ꝓpici amatrib; uel tribus aut inhostis domoꝝ.
⁊ de illis q̄ reuertunt de captiuitate q̄ matres pregnantes captiuate sarracenis:
sti taleꝝ sip ignorancia rebaptizant. ꝓhuno baptis mate abebit eoꝝ baptismus.
Respondit ihs. Am am dico tibi nisi quis renatus fuerit ex aqua & spū scō. nō potest
introire in regnū dī. Qđ supi dixe obscure nisi q̄s renatus fuerit denuo nō potest
m dic manifeste Qđ natū e. ex carne caro e. ⁊ qđ natū e. ex spū spūs est.
Qd. e. qđ natū e. ex carne corpus humanū. quia sem uiri & sem mulieris con
uertit in carne. unde creat oo. Quod e. qđ natū e. ex spū quando oo
regenerat. ex aqua & spū scō. tunc nascit ex spū qe p gram sci spūs mundat
interiora. abominib; peccatis reficit filius dī. Inde dic dns. qđ natū e. ex spū spūs est
Nō solū iam spālis sed ia spūs. qe sic natura spūs sci inuisibilis e. nris aspectibus
sic ille q̄ renascit ex aqua & spū scō tempore baptismatis inuisibilit efficit filius
dī. a inuisibilit apareat filius hominis. qe ex aq & spū scō regenerat. a inuisibi
lit in nouū mutat hominē. & de carnali efficit spālis. Qua ido nō solū spālis.

sc̃ q̃ ia sp̃s. N̄ miraris op̄runcebis quia dixi tibi oportet uos nasci denuo. hoc̄. p̄t
p̄ma natiuitate. q̄ carnalis e̅. Sp̄s ubi uult spirat. Triplicit̄ significacionē
habet̄ in sacro eloquio. dr̄ sp̄s anima. dr̄ & uent⁹. dr̄ & sp̄s sc̄i anima. dr̄ ut h
abem⁹ meu q̄ sc̄dm matheū electo thu xp̄o. ⁊ inclinato capite emisit sp̄m id est
animā. Sp̄s ponit̄ p̄ uento ut illud psalmiste. Ignis grando. niu̅ glacies & sp̄s
procellarū. id est uent⁹ tēpestatū. Hic aut̄ de spū sco loquit̄. Sp̄s ubi uult spirat. id
est cui cūq; uult gr̄am suę inspiracionis tribuit. q̄ ipse e̅. distributor omniū do
nor spāliū. Iuxta q̄d paul⁹ dic̄. Alii dat̄ sermo sapiencię. alii pphetia. alii
genera linguarū. alii interpretacio sermonū. Hec aut̄ oīa op̄at̄ un⁹ atq; idē
sp̄s dividens singul̄ prout uult. & uocē ei⁹ audis cūte p̄sente loq̄t. hns q̄ spū sco re
plet⁹ e̅. sic locutus sc̄i pphete. q̄s sp̄s repleuerat dic̄s. Aecdic dn̄s. Aecdic sp̄s sc̄s
ecce dagabo pphā legē meā in cordib; aplor. q̄d dixerit paulo aplo Aecdic sp̄s sc̄s
Virū cui⁹ accingulū e̅. sic alligabunt in ihrm. Sc̄a nesc̄is unde ueniat. & q̄ uadat
Quia si ex eā sp̄s sc̄s tēpsente aliquē hominē illustrauerit. ñ potest̄ uidere qua
hora sp̄s sc̄s intrauerit ineū. ⁊ q̄ ora recesserit abeo. quare. q̄ natura spūs sc̄i
inuisibilis e̅. Sicut omnis q̄ natꝰ e̅ ex spū. Id est sic sp̄s sc̄s inuisibil̄ e̅. hominib; ita
& ille q̄ babtizat̄ inuisibilit̄ in nouū mutat̄. hominē. ita ut nesciant infideles
unde ueniat. aut q̄ uadat. id q̄m p̄ gr̄am regenerac̄ionis ueniat in adoptionē
filior dī. ⁊ ab adoptione filior dī transeat in p̄ceptionē regni celestis. Nec possunt
esse infideles. Nec sine babtismate. tria corporalia. ⁊ tria incorporalia. Sunt tria
corporalia unde ta fuerunt. trib; corporalib; filii dī efficiunt. Totū q̄d agitur
in babtismate laud⁹ unde incredul⁹. id est unde sine paganis. q̄b; talis unde infans as
cendere de fonte q̄ lis descendit. Sc̄a fides sc̄a aecclia abet. q̄ peccator descend. purifi
cat⁹ ascend. Filius matris descend. soror filii resurrec̄ionis ascend. Filius ire descen
dit. soror filii misericordie ascend. Filius p̄uaricac̄ionis descend. soror filii reconciliac̄ionis as
cendit. Filius diaboli descend. soror filii dī ascend. Nihil ex creatura uidet. misera
& infidelis q̄. Unde unde iudicii uidentes sc̄os in gl̄a celesti positos dicturi sunt

gentes tormentes. Hi sunt quos aliquando alium⁹ inderisu & insimulacrum impperu. Nos insensati vitā illor estimabam⁹ insaniā & finē illor sine honor. q̄m ergo computati sūt filios dī & sūt scōs sors illor ē. Et vobis euāgelista. Filii dei sum⁹ & ndū apparuit q̄d erim⁹. Scim⁹ enī q̄m cū apparuerit similes ei erim⁹ q̄m videbim⁹ eū sicuti est. Respondit ihs & dixit. Tues magister israhel & hec ignoras. Nunquid tu es dns mundi & magister ut dicas & ignoras. Hoc ad humilitatē illū provocat. Hāc fiducere ei. Quare magisterū dignitatē usurpas & ignoras. Hoc adhuc ignorat gen⁹ humanū babtizandū esse. Hāc gr̄a babtismatis p̄dicta fuerat apl̄is. Videam⁹ q̄m ysaias pp̄ha dic. Lauamini paquā babtismatis. mundi estote. id mundi manere a peccatis. Et ihs p ezechielē. Dū sanctificat⁹ fuero in vob congregabo vos de vniuersis terris. & effundā sup vos aquā mundā. id aquā babtismatis. mundabimini ab omnib; inquinamentis. & dabo vob cor novum. id spm sanctum. Amen amen dico tibi. quia nisi quis renatus fuerit ex aq̄ & spū scō. non potest introire in regnū dī. Babtizabat dns p apl̄os sicut supi⁹ dic euāgelista. Babtizabat autē ihs quāuis ipse babtizaret sed discipli ei⁹. Et q̄d dem⁹ cotidie fieri id renascī homines ex aqua & spū scō. hoc testam⁹ & nos. Hoc incredulī iudei testimoniū nr̄m nō acceptis ut babtizemur in nōe sce trinitatis solo nicodemo redarguit totā plebē iudaicā. q̄i incredulitatē p̄severabat. Si terrena dixi vob & non creditis. q̄m si dixero vob celestia credetis. Terrena dixit illis sicut insuperioribus euāgelista ubis inuenim⁹ quando aut. Soluite templū hoc. & in tribus diebus excitabo illud. Ipse dixit hoc de templo corporis sui q̄d dextra assumpserat A dā de terra sum⁹ facti⁹. de illa femina p̄creata ē. ba maria de q̄ dns corp⁹ humanū sumpsit. q̄d terrenū erat subaudis. Et iudei carnaliter hoc intellexer. q̄d de templo materiali q̄d a salomone edificatū fuerat dicti⁹ putaver. unde & dixer. Quadraginta & sex annis edificatū ē templū hoc. & tu dicis q̄d in tribus diebus excitabis illud. Caelestia enī illis dixit. cū de eis sue ascensionis subiunxit dicens. Nemo ascendit in celū. nisi is qui descendit de celo Hac fiducere ei. Si terrena dixi vob. id

silocat⁹ sum de mea passione & resurrectione amor tuus. ⁊ in intellexistis qđ de templo corporis dixerim. sic & poc⁹ de templo salomonis. quā tom aggs si dixerī uobis meā ascensionē aduntā ppter uā intellexistis. & nemo ascendit in celū. nisi q⁹ descendit de celo. cū omīs electa ueraciter sic fidant ascensuros in celū. Nemo ascendit in celū nisi q⁹ descendit de celo. Iurta qđ ipse dns alibi exp̄mit ait dic⁹. Volo ut ubi ego sū illic & minister mus sit. Sciendū ē. quia xp̄s capt ē omniū electorū. iuxta qđ pau lus dic. Et ipse dedit dn̄s patr caput sup̄ omnem eccl̄am. & omīs electa ei⁹ membra illi⁹ dicte eo dē apl̄o. Vos estis corp⁹ xp̄i. & membra de membro. Nemo ascendit in celum nisi xp̄s cū corpore suo q⁹ ē ecclā. Dem⁹ dic beat⁹ augustin⁹ inde comparationē. Sicō q⁹ libet descendere de excelso monte mud⁹ mundē. & ibi assumere purpurā coronā. armā. & uestes pretiosas. & his ornat⁹ ascendere & in montē de q⁹ descende rat. esse & ille q⁹ descenderat analis. ille utiq; ecc̄t. Sic & dns ihs xp̄s descendens de celis. ⁊ ueniens in mundū p incarnationis misteriū. induit se ueste hūa; pretiosis. id copulauit sibi ecc̄lam sponsam. ⁊ his ornat⁹ rediit ad celū unde uenerat. Primū cū esset q⁹ in nicio mundi fuer⁹ usq; ad aduentū ei⁹. Ascendit in celū. p⁹mo dum secundū capt suū deq. Filius hominis q⁹ ē in celo. Huc erit⁹ questio quare dic⁹ dns se secm humanitatē descendisse de celo. cū eo tp̄e fuisse in celo. q⁹ hec loquebat in terra. cū fides ecclā habeat qđ ipsa humanitas assūpta a uerbo di nec descenderit de celo. nec fuerit in celo ante quā ascenderet. xl^mo. die resurrectionis sue. ppter unitatē sue psone dic hoc dns. Quia sic oō caro & anima constant. ⁊ duo sūt unus hō. & oō. ita & filius di ante ōia sēcla uenit a patre & in fine tēpor⁹ factus homo cū ipso homine una psona est dns & homo. Et ideo qđ in abuit ipsa humanitas ex ea abuit ex diuinitate aqua assūpta ē. ut dicere & descendisse de celo. & eo tp̄e fuisse in celo. q⁹ hec loquebat in terra. quia diuinitas filii di ubiq; ē. & cū deo patre erat in celo. & cū humanitate erat in terra. Et sic moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari oportet & filius hominis. Lib numerorū narrat qđ ppls israelit⁹ exiens de egipto contra dnm murmurauit. Ob hoc immisit dns eis ignitos serpentes & uirulen

Homilia super evangelium Ioannis, erat homo ex pharisaeis, Nicodemus

tos de ipsos nomine q̄ quando mordebant homines emittebant ignē ex h
ore & exurebant eos. & p̄dentes effundebant venenū in corpora eorū
& sic p̄usti & venenati homines moriebant. Cū talis ēēt plaga in eis clama
uer̄ ad dn̄m ⁊ ad moysē. ut int̄ pellaret p̄ eis dn̄m. ne forte om̄s perirent.
Tunc moyses orans ad dn̄m. iussit ei dn̄s ut faceret serpentē eneū. & poneret eo
p̄ signo in excelso locho. ut q̄ cūq; p̄cuss⁹ a serpente. aspiceret serpentē eneū.
& sanaret. Ita factū ē. scd̄m lit̄ terā. Quod factū dn̄s administeriū suę pas
sionis reuelit cū dix̄. Et sic moyses exaltauit serpentē in deserto. ita exaltari
oportet filiū hominis. a iudeis in cruce. Oportet dix̄ q̄ oportebat xp̄m pati
p̄ salute generis humani. q̄m alit̄ n̄ poterat saluari gen⁹ humanū. Ille serpēs
ene⁹ erat. A es durabili⁹ ē. om̄ib; metallis. Dn̄i ih̄u xp̄i aeternitatē significa
bat quā abet scd̄m diuinā naturā. cū patre & sp̄u sc̄o ante oīa scl̄a. Per hoc
u̅ q̄d ille serpens similitudinē serpentis abuit sed veneno caruit. p̄figuratū ē.
q̄d dn̄s ih̄s xp̄s uen̄ in mundū. in similitudinē carnis peccati. sed tam̄ om̄ino pec
catū n̄ abuit. neq; in peccato ē. c̄cept⁹. neq; nat⁹. neq; in peccato uixit in mundo
neq; cū peccato exiū in mundo. Serpentes igniti. significant ignita peccata.
Libidinē. adulteriū. homicidiū. furtū. falsū testimoniū. & cetera his similia. q̄
animas hominū sp̄alit̄ necant. & ad p̄dictionē p̄trahunt. Et sic illi q̄ a serpentib;
mordebant. stati ut aspiciebant serpentē sanabant. sic m̄o illi q̄ a serpentib; per
cuciunt. id peccatis criminalib; grauant. debent aspicere serpentē positū in sti
pite. id dn̄m ih̄m xp̄m pendentē in cruce. Debent passionē illi⁹ imitari. ut sic
ille mortuus est carne p̄ salute mundi. ita illi moriant peccato p̄ amore ei⁹. cru
cifigentes carnē suā cū uicijs & c̄cupiscenciis. Si ita fecerint remissionē pec
catorū & uitā aeternā merebunt accipe. Hoc distat int̄ figurā & ueritatē. q̄d illis
q̄ mordebant. & aspiciebant serpentē. uita tēporalis p̄telabat ad tēp⁹. Illi aut
q̄ m̄o ueracit̄ credunt dn̄m ih̄m xp̄m p̄ se passū. & credulitatē suā bonis op̄ib;
adornant. declinantes a malo ⁊ facientes bonū. n̄ solū penas inferni euadēt

ueru ꝙia uita ē sequent̄ sine fine mansura. Illo tpe . Dix̄ dns dis
discipl̄s suis HOmo ꝙdā erat dives. Et reliq̄.

Ex ista lectionis asupioribꝫ pendet. Nam ut ꝙpe
supi⁹ luchas euāgl̄ista . qd admonuerit dns scribas & phā
ricos ut facerent sibi amicos pauperes aq̄b reciperent in
æterna tabnacula ducens illis. Facite uob amichos dema
mona iniq̄tatis. ut dete poralib; diuicis ut cū defecerit
ab seruitute recipiant uos in æterna tabnacula. Quod illi audientes deridebāt
dm̄ qui nutilia illis loquebat. Ueru ille qd̄ p̄posuerit ubis. cōfirmā exemplis.
Ostendens idō purpuratū diuite irremediabilit̄ p̄ morte apt infernos torqri q̄
nolunt inuita amicu sibi facere paupere lazaru. aq̄ recipi mereret in æna
beatitudine dicens. Homo q̄dā erat dives. Magnas diuicias habebat. cui
ducebat purpura & bisso ut rex. & epulabat̄ chotidie splendide ut ḡlose.
uasu & ddicata illi cibi parabant̄. Purpura regis habit̄. Consuetudo fuit
apt antiq̄s. ut null⁹ induer̄et purpura nisi rex. aut cui rex potestatē dedis
set. Sicabem⁹ scriptū in damde. Dicq̄ hanc scriptura legerit & int̄ p̄tacē
ne ei dixerit. purpura uestit̄. & torquē aureū habebit circha collū. ut eius
imagio mō erat. Unde possum⁹ discere qr iste diues rex erat q̄ purpura &
bisso induebat̄. Purpura ex murice fit. ut inquit ex eo clea marina. Sunt pis
ciculi parui in mare q̄ circuicisi ex omi parte emit tunc lacrimas purpuree
coloris. unde tinguit lana & fit purpura. Byssus ueri ē. lini ualde candidi &
mollissimi. Ceteri⁹ induebat iste diues purpura in sago & cultru sino. inti
set⁹ uxta carne induebat byssō. Sunt multa hominū q̄ putant sibi ualere
pciosas uestiū peccatoꝝ ge. sed ea ut putant. Culpa ē. omnia pciosa
uestimēta querere. Sicut p̄ea dns sermone faciens de almone
& paupere. dicens diuite dā[illegible] purpura & bisso indutū fuisse. Ut
ut⁹ nō eet ulla uestimenta [illegible] de pciosa. nisi q̄ dns de

iohē baptista dicere turbis. Quid existis in desertū videre hominē mollib⁹ uestī tū. querba dñi nō affirmando sē negando locut⁹ ē. q̄ beat⁹ iohēs nō erat mollib; uestimētis indut⁹. sē asperis depilis camelor abebat uestimēta. Et beat⁹ p̄r⁹ nō solū uiris. sē ac'iā mulieribus; p̄cipit dicens. Non aurū & argentū. nō mueste p̄ciosa. nec unguenta crine. Nemo enī p̄ciosa uestimēta nisi ad manē q̄ querit. ut honorabilior ceteris uideat. Sunt q̄ dā q̄ putant p̄cepta ueteris testamēti districciora ee. quā nouū. sē fallunt q̄ unusquisq; legē punit auar⁹ q̄ppria rapina. sē q̄ furtū facē uicq; druplū uobis reddere. Verbi gra. Si furat⁹ fuerit unū bouē. quatuor p eo restituere. in nouo aūt testamēto nō solū ille aut dānat⁹ in penis inferni q̄ furtū facē. sē & iā q̄ppria nō largit⁹ indigentib; Ecce nō legim⁹ istū diuitē alienā abstulisse nec aliquē ob p̄fisse sē tantumodo q̄ nō distribuit paup̄ib; ideo & ipse in inferno inferiori dānat⁹ ē. Si tali pena dānat⁹ ille q̄ppria nō dedit. quanta penā multand⁹ ē. ille q̄ aliena substanciā diripit inuiste. Certe multo grauiora. Attendere debem⁹. q̄d dñs in hac parabola nom diuitis tacet. nom paup̄is dic. Ait enī de diuite. Homo q̄d dā. Ait de paupe. erat q̄d dā nōie dic⁹ nōie lazar⁹. Certe in ppl̄o pl⁹ solent nomina diuitū q̄ paup̄ū scire. Q̄d ē. ergo q̄d dñs nom diuitis nō dic. nom paup̄is dic. nisi q̄ humiles nouit. & sup̄bos ignorat. unde q̄ hūs dā inuidicio ducat. Amē dico uob̄ nescio uos. Scira moysi dic. nouit te nōie. Ait de diuite. oō q̄d dā. Ait de paupe. q̄d dā nōie dic⁹ nōie lazar⁹. Hac sidicere. pauperē humilē cognoscō. sup̄bū diuitē nō cognoscho. Illū ad p̄bandū cognoscho. istū reprobando ignoro. Homo q̄d dā erat diues. Allegorice iste diues ppl̄m iudaicū significabat q̄ diues fuit. q̄ diuicias sp̄ales & terrenas ad nō p̄cepta. audiens abeo ppl̄m. Si uolueritis & audieritis me. bona terre comedetis. & dabo uob̄ tram fluentē lac & melle. P purpura intelligit regnū. Byssū dignitas sacerdotalis. P populū israhēlitic⁹ & regis abuti secūm dī p̄ceptū. & sic dicit. Reges saule. dā. salomonē. & ceteros usq; ad ultimū sedeciā q̄ cecat⁹ duct⁹ ē. in babilonē Et epulabat⁹ cotidie splendide. Que sunt epule in q̄b; ppl̄s iste gl̄iat⁹ doctrina

legis & cetera eloq̃a ueteris testamti. inq̃b; meditabat die ac ppheay & mo dulacones psalmoy. Sc̃as diuicias n̄ abuit interi⁹. ad custodiã animi sc̃e poci⁹ exteri⁹. ad laudẽ humanã ido supbiendo admisit. Erat q̃dã mĩdic⁹ nomine lazar⁹. Iste mĩdic⁹ sic̃ pplm gentile. q̃m dic⁹ fuit q̃ non abuit die ac legis & ppharũ. Lazar⁹ int̃ pcipuũ adiut̃. Erbene plagarũ q̃ int̃ pcipuũ adiu tus designat ppls gentilis. q̃ adiut̃ est abomi potente. Dis pat̃ pstitit illi auxiliũ mittendo filiũ suũ adeũ. ut q̃ia aplos suos. Quib⁹ dicẽtibus est ab eodẽ filio die ascensionis suę. Euntes in mundũ uniuersum predicate euangliũ omi creature. Qui iacebat adianuã diuitis. Quia ppls israheliticꝰ ex omi parte circũ sept⁹ erat pplo gentili. Vlceribus plenus. Hoc dicit ad mo ter uulnꝰ & ulc⁹. qd uulnꝰ exteri⁹ fit cũ gladio aut cũ fuste. aut cũ lapide Vlcus ũ infirmitas ẽ. q̃ ab interiori humore p̃ced foras ꝛ. sic̃. lep⁹ & sca bies. Fulcera intelliguñ peccata. Ppls gentilis ulceribꝰ; plen⁹ erat. id peccatis hereditalib; grauat⁹ Cupiens saturari demicis que cadebant de mensa diuitis: Fmsa intelligẽ sacra scriptura. dec̃ psalmista die. Parasti in cos pectu mo mĩsã. id sacrã scriptuã. Fmicas intelliguñ sacra scriptura p̃cepta legis. Ppls gentil⁹ cupiebat saturari de micis. que cadebant de mensa diuiti id minima legis p̃cepta que superfluebant iudeis. id q̃ pnichilo abiectis deputabã tur. uolebat assumere & de salute sua. Sed nemo illi dabat. Quia sic̃ia ali q̃s ex gentilis circũcis⁹ cet. more illoy. & legẽ obseruare & sic & illi. nolebant eũ ex equali sibi ammetto Sed uenientes lingebant ulcera eius. Fcanes intelliguñ apli & eoꝝ doc tores sc̃e ecc̃le. de q̃b; psalmista die. Lingua canũ tuoy ex inimicis abipso. Exinimicis id ex iudeis electi sunt sci apli ad fidẽ. Quid faciunt canes. latrando. Latratu suo tuc [illegible] suos. custodiunt ne latrones diuini sui dormientib; aliq̃d furentur. Similr sci doc tores latratu suo. id p̃dicatione sua repellunt latrones. id hereticos & mi nistros abouli xp̃i. id a societate sc̃e ecc̃le ne quib; xp̃i nocere possint

Sc̃i chanes uenebant & lingebant ulcera ei. Lingua chanũ dum lingit ulcera & sc̃i doctores lingunt peccata nra & curant. dũ adpenitẽ cũ nos puncti ducentes. Penitencia agite. Et ecce mundabit uos a peccatis uris. Fac cũ ẽ. aut ut morere & mũdic⁹. f sinu abrahe. designat requiescẽtes ubi sc̃i pr̃ mor̃ de carnis transeunt. Sc̃ de hac re dr̃s alibi dic. Multi uenient ab hor ientes & recubent cũ abraham. &c̃. Mortuus ẽ. aut duc⁹ & sepult⁹ ẽ. in inferno. Infern⁹ loc⁹ penarũ ẽ. ubi sup bi cum miser iordes pr̃ hanc uitã cruciant. Hunc ũ siculũ uita distinguit beat⁹ augustin⁹. Mortuus ẽ. aut & duc⁹ sepultus ẽ. in inferno aut cũ esset & eleuans oculos. Sc̃ beat⁹ gregorius nr̃ seq̃t eũ. Claudian⁹ lugdunensis archiepc̃s qdã utq; in inferno erant abraham scilicet & duces idoq; mutuo se allocq̃ potuer. f hoc qd duc⁹ mortuus sepult⁹ ẽ. in inferno. designat quia nulla pr̃ infidelitatẽ transeunt ad penas inferni. f hoc ũ qd pau pr̃ portatus ẽ. in sinu abrahe. designat quia uentres abrahe. conuersi ad patriã celestẽ cotidie ascendunt. Et ipse clamans ait. Fili abraham miserere mihi. Lingua istũ diuitẽ superflua consumpserat. non tam in loquacitate. quam ergo plus cruciebat in lingua quã in reliq̃ corpore. Sciendũ ẽ. qua sole inconuenientes loq̃citas abundare. Et qua iste duc⁹ splendide induebat. & epulabatur cotidie. superflua uba & inania loquebat. Ubi em plus peccãt. ibi pl⁹ cruciabãt Sc̃i melius dũ de peccatorib; unq̃q; membro peccauerit. ibi plus cruciabit. Verbi gr̃a. Si peccauerit in lingua uana uba. pp̃ herendo. pl⁹ ibi cruciabit. Et si manus; homicidiũ pp̃erando. pl⁹ ibi cruciabit. Possimus hoc reffere ad pp̃lm in ducẽtem q̃ legem habuit in lingua. sc̃ hoc qd ibi inuenire bat. ope pficere nolebat. Deq; dr̃s dic⁹ pp̃ham ysaiam. Ppl⁹ hic labiis me honorat. cor aut eor̃ longe ẽ. a me. Sic cũ nullus potest dicere qualis lae titia. quale gaudiũ. qualis lecticia. q̃lis clarit⁹ quale gaudiũ est sc̃or̃ angelor. sic similiter modo nullus potest dicere qualis pena. q̃lis luc⁹ q̃lis quantus ignis sit in inferno. ubi uermes non moriunt & ignis non extingit

72

ornamenta purpurata secta sclz pmanet sic & cia & beatitudo sa[n]c[t]a n habetur finem
ita & voluntas & pena mali[s] finē sine q[uā] habetur. Unde & dns [illegible] iudicio erit
dic[ta] mal[is]. Iste magnē accnū apparat e diabolo & angelis a. Q[uo] ap[pe]t laborem
inquantū possum[us]. indū seruicio necū duntē purpurato p[ar]t hanc uitā inmisericordie
abeam[us] cū sorciū. Modo laboremus dū tempus abem[us]. qua in hac tantū uita licitum
bonū operari. Haec uita mala omnib; longa e. & amabilis. & occulis ū iustoz bre
uis & amara e. Dic enī tela pfingulos filos crescat. & filis consumat. ita uita hom
num singulis diebus explet. Quia igit cotidie adiminuū nrm adppinquam[us]. curem[us]
q[uo]negligenta fecim[us]. p penitencia & lacrimas lauare. Non sum[us] superbi q[ui] uicū omis pec
cati superbie. e. Non sum[us] ebriosi. q[ui] ebriosi regnū dī non possidebunt. Non sum[us] de
tractores. quia omis detractor exra dicabit. Non sum[us] murmuratores. nō
mundi. sed sum[us] humles. casti. benigni. misericordes. dulcedine pleni.
Modo dū possum[us] dū sani sum[us]. bona opa faciam[us] quia cito uenit & quando nihil
operari poterim[us]. Et tunc habebim[us] penitencia q[uo]are. undū seruicio magis ñ labo
raturum[us]. Iste dues sepe. ut tarde oculos aperit cū lazarū paupere. inter
quē uidit quē lacentē ad ianuā suā uidere dispexit. Non solū q[ui] esurienti &
sitienti. & nudo. ut alius alij ad indigenti donat fa[ci]t elemosinā. sed quia mi
seracordia & compassione erga miseros ab & elemosinā sine dubio fac[it]. Due[s]
elemosine. una corporal[is]. alia spal[is]. Corporale nāq; elemosinā facimus
quādeam[us] amicos nros amare diligere. & omia mala que nob facta ipsis
ex toto corde dimittere. Utrale elemosinā faciendo creatori hac redēptori
nro possim[us] placere. & ut cū ipsius adiutorio penas inferni uitare & ad quas
iste dues immisericordes descend. & ad illā requē aliqua lazar[us] paup portar[e]
& cū sanctis merear[us] deperpetuū & regnare cū xpo. Et sic tela lazari uita
finiatur extremū dieq; sui uita. & c. Iste dues dū adhuc uiuere no
luit nūmā miserē. ut micas dare pauper lazaro. ideo misericordiā no posit
ad numma postulanda peti. Complexū e. unllo q[ui] iacob; apls dicit;

Judicii sine misericordie. eiq; non fac misericordiam. Et tu autem Abraham. Fili recordare quia recepisti bona in vita tua & lazarus similiter mala. Filii eum uero consolatur quae a pena liberat. Sci dicit in angelo collocari. Ut cernerent filios suos in inferno dampnatos. tam nulla compassione moueri erga eos quos scierunt a fide sua deuiasse. Recordare quia recepisti bona in vita tua. In hoc datur nobis intelligi quia iste diues aliquid boni operatus est. propter quod digne erat flagellis. Sed bona diuitis remunerari felicitas transeuntis uite. mala uero pauperis. purgatorii ignis inducit. Sunt reprobi impenitentes qui accipiunt a domino diuicias. & faciunt aliquid boni propter quod digni remunerari. Isti in retributione accipiunt. quae hic remunerantur. Talibus dicitur inde uae uobis diuitibus. Nam dicit uobis recepistis mercedem uestram. Et contra sunt bonihomines qui habent diuicias impenitentes. & sunt uisi qui hic habent diuicias tam non in retributione. sicut dicit scriptura. & cetera quae explicata necessitate sua ut suos quos supra est. inuisit pauper expendunt aut in cultura omnipotentis dei sicut fecit dicit salomon. Nunc autem hic consolabitur. id est consolatione accipit a domino quia in regione est posita. tuum cruciatus impensus in ferno. Et inter hos omnes; inter nos & uos. chaos magnum firmatum est. Ex abyssi. gr. latine dicitur caus. Et dicit abyssi est fusio rerum. quae fuit in principio. quando deus fecit celum et terram. que omnia corporalia mixta erant. Terram inde lucem. aquam. ignis. et aerem. Unde quidam sapiens dicit deus. Tuque deus. qui de informi materia mundi fecisti. id est confusione rerum. Sed hic ponitur chaus propter fusione rerum. sed propter distancia meritorum. Et inter hos omnes; inter nos & uos. id est inter nos uisos & uos peccatores. chaos magnum firmatum est. id est magna distancia meritorum. qui nos sumus imitati propter bonis operibus nostris. uos estis in pena propter peccatis uestris. ut hii qui uolunt hinc transire ad deum regem transire ad uos non possint. neque inde huc transmeare. id est de pena. Quia illi qui impenitentes. uolunt transire ad eos qui in regione sunt nostre. miseri. Quorum autem illi qui in regione est. uellent transire ad penas uestras inferni. hoc est. querendum. Sciendum est. quia si illi qui in inferno sunt. uellent transire si fieri posset ad electos. ita electi a si fieri posset. minime uellent transire ad reprobos. qui propter naturam misericordes existunt. & uel

lent eos liberari a pen is inferni. & ad sua sociorum ptrahere. Sed quia cunc
ti sunt creatoris sui n̄ possunt alit uelle. nisi qd creator eor uellit. Et ait. Rogo
ergo te pat. ut mit ea seu in domo pris mi. id in familia. Abeo enī q̄nq; frs ut tes
tet illis. ne & ipsi ueniant in hunc locū tormentor. Considerandū. ē. q̄nta
adcumulū dāpnationis reseruata sint huic duum. duo. cognicio uidelt
& memoria. Cognicio qr recognouit lazarū in sinu abrahe positū. Memo
ria. qr recordat est fratrum suor. Vt enī magis cruciarent in inferno posit. cogno
uit lazarū pauperē quē despexerat ut nutrā. & ut nullum ne sortē sic illi ac
ciderat. ita & illis. Reprobi in inferno damnari nō solū p sua nequicia dānant.
sed & ia pillor quos mutilit in presenti sēlo amauerunt. Credendū est qd mutti
q; in die uidelt quosda uidentes iustos. nō solū de suo malo. sed & ia & de illor bono
gaudent. Bonū sēp uidebunt malos. ut maiores gr̄as suo redemptori offerant
illū q̄ suo redēptori uinctis. omia que in creaturis sunt possuidere. Allegori
ce. u. phoeq dr duos q̄nq; frs se abe pibet. designat qd ppl's iudaic. q̄a ex magna
parte damnat. ē. sequaces suos q̄s sup trans uuentes relq̄d. q̄nq; sens corporis
sor ē dilectos. id honoratos. De q̄b; in inferno posit tum. ut & ipsi q̄ ab hac
uita spāliter legē intelligere n̄ uellunt. sic & ipse nolut. & descendant p hanc
uitā ad ipsius cor cui. uitor mentis. & audiant illi abraham. Habent moisen & pphas
audiant illos. Sed q̄ dr uerba despexerat. hic audire suos sec̄ esse n̄ posse sciebat.
Vnde & respondet. sc̄n ueracit respondet. Si moysen & pphas n̄ audiunt. neq; si quis
ex mortuis resurrexerit credent. Qui enī uerba legis despiciunt. p̄cepta xpi q̄
amor suus resurrexit. quanto s̄ maiora tanto ea min implebunt. Quia ei p̄cep
ta n̄ custodit. nullū non credit. Allegorice. u. impleta uidem pphetia abrahe. qua
iudaic ppl's nolunt credere moysi & ppt̄is. ido dnm ihm xpm credere designat.
pse namq; dns ipsis iudeis dic. Si crederetis moysi. crederetis forsitan & mi. Deme
nī ille scriptis. Nisi enī uerba legis & pphas intellegant. spāliter ad xpm quem
illi pphe uer. uenire n̄ poterunt. Restat eor salubri & consilio. ut illis credit

& ad ypm̃ uenirent. ut ad ānaciõe patr̃ suaꝝ liberi ualerent
Ad uduum̃ penas duc̃t. ad uduum̃ requie pauꝑis. Tuncam̃ penas infern
custodiam̃ nos amabilis ꝑpiꝫ ut nr̃cum isto duuite purpurato sepeliam̃ in
ferno. & cũ paupe lazaro in sinu abrahe recipiam̃.

An. 1250, 24-26 dec.

anno 1259. abbas S.ti guillelmi visitat monasterium sancti petri de salve

Anno dñi. ᵍ. cc. l. ix. kl̃ januarij. dñs Guillm̃ de duabus ẽcis dei gr̃a abbas ordinis scī Guillm̃ definit̃ cursū suū honorifice & sancte de nono do ordinis scī pet̃ de salue cū visitatoris correctoris & reformatoris. Cui⁹ modo salueñ ꝑ tonsus est eidem loco eiusq; possessionib⁹ tendentes cum tēptu diligenti cū debita reuerentia. capl̃ carnes campanil & cibaria dilatando ipm̃ dilectē honorifice receperunt. Post hec nocte dominica qua sup̃ iudicia naturam dñi nostri dei dñi abbis fuit tabula del breu ipius modi ad sedendū antiphonam nocturnā. Cetum̃ responsum. duodecimā tertiam. sedam antiphonā de laudibus. & ad maiorē missam videlicet dicendam & decantandam. que omnia pcta dicti dñi abbis dicte audiuit & declarauit. Post hec dominica que sup̃ die scilicet dñi. kl̃. januarij idem dñs abbas dixit missa maiorē celebrauit. capitulū ipo modi tenuit. Diu salubria & exercitia ad solatium & reformationem regularium & ordinis fieri ipius modi tractatu ꝓponendo. quib⁹ oportuit. & placuit. ponit̃ de arbucel ꝑ dei modi. ponit̃ de brusero. de sancta fide. de calbra. ꝑ scī stephi. ponit̃ de salue ꝑ scī germani. Brandus de socasto. ꝑ de valle. fredolus de salue. ꝑ de tonnico. Guillm̃ de cubell. confirmati. petrus de tornamira. cathari. Brandus de rupe ꝑ de quillac. Bnardus grancolm̃. ꝑ scī andree. hugo de montesancti ꝑ de nomoglere. Guillm̃ de vilari ꝑ de agremont. Raimdus de lauequeta. ꝑ de lezano. Johes de rabastenc cellararius. Guillm̃ de banono ꝑ de cultural. Bnardus de durfort. hugo de durfort. fratres ejus. Ermengendus ꝑcutor. ꝑcus. de salue. fratres dñi abbis amanuenses. ꝑcus de salue organista. Raimdus de corpera. Bnardus de scō romano. petrus de montesancti. hugo de arbucel. Guillm̃ de tornamira. Guillm̃ de quinagnac. Ehremar⁹ de durfort. Brandus de arbucel. Guillm̃ Raimundi ꝑcus de lagunda. ꝓfessi. & fecerūt eidem obedientiam & ecclesiastici ordinis gradibus eidem dño suo abbi tenerentur coram se regulam scī Benedicti. Post hec in communi plenarij orbis lupidensis. Pontius sacrista pdc̃i & Guillm̃ de brunno ꝑ claustrum reddiderunt dicti monasterij Salueñ eidē dño abbi in signum dñi. Deo & dño ille tenere dicas claues. B. de bergueda monach⁹ scī Guillm̃ sullus abeode altre. & accepto Salueñ legit in ꝑsencia ipius capli hanc dñi. G. de roca folio xda abbis ordinis scī Guillm̃ bgon̄ rodani. B. de mallanqsio. & bgonis de scō ponno. monachor⁹ ordinis scī Guillm̃. Quib⁹ lectis. sunt dns abbas ab soluit eos. inquirendo diligenter accepto Salueñ qđ ꝓ dcis debuerūt facere. & respondent. qđ illud idē facerent. puncq; illor⁹ qđ facerent ꝑ dictos suos monachos. Post & aliquantū spacii. ipe ꝓcta sua ponit & in pedes dñi abbis tradidit dicas claues dicis sacriste ꝑ claustrum. mandando eis eisd & dicendo ut dicas claues ab ipo decetero teneant & more ipius mandatis oribus. & legibus supdicis fierent ꝑsentes. Petr⁹ grunus ꝑ decanum. B. de hermano Ehremari. & Raimd⁹ sullarmari. & B. de bergueda monachi scī Guillm̃. Et caritina die idē dns abbas ut unum capitulū & ꝑcuit monachis Salueñ si aliqđ erat ad corrigendū emendandū aut melioradum. sm̃ eos in ꝑ dcm corrigē & emendare dign̄ ꝑ spiale eor⁹ qui responderunt eidē q̄ no adhuc sen⁹ & tue idē dns abbas recepit ibidē in spualibus frem̃ bertholomeū q̄ tue fuerat & monē lacuenis eadem ꝑdicta. & ꝑ hec dedit & gessit de voluntate & consensu expsis dcis monachis Salueñ dign̄ abbas ordinis scī Guillm̃ & societate & ꝑticipatorem suum bonor⁹ ipi⁹ ordinis tam in spualibus q̄m in spualibus. Guillo de cesse sum̃ ꝑcto declaratione de Bengaria de gallaico choro & suo nomine & ordinis. Guillo gellone ꝑsente.

28. monachi apud salve dependenter a monasterio sancti guillelmi de dozeras

74

INTELLECTVS huius lectionis. ex superioribus euangelistę uerbis pendet. Narrat siquidem lucas euangelista. quod cum tanta fuerit dominus discipulos suos. et turba. et cęcos et claudos ad cenam ęternę salutis inuitaret. et cęteros audientes ęsset docens illis. Cum facis prandium. aut cenam. noli uocare amicos tuos. neq; fratres. neq; uicinos. neq; diuites. ne forte reinuitent te et fiat tibi retributio. Sed cum facis prandium. aut cenam. uoca pauperes. cecos. et claudos. et beatus eris. quia non habent unde retribuant tibi. retribuetur enim tibi in resurrectione iustorum. Quod audiens quidam discumbentium dixit Beatus qui manducabit panem in regno dei. Quem iste panis. spiritualem dicit dominus ihesus christus quidem. Ego sum panis uiuus qui de celo descendi. In regno celorum uisio sęcietatis. patris. et filii. et spiritus sancti. erit ad ęnam societatis electorum quam consequentur neq; sicuena. De qua societate dicit psalmista. Satiabor dum manifestabitur gloria tua. Beatus ergo qui manducabit panem in regno dei. Occasionem dedit iste homo domino ut loqueretur de regno dei aliquid. Idcirco subiungitur dicens. Homo quidam fecit cenam magnam. Hominem iste dominus ihesus christus intelligitur. de quo per heremiam propheam dicitur. Homo est. et quis cognoscet eum. Quare posuit in capite communicationem et homo est. Vt ostenderetur eum et uerum deum esse. et uerum hominem. et hominem esse. et distinctum quis cognoscet eum. secundum diuinitatem nullus. sane audientes hominem. cauteam hereses antiquorum fugiamus qui dicunt deum inuisibilem corporeis esse. compactum. cum eum uere et recte credere debeamus incorporeum et inuisibilem. qui fecit cenam magnam qui societatem gaudiorum beatitudinis ante mundi constitutionem preparauit electis dicturus est eis. Uenite benedicti patris mei percipite regnum. quod uobis paratum est. ab origine mundi. Et ibunt hi in uitam ęternam. hae erit cena sancta. Cenon grece. latine dicitur commune. Et dicitur cena a communione uescentium. Quando semel in die comedebant hora undecima uel nona. et illa conuiuium uocabatur prandium simul et cena. Prandium quidem satiabantur. Cena. qui primo diu ea die non sumebant cibum. Et quia per prandium cena restat. per cenam uero nullum conuiuium restat. dignum fuit ut beatitudo ęterna quę in fine dabitur electis. non prandium sed cena uocaretur. Deque cena dicitur in apocalipsi. Beati qui ad cenam nup

tarū agnū uocat ē. Et uocauī multos. Multos uocauī dñs ompſ adcenā ſuā. id
adpatria cēleſte. & iudeos & gentiles uocauī pp patriarchas. & pphas. ī paſtor
Vocat, & nā cotidie pſemetipſū. clamans in euglō. Venite ad me oīs q̄ laboratis
& honerati eſtis & ego reficiā uos. Et diſcite a me q̄ mitis ſū & humilis corde.
Et multa uenerunt p fidē & q̄ tam baptiſmatis. & pauci ſ̄ q̄ ipſam fidē quā percepūt
in habitis matē bonis opib; exornent. Deq̄b; dic dñs alibi. Multi ſ̄ uocati p fidem
& pauci ſunt electa p hopacionē. Et miſit ſeruū ſuū hora cene. Q̄d designat
piſtū ſeruū. niſi ordo doctor apli uidelicet. mar tires. confeſſores. & eccleſi doc
tores ſcē aecle q̄ nos inuitant ad regnū cēlor. Huiuſmodi predicatores dixit dñs eo
die q̄ aſcend in cēlū. Euntes in mundū uniuſū. p dicate euāgeliū omi creature &
hora cene. Quid hora cene niſi nouiſſima & eas ſcī intelligit. in q̄ nos in poſtremis
d̄ q̄ paul apl̄s dic. Noſtrum in q̄s fines ſeculor deuenerūt. Et iohēs euāgelista. Filioli nouiſ
sima hora ē. id nouiſſima & eas ſcī in q̄ dñs uenturus ē. ad iudicandū uiuos humanū
diuerſe uoluntatis ut uenirent. Qui ſiſtā nutuq̄ uidelicet fuerūt inuitati abrā cum
iſaac & iacob. plegiſlatore moyſen. pphīs mos. & ſep uenire contēpſerūt. nolentes ſi
lium dei credere & ideo dāpnatis & dāpnabunt. Si aliquis diues uocat ad pauperem ad
prandiū ſuū. q̄d faceret pauper. abluere ſe aqua. mutare ueſtimenta ſua & calcea
menta. & quantocius properare ad cūuiuium diuitis. quanto magis nos debem ad cūuiuium
dñi ompſ. id aduitā & nā tot omiſſi mei hac corporis feſtinare. relinquendo malū & fa
ciendo bonū. multo magis. Via parata ſ̄ omia. id omia quandiu patrie cēleſtis. inſ
ſencia dñi ompſ ita parata ſ̄. Preparate ſe aliq̄s ad ea percipienda illa ita parata ſ̄. &
ceperūt ſimul oīs excuſare. Offert dñs ponere q̄d rogari a nob debuerat. Nos q̄ euglm
audituum reprehendim eos q̄ ad dñicam cenā uocati uenire reſpuerūt. Sed q̄d mul
tis reprehendim. nos ipſi aliq̄ndo agere nō deſiſtim. Nā quando epſ. aut pbr. aut
alicuſ doctor aecle dic alicui peccatori inſtanti ab itu conſtituto. relinquere ſcīm
ſequere xpm peccata tua elemoſinis & penitencia dāne. q̄ dimiſi ad cenā cū inui
tat. Sed ille reſpondet homo peccator. ſū. oro te me. nō poſſū facere q̄ dicis

uxorē abeo. & filios. ibeneficiū terreus abundor ñ possum omnia relinquere humilitatē & superbiā demonstrando scabe. Dū enī dic ō peccatū sū. hora pmelhumilitatē pretendit unusquisq. Dū aūt sub unoq; non possū facere q mihi p ducas. superbiā ostendit unusquisq. Prim dix illi. Villā emi & necesse abeo exire & videre illā. Rogote abe me excusatū. Pullā designat terrena substancia. Cōsiderem q d agit mulla. Exarat arua bub; ut red dat fruges. Excolunt uineę. utbibat unū illaq. Inserunt arbores. ut colligant poma eaq abstructoribus; Nutriunt pecora. ut comedat lac ut carnes. & ideo nonnūc uenient p ullā designat terrena substancia. Villā emit & exiit uidere illā. q sēp terrena cogitat. terrena diligit & amplectit ppt sustentacionē uite p̄sentis. Iste talis plus tēporalia req rit. uenire ad dnicā cenā renuit. Et talr dix. Iuga bouū emi q nq; Quid unq nq; iuga bouū. nisi q nq; sens corporis debem intelligere Visū udelicet auditū. gustū. olfactū. & tactū. Quidō iuga uocant quia utrūq; sexu geminant. in uiris udelicet & infemmis. Habent uiri usum in oculis. auditū in auribus; odoratū in naribus; gustū in ore. tactū in manibus; ut in aliq corpore. Habent & mulieres. Pisces q nq: sens solumodo exteriora comprehendim q uident. & que audiunt. Intima u. id sacramenta spālia nō comprendunt nisi in tuitiua abilitate. & ideo n̄ ut congrue p q nq; iuga bouū designat curiositas. Vnde & dr. Eq probare illa. q probacio sepe ad curiositatē ptinet. Curiositas dr cura superflua. cura inanis. q ndo homo alteri peccata scrutat & p q rit. & sui obliuiscit. Graue enī curiositatis e. uicū. quia q nto magis oo. utta alti ex q rit. tanto magis sua neglegit. Si dicim hoc de illis q b; cura animarū imposita e. sic sunt epi prbri & platisce aeccle q b; dr p ezechielē ppham ad nō speculatorē dedit te ut pbes fac tasingulos. sz de illis dicam q principatu carent. & tam sepe uolunt ee conscii alieni peccati. & ppt hoc ad cenam dnicā uenire recusant. Et alr dix. Inhis trib; multa designant. Uxorē duxi. Per uxorē designat hic uoluptas carnis. Dēs ompsi dō dat pmis

Homilia super evangelium cum faci prandium noli vocare amicos

76

omnium uxorē ut amore filiorū ducē dicere cū illa. Sic cū coniugū adō
sit factū ppt̄ ppagacionē filiorū. nīnulla tam ppt̄ amorē libidinis explende
accipiunt uxores. & ideo pr̄ ustā id̄ pconiugū luctū designat̄ restituta. ut
libidinosā uoluptas. Quis q̄s ēnī nō amore uxorē sobolis ꝑcreande. sed amore
libidinis explende dic. ut die noctuq; uacet libidini. sic equus & mul⁹ unq̄; nō
ē. intellect⁹ d⁹ ad cenā dūcā festinare dissimulat. Et reuers⁹ seruus nunciauit
hec dño suo. Iste seruus sicut sup̄ dixim⁹ fig̃ ordinē doctorū apl̄oꝝ. & ꝓphetaꝝ
uiroꝝ q̄ome⁹ bonū q̄d acquirit dō renunciant quatī sibi meritis sed dī gr̄e
illud deputant. Tunc irat⁹ pat̄ familiaꝝ dix̄ seruo suo. Dispistū hominem
sic superi⁹ dixim⁹ dīs dīs xp̄s cur dr̄ irat⁹ fuisse. cū ira mdm̄ ompm nō cadat
ira q̄d scriptū ē. deco. Tua aūt die cū tranquillitate omia iudicat es:
Ompm immutabile ē. nī potest mutari alicia in tristicia. sed ira dī iudicia
ira ee ei⁹ intelligit̄. Sic uerbigr̄a rex aut iudex irat⁹ iudic̄ ee. reo. q̄ndo
iusto iudicio eū condēpnat hic in sua tranquillitate manead. Sic dīs ompm
irat⁹ iudic̄ ee nob̄. cū peccatis nr̄is iudicia reddere compellit̄. que sue rectū
dī contra eos q̄ uocati ad ei⁹ cenā uenire noluer̄. insubsequentib; demonst
rat̄ cū dicit̄. Dico aūt uob̄ q̄ nemo uiroꝝ illoꝝ q̄ uocati sūt gustabunt
cenā meā. id nulla⁹ gustab̄ de tanta cena Et ait irat⁹ in platea & uicos ciuitā
tis. Ppt̄ ista hec accep̄ a dño lege quā custo dire debuisse⁹ monstrauit; in
uicis & plateis. Et ideo hec uba ꝓprie ad iudeos ꝓtinent. Et pauperes
hac debiles ītro duc huc. Congruat iste sermo sup̄iori⁹ ubi dictū ē. Cū facis
prandiū aut cenā. noli uocare ꝓpinquos & nobiles. & cet̄. Videam⁹ ispā bīt
q̄s pauper & debiles Pauper & debilis. q̄ neq; diuicias ītrenas abundant
neq; uirtutib; suis ē fidat̄ sed suo iudicio infirmus & peccatis ē. Cecus
q̄ nullū ingenii lumē habet. si habeat doctrinā noui & ueteris testamēti
q̄ ībus dī inluminacio ē. Iusta q̄d psalmus ta dic. Lucerna pedib; meis
uerbū tuum & lumē semitis meis. Iuraui & statui custodire iudicia iusticie

abeant. ꝯgressꝰ tam. id ꝺ cessus bone opacionis n̄ possident. Et dicō dat̄ hic nob̄ intelligi. qꝫ sic supi dic ꝺ peccatores fuer. ꝙ uocati uenire noluer. id ille ꝙ uillā emit & ille ꝙ quinq; uga bouū. & ꝙ uxore duxe. ita & isti peccatores fuer. ꝙ in uitati uener. sꝫ peccatores supbi respuunt. peccatores humiles colliguntꝫ. Cur hoc. qꝫ iuxta pauli uocē infirma mundi elegit dꝰ. ut fortia ꝙq; confunderet ꝯ despicꝫ mundꝰ. hos elegit xp̄s. Tunc ait seruus. Dñe factū ē. ut imperasti. id multa ꝺ cudes collectis ad cenā tuā. sꝫ adhuc uacuus ē. locꝰ in regnū celoꝝ ubi possit recipere numerosas ientiū. Et ait dñs seruo. Exi in uias & sepes. Pꝛs ientiū in sepib; erat. Ligna sepiū tortuosa sunt. simlit & ientiles tortuosi erant. qꝫ idola ꝓ dō colebant. De his lignis dic psalmista. Tunc exultabunt oīa ligna siluaꝝ. De ꝓmo aduentu filii dī dr. Clemens dñs in mundū ꝓ incarnacionis misteriū. & mittens apl̄os suos ꝓdicare ientilib; uerbū dī. exulta uer ligna. id ientiles effect̄ sunt recta ꝓ fidē. ꝙ antea erant steriles & infecundi. Exi in uias & sepes. id transi ad ꝓplm nacionū. Apl̄s dr. qđ alibi eis ꝓcipit. ꝓ resurrectionē sua. Euntes in mundū uniū sum. & cō. id omi homini ꝫ maiori & minori. & dñi & seruo. & diuti ꝫ pauꝑi. Q̄ crediderit & baptizatꝰ fuerit. saluus erit. Illi aut ꝓfecti. ꝓdicauer ubiq; id in omib; locis deq̄b; dic psalmista. In omnem tram exiit sonꝰ eoꝝ. Ante defec eis tria qua lingua. Et compelle intrare. Quom compuler sci apli gentiles uenire ad fidē xp̄i. uerbis & miraculis. Du enī uerbū dī ꝓdicarent & multa miracula in nōe ihu xp̄i. patrarent. uidentes hec ientiles. compulsi sunt uenire ad credulitatē. Ut impleat̄ domꝰ mea. id patria celestis. Dico enī uob qđ nemo uiroꝝ illoꝝ ꝙ uocatus gustab cenā meā. id sub audis & uenire contē pseris gustab cenā meā. id nulli intrab in regnū celoꝝ. Multis modis uocat nos omps dꝰ. ada ām ꝓ pꝛas beati tudinis. ꝓ patriarchas & ꝓphas ꝓ apl̄os. & pseipsū dicens. Venite ad me oēs ꝙ laboratis. & cō. Vocat aliquando & ia ꝫ pspera. aliquando ꝓ aduersa. aliquando pſanitatē. aliquando pn

firmitate. aliq̃ndo p abundanciã. aliq̃ndo pfame. Aliq̃ndo pp pace. aliq̃ndo poste. Nemo aut̃ contẽ pnat nemo remaneat. sẽ oĩs ueniant adcenã dn̄icam. id̃ ad patriã celestem. ne postea quã uenire noluerint & inpotuerint mutare remaneant impenam.

Lc sẽi euglij sc̃dm Lucham

Lectio tra. ERANT ADPROPIN QUANTES ADIHM PUBLICANI & PECCATORES ut audirent illũ. & cetera

ORTE qd̃ dn̄s & redemptor nr̄ p̃dicabat euq̃m in mundo uideꝝ. multi publicani & peccatores. audientes eã doctrinam & uidentes miracula quę faciebat. credebant ineũ & penitẽciã agebant de peccatis pteritis. uxta qd̃ abeo audierant. Penitencia agite. Ido nsolũ adconloquendũ abeo suscipiebant. sẽ & ia ad conuescendum. Q̃ uidentes pharisei dedignabant. q̃ falsa ustica dedignacionẽ ab& uera ustica compassionẽ circa peccatores. Publicanꝰ dicebant tunc tẽporis. q̃ publicis negocijs inseruiebant. sic s telonearij q̃ p̃sunt mercatis & raptores existunt. q̃ substanciã alios iniuste sibi uindicant. & sic s negociatores q̃ de terr̃ gonib; in regiones transeunt. maria & flumina transmeantes. ut aut diuicias quas nabent ad q̃rant. aut si abent a cumulent. Vt publicani dicunt. q̃ fiscis regis p̃sunt. Vt ces de publicani dicunt. q̃ publice peccant q̃ nuerit unclam in p̃sencia hominũ peccare. Illi publicani q̃ dn̄o adherebant ita renunciabant pristinis uicijs. ut ia nullomodo retrorsum ad ea. sic nec beat̃ mathis. neque zacheus fecer̃. Et mur murabant scribe & pharisei. Scribe dicebant quia legem dei abebant scriptã in tabul' cordis sui. Pharisei doctores legis erant. dec̃lb; dn̄s alibi dic̃. Sup cathedra moysen sedẽr scribe & pharisei. id̃ doctores legis. Omnia quę cũq; dixerint uob̃ seruate & facite. opere. Sedm uero opa eor̃ nolite facere. Illi cũ cẽm peccatores estimabant se ec̃. iustos. Peccatores erant. quia in silũ dei credere nolebant. Peccatores erant q̃ sup̃biebant. & ido medicinã dei omnipotẽtis nti reqrebant. sẽ pocius confusos ad

dñm peccatores despiciebant. Jdcirco celestis medic⁹. benignū paradisi
cis obuc. & tumore vulneris in corde eoꝝ ꝑmut ducens. Quis ex uob⁹ ho
q̄ ab⁹ centū oues. Homo iste dñs omps intelligit. Centenari⁹ numer⁹ ꝑ
fecta ꝑfectione ponit. Dñs omps centū oues habuit cū angloꝝ numerū & ho
minū ad se ꝑ pecūu laudandū creauit. Sed tunc una ouis perijt. cū hoō peccando
pascua uite dereliq̄t. Q̄ d fec dñs. nonaginta nouē oues dimisit in deserto. q̄
illos sumos choros angloꝝ reliq̄t in celo. Deserti dr. derelictū. Cquare dr q̄
hūn derelictū. quia tunc hō. celū deseruit cū peccauit. Justi enī peccasse sine
morte corporis. sine infirmitate. sine senec tute. complexo numero electoꝝ de
paradiso ꝑreno transijt ad paradisū celeste. Mathi euāgelista dic̄ q̄t nonaginta
nouē oues immortali; relicte sunt. q̄ agmina angloꝝ que in peccatuer insulsis
bus locis morabant. Et ouis ꝑdita id homo restaurat & ad ulta descendens deq̄t
dñs ihs uen in mundū ꝑ incarnacionis mist̄eriū. quesiuit hominē id est ⁹ humanū.
ꝑdicando & miracula patrando. ouē inuentā posuit suis humeris. q̄ peccata
nra ipse ꝑtulit in corpore suo supplicijū. cui⁹ liuore id est plaga sanati sum⁹. Jn carne
humana nr̄am naturā suscepit. & in ipsa carne crucis patibulū sustinuit. ut
iustificaret peccatores. Sic uerbi gr̄a. medic⁹ quando suscipit infirmū ad sanā
dū illū infirmitate. in trat in se & mecū sic dñs ihs xp̄s carnē humanā assumes.
in traxit peccata nra in suū corp⁹. id ꝑ incarnacionē & passionē suā. sic ꝑ medi
camentum suū. salutē generi humano restituit. & reparato generi humano uen
dom̄ id est rediit ad celos unde descenderat. Jnuen ibi amicos & uicinos suos an
gelos. in delicijs ipsi qua amicicia s. q̄ assidue uolūptatū illi⁹ obtēperant. Quem
illi⁹ simul. q̄ in q̄ contēplacionē illi⁹ ꝑfruunt. Quid dic̄ illis. Congratulamini
id congaudete mecū. q̄ inueni ouem que ꝑierat. Jsti dic congratulamini
inuente oui. quia sal⁹ nra gaudiū omps dicit. Dū enī nos ad celestem patriā
reducim. gaudiū angloꝝ & xp̄i implem⁹. Q̄ inueni ouē que perierat. id
inuenit gen⁹ humanū. meu ꝑdicacione & passione. Dico uob⁹ gaudiū e. angelis

dñi nr̃i sup uno peccatore penitenciã agente quã sup nonaginta nouẽ iustos
sp̃m indigentes penitenciã. P nonaginta nouẽ iustos designant scribe & pharisei. P pec
catore penitẽciã agente publicanos. Plus gaudet dñs ompis & angli ei in celo deput
tatis cõuersis ad penitenciã. quã de scribis & pharisees. q̃ putabant se ee iustos &
ñ egere. Dico uob̃ q̃d ita gaudiũ erit angelis dñi in celo. Sic angli gauisi sunt de repa
ratione ueteris humani que facta ẽ. p dñi incarnacionẽ & passionẽ. ita cotidie
gaudent & letant. quando peccatores conuertunt ad penitenciã. Sup
nullq̃ p̃ adulteriis. p̃ homicidia. p̃ falsa testimonia. p̃ periuria faciunt penitẽ
tiã ad penitenciã lamẽta. A carne & uino se abstinent. lanũ deponunt põpa
mundi relinquunt. secreta monasteriũ petunt. & uno cilicio hac ieiunia
& uigilias. & obseruancia acrit se affligunt. ut ueniã ad hõ conseq̃ mereantur.
Et contra iusti q̃ad de securis. q̃ nulla grauia peccata se commisisse cognoscũt
& ideo anxie ad patriã celestẽ andant. Mauis gaudiũ fit angelis dñi in celo
de peccatorib; q̃ p̃ multa errata acrit se affligunt. in ie uniis. in uigiliis
quã sit de stantib; iustis q̃ peccata grauiora nõ p̃petrauer. & ideo nichil se affli
gunt. quia & deus pl̃ eũ militer diligit q̃ primũ tẽptauerit. deinde conuisus
patrẽ ostẽdit. quam illũ q̃ neq; fuga iniit. neq; alit sortit uestit. Et agricola
pl̃ amat illã tr̃ã. que p̃t spinas bonã messẽ p̃ffert. quã illã q̃ nec spinas
habuit. nec fertilẽ messẽ fac̃. Plus eni dñs amat illũ q̃ peccauit & conuersũ
ardentẽ meri laborat seruicio. quã illos q̃ nisi peccauerit. & ideo insecuritate
positi remanent pigri. Faciam⁹ & tcii gradũ. Sunt eni iusti ipsi ꝺ
sic beat⁹ gregori⁹. augustin⁹. iheronim⁹. & multi alii. q̃ ita deplorant cogita
ciones. & locuciones. sic alia peccata operũ. Cunc tas isti sibi lucra emo
lumẽta p̃ponunt. toto cordis ac corporis desiderio. ad patriã celestẽ
tendunt. In gaudiũ angelis dñi facium peccatores conuersi. quantũ gau
diũ speras istis facium qui ita in omib; se affligunt & cruciant in presenti
seculo quasi omib; peccatis sint pollut. Aut q̃ mulier ab eni dragmas x.

Quod designat supp pastore. id fili di. ipse exprmit pmulierē. N quo se excussit
indumentatis natura. se q spalit pmulierē designat ipsa di patris sapientia. id
fili que dic psalomone. Ego sapiencia exore altissimi pdui ante omem creatu
ram promogenita. Phanc sapientia. id pfiliu fec ds pat omia. & celestia & ter
restria. uxta qd psalmista dic ei. Oma in sapiencia feciste. id in filio. Tunc de
cem dragmas fili di abuit cu angloru simul & hominu natura creau. Sd
tunc una dragma perit. cu oo. in paradiso posit peccau. Nouē ordines
angelorū. Angli qm ma nunciant. Archangli sumi nuntii. Sic gabriel q
dni thu xpi natuitate nunciau. uirtutes p quos mracula fiunt in mundo.
Potestates. q maiorus potestatis s. qua uirtutes. Principat sunt. hi q angloru
agminib; psunt. Dnaciones s. hi q & ia uirtutib; & potestatib; pmanent. Hom.
Rom dicunt sedes. quia ds pillos iudicia sua exerc & in hominib; Cherubim
dic eē plenitudo sciencie. Seraphin ardentes. ut incendentes. q se pardent
memore di. Hi enī sucumores do ompi. pcteris spiritib; angloru. Decim est
oo creat. q designat p dragmā pdita. Dragma ien e. numi duos denarios &
dimidiū in se cuneus. In dragma imago cesaris exprmit. & ds homine ad ima
gine & similitudine sua conditi. sic dicit moyses in genesi. Ct creauit ds hom
nem ad imagine & similitudine sua. Imago enī in scitate. similitudo in mta
te. Vbi peccau. statim imagine & similitudine di pdidit. q q ante erat iust
factus e. iniust peccando. & q antea erat immortal. fact e. mortalis. Dicit
hoc loco beat gregori. qd uoluit h elec di ascendant ad patria celeste. quot angli
ibi remanser lapsis angelis malignis. sic scriptu e. Constituit tmmos pplox ux
ta numeru filioru di. Sd accendit mulier lucnā. & dragmā inuen. q sapien
tia di patris q. e. filius incarne apparens gen humanū reparau. Lucna u. lucer
na tua. id duinitas incarne coruscans uerb & miraculis. Ct euerrit domū
& domū intelligit animā. Predicatre dno in mundo. & dicente penitencia agite
ad ppinq b enī regnū celorū. mites hominū concusse sunt ad penitenciam.

Cuersadom' inuenit dragma. q; dū mens hominū compunxit ad penitentiam
imago dī restaurat. Et cū uenerit conuocat amicos & uicinas angelicas uidelicet
potestates. quę amice ei' s. q; sēp uoluptati illi' obedientes exitiunt. Vicine.
quia in contēplatione ei'. assidue pmanent. Dicit illis. Congratulamini mi
q; gaudiū dī ompis. ē. restauratio generis humani. sic ni p' duc tū ē. De hac
testa dic psalmista exp̄sona filii. Aruit tamq̄ testa uirt' mea. Virt' q̄ ppe
dm̄ nru xp̄i tamq̄ testa exaruit. quia caro humana q̄ante passionē infirma
erat. ita soluta ē. p̄ resurrectionē & q̄ tam ut nullo modo ualet & moriri. sicut
paul' dic; X̄p̄s resurgens ex mor tuis iā non moritur. Ita dico uob gaudiū est
angelis dī sup uno peccatore. penitentiā agente. Angeli q; nob p̄sunt. de peniten
tia nra gaudent. Dicam' q; d sit penitentiā agere. Sententia ē. p̄ terra mala
plangere. & plangendo terū. n̄ comittere. Nam q; sic alia deplorat ut tamen
alia comittat ad aut penitentiā agere nescit. aut dissimulat se scire. q; omnem
gen' humanū q; d perierat suo uicio. necesse. ē. ut q; ad celū ascendere uoluit. hic
angelos officia inquantū poss' imitari studeant. q; sic agmina angelorū uicelo
cissime. ita & conuersationes hominū inuicē distincte. Q̄ua ppt̄ sciendū ē.
nob. q; hui' q; sq; ordinē angelorū imitat' in hac uita. ipsi sortiabit' p' hanc uitā
Sunt em̄ multi q; parua intellegunt. & ipsa parua q; intellegunt fri'b; suis p̄
adnuntiant. Isti tales p' hanc uitā consortiū habebunt cū angelis. Et si multi q;
magna & sūma intellegunt. & hec inquantū poss' alii cū humilitate adnuntiant.
Isti tales p' hanc uitā inter archangelos deputabunt. Et sunt multi q; mira
cula faciūt. & signa opant. isti tales int uirtutes adnumerant. Et si multi q;
de hominib; demonia eiciunt. & p̄ sua oraciones potestates demonū refrenat
isti tales int̄ potestates computant. Et sunt multi q; sic dō adunanite uiuunt. ut
boni' hominib; sint meliores. & idō boni' & electis fri'b; p̄cipant. ad bonos sr̄s re
gunt. isti tales int̄ p̄cipat' c̄putant. Et si tales q; sic inse mortificant uicia omnia
& sic studenter uincere. ut ppt̄ sua nalde obtuma uitam dū nocent. Vnde admoy

Iesus

duc tu ē. Ecce constituit dñs pharaonis. isti tales unt dnā tiones computā
tur. Et sunt multa mq̄ unt; sēp psto ē. cōtemplacio. & hoc ido accipiūt
ut alios rec de uducare possint. Inhūs quasi untrono suo dñs psidens aliorum
facta examinat. isti tales troni sunt di & unt troni computant. ut phoc & ā
cherubin uocent. Cherubin plenitudo sciencie dicit. & plenitu dc lex est
caritas. Ergo illi q̄ plenis dī & pximu caritate. unt cherubin computantur
Et sm multi q̄ ita in amore patrie celestis accensi. ut omia transitoria usibi
bila despiciunt. & solumodo que celestia. cogitant. amant & ardent. A
mando ardent. loquendo alios accendunt ad amore. Et qe seraphin ardē
tes int p̄ tant. isti tales q̄ pl' & ceteris incontēplacione ardent. unt seraphī com
putant. Hec nos audientes rememorari unt ad conscienciam nr̄am. & uideam
si officia angelorū. imitem. uide an sint angelos ia deputati sum. Ve enī an
me que debm que sup ducatu inse aliq̄d nō recognoscit. Et aliud illu. uē cito ue
mē si malū inse nō recognoscit. & nō emendauerit. Quando talē uidem. ali
quē frēm nrm. uemere illud debem. qe ipse nō gemit. sensem donadi quo ac
cepim. & in quantū possum. unde seruicio laborare curem. Sum angli p
ipsū parulū qd intelligim frib; nr̄is nunciando. Sum cherubin. dilectio
nē dī & pximi habendo. Sum seraphim. incontēplacione assidue psistendo
Hec meditem. hec meditare curem. ut in hac uita dū uiuim angelorū offi
cia imitantes. p̄ hui' uite discessū. mercam illoz abe consortium ipso ad
iuuante q̄ uiuit.

homilia super evangelium Luca, esto misericordes, sicut et pater vester

Le Sci evglij Secdm Lucha.

In illo tpe. Dixit dns ihs discipulis suis. Estote misericordes. sic & pater
uester misericors est. &c. reliq. Misericors dr. a misero cor de. Quid
ē. miseru cor. cor compatiens cor. Quando uides aliquē hominē miseri
am. aut in aliqua egritudine positu. si compateris illi misericordiam huic
tunc abes miseru cor. Misericors dr. dis pat. quia bonas pot alia uicia
& uestimenta & cetera que usib; humanis q̄ futura. nisi solū amicissim.

idcredentib; inse. uerū aūa & immundos iudeos paganos. hereticos. & falsos xpianos. largire dignat. Fluit supiustos & iniquos sōlē suū oriri fac. supbonos & malos. Haec generalit̄ pīstad electos & reprobos. Specialit̄ tam quemaiora s. pīstad electos. quata & ña inpīseruatio est gnīt tad. & insuturo tribuit. Estote misericordes. sic & pat̄ ur̄ misericors ē. Q̄m possum⁹ & ut misericordes sic dō ompīs ē. nūquid possum⁹ pluere supiustos & iniustos sic ille. Sc̄iendū. ē. qsic nonponit̄ sēp. sed q̄ lutte. sed aliquando. p quadā similitudine. Ceruīa. Videsm imagiē hominis parisse depictā. dic. Sic abel imago oculos sicut dō. sic abel aures sicut hoō. nō q̄ equalitas ibi sit. qe homo abel ut̄a. imago nō abel. Videt dō & audit. imago nec uidet nec audit. Similit̄ q̄sq; bona tēporalia que potest nisi dō atq; uerū immucis. p amore xpi distribuit. adsimilitudinē dī ompīs misericors ē. Sī nullīq misericors dest erga alios. bona que habent illis tribuendo. circa se ū. crudelis existit. qui ra dunt se ipsos peccato & diabolo. Tales debent audire illud salomonis. Fili miserere anime tue placens dō. Q̄m potes miserere anime tue. ponendo ea a peccatis. Quicūq; ergo uult recte misericors ee. primū a se ipso incipiat mediam. ut studeat horis. corde. & ope dō seruire. & pt modū exhibeat pauplb; bona que potest q̄ quādiu in peccatis pīstamis pmanserit. opa amisit que q̄ egit. nō erunt accepta bua dō. Prius respic dīs aduolū tale hominis bona. deinde ad exteriora bona que fac. Sic legim⁹ in genesi de abel & de cain. q̄ respexit ad abel. primū q̄ bono animo offerebat oblationē suā. deinde admunera illius. Decain aut̄ nō respexit qua maluola animo offerebat neq; admunera ei⁹. Nolite iudicare. & nō iudicabimini. Nolite iudicare temerario iudicio. de reb; incertis & de dubiis de q̄ animo fiant ignorām⁹. nullom⁹ ē. nob iudicandū. sed dū iudicio ē. reseruandū. De reb; aut̄ certis & manifestis. sic s adulteria. homicidia. sacrilegia. furta. rapīna. & si simil. que ad regia celos⁹ separant animā. de q̄b; dic dīs alibi. A fructib; eorū cognoscetis eos. primū tū iudicat ei his q̄ officiū habent iudicandi. Epīs. pbris. & ceteris platis sce aeccle. Sciendū. ē. aut. ut nisi q̄ accusat. & ea q̄ fuerit confessus. nullum

Homilia super evangelium lucae, estote misericordes sicut pater vester

dānetur. De genere uō ciborū. n̄ facile ē. iudicandū. In exordio fidei sc̄e aecclē. q̄ dā
religionis causa. abstinebant se a carne et uino. q̄ dā his libē uthebant. Illi q̄ mandu
cabant carnē. et bibebant uinū. diiudicabant eos q̄ n̄ manducabant. Et contra illi q̄ n̄
manducabant. diiudicabant eos q̄ manducabant. Dicebantq; illi. q̄ manducabant. n̄
manducantib; Omnia munda mundis. et nihil reiciendū qd̄ cū grāru accione dat dō pci
piendū. Id circo beat paul' int̄posuit se in mediū. p eplam suā dicens illis. Q̄ n̄ mandu
cat. manducantē n̄ iudicet. et q̄ manducat manducantē n̄ spernat. Tale ē. m̄
in sc̄a aecclā. Indicit ienerale ieiuniū. Dic aliq̄s. Certe infirm' sū. n̄ possū obseruare
ieiuniū. si n̄ manducauero iā moriar. Iste talis suo iudicio relinquend' ē. hoīm
uenit et tēp'. de q̄ dic paul' apls. Nolite ante tēp' iudicare. q̄ adusq; ueniat dn̄s. Dimit
tite. et dimittet uob. Si proxim' tuus peccauerit in te. aut uerbo aut ope. aut aufe
rendo tua. dimitte illi ppt dī amorē. ut dimittant tibi ea que tu contra p̄ceptum
dī iessisti. Et ut possis dicere libē in oratione dō. dimitte nob debita nr̄a sic et nos
dimittim' debitorib; nr̄is. Si enī n̄ dimiseritis sic dn̄s dic alibi frib; ur̄is. q̄ in uobis
peccauer. nec pat ur̄ dimittet uob peccata ur̄a. Date et dabit uob. Date ele
mosinā. et dabit uob uita et̄na. qm̄ helemosina que paupi dat intra. ex p̄ore
cipit in celo. Mensurā bonā et confersā et coagitatā. et sup effluentē dabunt in
sinū ur̄m. Hoc est qd̄ dn̄s alibi dic. scribis et phariseis ortans eos ad helemosinam
Facite uob amicos de mamona iniq̄tatis. ut cū defeceritis ap̄senti uita recipiāt
uos in et̄na tabnacula. Mensurā bonā dabunt in sinū ur̄m. Quid dabunt. pau
peres. Si benefeceritis pauperib; dabunt uob mercedē in futuro sc̄lo. Qm̄ ipsi non
dabunt. sed xp̄s uice illorū dūdixerit. qd̄ uni de his minimis mis fecistis. mihi fecis
tis. Venite benedicti pr̄is mi. p̄cipite regnū qd̄ uob paratū ē. ab horigine mundi
In sinū ur̄m. id in n̄ [illegible] ur̄am. Facilius potest auferri illud qd̄ manu tenet. quā qd̄
in sinu ab [illegible] et ido rectedicit in sinū ur̄m. quia beatitudo et̄na que in fine mundi
dabit electis. nullo umquā tp̄r auferet ab eis. Mensurā bonā. id iustā. sic moyses
dic. Iustus modi. aequusq; sextari. et confersā. id bene fartā. Fartio farcis. ē.

uerbū. unde confercio. confertis conferta. Et coagitata. id ex omni parte concussam. ut nullus locus uacuus remaneat undecunq. & supefluente. id sup abundantem. Mensura maior que recipit. & minor quedat. Pond' & pond' utrūq; abhominabile ē. ante dm. Abominari est respuere. & abicere illos sine dubio abiō dī q talia agunt. Eadē ū mēsura q̄ mēsi fuerit uob. In q̄ mēsura mēsi fuerit impsentiarum. remicia uob in futuro. Si parū tribuerit paupi. parū recipiet mercedē. Sui multū tribuerit. multū recipiet. Hoc ē. qd paul' apls dic corinthis. Q parce seminat parce & metet. Q parū largit indigenti. parua mercede recipiet. Idō. Q q̄ seminat in benedictionib; de benedictionib; & mercēd substancia plurima q dī benedicat abundantissima mercede recipiet. Et dixit illis. Nūq̄d potest cec cecū ducere. nōne ambo in fouea cadunt. id infructa damnationis. qd ē. ducere. Nūq̄d potest peccator peccatore emendare. non. Nec de ipsme corrigere. tu qui es mīs. aepī. mīs abbs. mīs pposit. mīs decan. prī corrige teipsū. q mundē debent ee man. q tergere debent sordes alterī. Quā diu enī te iudero in peccatis manere. pl' adtenda tua opa quā uerba. nisi fore te ppt dni amonitionē q dix alibi. Q ve dicentibus uob subaudis bona facite. Sedm ū opa eorū. nolite facere. Omīs enī platus q̄ndo uult corrigere subiectū. tua debet ppendere. Primū si ipse peccatū ppetrauī. qd insubdito uult emendare. Si ppetrauī. consideret quia hō. ē. fragilis. Cogitet q potuerat in agere. nisi dī gra custodiū fuisset. tuō agnoscio gras q̄ eī custodiū & subiecto ī eī miseria reclarguat. Deinde si illum comisit & tam ppetuenciā dolet tanq̄m de illius communi infirmitate. & illa obiurgacio in subdito non procedat ex crudelitate sed potius ex misericordia. ut sic ille obtenū sibi a dno peccata dimitta. tua & subdito misericorditer indulgeat. Q via melius incipit iudicū ut arguatur de misericordia quā exibeat circa peccantē. quā crudelitate. Tercio si ipse qd peccatū manet. qd in subdito emendare cupit. nullomodo reclarguit sed parit comandū ortē. ad penitenciam. simul agenda dicens. Si mul peccatum. in iuste aegum. bonū ē. ut simul penitea. Nē est discipl sup magistrū. Iste uersus primo supior. ubi dns dix.

de condicionibus correctorum prelatis

Homilia super evangelium Luce, estote misericordes sicut pater vester

Dimittite & dimittet vob. Date & dabitur vob. Magister omiū elec toriū ē. xp̄s. sic ipse alibi dic. Unus ē. enī magister ur q̄ mel ē. Nō est discpl̄s super magistrū. Ad sufficere discīs. Ego sum dīs & magister omiū elec toriū. unius pfectorū meorū nonsolū patienter tuli. sed & in cruce positus clemēter illis indulsi dicens. Pat ignosce illis quia nesciunt q̄d faciunt. Quanto magis uos q̄ homines estis. & peccatores debetis frib; uris ex corde dimittere. ut & vob dimittant peccata que contra mandata dī operati estis. Et si ego dī tēporalia bona tribuo. & amicis id fidelib; & inimicis id incredulis. quanto magis uos debetis bona queq; ualetis p dī amore & amicis & inimicis dare. Certe multo magis fectus aut omis erit. sisit sic magister ei. ut tunc eris pfectus ad similitudinē dī omnipotis. si dimiseris unicuiq; utte peccanti sic dī tibi dimisit omia in baptismate. Et si largitus fueris bona tēporalia credentib; & infidelib; sicut ille choicide largit. Quid ergo uides festucā in oculo frīs tui. trabē aut que in oculo tuo ē. nō consideras. Festuca designat ira subtanea. Et oculum intellectus cordis. Et trabē. ira inueterata. Dicit ira uīr dic. Omis q̄ odit frem suū homicida ē. Quando homo dic omnia qd in me peccasti. nec in hoc seculo neq; in futuro dimittat. ad hanc obtrad ei pertinet hunicuiq; credenti in xp̄m dicit hoc. q̄d aut uides festucā id q̄d desideras tracundia subita q̄ subito in cor frīs incidit. trabē aut id odiū. trabē inueterata malicie. trabē homicidii. que in corde tuo ē. nonne sideras. Num q̄d potes dicere frī tuo. fr sine eiciā festucā. id p mittere me ut expellā iram subitaneā a corde tuo. ipse aut in oculo cordis tui. trabē malicie & inimicitias nō uides. Ypocrita. ypocrita gr. lat dicit simulator. Et exterius prendit securitatē. interius plenus ē. inimicitate. Ypocrita id simulator. ecce primū trabē de oculo tuo. id primū purgare. a maioribus peccatis. & tunc prospice ut educas festucā de oculo frīs tui. id amodo bere poteris frem tuū purgare a minoribus peccatis.

Le YSAIE PROPHETE

VDITE INSVLE ETADTENDITE PLI DE LONGE; Post uocatio nem reducjarū iſrl. & abiectionē ppli mu credulitate pha nentis. deqb; dixerat. N̄ eſt pax impiis dic dnſ. Transit ad ecclas decentib; congregatas. & eis sub insularū nomine loqr sermo duūm expsona filu di. Insula dicit. eo qd insalo. hoce. in marisit posita. Ido aut aeccla insula comparat. qe sic insula tratt fluctib; & nmouet. ita aeccla in xpo fundata pturbationib; fluctibusq: hui sch seculi undiq; tundit sc nmouet. fundata em e. sup petra. Audite inq d insule. hoce. intelligite aeccle dilatatū gentiū quedicturi su. Et attendite ppli delonge. id est abextremis finib; tre. Dns abh uterō uocauit me. Subaudis p gabrielem archan gelum. dicendo ad ioseph. Noli timere ioseph fili dd. accipere maria sponsā tuā ariolem filiū. & uocab nom ei ihm. De uentre matris mee. hoce. ante qua nascer rer. Recordat e. nominis mei. Qd nom saluatoris fruerer. Posuit hos mm. id uerba horis mi. Quasi gladiū accutū. Os dni apellat isto mloco euglica doc trina & sermo illi. De hoc gladio dic ipse dnſ. Nō uenī pacē mittere sed gladium trapls. Spū inq d horis mi. mtt sicut impiū. Et illud. & gladiū spūs. qd e. uerbū di membra manus sue ptexit me. hoce. in protectione diuinitatis sue. ut sine peccato manerem. & miracula facere. ne ipsa caro assupta a uerbo uilesceret. ideoq; dic membra manus sue. qe ipsa diuinitas inuisibilis e. Posuit me sic sagittā electā. Cū dic sagit tam electā. ostendit abe dns sagittas plurimas. sc nō electas. Sagittedi omnis spphe apli & aplici uri q̄ntocūq orbe discurrunt. Deqb; dr. Sagitte tue acute ppli subtecadent. In pharetra sua abscondit me. hoce. meo pore humano. Expsona diuinitatis m loquit. Faretra dr. eo qd ferat mortē. Duo mloco dns amo e paratur. qe sic mamo latente, esca capit pisces. sic diabol in diuinitate. que la tuit inhumanitate captē. Unde a beatū iob dns loqr. Nūq d capies leuiatan amo & fixit mihi. Suus mis estuasti quia ante glabor. Suus appellat ipse filius di. eo qd in omib; uoluptatū di. spūs parueruit. iſrl aut qe exiſtl horrigne carnis tyrē. Et bene

dic̄ mihi q̄ labor. ⁊ quia oīa q̄ ipse filius opat̄ ē. adlaudē patris accēt dicens. Pater
mihi manens ipse fac̄ opa. Ergo dixi sub audis ad patrē. Inuacuum laborauī sine
causa & uana fortitudinē meā consūpsi. hoc ē. inuacuū fatigat̄ ē. pes & passus.
q̄ eis nihil pfuit. q̄ noluer̄ credere. Ergo iudicium meū. hoc ē. discretio cūdō patre
qua ipse iudicab. utrū oīa quedebui ciuitate facere feceri. dies meus clo. Multa bona
opa opat̄ sum uob. & op̄ meū cū dō meo. hoc ē. pſencia illius. Et nunc aec dic̄ dns
formans me exutero seruū sibi. Vt reducā adeū. sub audit̄ ido su seruus. & isrl
non ē congregabit̄. id ni conuert̄ ad fidē. huc & ppterea uenerum. Hinc dat intellig. cū
dic̄ formans me exutero seruū sibi. illū appellasse supī. & isto in loco seruū q̄ for
matus ē. Ido uen filiꝰ dī. ut reducere iacob errantē. ad creatorē suū. sic dix̄ ad
aplos. Ite adouet dom̄ isrl. Et nisū missus nisi adouet pdutas dom̄ isrl. Et dificat̄
sum in oculis dñi. sub audit̄ q̄ totū mundū inhabitet. sic dix̄ resurgens a mortuis
Data ē. mihi oīs potestas in celo & in tra. Hac si dicere. Et dū in gentē. & ecce
totus mundꝰ in me credet. Dns fac̄ dus ē. fortitudo mea. qua tua die resurre
xi. Licet enī dicere & pendens in cruce. dr dns quare dereliquisti me. ex affectu
humanitatis loquens. tam non derelicto q̄d illū. Et dix̄ mihi dns pat̄. Paru ē. sub audi
dū tibi. ut sis mihi seruus ad suscitandas trib; iacob. & feces isrl conuertendas. Dni
seria & dispectione appellant̄ feces. Et est sensus. Paru ē. tibi ut p una solumodo
gente sis hmeas. sed & omib; gentib; Tale q̄d & ipse filius adorauī. Fat in q̄d si possi
bile ē. transeat a me calix iste. Videlicet si possibile ē. ut sine interitu iudeorum
salus gentiū fiat. tra nsead me calix passionis. Dedite in lucē gentiū. id ut
oīs gentes in lumine sis. que ad fidē mea uener. Et sis salus mea usq; ad extremū
terre. id ut salutē p q̄a saluandis ppli p aplos adnuncies. Salus dī patris dr̄ filiꝰ
qe pfectū decretū saluare ven̄ humanū. Haec enī dic̄ dns redemptor isrl. hoc est
fidelium & in se credentiū. Des eī. id ppli isrl ad contemptibilē animā & abomina
tam uentē ad seruū dnoꝝ. Vox p phe ad filiū ex persona patris. Redemptor isrl.
hoc ē. utroꝝ iudeorum dñi; dr di filiꝰ. q̄ ipse nos redemit cruore sanguinis sui.

Adcontemptibilē animā dic̄ · id ad xpm q̄ contempt̄ e · audiens & despect̄ · clamantib; crucifige crucifige eū · & talia huiꝰ cemodi multa · Ipse eni bonoꝝ pastor animā suam non ē · dedignat̄ ponere poub; suis · Abominatā gentē apellat xpm & nazarenos eiꝰ q̄ntantū s̄ abominabiles & detestabiles · hac respuendi apud illeos ut cotidie · ter in sinagogis eoꝝ maledicant̄ dicentes · ad ppt̄ illos amiser unt locū & gentē · Seruū dnoꝝ uocat dnm ihm xpm · q̄ quasi seruus n̄ ē · dedignat̄ stare ante pilatū · annā · & caiphan · & damnari a illis ut latro & malefactor · cū eet hunc filius di patris · Reges uidebunt te · uemente ad iudiciū mḡta magna & maiestate · Et consurgent p̄ncipes · subaudit̄ accḗnu · desolus suus · & adorabunt te · & adorabunt te ppt dnm patrē qua fidelis ē · Videlic& quia que ubiq; misit ope impleuit declorificacione tua & salute gentiū · Sp̄t sēm isr̄t q̄ elegit te · Vox pphe ad filiū di · Reges appellat p̄ncipes & aplicos uiros omnes q; rectores & doctores scē ecclē · que in die iudicii iudicaturi sunt cū dno orbem mequitate sic ipse dic̄ · Am dico uob̄ q̄ sedebitis & uos sup sedes xii · iudicantes xii · tribꝰ isr̄l ·

Lō Sci euglij Scdm Lūcha

Elisabet impletu est tempus pariendi · Et peperit filiū · amus subbrev̄ tate sens huiꝰ lectionis · q̄tū ad laudē hodiē hr̄ solleꝑnitatis cuius transeam̄ · Considerem̄ p̄mū uerbū istud · qd scs euglista hic posuit · Elisab & impl̄a ē · tēp̄ pariendi · Scire debem̄ · qd uerbū istud · id ubum impleꝫ dominus in bonoꝝ hominū tantū ortu id natiuitate & obitu · id morte · & consumacione opis sc̄a scriptura c̄ sueū ponere qd in ortu ponat hoc ubū · abem̄ huc exēplū · Elisab & aīt impl̄a ē · tēp̄ pariendi · Et alibi · Impl̄a s̄ dies mariꝫ · ac̄ qd in obitu ponat̄ ab eamus plura exempla · Vide sunc dns ē · abraham · ut alibi dns aliqs patru · & senex & plenus dieꝝ · hic qd in impletione opis ponat̄ · abem̄ exēplū ubi scriptū ē · Impleuit aūt salomon ędificas & domū dm · Hoc uerbū & ia apls usus ē · ubi aūt

Homilia super evangelium luca, elizabeth implelum est tempus pariendi

Post quam uen plenitudo tēporis: misit dñs filiū suū in mundū. Dierum ū hominū; q̄ui dies manes sunt & uacui sic scriptū ē. Viri sanguinū & dolosi nō dimidiabunt dies suos. Tunc nos nros dimidiam dies. quando p penitē ciam emendam delicta que fecim. Et audier uicini & cognati ei. quia magnificauit dns misericordiam suam cū illa. Jdō uero uicini & parentes nativitatē iohis audita h elisab congratulabant. quia helisab antea p manente sterili. nat sine suspitione fuisse fili. Quia uigt iā desperati erant oms q̄d ultra nūquā filius nasceretur eet elisab. maxime cū ipsa & uir ei. senuissent p̄ter euangelista testante q̄dā. qd erant ambo senes incedentes in omnib; mandatis & iustificationib; dni sine querela. Preterea congratulabantur ei. scilicet q̄ magnificauit dns misericordiam suam. ut ei filius in senectute nasceretur. Et fac tum̄ in die octauo uener circūcidere puerū. Pulsere uicini & parentes iohis. ut legis p̄ceptū implerent. die octauo uener circūcidere puerū Et parentes & uicini secm̄ suā consuetudinē nom̄ patris puero imponere uolebant. sed mat pueri. ut helisab inspirata aspū scō respondit. Nequaq̄ quā. sed uocabit iohs Et q̄dā zacharias huiusce nom̄ pueri q̄d ab angelo audierat dicere nō poterat. quia adhuc mut erat. sed p̄spm̄ som̄ dudū. helisab q̄d non dubitauerat amarum. Et dixer ad illā. Quia nemo ē. in cognatione tua q̄ uocet hoc nomine. Ideo sic respondet. quia consuetudo erat ut nā parentū acciperet filii. Et tacet ē consuetudo erat. & a non nullis seruabat. Innuebant aut patri ei. quē uellet uocari eū. & postulans pugillare. scripsit dicens. Iohs est nom ei. & miratus sunt uniuersi Et igit adhuc mut erat zacharias & loq̄ nouus lebat. ideo illud nom̄ filii sui q̄d ab angelo didicerat scribere uoluit. & pulsere scripsit. iohs ē. nom̄ ei. Ne sic ducere & iā abo nom̄. q̄d agnouim̄ nō q̄d elegim̄. Nosci nom̄ non imponim̄. q̄ a dō iā nom̄ accepit angelo nativitā e te. Aperti ē. aut illico os ei & lingua ei. loquebat benedicens dm Et factus ē. timor & supom̄ uicinos eorū. Legim̄ in euangelio. q̄d iohs inquisit quis eet. Re quo exclamantis in deserto. Et rece te quia uox clamantis in deserto nata ē. lingua parentis ē. soluta. Lingua ū. zacharie p fidē solutae ē. que ppt infidelitatē fue

pit unc ta · Et non docebat · ut ipse adlaudē dī taceret · q̄ de natiuitate filij
sui dñi q; p̄cursoris gaudebat. & sup oīa montana udeę · diuulgabant
oīa uerba acc. &cē. Quia elisabet sterelis erat · & an° id nō ula uā facta
dō timor fac tus ē. sup uicinos & cognatos ei°. de ohis natiuitate · sine q; patei°
q̄ mutus erat stata ut ei° nom̄ scripsit · loquelā sua recipe meruit. H acc ū
ūba diuulgabant sup oīa montana udeę · q̄d sterelis mat̄ nat° fuisset filī°
& pat̄ mut° inei° natiuitate nī loquelā tantū · sc̄z & ia spīm pphetię recepisse ·
t ēj acc audiebant · dicebant incredib; suis · Quid putas puer iste erit · id
cui° magnitudinis · cui° dignitatis · & enī man° dñi erat cū illo · id diuinum
aduitoriū · Allegorice ū iohēs q̄ dī gra dr · sēm euglīm sig · Iohis natiuitas ce
lebrata · nou testamti ē · inco ata sublimitas · t parentes & uicinos q̄ nom̄ pris
ohi uolebant imponere significabant · udei · q̄ q̄si unc ti assintate magis ius
tic ā legis cupiebant sectari · qua gra m sci euglij recipe · t phoc q̄d mat̄ ubis
& pat̄ scriptis pueri nuncupant · designat q̄d & ipsalęs & psalmi atq; q̄ pphe ap
tissimis sentenciis gra m xpi id nouū testamtū p̄dicant · & pillut uc° sacrificiū
testimoniū expbēt · Et phoc q̄d zakarias q̄ mut° erat oc tana die natiuita
tis filij sui loq̄t · designat q̄d p dñi nri ihu xpi resurrc tionē que die oc tana fac
tae · p̄ septimā sabati illa misteria que erant occulta manifestata fuerunt
t lingua sac dotū uidenū · qua stulticia & infidelitas laguerat intellegentia
racionalis & fides absoluit · Et zakarias pat̄ ei° impleī ē · spū sco · & pphauit
dicens · Benedc tus dñs dī isrl · q̄ uisitauit & fec redēptionē plebis sue · Pensem° qua
magna sit pietas dñi · & quantū sit ille parat° ad dandū · si nos fuerim° para ti · ad
recipiendū · Ad zakaria nāq; ablata sunt sola loquela · que nī sola sc̄z cū spū
phetie · ei reddita ē · Ait em̄ · Benedc tus dñs dī isrl · q̄ uisitauit & fec redēptio
nē plebis sue · Visitauit plebē suā q̄si longa infirmitate languentē · Redē
mit ū p sanguinē filij sui · q̄si uenditā sub peccato · Visitatio ptin° ad infir
mū · redēptio ad captiuū · Adtendendū ē · nob̄ q̄d plebē suā uisitasse &

& redemisse dr. Quido dic sua ut ille sua ipsa plebe inuenisse. sed uisitando & redimendo illa fec sua. Simile e. huic ractioni illud qd desca aeccla scr ptu est in puerbus. Mulierē fortē qs inuenit. non em dns mulierē. id scam aeccl'am fortē inuen id firmissima in fide. sed redimendo & spondendo ea sibi. fec fortissima in fide. Ido & beatus zacharias. p ter tu tēp posuit. Visitauit & fec redemptionē. qe ante uidebat. hoc ē implet u. Consuetudo fuit sc'oꝝ patrū. qd ante uidebant implendū quasi ia facta fuisset & sic narrent. Secōm Lucham. Illo tēr. Cū turbe irruerent ad ihm id est cū festinatione properarēt ad ihm. Et audiret uerbū dī. id uerba p dicatonis exhore ei. Et ipse stabat sec stagnū genesareth. Stagnū genesar idē dicunt ee. qd & mare galilee. & mare tiberiadis. Istud stagnū diuersis nominib; nuncupat. p diuersa loca sibi adiacentia. Appellat mare galilee. ppt galileā regionē unā est. Appellat mare tiberiadis. ppt tiberiadē ciuitatē. que in ripa ei' sita e. que olim uocabat cinereth. quā herodes tetrarcha restauraū in melioreē statum & in honorē tiberii cesaris. appellauit ea tiberiadē. subq passus e. dns. Vocat stagnū genesar. eo qd generet & sibi iuxta mare maris de sem ipso tēpestatem excitare pibet. Et habet istud stagnū in longitudine centū xl. stadia. in latitudine xl. in fluenta iordanis. Jordanis currit p medium. & uadit in mare mortuū. aliquando fuit sodoma & gomorra. ibiq; pdicti suas laudabiles aq's. Habet ad ea iuxta se hoc stagnū callidas aq's que magna utilitatē p stant ui cinis suis q hiemali tp' abluunt semet. Et merito quer tur cur istud stagnū mare appellat. cū dulcē habeat aq'm & abilis sit ad potandū. Mare em ab amaritudine accepit nom. ut ameando. Consuetudo hebree lingue est. ut omis collectionē aq'ā siue dulces sint aq; siue amare. mare nuncupetur. Juxta illud qd scriptū e. in genesi. Congregationes q; aq'ā appellauit maria. Hoc secm lathinos. Caeterū secm spālem intellectū mare significat secm. id ista mortale & caducā uitā. qua habem. qsic mare influc

Homilia in evangelium luce; cum turba irruerent in ihesum

tuatione ē. tra. hec uita corruptibilis. semp influc tuatione uidē ee. Aliquando enī uppsperitate. Aliquando maduersitate. aliquando mgaudio aliquando tristicia. aliquando mabundantia rerū. aliquando inpenuria. aliquando inpace. aliquando inplo. Tracio dñi inlut hore erat. ut significat etiam immortalitatis quā abiit dñs p̄ resurrectionē. De eq̄ immortalitate dic̄ paul⁹ apl̄s. Xp̄s resurgens ex mortuis iā n̄ moritur. modo sacd dñs inlut hore. id est inetla immortalitatis siue & instabilitate, & ne q̄ cess. Turbe que ad eū p̄dicatione undiq; confluebant. significabant multitudinē gentiū. que p̄ resurrectionē xp̄i p̄ p̄dicationē aplorū uenture erant ad fidē. & crediture ei. Dē q̄b; dic̄ ysaias. Et fluent ad eū oēs gentes. & ibunt ppli multi & dicent. Venite ascendam⁹ ad montē dñi. id est credam⁹ in xp̄m. Et ad domū dī iacob. id ad eccl̄am. Coniche conciurrunt ex oī parte ppli ad eccl̄am ut audiant xp̄m p̄dicantē. Quando enī epūs p̄dicat euglm. aut aliq̄s doctor aeccl̄e. xp̄s p̄dicat. Et uidit duas naues stantes sec⁹ stagnū. Duas naues. duas aeccl̄as in plebe fidelū designant. iudeoꝝ scilicet & gentiū. Quas bene dñs uidisse pbet quia nutro q; ppło nouit q̄ sunt ei⁹. & apud ipsū certū ē. numer⁹ suoꝝ electorū. Videre nāq; dī eligere ē. Vnde & nos uidere eos dicim⁹. q̄s diligim⁹? Quos ū odio abem⁹. a bilis occulis auertim⁹. Vidit ergo dñs electos suos in p̄senti scło laborantes. & iudendo gubnat eos. ut ad hui⁹ hocē adsolidata te patrie celestis puenire possint. Piscatores aūt descenderant. Piscatores intellegunt⁹ aeccl̄e doctores. apli uidelicet. q̄ aplicum q̄ nos p̄ter fidei p̄recta p̄dicationis sue ad p̄fundita te hui⁹ scli eleuant. & ad huius hocē. ad p̄ceue beatitudinē sep̄ mutant uerbo & exēplo. Retia intelligunt⁹ p̄dicam̄ta & dicunt⁹ rōia. q̄ sit & inentia. q̄ pisces q̄s capiunt rōnent. Simulat & p̄dicatio duuina q̄s capit ad fidē tenē. & ad hui⁹ ad aē na q̄ & eis p̄ducere festinat. Ecce inq̄b; dā locis clausū. &

unq̄busda. ap tū. Simult̄ & sermo duum eloquij. unq̄busdā locis legentibus
patet. unq̄busdā ē. obscur. Piscatores aūt descenderant. & lauabant rete
Post officiū p̄dicationis. Lauant piscatores rete. quando p̄dicatores scē aeccl̄e
p̄t explet̄a p̄dicatione lacrimis abluunt qd in p̄dicatione aut forte piacul
tiā aut p neglegentiā deliquer. Q̄d bene in facto dñi declarat. q̄ p quā misit
discipl̄os suos ad p̄dicandū lauī pedes eor. Quare. ut impsa ablucione pedū
q̄q̄d in p̄dicatione excesserant totū purgaret. Lucius ē. eū audire ubū
dī. qualoq. Q̄ ille q̄ audit sine peccato potest p̄cipe illud. Q̄ u loq̄t aliquā
do q̄dā pulueret iac tanta fedat. Et ideo necesse ē. ut p̄dicatione explicita ab
luat. qd unq̄na tu ē. meo. Ascendens aūt in unā naue que erat simonis. Na
uis simonis significabat p̄mitiuā aeccl̄am exuidens. que beato petro comissa ē.
Deq̄ dicebat paulo. Q̄ opat ē. petro maplatū circūcisionis. opat ē. & mihi
inter gentes. ut q̄ petrū fec magistrū & doctore iudeoꝝ credenciū. ipse me
constituit & magistrū & doctore omniū gentiū. Rogauit ut ad terram reducere
pusillū. Ideo rogauit. q̄ adhuc nerat eius discipl̄s. Quantū adlucherā ē. ideo rogauit
petrū. ut paulū reducere & nauim a terra unquā. ne fatigaret. ut ne oprimeret ur
gentitudine turbaꝝ. Ut ideo q̄ melius audit uox hominis loquentis in aqua
quā in terra. Dat in spāles intellectū. ideo rogauit petrū nauī a terra reducere
pusillū. ut rustice innuere. q̄ p̄dicator aeccl̄e tēperate debet loq̄ uerbū
dī. ne nimis cōtegatis & actib; istius seculi implicet. Ut neq; tota terrena illis p̄di
cat. neq; p̄sumptuate celestiū sacramentoꝝ eis committ tat. Non debet illis expo
nere. illi q̄ capue erat uerbū. nec ut terreni; actib; inēreant. q̄ nō sūt capaces adh
ec. ut intellegendū. Deq̄d debet agere. Terra ut terreni; actib; debet illos sua
p̄dicatione remouere. ut nec eccl̄es. nō fur aberis. nō falsū testimoniū dices.
Vt alia. Et hoc q̄d petrū rogauit. ut paululū a terra reducere & nauī. demons
trauit. q̄d ipse petr & cēteri apli credere deberent eum p̄dicare iudeis mi
ttendū. Juxta q̄d ei alibi dic. Inuia gentiū ne abieritis. &c. Et apoc. ut ad

Homilia super evangelium Lucae, cum turbae irruerent in Jesum

ouer̄ que perierunt dom̄ isr̄t. Qd̄ u ꝑacta ꝑ ducatione subiun̄ duc mal
tum. ad remocionē gentes ꝓnoc. Deqb; dic̄ eisdem aplis die ascensionis suc.
Et unes in mundū unusquisq; ꝑdicate euāgm omi creature id omib; gentib; Tale ē.
illud mihi tib; aplis. Et eritis mihi testes usq; in finē terre. Samarie
et usq; ad ultimū terre. Hoc ē. qd̄ petrū rogau id ē. cū reducere naum pau
lisp. Et usq; ad ultimū terre. hoc ē. qd̄ dix̄. duc in altū. Et sedens docebat de
naucula turbas. Sessio dñi dignitatē magisterij designat. qe magistroꝝ
ē. sedendo docere. De naucula petri docebat dñs turbas. qe de auctoritate
primitue ecclie usq; hodie gentes docet. Dic illi q̄ credidere. ita credim̄ et no instruc
ti uerbis et scriptis illoꝝ. Omia bona quecuq; habem̄ p̄ter dñm ab aplis ac ꝑdi
Quando enī euāgm matheu. marcu. luce. iohis ꝑdicat̄ in ecclia aut al[illegible] aut
aperto. aut alcuta. xp̄s docet de auctoritate. id est de magisterio primitue ecclie
Ut cessau aut loq̄. id est ut cessau ap̄dicationis officio. dix̄ ad simonē. Duc in altū
id est in profunditate maris. Altū comune nom̄ē. et celestem dñē signat profunditā
tem. Ut illut salomonis. Uerba sapiencū ut stimuli. et quasi clauī infixi
defixi. id est in profundū. Et laxate rete ad capturā. Respondens autē simon
petrus dix̄ illi. Preceptor id est magister. per totā noctē laborantes nichil cepimus
Quida doctor dic̄ qd̄ ꝑdicatores q̄ aduentū filij dei ꝓpter accesserūt. q̄ multitudi
nē ppli ad fidē xp̄i conuertere nūquā uer[illegible] q̄si nocte laborauerūt. qz dam
paracionē illoꝝ hominū. qui p̄ aduentū dñi ꝑdicatores ut ceperunt. q̄ dis
fuit illud qd̄ captū ē. abeis. Quam ualde. Doctor in nocte laborat. sine loqū
spū sci. non adest illi qui si dñs illuc traueret cor auditoꝝ. doctoris lingua ex
terī inuacuū laborat. Hoc ē. qd̄ psalmista dic̄. Nisi dñs edificauerit domū
in uanū laborant q̄ edificant ea. Et nisi dñs custodierit ꝑ[illegible] doctoꝝ. ut hoc
qd ipse loq̄t exteri. in auribus auditoꝝ dñs loq̄t interi in cordibus illoꝝ doctoꝝ
q̄si nocte laborat. In nubo aut tuo. id in ꝑcepto tuo laxabo rete. Et rete sicut
supi dixim̄. designat ꝑdicatio. Rete diuersis maculis textū. Simili et nubo

Homilia super Evangelium Luca, cum turba irruerent in Jesum

p̄dicationis diuersis sententiis adornat. Rete extendit ad capiendos pisces. similit & sermo p̄dicationis extendi debet ut capiant homines ad salutem. & cū hoc fecissent. id est cū ad p̄ceptū dñi laxassent retia sua ut mitterent. cōclusere multitudinē piscium copiosā. Quid ē. multitudo. hoc ē. copiosa. Vna rem dupliciter ponit Sic & paul' apls. mq̄ clamauit abba pat'. qd ē. abba. hoc ē. pat'. Et alibi. Collustrata est illorū mens & conscientia. Legim' in scō euāgelio qd ad dñi p̄ceptū miss' sit rete ad piscandū. Primū ante uocationē discipulorū sic p̄sens lectio narrat. deinde p̄ resurrectionē dñi ante quā ad celos ascenderet. In hac piscatione n̄ ē. dict' tm unqua parte nauigii mitte rete aut rete. aut in dexterā aut in sinistrā. Sed alia fuit piscatione ubi dict' ē. ut in dexterā nauigii parte mitteret rete. dicente dño Mitte rete in dexterā nauigii & ē. Et dexteram designant bona. p sinistrā mala Et duas piscationes designant due eccle p̄sens ecclā que regnatura ē. cū xp̄o In ista piscatione deq̄ m' loq̄t'. nonē. ad hoc p̄ceptū sic dixim'. ut rūm in dexterā aut in sinistrā parte mitta debere rete. Qr p̄sens ecclā bonos simul ac malos indiscreta recipit. nec eligi q̄s colligat quia & q̄s eligere debeat ignorat Nusquā sol bonos nisi in celo. & nusquā s' soli malos nisi in inferno. Et quia p̄sens ecclā media ē. inter celū & infernū. ideo utriq; partis cultores inse & tunc id & eos q̄ ascensuri s' in celū. & eos q̄ descensuri s' ad infernū. In secta ū piscatione ubi dict' ē. ut in dexterā nauigii parte mitte rete & rete. q̄ ecclā id congregatio fidelium dei & proximi que regnatura ē. cū xp̄o. in celestibus. nihil desinistro ad sinistrum ope habebit id est de malo. In hac piscatione tanta pisces capti. ut rete rumpet'. Quia in ad confessionē fidei cū electis tanti reprobi intrant q̄ ipsā ecclam id fide ecclē hereses; scindant. Vide iudā in q̄ssimū piscē q̄ p̄ electus ē. in apostatā deq̄ dr in psalmo. & episcopatū eius accipiat alter id matheus. Rete p̄dicationis capt' ē. iudas. sed p̄ modū rete rupit qr apostata effectus ē. Vide simonem magū. q̄ p̄ aquā baptizat' ē. reduit ad magicam artem exercendā. Vide ananiā. q̄ furt dilectionē & p̄sbit'. rete fidei

laudabat dñm mt̄ angelos. p̄t modū nō meruit ladare digne. qñ ē. speciosa
laus more peccatoris. Et p̄ psalmistam dic̄ dī peccatori. Quare tuenuar
ras iustitias meas & adsumis testam̄ tū meū p̄ os tuū. Que surditas & tacitur
nitas p̄mansit in genere humano. usq; ad aduentū filij dī. exceptis pauc̄is
uidelis patriarchis uidelicet̄ i p̄phis. abraham. hisaac. iacob. moise & cēt̄e
ris. q̄ cognicionē dī habuer̄. & cum d̄o locuti sunt. p̄ quos & ia duuna eloq̄a
plata sunt genere humano. Sed q̄d fec̄ dñs miserō nr̄i. uen̄ p̄ medios fines
decapoleos ad mare galileae. Decapolim designant̄ iudei. ppt̄ decalogum.
legis. Et mare galilee. designant̄ gentiles q̄ timidi erant. Veniens dñs in
mundū. p̄ incarnacionis misterium. reliq̄d iudeos qui dep̄ceptis legis erant
imbuti. & uelut actum cia corda gentiliū. ut gra ei. q̄ iudei emittebant
non credendo eū. gentiles reciperent credendo. Quomodo uen̄. p̄ p̄dicacio
nē aplorū. q̄b; dixit. Euntes in mundū uniuersū. &cēt̄. Et ad ducunt ei sur
dum & mutum. Quisunt q̄ ad duxer̄ surdū & mutū. apli & aplice uiri
q̄ ad duxer̄ ad dñm ihm xp̄m gentile p̄plm sua p̄dicacione. Gentilis p̄plis sur
dus & mut̄ erat. Surdus. qui nō habebat aures spales ad audiendū uerbū dei.
quas dñs reparauit mendato cū dic̄. Qui habet aures audiendi audiat. Mutus
erat qui non laudabat creatorē suū. sc̄a idola. iouē. mercurium. dianā. uene
rem. & cēt̄a demonia portēta. Pro quo p̄plo dep̄cati sunt dñm apli. ut ui
poneret̄ illi manū. id ut opacionē suā exibēret̄ circa illū. illuminando eum
ad fidē. Moralit̄. Surdus ē. q̄ uerbū dī non audit ad utilitatē suā. Mut̄
ē. q̄ laudē suū creatoris nō ab̄et̄ in ore. Istos tales necesse ē. ut hm q̄ longo usu
& auchore uerbum dī discer̄ & loq̄ dñs sanando offerebant. quatin̄ quos
humana fragilitas sanare nequiuit. gra diuina sanet̄ & illuminet̄. Et
ad p̄hendens eū de turba seorsū. Seorsum educ̄ dñs mutū & surdū de tur
ba. q̄ gentile p̄plm. a turba demoniū. a cultura idoloū separauit. & ad
credulitatē sua p̄duxit. p̄ fidē. p̄ gram baptismi. & p̄ confirmacionē sci spūs.

Misit digitos suos in auriculas ei. Innullus eñ aliis membris nris. tta apare
par tucio. vtatt indigetas. Et ido nomina conuenient designañt. p digitos dona spũ
scĩ que enumerans paulus dicẽ. Alij dat̃ p spm̃ sermo sapiencie. alij sermo sciẽ
cie. usq; hec omia operat̃ hunc atq; idem spũs diuidens singulis put vult. Et p
spm̃ designat̃ spũs sc̃s manifestat dns̃ in eiecto cũ dicẽ. Si ego in digito dei eicio de
monia. q̃d exponens alius euglsta dicẽ Si ego in spũ dei eicio demonia. ist
ẽ. digit̃. quo sup̃ata in egipto magi a moysen. dixer̃ ad pharaonẽ. Digit̃ dei
hec. id spũs sc̃s hoc operat̃ in homine isto. Et hoc digito scripte s̃ tabule lapidee in
monte sinai. Si ergo dns̃ p spm̃ sc̃m eiciebat demones. & magi ope spũs sc̃i sup̃a
ti sunt. & lex a spũ sco̅ scripta ẽ. dat̃ nob intellig. qua neq; tẽptaciones de
monũ. sup̃are ualem⁹. sine adiutorio spũs sc̃i infudert cordib; ientiliũ. ut
aberent uerã fidẽ in corde. et uerã confessionẽ in hore. & p hoc saluare mur
uxta q̃d apls dicẽ. Corde creditur ad iusticiã. hore aũt confessio fit ad salutẽ.
Et expuens tetigit linguã ei. Nũq̃d non poterat sine sputo loquelã red
dere. et poterat utiq; Sed ido exput & tetigit linguã ei. ut facta sua mis te
riũ aberent. Sputo ex hore p fluit. & ido p sputũ hoc possum⁹ intelligere doc
trinã euglicã. que ex hore dni p fluit. Exputo nãq; suo dns̃ muto loque
lam restituit. quia p doctrinã euglicam ppm ientilẽ ad lumẽ fidei p duxit
Et dicit ei q̃d legim⁹ factm iohñ ubi dns̃ sanatur⁹ cecũ a natiuitate exput in
ram & fecit lutũ de sputo & depuluere ẽre. & lauit occulos ceci. dixitq; illi
Vade ad natatoria siloe. & lauit. et uidit. & uidit. Postquã dns̃
lauit occulos ceci. misit eũ ad siloe q̃ interp̃tat missus. q̃ p̃ quã homo p
cipit fidẽ qualit credere debeat. baptizat⁹ spũsco. Et p̃ modũ erat
dns̃ factur⁹ in genere humano. hoc tunc p̃figurare uoluit in illo ceco. Sup̃
intellexista p sputũ dni doctrinã euglicã que ex hore ei⁹ p cessit. Modo
p sputũ intellige sapiencia dei patris. que ẽ. filius q̃d dicit p salomonẽ. Ego sa
pientia ex hore altissimi p diui ante omnẽ creaturã p̃mogenita. Spũ

tẽpore homines eris capiens. uoluit demonstrare qd mistice illa captura pis
ciũ designaret. Hac si diceret. Sic acten⁹ cepisti pisces p rerũ corporea. sic amo
do capies hominẽ ad salutẽ p p̃dicationẽ diuinã. Et subductis, ĩtra nauib;
relictis omib; secutis eũ. Sciendũ ẽ. qz hec lectio non ẽ. illa quã scdm mathm
marcũq; legim⁹. ubi dñs binos et binos uocauit. ut sequerent⁹. id p p̃ualit
illi adhererent quando dixit petro et andree. Venite p⁹ me faciã uos fieri
piscatores hominũ. Similit iacobũ et iohm. ibi enĩ n̄ dr qd subductis ãtrã
nauib; q̃si cura redeundi secuti fuer eũ sicuti hic. Sed ita intellegendũ ẽ
in hac piscatione qd luchas scribit. audientes ei⁹ p̃dicationẽ. et uidentes
miraculũ qd fec in multitudine pisciũ secutis eũ. Manducauer cum eo
manser cum illo p aliqd horas. aut p aliq̃s dies. deinde ad piscationis offi
tiũ reuersis. Postmodũ aũt cũ ambularet dñs. iuxta illud mare galilee
uocauit eos. Et tunc p p̃ualit illi adherentes. ulteri⁹ non s reuersi ad ppria.
Vnde et dñs dixit eis tẽpore passionis imminente. Vos estis q̃ p mansistis mecũ in
tẽptationib; meis. Beat⁹ gregori⁹ dic qd ante quã discpli ad nõ uocarentur
nullũ miraculũ ab eo antea fieri uider. Sed nos n̄ audem⁹ beatũ gregoriũ re
p̃hendere. Iam ex hac lectione euglica possum⁹ confirmare. qz et ei⁹ p̃dica
tionẽ antea audier. iuxta qd hic dicit. Et sedens docebat de nauicula tur
bas. Et miraculũ ab eo fieri uider. qz ad ei⁹ p̃dicationẽ multitudo pisciũ
ẽ. capta. Quib; id p̃dicatione et miraculo edoctis sci apli. p⁹modũ ab eo
uocati absq; ulla mora secutis eũ. Et subductis ãtra nauib; relictis omib;
secutis eũ. Hic p p̃rũ designat ordo electorũ. qz una res multas sig
nificationes ab et. Flit⁹ designat finis scli. Modo piscat petr⁹. piscat. et
andreas. Cotidie traunt doctores aecclẽ homines de infidelitate ad
fidẽ. de p̃funditate uiciorũ. ad culm altitudo uirtutũ. Tãdiu faci
ent hoc. usq; ad finẽ scli. Cũ finis scli aduenerit. omis p̃dicatores q̃ xpo
adheserint. cũ plebib; sibi subiectis relicta cura p̃dicationis transibunt ad

patriā celestē dicte dño. Venite benedicti p̄ris mi p̄cipite p̄paratum
uob regnū. Sedm̄ matthm.

Ecce ihs in partes cesaree. philippi. &c̄ etc

Philippꝰ iste fr̄ fuit herodis minoris subq̄ dns crucifixꝰ
e. & fili herodis maioris subq̄ dns natꝰ e. Q̄ philippus
edificauit ciuitatē. quenunc paneas appellat. in honorē
tiberii cesaris. & acesare appellauit eam cesaream. Ex suo
aūt nomine. uocauit eā cesaream philippi. & c̄. compositū nom. Et e. ipsa ciui
tas in p̄uincia foenicis. ad radices montis libani edificata. Vbi oriunt duo
fontes. unꝰ dr. ior. & aliꝰ dan. Q̄ horū fontiū riui copulati. iordanem
faciunt fluuiū. Ad quā ciuitatē dns cū adp̄pinquasset. interrogauit discipu
los suos dicēs. Quē dicunt homines esse filiū hominis. Nō interrogauit quasi nesci
ens. quē eū dicerent homines. sed ut eoꝝ confessionē digna mercede remu
neraret. Et ñ dixit quē dicunt me esse. filiū hominis. sic debet q̄si de alio loquens
ita debent agere plāti sc̄e eccle. debent interrogare subiectos suos. cuiꝰ opi
nionis habeant ap̄lo. & bone opinionis. crescant sēp̄ in melius. Si malam fa
mam habent. corrigant que correctione digna. Illa ciuitas. id cesarea philip
pi. regalis erat. ibi trenū censū. applis sibi subiectis exhibebat. Et ubi rex trenū
a suis subiectis censū exhibebat. ibi trenū. ibi rex celestis censum fidei a suis fide
libus; exigere uoluerit. Quē dicunt homines esse. filiū hominis. Homines
hic appellat. q̄ terrena sapiunt. Qui ut diuina intelligunt. ñ homines sed dii
appellant. iuxta illud psalmiste. Ego dixi dii estis. Et alibi. Dns stetit in sinagoga deoꝝ. in medio aūt dos dijudicat. Et dns ad moysen. Ecce constitui
te deum pharaonis. ut flagelles eū more di. Et in lege moysi. Si q̄s hoc ut
illud fecerit. applicat eū ad deos. id ad sac dotes. Deus tamen cupiunt dii esse
n essencialeꝫ. Filiū hominis ubicūq; in scr̄is codicib; filiꝰ hominis. ut sui homi
nū. in ebreo abā filij adam. Vnde legim̄ ip̄m sēm frequenter dixisse ad eze

chiele ppham. Fili hominis. id fili ada. Vide ne corruas. sic ille corruit
Nulli respondet. Alii iohm baptistae. Alii dicebant dnm ee. iohm. alii
heliam. q curruagneo uectus e. incelu. & aduentu filii di debe & puenire
ad iudiciu. Alii hieremia. Cui mors inpphetia illi n legit. Aut unu
exppetis. Sancti omes ita errabant ihelia. & hieremia. qm herodes au
dita fama ihu. esse uu iohe dicet. Sue ego decollau iohm ipse surrexit
a mortuis. & iur tutes opant ineo Vos aut que me ee dicitis. Non ac sicut
cetes. Illis q homines st humana opinantib; uos aut q du estis. q plus qm
homines estis. q mea diuinitate cognoscitis. que me arbitramini dicere
mihi. Vnitas ppositi; respondet. id. petr. ppositi; apls. Sic ergo petr.
expsona omiu aplou repet. Tues xps filius di uiui. Ita dns qd pfo
dix. inpetro ceteris aplis dix. Tues xps inlege & pphis promiss. que dis pat
unex oleo leticie p consortib; tuis. id plenitudinis spus sci. Deu uerum
appellat. ad distinctione deou falsou. q putant du se mortuus. qd gen
tiles uenerabant ut deos. sic fuit ercul. iupit. cores. mercurii. saturni.
& cetera idoloru portenta deq; dic psalmista. Simulacra gentiu. ar
gentu & auru. opa manuu hominu. &c. Et ait illi ihs. Beatus es
Simon bariona. Primu beat petr. uocat e. simon. i. Simon uir ptat
obediens. Quare obediens. qe statu ubiq; dimisit adhuc cu andrea fre suo
uentre p me facia uos fieri piscatores hominu. Illi continuo relictis
rebus; secuti sunt eu. Bariona syriace. lat filii colube. Bar. uir ptat filii.
iona. columba. Columba simplex animal e. Et recte beat petr. filii colube.
id filii simplicis appellat adhuc. q simplex omib; fuit. simplici corde dnm
sequebat. n duplici sic iudas. Vt certe p columba designat ps scs. q sup dnm
descendit. tpr a baptismatis inspie colube. Iona ide filii ipius sci appellat
parvus. qua ia renat erat ex aq & spu sco. Caro & sanguis
non revelauit tibi. Carne hic appellat doctrina pharisayca. q caro

& sanguis id carnales ppinqui tui scribe & pharisei. ñ revelauit tibi qđ ego sum filius dī. Sed pat̄ mi q̄ in cel̄is ē. Ipse tibi aperuit sensu. ut intelligeres filiū dī ee. Et ego dico tibi. Quia tu christus mihi. tu es xp̄s filius dī uiui. reddā t uice. Quia tu es petr̄. Sic luxuera xp̄s omib; donauit aplis. ut lux mundi dicerent & essent. uos estis lux mundi. similit & aperta. hoc ē. a seipso. deq̄ dic̄ paul' aplis. Petra autē erat xp̄s. Dedit nom̄ petro ut uocaret petr̄. Quia tu es petrus. id firmat̄ fide. qm̄ uerace me p̄testat̄ es uerū filiū dī esse. Et tu p hanc petrā id est supme quē tu confess̄ es filiū dī ee. Edificabo ecclām meam. Qm̄ edificam̄ sup̄ xp̄m. dū credim̄ eū ante oīa scla ieruisse apte & infine tēporū natū ex uirgine maria. Dū credim̄ uerace eū passū resurrexisse a mortuis. ascendisse ad celos & uenturū ad iudiciū. tal̄ edificemur sup̄ xp̄m. Et porte inferi ñ p̄ualebunt aduers̄ eā. P portas inferi possum̄ intelligere hereses. blandimenta psecutoū. atq; t rores uicia atq; peccata heretici dō uocant̄ porte inferi ē q̄ multos suis falsis doctrinis ad claustra inferni p traxer̄. similit & peccata. Sed q̄d dic̄ dñs. & porte inferi ñ p̄ualebūt aduers̄ eam. id aduers̄ ecclām. Qm̄ luce pugnent heretici. luce pagani. luce pugnent uicia atq; peccata ēt̄a scām ecclām tam ñ p̄ualebunt. q̄ electi s̄ aduersā acēnā p̄destinatos regit & gubnat dī omps̄ in fide sua Et tibi dabo claues regni celoū P claues intelligere debem̄ scientiā. discernendi int̄ bonos & malos. Et t dabo claues regni celoū. id t dabo scientiam potenciamq; discernendi int̄ bonū & malū. ut eos quos uideris in fide recta p manere dignos iudices celo Quos u uideris a recta tudine fidei deuiare. dignos iudices inferni pene. Et hanc potestatē ñ soli dñs petro contulit sed & cēt̄is omib; aplis. Quia ñ petr̄ fidē omnū aplorū exp̄ssit dic̄ do tu es xp̄s filius dī uiui. ic dñs q̄d petro dic̄. in petr̄ omib; respond̄. Sed p sum̄ hoc confirmare ex uerbis ipsius dñi. q̄b; dic̄ due resurrectionis sue eisdē aplis Accipite spm̄ scm̄ q̄ū remiseritis peccata remittunt̄ eis. & q̄ū retinue

rtis relenta s. Jnueteri testamto sac dotes iudeoꝝ potestate ab ebant discernendi inter lepsos & nlepsos. Ille q erat lepsus uenie bat ad eos. & pu dicu illoꝝ sequestrabat asocietate sanoꝝ. Qui aut mund erat alepra uerꝰ puidicu illoꝝ. recipiebat intra castra. Nabebant tam potestate ut delepsis facerent mundos. aut demundis lepsos. Simlit m inisca aecda xepi. & pbri potestate abent discernendi int bonos & malos. ut eos qs uiderit humilit confitert & plangere pecata sua soluant apeccatis. quos aut uiderit inpeccatis pistantis pmanere. dimittant eos ligatos. qui nsconspectu di ligatis. Nabent tam potestate ut denlepsis id ustis faciant lepsos id peccatores aut depeccatoribus; absq; confessione & penitentia faciant ustos Et qd cuq; ligaue ris sup terram erit ligatu & incelis. Et qd cumq; solueris sup tra. erit solutu & incelis. Ligat m epi aliquē peccatorē. cū desocietate aecle eū abicit. & a corpore hac sanguine xpi separat. Soluit u cupt digna penitencia per ac tu recipit eu in consoꝝ cu sce aecle & reconciliat altari Scdm MATHM

homilia super evangelium matthei, venit iesus in partes cesaree philippi dixit petrus ad ihesum

In illo tpe. Dixit simon petrus ad ihm: Sipi dix erat dns de diuitib, huiꝰ sclꝰ, qua difficile intrabunt diuites in regnū celoꝝ id cū magno labore. Facilius ē. enī camelū pforam acus transire qua diuite intrare in regnū celoꝝ. Quib; auditis mirabant ualde dicetes Et qs poterit saluus fieri. q d pm & hoc qd discipli dixer. & qs poterit saluus fieri. ad illud qd dns dixerat qua difficile intrabunt diuites in regnum celoꝝ. qua plures in presentiarū pauperes q possint saluari qui sint diuites. & ipsi apli pauperes erant. Sciendū ē. quia si apli recte intellexer uerba dni de diuitib; & ipsi apli pauperes erant. Intellexer enī qd non sollū appellant dns diuites q diuitias habent & amant. Verū. illes q licet nō habeant. sep tam desiderant habe. qui in sinu ē. inmē. Dm. ic alibi. Qui uiderit mulierē ad concupiscendū eā. iam mechat. ē. eā in corde suo. Nulle q adhuc intactā mulierē. ppt concupiscentiā tam quasi

adulter inconspectu dei abscedit. Ergo ille qui non habeat diuitias indeficientes illarum anelat: qui diues apud deum reputatur. Tunc audiens adhuc quod dixerat quia difficile intrabunt diuites in regnum celorum. respondit beatus petrus. Ecce nos reliquimus omnia. Hy ac sic dicere. Fecimus quod iussisti. Tu dixisti sumus profecturi ee. uade uende omnia quae habes. da pauperibus. habebis thesaurum in celo. ueni sequere me.

Hoc preceptum adimplendum est. cui dum reliquimus omnia. Si consideremus censum. beatus petrus parum reliquid. id rete et naum. Sed multum reliquid qui ipsa uoluptatem habendi deseruit. Cum tamen eum esque habebat et quae habere poterat hec desiderare. et xpi amore preposuit. Grandis fiducia dicit. Beatus gregorius. Petrus piscator erat. diues nisi fuerat. manu et arte cibum querebat. et tam fiducialiter dicit. Ecce nos reliquimus omnia. Et qua ni sufficit sua tantum dimittere. nisi alia sequatur xpm. unguit quod perfectum est. discens et secuti sumus te. id immutati sumus paupertate tua. Saupes effectus sumus. sic tu es pauper. Sauper erat dns. qui neq; hoc habebat ubi caput reclinaret. uxorem quod alibi dicit. Vulpes foueas habent et uolucres celi nidos. filius autem hominis ni habet ubi caput suum reclinet. Et tamen pauperes fuerunt parentes ei. beatus ioseph et beata maria ut in oblatione illius. ni potuisset inuenire agnum quem offerrent pro eo. Sed sic lucas euangelista dicit obtulerunt pro eo par turturum aut duos pullos columbarum. Ipse et ita humile locum elegit ubi nasceretur. id est bethleem. Quid ergo erit nobis. id quod dabis nobis premium qui secuti sumus te. Ihs autem dixit illis. id uere uobis dico uobis. Quod uos qui secuti estis me. Ita dixit uobis qui reliquistis omnia. qui multa reliquerunt sua. sicut fecerunt diogenes philosophus. qui omnes diuitias suas ob amorem philosophie deseruit Sed iste talis. ni esset secutus xpm. qui non fecit hoc pro amore ei. sed pro laude humana. In regeneratione id est resurrectione mortuorum. cum sedebit dns in sede maiestatis sue. id est in sede dignitatis sue. qui maiestas alicubi dicitur pro deitate id est in sede maiestatis sue. hoc est in nube ascendit dns in celum. et in nube rediit

tetur sic angli dixer. ad apostos mei ascensione. Viri galilei q̄d admiramini
&c. Sic veniet. id ineunde carne. ut in eade nube que admodu vidistis eu
euntē in celu Sedebitis & vos sup sedes. xii. Et sedes designat iudiciaria po
testas. q̄ iudices in mallis quando debent iudicia p̄ferre & tra reos n̄ dant illa
iudicia stando sc̄ sedendo. Ctr̄ ē. intellegendū q̄d tra sedeant apli vel tra illum
ad iudicandū. sic iudices sedent vel tra comitē aut vel tra p̄ncipē aliquando. sc̄
stabunt & iudicabunt. n̄ uoce sc̄ ē paratione. Sedebitis & vos sup sedes xii cū
iudicantes. xii. trib; isti. Duodeci apli fuer. Vn̄ peruit id iudas. & alt̄ in loco
ei ordinat id matthias. Sisti duodecim apli. xii sedes habebunt in die iudicii
qua sede abitur ē. paul apls. in cui festiuitate hoc euglm legit. q̄ dic nesci
tis q̄m angelos iudicabim. id sac dotes quanto magis sēcularia. Certe aut sedebit
p̄m in horde apl̄or. q̄ pl omib; labor aū aut sedis. Sc̄ sciendū ē. quia in
duo denario numero om̄s uitq; p̄fectu comp̄hendunt. in mitatores apl̄or abi
tio mundi usq; ad nouissimū electū. Duodenarii numer ex denario & qua
ternario constat. Siue enī dicas .iiii. quatēnū. siue quat ternū .xii. faciunt
ternarii numerū. designat fides sc̄e trinitatis. Et quaternarii. uel quat par
tes mundi. Horiens. occidens. septentrio. & meridies. Et trid̄o duodenarii numerū
q̄ quasi platonis ē. id supexcellens. designant om̄s sci. q̄ in quatuor climata
mundi nati. fidē sc̄e trinitatis seruauer. & p̄fectione apl̄or imitati. reliquen
tes om̄a q̄ Xpi amore. sic fecer sci patriarche. Beat abraham q̄ audiens ad no
te de tra tua & de cognatione tua. reliq̄t om̄a que habebat & secu ē. dim.
Sic fecer sci martires. confessores uirgines. necn & heremite. Et duodenarii
numerū apl̄or designant om̄s p̄fectu sic dictum. & septē mil uirtutū q̄ non
curuauer genua ba al. designant multa mil. & sic p quinq; fissilli duct q̄ re
quebat apt inferos. intelligit magn̄ numer multitudo uidelicet. qui die p̄pter
incredulitate perierūt. & sic inquinq; uirginib; prudentib; designant om̄s an
me sc̄e & p .xii. trib; isti designant om̄s credentes. Judicantes .xii. trib; israhel.

Certe &tribus leui que tercia decima est iudicatū tribus; ista iudicabunt scī apli qui illis credentib; ille tribus credere noluerūt. Tunc dicet ꝑfidis iudeis. Vos miseri iudei. uos discipli mei q̄ similit̄ fuer̄ iudei uti uos. credidert̄ inme. Duos ergo q̄ credidistis inme. ite imgné ḡnū. Quatuor ordines erūt in die iudicij. Duo ordines bonorū & malorū. Vn̄ ordo erit bonoꝝ ꝑfectorū sic scī apli q̄ iudicabunt & ñ iudicabunt. Qua racione iudicandi ē. petrus. in die iudicij. q̄ in presenti sclo ē. iudicatus. & crucifixus ē. paul' decollat' ē. Quomodo iudicabunt tunc isti. nō uoce sed comparacione meliorū facta. Verbigra. Si et modo comes in mallo. ad ducunt ante eū rei. homicide. latrones & ceteris criminalib; peccatis grauatq̄. ꝑcipit comes ut iudicent q̄ pena debeant puniri. Dic̄ un' ex illis iudicib; Certe tali pena digni ē. capite dele & plecti. Tacent ceteri iudices. Quare. ut suo silencio conꝑbent ei. uere iudicia ꝑtulisse. Dic̄ illis comes. Cur tacetis. q̄d in cleno iudicatur. Respondent. uere dix̄. Similit̄ in die iudicij cū dns dixerit electis. Venite benedicti patris mei. dicent scī apli & ceteri in cordes suo. Certe iustum iudicium fec̄ dns. q̄ bonos remunerat. Et cū dixerit reprobis. ite imgné ḡnū. dicet. Iusto iudicio fac̄ dns. q̄ malos punit. Sed si ordo bonorū erit. q̄ ꝑ uenerit ad ꝑfectionem apl'orū sic. bon coniugati. q̄ ꝑpas uxores habent. in presenti sclo iuste uiuunt & de facultatib; suis pauperib, elemosinas erogant. Isti iudicabunt. & regnabunt. Quomodo iudicabunt. dicet illis dns. Venite benedicti patris mei. esuriui & dedistis manducare. Sitiui & dedistis mihi bibere. &cet. Tunc unusquisq; hui⁹ mūdi ḡnis. iudicatio illorū nulla erit alia. nisi separatio animalis & immundi ac uiti ab ḡnis. Duo ordines erunt malorū. hui⁹ credencium. & alt⁹ increduli. quorū distancia sic ueris psalmista dic. Ideo non resurgunt impii in iudicio. neq; peccatores in consilio iustorū. Impios appellat paganos. normandos. scotos. Sarracenos q̄ nec ad horā fidē dei ꝑfectā habuer̄. Peccatores appellauit q̄ fidē dei acceper̄ in baptismate. & ꝑ modū ipsa fidē malis opib; destruxer̄. Illis dicet dns. Ite maledicti in ignē ḡnū. q̄ mea ꝑcepta nō estis secuti.

Homilia super evangelium matthei, dixit simon petrus ad Jesum.

92

Et uerum enī & nō decliſtis in manducare. Hec erit iudicio illorū. Vibunt hu magnē & nū. illi aūt q notaciā dī non habuer sic ſnormandi. nō erunt dignū adlocutionē dñi. ſc & sic ſine lege peccauer. uta & ſine lege peribunt. De alib; dic dñs. Q nō cred iā iudicat. ē. id dāpnat. q nō cred in hunu genitū filiū dī am iudicatus infideles. id dāpnatu. ido nō iudicabunt. ſc ibunt cū illis in penas ppēcas q xpianis fuer ſc opa xpi anitatis nō fecer. Et omis q reliquer it domū aut uxorē. aut agros ppt nomen meū. centuplū accipiē. & uitā, & ernā obtinebit. Male q dē hunc locū intellexer dic tes. q d omis q reliq rit in psenti ſcō unā uxorē. aut domū. aut agrū. centū abitur fr in futuro p mille annos. sic adhuc uidei. De iſtoū assercionē. uera. q dns dic. In resurrectione enī. neq; nubent. neq; nubent. ſc er sic ō angli dī in celo. Er quidē genitalia membra. utroū. & mulierū. ſc nō erit uoluptas coeundi. Sicut q d falsū ē. illi recepiſſe. oo centū agros. aut centū uxores q h mā, p dño reliquerit. & sunc & eris rebus ēet pul, uido. uxoribz; tam n ēet pulerim do. Dnos alit debem intelligere. Omis q reliquerit domū. Multis q [illegible] sic fecer beatus gregorius. hieronim. Augustin. & multi alij. Post genit scīm ob amorē dī. & fec & a monasteriorū adeum. ſtitales ſolent relinquere hu. agrū aut unū mansū. & recipiunt centū in congregacione monachorū. Relinq t unū patrē. & inuenit centū patres ſpales. Relinq t unū ſuū aut fratrē. & inuenit fres q eis gluttino karitatis adherent. Hoc sc dm hēt tēa. Sc dm ſpale intelligenciā. omis q reliquerit tēporalia p amore nominis xpi. centū accipiē id pfectionē mitis adno consequē & in psenti. uitea que semel deseruit. interi repetere nolit. & p hanc pfectionē mitis uitā, & ernā apt dñs obtinebit. Quanta distantie. int centenariū numerū. & quelibet parū. aut quinariū. aut ternariū aut binariū. tanta distancia ē. int ſpalia dona que hic p capiunt electi. & carnalia que dereliquer. Vergo ex toto de tēporalia & carnalia reliquerit pxpo. & in psenti recipiē ſpalia dona. id omis uir tutes. caritatē. fidē. ſpem. & in

sicuro uita & mā possidebit · ut dñs omnipm abebit · q̄ē · uita & mā · uxta q̄d ipse dic̄
Nec ē aūt uita & mā · & ca? Ille talis uel ueracit̄ potuit dicere · Dñs pars hereditatis mee

Le Sci Ewgli Sedm Matho.

Amen dico uob nisi abundauerit iustitia ura plus qua scribaru & pharisoeu n introibitis in regnu celoru Sensus huius lec thomis · ex superioribus uerbis dni pendet q̄b; dic̄ · Nuem lege soluere · ut destruere · sd adimplere · Qd duob; modis intelligen du ē · Venies filius di mundu · q̄d decem lege & pphis dicta erat ubis & pfiguraū misteriis · totū ipse impleu · Q̄m · Nascendo de uirgine · sic ysaias dixerat · Ecce uirgo concipiet & pariet filiu · pdicando · miracula patrando moriendo · ad infera descendendo · a mortuis resurgendo · ad celos ascendendo · & spm scm apis mittendo · uxta q̄d ipse pdixerat · p̄ p̄phām osee · Ero mors tua o mors · morsus tuus ero inferne · Quicquid lex & pphe de eo pdixerant · siue de ei nativitate · seu de passione · totū ipse aduenies impleu · Unde ad ppinquans morti · dix · consummatū ē · Hac siquidem · Quicquid prime oportebat impleri atte morte consumatū · dixit alibi eū pgere ad passionē · Ecce ascendim? hierosolimā · & consumabunt oīa que scripta sūt p̄ pphas de filio hominis · Ut aūt · Nuem lege soluere · sd adimplere · Ea que dñs unus lege & pphis scripta confirmauit · que uim erant supleri · Et hec gra · In lege ponit adulteriu · dicit̄ lege ñ adul terabis · Concupiscentia uō adulteriu · ñ ponit ibi · Ineuglo aūt ñ solu adult dāpnat uerū & ea & q̄ concupierit mulierē dicit̄ dño · Quicunq; mulierē ad concupis cendū ei · iam mechat ē · ea mente de suo · In lege dr · Diliges amicū tuū · & hodio abe bis inimicū tuū · Ineuglo aūt · diligite inimicos uros · bene facite his q̄ uos oderunt · In lege ponit homicida · ñ ponit ira · Ineuglo uō · ñ solu punit ille q̄ homicidiū p̄petrauit · sd & ira q̄ frem sine causa · Inde dic̄ dñs nob · & ceteris misericordib; Nisi abundauerit iustitia ura plus qua scribaru & pharisoeu · Scribe & pharisei · in hoc sepulchra imitatores estis regni celoru · si solum modo innocentē ñ occiderent · sed &

92

ceritis pecc atis fuissent maculati. Dñs quid hic dñs nob[is] [illegible] Nisi abunda
uerit iustitia ura. id nisi uincerit. nisi superauerit iustitiam. iustitiā scribaꝝ
& phariseoꝝ. ut nisolū non occidatis. uerū & ira ne habeatis. non intrabitis in regnū
celoꝝ. Mar. Scribe & pharisei. sciencia legis & pphaꝝ habebant. bene docebant
& male uiuebant. Deq; dñs alibi dic. Sup cathedra mo[illegible]ler scribe & phari
sei. Omia que cūq; dixerint uob. seruate & facite. Sc[illegible]m opa uꝝ nolite facere
dicunt enī & nō faciunt. In hoc nāq; putabant se iustificari. si bona solum modo docuis
sent. licet nō fecissent. Dñs quid dic dñs. nisi abundauerit iustitia ura. &c. ut nisolū
bona doceatis. sed & ia faciatis. non intrabitis in regnū celo[illegible] iuxta qd ide dñs in sup
ribi dixerat. Qui solueri[illegible]t unū demandatoꝝ istoꝝ mi[illegible] & docuerit sic
id q̄ bene docuerit & illeq̄ bene docuerit male uiuendo [illegible]uxerit. minu
tus in regno celoꝝ. Qui aūt fecerit & docuerit sic[illegible]docuerit. & bene u
xerit. magnus uocabit in regno celoꝝ. Audistis q̄ dic ātiq̄s. patribꝰ;
pplōꝝ. non delicet iustitia nr amplius. nō aūt
occidetis innocentē hominē. reus id culpabilis erit iu[illegible] ipse
occidat. q̄ lex percipiebat ut rationi pro ratione redde[illegible]tas. Siquis
occiderit aliquē iniuste. occidetur & ipse similit. Occu[illegible]ulo. dentē p dē
te. Ego aūt dico uob. Ego nouus oo. uob nouus effectus. p[illegible]timatis noua pre
cepta do. Qui ira omis q̄ irascit fri suo rationē e. sine ca[illegible]erit iudicio ei
gehy. Dic iudicio legis reus erat q̄ innocentē int ficiebat. [illegible] irascit fri suo
eque credent in xpo. ut ipse credit. iudicio eugehy reus [illegible]ētie re
mediū subuenerit illi. Qui dixerit fri suo racha. Racha [illegible]eat augus
tin dic. int ire tuo. apt hebreos mutū animū exprimens sic [illegible]ersationes
apt latinos. cū dr adole[illegible]eu. abamur [illegible]e papa. abrascente. q. Beatus
heronim dic. q̄ racha sermo hebreoꝝ sit. q̄ grece dr cenos. lat int pt in amis
& inaccuus. que nos possum dicere absq; cerebro. id sine sensu. sine [illegible]ell
Qui dixerit fri suo racha. Frater nr hic null abus intelligit. nisi q̄ eunde

patre ab eo dm in celis q̃ue & nos abem q̃ dic nobis cu oratione pat̃ nr̃ q̃
celis · q̃ sacro baptismate ẽ · renatus & suscepta fidei confirmatus · Q̃ dixerit
fatuo · id xp̃ian̄ xpiano racha · id inane & uacuu eu appellauerit · cũ plenitudine
fidei abeat meam trinitate · euserit consilio scor̄ oc ẽ · consilior̄ scor̄ dãpna
bitur Q̃ autẽ dixerit facue reuserit gehenne ignis Hoc nomẽ q̃d ẽ ge
henna p̃mũ inuenio reperit · Dic inde eam unde uenerat hoc nomen · Dic beat ihe
ronimus · q̃d sit q̃da ualles iuxta iherm̃ que uocata ẽ · gehennõ id uallis filiorum
ennon aquodã h omne q̃ ibi habuit possessione sua · Gehenne ergo int̃ p̃at̃ uallis :-
hennon uallis q̃ atuta · fuit eni uallis nemorosa · uallis siluosa & delecta
bilis p̃ q̃a discurrunt aque fil[illegible] amenitate illi loci
relinquentes di tẽp[illegible]tare q̃d [illegible] edificabant multa
ualle alt[illegible] [illegible] habal & ceteris idolis · Ob hanc eam
sam int̃ fe[illegible] [illegible] acal deus · deinceps caro
mar[illegible] uallis q̃ uocata ẽ · gehennon · uel̃ compositũ nom̃ geh
enn[illegible] & dicit duplex pena · q̃ illi in ipsa ualle occisi · siue ap
trib; siue abo[illegible] p̃cio perier · & uita amisert̃ p̃sentẽ · & futurã · Q̃ autẽ
dixerit fat[illegible] dic mandato apli · Vos estis sal terre · Sal enim condimẽtũ p̃stat
cibo · Sic p̃dicatores [illegible]te condimẽtũ p̃stare debẽt · sunt sub nec ut uerbo & exemplo
sicut q̃ dns appe[illegible] sale · eo q̃d sibi & alijs condimẽtũ sit fidei & bone operationis
tu appellauerit fa[illegible] id a sapore sapientie extraneũ reuserit gehenne ignis ·
hoc ẽ · dign̄ erit ut [illegible] purgaris meo corpore & anima · ut calore & frigore
magne purgatorio · De q̃ [illegible] pena dic beat̃ iob · Nbagis nunũ transibunt
a calore mmũ · Dns dic alibi · Omne uerbũ ociosũ q̃d locuti fuerint homines
reddent rationẽ deo in die iudicii · Si de uerbo ocioso redditur risum̃ rationẽ
quanto magis de contumelia fri mala · Et si de uerbis contumelie punien
dis um̃ in examine districta iudex · quanto magis de criminalib; peccatis · adul
terio · homicidio · fornicatione · furto · rapacitate · & ceteris deq̃b; apls qui

sepoc inhoc gaudere q nomina ura scripta sūt incel. Hoc audiens ido q; uolens nom
suu scribu incelo ueñ ad dñm. Curergo dic tēp trans eū marchus aut. Dixisse dñm. ñ
es longe a regno di. Potuit siq dē fieri. ut p mu causa tēp tandi uenire. Sed au
dita dñi uerissima & saluberrima responsione meu credid. ut tantu ut hac beati
tudine dign' abit' sit. Magister q d faciendo uta ēna possidebo. ut q dopus
opabor. ut uta ēna possidea. & ut nom meu scribat incel. Ille dix. In le
ge q d scriptu ē. deuta & erna. q m legis. id q m intellegis. quia sciebat eu legis
pertu. idcirco excipsi uerbi uult eu instruere. Id q; respondens dix. Diliges
dñm dñm tuu ex toto corde tuo id ex om intellectu. Et ex tota anima tua. id ex
tota uolūptate. & ex omib; uirib; tuis. id ex om fortitudine. & ex omīnte
tua. id ex tota memoria & ratione. Et pximu sic te ipsu. id unu quēq; hom
nē. in dilectione di non ē. mod' ponend'. in dilectione autē frīs. ē. exibend'. sed am
elimonia. & supōia ē. diligend'. Frīs ū ut nos met ipsos. & q d nob fieri uolumus.
aeque illis faciam'. Dix q; illi. Recte respondisti deuta ēna. hoc fac & uiues.
Ille aūt uolens iustificari se ipm. id uolens iust' aberi apl' dix ad dñm. Et q s ē. mī
pximus. Suscipiens dñs hīs uerba illi ad disputandu. id respondens ait haec que
ille tulerat. ita sui tēp ut ins admōē. ut & questionem illi' certis faceret. In hanc dem os
trare parabolā. specialit ad ipsu ac totē di & hominu pinere dicē. Homo q dam
descendebat ab hierlm in hiericho. Homo iste specialit ad ā. intelligit in genere huma
no. Hierlm q uit pt' uisio pacis. illā sic uta. in q p'm' ao condit' ad o posit' est.
rum' homo ad hoc creat' fuit ut nisi peccasset & complet o numer o he lectoru. & de
paradiso t reno transiret ad paradisu. celeste. sine morte corporis. id ad
hierlm supnā q ē. patria & ne beatitudinis. in q angli & sci in pace constituti
sep uident dñm facie ad faciē. Ubi peccau in ducendo decibo uite tu ē tra
ceptu dñi de celeste hierlm electus ē. & missus in hiericō. id in hanc mortalē
uitā. Hiericō nāq; int pret at luna. Luna em in sacro eloquio p defectu
carnis ponit. id p mortalitate. q; sic luna mens tritis monitis crescit &

decrescit. utah omnes crescūt ꝓ naturā. decrescunt ꝓ mos ꝫ. Crescunt ꝓ habundanciā. decrescunt ꝓ inopiā. Crescunt ꝓ lucriā. decrescunt ꝓ iusticiā. Et mcidit in latrones. Latrones diabolū & angelos illi intelligē. Inq̄ quibus misit ꝰ mittumuisse. exteri ꝰ tēptat ꝰ ñ tamen cito caderet. q̄ demones q̄ndo ad nos uenūt. occulte suadent ad malū. Qui & ia dispoliauer eū. ut demones gen̄ humanū. q̄ueste innocencie & immortalitatis ꝓ uauer illud. Et plagis impositis. &c. Ꝑ plagas intelleguntur peccata. Sicut plagis corp̄ sauciat. sic peccatis anima cruciat. Quomodo plagauit diabol̄ hominē. q̄ dosuasit ad peccandū dicēs. Cur ꝓcepit dn̄s d̄s ut ne comederetis de ligno scientie boni & mali. sciebat enī dn̄s d̄s q̄ d in q̄ cūq; die comederitis exeo. apienī occuli uri. & eritis sicut scientes bonū & malū. Abierūt. Quare dicunt abire demones cū nullo tēporis spacio cessent ab impugnacione. Sed abire eorū ē. nō ab insidiis aliquatenꝰ cessando sed ipsas fraudes insidiarū suarū occultando. Se muuuo relic̄ do. Semuuuū reliquer demones gen̄ humanū. q̄ licet ꝓ peccatore fecerunt tamen racionē scientie abeo auferre ñ potuer. Ex ea enī parte q̄ peccauum. morim. Exq̄ racionales sum. uuum. Accid autē ut sac̄dos q̄ dā descenderet & cadē uia. Ꝑ hunc sac̄dotē intelligit̄ haaron. q̄ ꝓ moysē frem suū electꝰ fuit in sac̄dotū. & omis ministrii uocem testamti. q̄usq; ad aduentū dn̄i fuer. Accid autē ut sac̄dos aaron descenderet & cadē uia. q̄ ꝓm̄ hō descend. qui peccauit & ipse. q̄ndo fec uitulū in horeb. ut adoraret̄ filius ist. Et uidens eū ꝓtransiit. Uidens sac̄dos gen̄ humanū tabescens peccatis. & ñ potuit soluere illud a peccatis. Quare. q̄a & ꝓ se peccator erat. Simulit & leuita. cū eet sec̄ locū & uidere eū ꝓtransiit. Ꝑ hunc leuita intelligit̄ moyses. Simulit & leuita moyses. descēd cadē uia. q̄ ꝓm̄ homo descenderat qui peccauit ꝓm̄ homo. peccauit & ipse ad aquas contradic̄tionis. Et cū uidere eū ꝓtransiit. Uid ergo sac̄dos uid & leuita. uulnerato hominē & ꝓtransier. q̄ uidet gen̄ humanū plenū peccatis. & ñ potuer̄ lab̄are illud. Quare. q̄a & ipsi peccatores erant. donec uenit & ille q̄ nullū omnino peccatū abuit. neq; inuent̄ est

Homilia super euangelium Matthei, nisi habunda verit iustitia vestra

95

q̄ antea dn̄m clarauoce confessus fuerat dic̄s. tues, xp̄s fili⁹ di uiu. s̄c̄ tam tunc fructum malū fecit quando aduoc̄ hum⁹ mulieris territus tr̄na uoce dn̄m negauit. Jetro ꝛ̄a cognat⁹ moysi mala arbor extitit. q̄ idola colebat. S̄c̄ tam tm̄ bonū fructū fec̄. quando cognato suo moysi consiliū dedit ut constitueret sup ppl̄m dn̄m centenarios. & quaternarios. & decanos. & pcte contarchos q̄ eū a fas ce ppl̄i subleuarent. S̄c̄ sciendū ē. q̄ p̄mū mutat⁹ homo. deinde uitencio. primū eni mutat⁹ arbor deinde fructus. primū eni mutat⁹ ē. dū ppt̄ concupis cenciā. deinde ut faceret adulteriū & homicidiū. Simili beat⁹ petr⁹ apl̄s p̄mū mutat⁹ ē. p timore. deinde ut negaret dn̄m. Jetro ꝛ̄a cognat⁹ moysi p mū mutat⁹ ē. a sua malicia. deinde ut faceret bonū. Omnis arbor que nō fac fructum bonū excidet & in ignem mittet. Hec sententia hum cuiq; hom niptimescenda ē. Omnis arbor. id omnis oō. q̄ non fac fructū bonū excidet hic p mor dem carnis. & mittet in igne. & nū dampnacionis. Excidet eni illa scūra. deq̄ ioh̄s baptista dic̄. Jam securis ad radicē arboris posita ē. Item. A fructibus eorū cognoscetis eos. Repeticio sermonis. confirmacio ē. opis. Non omnis q̄ dic̄ mihi dne dne intrabit in regnū celorū. s̄c̄ q̄ fac̄ uoluntatē pa tris mei q̄ in celis ē. ipse intrabit in regnū celorū. Quia sunt q̄ dē qui uerbotenꝰ dn̄m confitent. s̄c̄ moribus fugiunt. De talib; dic̄ apl̄s. Confitent se nosse dn̄m fac̄is autē negant. Et fides fides sine opib; mortua ē. Notandū ē. q̄d hec sententia huic contraria uid̄. q̄ idem dic̄ paul⁹ apl̄s. q̄ cūq; inuocauerit nom̄ dn̄i saluus erit. S̄c̄ sciendū ē. quia uerbū dn̄i non discrepat a uerbis ei apti. Sola ꝛ̄a in sacra scriptura uerbū p fructo ponit sic ē. in hoc loco. Non ergo nos in nos confidere debem⁹. q̄d repiam sum⁹. & unda baptismatis rece rem⁹ s̄c̄ fidē qua accepim⁹ bonis opib; adornare studeam⁹ quatenꝰ ut re ad eterne premia percipere ualeam⁹.

Le

Sci eusebii Sedon Lvcham

super evangelium Luca; homo quidam erat dives qui habebat villicum

Homo quidam erat dives · qui abebat villicū · &cē.

Frequenter solitus erat dñs loqui parabolice ad turbas · agens morem sue ētre. Consuetudo nāq; ē · palestinis · ut suis ductis parabolas adhuc tenti · ut que simpliciter · plata minime intelligi poterant · anexione parabolarū · facilius intelligerent · Ait ergo dñs loquens parabolice Homo quidam erat dives · qui abebat villicū. Villicus dr quasi ville recustos ut ville custos · qui ad comparacionē illarū rerū que in urbib; servant aurū vel deliciarū & argenti · pciosorū lapidū · vel quelibet res sunt que in villis servari solent. Homo iste dr omps intelligit. Quo mihi ē · hoc est q omnes divicias spales · & carnales in manu sua abere · Q̄ erat angelos sua claritate & homines intra fidē · spē · & caritatē · Qui abebat villicū Ingrechonem scribit villicū · sc̄ economū · q dispensatorē intelligit · q nimirū substancia dñi sui scdm voluptatē ei disponi. Quē nullū melius quā paulū accipiam · necesse ē · ut q villicū ducit · n spaliter legem intelligens · sc̄ carnaliter eā observans. Qui diffamat ē · apt dñm suū · quando psequendo xpianos apud eos accusabat. Cuius hui erat ananias · q apparens sibi dño dixit · Dñe audivi a multis de ura hoc · quanta mala fecit tuis sanctis in hierl̄m · Vocatus ē · statim ad dñm suū quando pgens ce damascū · circumfulsit eū lux de celo · & cui luce simul vox de celo emissa ē · dicēs · Saule saule q̄d me psequeris · quid audio dicere · id quare tam neq̄ter agis psequendo servos meos · iam n poteris ullicare · hoc ē · mihi legē pfitere Ait ait villicus intra se · Quid faciā quia dñs meus aufert a me villicationē · & cē · Videns se beatus paulus alege subtractū · & a pdicacione ab eis subrogari · aiebat · Quid faciā quia dñs meus aufert a me villicacionem · Fodere non valeo mendicare erubesco scio q̄d faciā · & cē · Id quia antea fuma gloria videbatur nunc incipiā ee discipl xpianorū · Et q̄ a cetera fulgis doctrine nunc incipiā ee · piscator & auditor. Convocatis itaq; singulis debitoribus

de illis paul⁹. Vos gentiles q̄ eratis longe facti estis prope in sanguine xp̄i. Di cam⁹ & scdm moralem intellectū. Sunt multa insca aecta q̄ adhuc infancie siue cunabulis manserunt. diseruicio. & omni tp̄r ute sue immaculate dō seruire student. siue in monastico abitu. siue in canonicho. Isti tales deppe uenunt qe p illicita n̄ eraue⁹. Et si multa q̄ p̄t expta conuicia adō sibi con cessa. uxta qd dn̄s dic̄. Crescite & multiplicamini. & p̄t diuicias huius scli bene dispensatas relinquunt scdm. & uenunt ad seruicū dī. scd̄m uenunt de longinquo. qe legitimo conuicio usi sunt. Sunt & alia multa q̄ p̄t homicidia & adulteria. p̄t sacrilegia. & p̄t furta rapacitates. p̄t ebrietates innumeras. & p̄t cetera huius scli flagicia pacta relinquunt omia mala. & conuertunt ad dn̄m in factis & in cogitacionib; Isti tales de longinq̄ uenunt: qi quanto homo amplius peccat tanto longi⁹ adō recedit. n̄ corpore sed mente: quia dī ubiq; & presens. Hi tales considerantes magnitudinē peccatorū suorū pascendis iugit uerbodī. Et respon derunt ei discipli sui. Vnde isti⁹ poterit q̄s hic saturare panib; in solitudine⁹. illo adhuc tp̄r quando ista dicebant apli carnales erant nondū p̄fecti fidē habebant quia abituri erant p̄t dn̄i resurrectionē & p̄t aduentū spūs scī. idcircho dubita bant de potencia dī. Si em̄ p̄fecte credidissent utiq; scirent. quia ille q̄ condidit mundū ex nichilo & q̄ cotidie pascit omnium desiderib; & p duc̄ panē de terra & uinū qd lētificat cor hominis siuerit & de paucissimis panib; tanta multitudinē ppli saciare posset. Et interrogauit eos quot panes haberent. Quare interrogauit coram ppło quot panes haberent. Cuiq; nr̄a ip se ignorabat qui omia nouit ante qua fiant. cui uerecūdū est. dne tu scis omia. Si utiq; ignorabat q̄ omia nouit ante qua fiant. Sed ido interrogauit. ut illud miraculū manifestius fieret. ut dū audirent turbe dn̄m interrogantē de numero panū & discipli respondere. septē. intellegant in sua saturitate potencia saluatoris. Per septē panes intelli libri noui testamti. iiij. euāgelia actus aplorū. epte p̄ris & ca⁹ aplorū. ii apocalipsis. Et quare comprehendit septenario rum eis p̄pt septenario

Homilia super evangelium lucae, homo quidam erat dives, qui habebat villicum

spm pque intelligentiam ipsorum capimus. Per hunc spm remissionem peccatorum consecuti sumus. tempore baptismatis. per hunc confirmati sumus. et illuminamur corde ad intelligenda misteria novi testamenti. pertinencia ad cognitionem xpi. Cuius spiritus sanctus ennumerat ysaias propheta dicens. Requiescet super eum id est super xpm spiritus dni id est spiritus sanctus. quod factum est. quando descendit super eum tempore baptismatis in specie columbe. Spiritus sapientie. etc. Et tempore cepit turbe discumbere super terram. In alia refectione que de quinque panibus et duobus piscibus facta est super fenum legitur discubuisse turba. In ista autem que de septem panibus est. per acta. dicit euglista quod super terra discubuerit. Quid misterium continetur in hoc facto. iam diximus quod illa refeccio pertinet ad vetus testamentum propter quinque libros moysi. ista autem pertinet ad novum propter septem dona spiritus sancti que cotidie percipiunt fideles. Per fenum intelligitur voluptas carnalis maxime libido. In refectione quinque panum turba super fenum recubuit. quia lex veteris testamenti carnales voluptates frenare hac calcare precepit dicens. Non adulterabis. non concupisces uxorem proximi tui. etc. In ista autem refectione de septem panibus discubuit turba super terram. quia gratia sancti euglii non solum concupiscenciam carnis vibet reprimere. sed etiam ipsam terram et omnes facultates terrenas pro xpi amore mandat relinquere. Dicente dno. Si vis perfectus esse vade vende omnia que abes. etc. Inter omnia intellige terram que mater est. omnium rerum. corporalium. et corruptibilium. Et accipiens septem panes gratias agens. Refectur dns turbas gratias aegit. id est laudes dom patri retulit. ut ostenderet quia semper gaudet de nostra spiritali pascione. Quando cumque et enim nos reficimur verbo dei mente gaudet. inde et letatur filius dei cum angelis suis. Et ideo gratias aegit deo ut daret nobis exemplum quia quoties cumque reficimur in mente cibo spiritali. aut pascimur in corpore cibo corporali semper illi gratias referre debemus. a quo omne bonum procedit iuxta quod iacobus apostolus dicit. Omne datum optimum. etc. Si omne datum optimum. et omne donum perfectum a deo est. utique in omnibus illi gratias referre debemus. Et regit. Per fractionem panum quid aliud nisi reseracionem divinorum eloquiorum debemus intelligere. Quando panem frangitur. interiora illius cernuntur. Dns panem frangit. quia secreta misteriorum novi hac vete

ergo dñi mi tui ē. pulueres tre. q̄ diuinitas uerbi cū q̄ apatre p̄cessit assumpsit carnē humanā. Juxta q̄d euḡlista iohēs dicē. Verbū caro factū est. Et delutto facto. expuluere & exsputo illuminat' ē. cec'. quia p fidē dñice incarnacionis q̄d dic'ē. homo. illuminam' a fide atq; saluam'. Et suspicies incelū. Spicio uerbū fuit apud antiquos. Sed m̄ nonabē simplex imusū. compo nunt tamen exeo aspicio & suspicio. Et suspiciens incelū. Sanatur' dñs surdū & mutū suspēx incelū. ut dar' & nob' exēplū q̄ciens cumq; aut p̄ infirmitatib; corporū. aut p infirmitatib; animarū. id ꝑ peccatis minuen dis exorare dñm uolum'. ut tū mittis mire illuc. id incelū dirigim'. ubi lle abnuat q̄d dic'ē. Celū m̄ sedes ē. Nullo peccam' medela corporū & animarū q̄ē. fons omnium bonorū. iuxta q̄d iacob; dic'ē. Omne datū optimū & omne do num p̄fectū desursū ē. descendens a patre luminū. Ingemuit. Quare ingemuit dñs in cui' potestate omnia s'. que uult facere. ut demonstret quia q̄ciens aut p infirmitate corporea siuen. siue p̄ximoū aut peccatis; mīs dimedia supplicam'. cū gemitu hoc debere facere. ut & ea sipossim' cū lacri mis. ut faciat' dñs di misedia adnos ꝓuocem'. Et ait illi. Effeta q̄d ē. ad apire. Effeta ebreus sermo ē. Quod sit effeta. manifestat euḡlista cū subiungit. Ad apire. Aperiende erant aures illi' surdi ad audiendū. & lingua reincaculi sui soluenda tarditatu. ut loq̄ posset. Ideo dix' dñs effeta. id ad aperire. Ex hoc loco inolit' mos in ecc̄la ut p̄bri dicant catechumin' quando tanguntur aures illoru desputo. Effeta. Extēplum apte s aures ei'. & soluta ē inculalingue ei'. Nulla mora fuit inter uba dñi & op' illi'. q̄ uerbo ei'. constat d opacio illi'. iuxta q̄d psalmista dic'ē. Ipse dix' & facta sunt. Ubi dix' aperire statim apte s aures ei'. & soluta ē. inculalingue ei'. & loquebat' recte. sine impedimento balbutiendi. Ille recte loq̄t'. siue siue dñm laudando in missaru celebracionib; in psalmis. in responsoriis. siue

alus p̄dicando q̄ dam di cui aures cordis p̄ gr̄am sci ip̄s dn̄s aperuit intellegen
da opa sua. Et cui linguam dn̄s soluit. ut se laudare possit. Merito talis
potest dicere cū pph̄a. Dn̄s aperuit m̄ aurē. ut audiā eū quasi magistrū.
Et cū psalmista. Dn̄e labia mea apies. Aperies dixit p̄ aperturū. p̄ indicati
ui. p̄ imperatiuo ponens. Et p̄cepit eis ne cui dicerent. Alibi dic dn̄s. Sic
luceat lux ura coram hominib; ut uideant opa ura bona et glorificent patrē
urm qui in celis est. Si ergo opa bona coram hominib; uba et fieri ad edificacionē
quare op̄ suū uult tacere cū surdi et mutū restituend sanitatē. Nisi ut de
monstrare beneficia nra. ni uulganda sc̄ p̄rem da ut quando cūq; aliq̄d
boni agim̄. ni solū ame rede pecunie abstineam̄. uerū et ia agra laudis
humane. ne dicat nob̄ in die uduī. Recepistis mercedē ura. Debent
nāq; bona opa nra lucere in conspectu hominū. ut edificent alū nro exē
plo tata tam occultari. ut ea intencione faciam̄. q̄ soli do placere ualeam̄
ñ hominib; Tasit op̄ nrm in publico. ut recte intencione maneat in occul
to. Quanto aut eis p̄cipiebat ut tacerent. tanto magis plus p̄dicabant
Nūq̄d factū e. q̄d dn̄s noluit. Non; Quia ipse q̄ exteri p̄cipiebat. ut
tacerent. ipse interi instigabat ut p̄dicarent. In hoc dedit exē plū pigris
p̄dicatorib; q̄b; officiū predicandi in scā aeccla e. comissū. ut ñ cessent pre
dicare. q̄b; dr̄ pph̄am. Clama ne cesses. Et dn̄s in euglio. Ite in mundū
mundū predicate euglm omi creature. Et alibi. Q̄d dico uob̄ in tenebris
dicite in lumine. Et q̄d in aure auditis p̄dicate sup tecta. Hac sic dicere
talib; Nulli q̄b; ego p̄cepi ut tacerent ñ potuer tacere. sc̄ poci. ue illuc q;
p̄dicauer gl̄am mei. quanto magis uos predicatores aeccle debet is predicare
pplis uerbū di. et uita et erna de qua penitencia agentes exultarent. et eo
ampli admirabant dicētes Bene omia fec. et surdos fec audire. et muthos
loqui. Superi. in hoc euglio de uno solo modo surdo. et muto fit mencio;

Homilia super evangelium lucae, homo quidam erat dives, qui habebat villicum

Hic aut pluralē numerū posuit euglista dicens. Bene omia fec. & surdos fec
audire & mutos loq. Et ido dat nob intelligi. quia n solumodo un surd
& mut. s& plures ad no sanati sunt. Hoc conplet ū. ē. in pplo ientili. Genti
lis ppls ante incarnacionē filij di. surd erat & mut. Surd. quia n audie
bat uerbū di. Mut quia laudē creatoris n abebat in hore. s& poci carmina
poetarū paganorū. & laudes dorū. iouis. mercurii. apollinis. S& pt quā
ueni ad dnm p pdicacionē aplorū. pcepit rec tā fidē in corde. & rec tā confes
sionē in hore. Moralit. Omis. homo q sclarit uiuit q uerba turpia & risui
abta sectat. & quia moribz mer& ricū. aures libent accomodat surd & mu
tus ē. S& si p di gram conpunct ad audienda libent di uerba se conuerterit
& dnm laudare in psalmis. & in nis & c& eris canticis spalibz ceperit conplet
in illo qd euglista hic dic. Bene omia fecit ihs. quia & in talibz opat ē. ihs.
Surdos fec audire & mutos loq. Qui ante de sclarib loquebant. uidelic
& de suis casib de suis accipitrib facit eos se laudare & benedicere. Sc dm
Lucham.

homilia super evangelium lucae, beati oculi qui vident quae vos videtis

Beati occuli q uident que uos uid& is. & reliq.

Caput hui sacre leccionis pplexā & ualde dificilē. mouet ques
tionē quare dic dns. Beati occuli q uident que uos uid& is. Cū lucas
superi narrat qd designau dns lxx. & duos discplos mittens illos binos ad
pdicandū. in omnē locū ciuitatē q erat ipse uentur. & pt pdicacionis offm.
conplet ū. reuersi dixer ad eū. Dne in nomine tuo & ia demonia nob su
biciunt. Ille aut respondens dixit eis. Nolite gaudere sunnomine meo
demonia uob subiciunt. s& pocius in hoc qd nomina ura scripta sunt in cel.
Et stati exultau in spū sco dicēs. Confiteor tibi d pat celi & terre. q ab condisti
hec a sapientib id misteriū mee incarnacionis a sapientib & prudentib
id scribis & phariseis & reuelasti ea paruulis hoc ē. aplis meis. Et pt pau
lulū conuersus ad discplos dix. Beati occuli q uident que uos uid& is. Nq

occuli scribarū & phariseorū. fuer beati. nec pilat. neq; multitū crucifigentiū dnm fuer beati. q audier & uider dnm. hominē. nī tam. credider uerū dmē. Beati ergo fuer occuli aplorū. corporis & mtis q uider dnm corporalib; occulis corporalit ambulantē. & mte credider uerū dmē in sua maiestate manentem. Ideoq; occuli ipsorū beatificant illorū non abhac beatitudine puant. Dico enim eni uob qd multi reges & pphe uoluer uidere q uos uidetis. id presentia mea incarnē. & nī uider. Et audire q audiat. & nī audier id augm exhort mo. Qd hic duchas appellat reges. matth uocat uisos. Rex dr ad regendū. q hunc qsq homo. q reate creat. & uiste uiū rexē. Oms pphe & patriarche & reges. q adue tū dni p cesser omi desiderio desiderauer. uidere dnm scdm carnē & nī uider ut Abraham ut ipse alio loco testat. exultauī ut uidere & die xpi. uid & gauisus e. Et ysaias uid dnm sedentē in hab tu regnantis & agmina cherubin duc cia. sēs. sēs. sēs. Mich eas uid dnm sedentē in hab tu regnantis. Dauid psalmista die Exalta d potē cia tua & ueni. Et die dns uirtutū conū teno. Ysaias q q; die. Utinā dirūperes celos. & descenderes defluerent montes a facie tua. Sz oms isth. a longe & p speculū uider. & in enigmate. Sz q dns tis pāl ib; occulis uider. apti corporalib; occulis unde meruer. In psentiarū dnm habentes. cū illo manducabant. bibebant. in conspectu illi dormiebant. & q quid uīt roguit uoldant a illo uīt rogando dicebant. Pmonita eni tēporū. fit dunne cognicionis augmtū. Plus q q; scruer. uti tell exer. pl q q; scruer pphe de xpo qua patriarche. Hunc e. qd dr moyses. Ego sū dns abraha. dns ysaac. dns iacob. & nome mm adonay. nī in diebus eis. id patriarchis. & pphis. uerū & ea omia que de xpo mortalib; noscenda erāt. aptissima reuelacione dicuer. Qui ib; dr. Omia q audiui a patre meo nota fec uob. Et ecce q dā legis peritus tēptans illū. Peritus hoc e. legis doctor. legē sciens. surrexit de sedili sive inq sedebat tēptans illū. Ubi accepit occasionē tēptandi dnm. & Exuerbis ei pōlabatis q ib; dixerat discipl ius. nolite gaudere q dm omnino mō demonia uob subiciuntur

in generacione sua. quia nunquam plurimi homines in secularib; negotijs
sup excellere uident. q̄ idō seruire noscunt. Et ego dico uob. Quare dn̄s
hanc parabolam pposuerit. fine eni ostend cū dic. Et ego uob dico. Facite
uob amichos de mamona iniquitatis. ut cū defecerit recipiant uos in æ-
na tabnacula. Mamona sirū nom̄ ē. latine sonat diuicias. Quare
dicunt diuitie iniquitatis. quia n̄ possūt adquiri sine iniquitate. qm̄
ut iheronim dic. Omis diues aut est iniquus. aut heres iniqui.

Sci Eugli. Scdm Lucham.

Ad ppinquare dn̄s ihrlm uidens ciuitatē fleu
sup illam. & reliq. Cū legim in scō euglo meus
& diuersos effectus dn̄i. non debem credere in eū
necessitudinem aut fragilitatē corporis. sed pocius
ea fide accipiendū ē. ut credam eū hec omia pnob
sustinuisse simulq; ut ostendere se pnob ueram
carnē assumpsisse. Dic ergo scs euglista. quia cum ad ppinquare dn̄s
ihrlm uidens ciuitatē fleuit sup illā. Meonomice loquit fleuisse dn̄m
sup ihrlm. n̄ eni fleuit edificia murorū aut pulcritudinē templi. sed
poci pplm q̄ in ibi abitabat Quia si cognouisses & tu. Hac si dixisse
Si cognosceres iminencia tibi mala sic ego cognosco fleres utiq; sic & ego
defleo. Que. quia nescis que tibi iminent. idō exultas Et quidē in hac
die que ad pacē tibi nunc aūt absconditā s̄ ab oculis tuis. Judaic pplis ea
que abe poterat in die sua ad pacē illi erant. quia uidelicet psperis de-
ditus iminencia sibi mala n̄ pspiciebat. Sed si quis eis diceret. n̄ crede-
bant Quia uenient dies in te. & circūdabunt te inimici tui uallo. & cir-
cumdabunt te. & coangustabunt te undiq; Hic a & ia apte subuersio
illius ciuitatis declarat. que a pncipib; romanis facta ē. sic istoriografi
uideorū narrant. Dic eni iosephus quia congregatis ex omi regno iudeis

in hrlm insollempnitate pasce sup uenientē exercitu intra septa sue ciuitatis conclusi sunt. ut ne hunc quidē euadere posset. Vallo sunt circūdati que ē. species munitionis. & fit exfossa & palis. Inqua munitione sicut idē historiographus narrat decies centena milia gladio periere. totidem fame periere. totidē alia incaptiuitate ducta sunt & ad terrā psternēte & filios tuos q̄ intus sunt. Quomodo ipsa ciuitas penit̄ sit exterminata testatur illi que abhelio adriano rehedificata cū sta tam mutatū & nom. hiā antea hrlm ē. dicta. nunc helia uocat. & nulla priore ciuitate dūs extra portā legit passus. Haec ait ita edificata ē. ut in medio sui loci ducē passionis contineat. Et nō relinquent in te lapidē sup lapidē eo q̄ non cognouerīs tēp̄ uisitationis tue. Narrant sup dicta historiographi quia reū tentes iterū fugitiui uidei. & qui ostiū manū efugere potera[n]t. iterum ciuitate rehedificare conati sunt. sed tam non cōdē spū. Veniens aut sup dictis principibus penit̄. ea dexterminauit. sed et fundamenta murorū exterminare precepit. Vt adimplerē cantica pphetarū dicentis. Dominus quasi agricola arabit̄ sion hrlm macerauū lapidū erit. Eo q̄ nō cognouerīs tēp̄ uisitationis tue. Multis modis uisitauit dūs plebē suā israhelitica. primo ppatriarchas deinde pphetas. Adulatus ps̄ meipsū. Sed illa plebs non cognouit tēp̄ uisitationis tue. quia uidens eū quē apprīs p̄dictū habebat mortalem hac fragile corp̄ habere ineū credere respuit. Vnde celi testimonia illis traunt dicente pphēa. Miluus in celo cognouit tēp̄ suū turtur & hirundo custodierūt tēp̄ aduentus sui. pplus aut mus non cognouit iudicium dni dūs sui. Et ingressus in templū cepit eicere uendentes & emētes dicens illis. Quia dūs p̄t p̄dictā ruinā p̄ fide ciuitatis in templū ingressus unde uendentes & emētes eicē. sic quia ruina illi ciuitatis maxime exculpa sacerdotū accidit qui a dhoc in templo residere nouerant ut audientes spālit̄ recharent. aut mundanis corporalit̄ psequerent.

amore illius ardescebant. Palma ornant uictricē manū que apte antichos qui uictor ostiū existebat dabat illi palma aurea obsequiū uictorię. & electi ido uictores existunt in presentia scōrū uictoriū. ut immarcescibilē coronā percipiant a dño in regno celorū. Erant aūt q̄ manducauerant. quasi quatuor milia & dimisit eos p quaternario numero comprehendunt omnes electos. q̄ quatuor libros sci euāgelij. fide predicatione & spe custodiunt. Hic non comprehendunt mulieres. neq; infantes quū multitudo ibi fuisse credenda est. Iuxta q̄d alius euāgelista matheus dicit. Erant q̄ manducauerē quatuor milia hominū exceptis parulis & mulieribus; Quare non numerant nisi uiri. quia consuetudo ē. sacre scripture. ut uirorū numerū ponat sicut legim̄ in libro numerorū ubi solummodo uiri numerant. Deo alibi; dicē dns p psalmistā. Annunciauī & predicauī & locutus sum multiplicati s sup numerū dinumerari. Mulieres & infantes non numerant. hic ponit beatus augustin̄ questionem. quare de quinq; panibus; saciauit dns plures. & de plurib; paucores. id est quinq; milia. paucores dico ad comparationē quinq; milium. de pluribus. Dixit dns ihs discipulis suis

Attendite a falsis pphis qui uenunt ad uos. in uestimentis ouiū. & relq

Uenerunt in uestimento falsis & pseudo pphe q̄ pplm in errorē ad cultū dī impios auertere conabant dicentes. Hanc dicē dns cū dns non misisset eos. ita q̄dā fuerūt in uestimento falsi & pueri xpiani. hoc ē. hereticī qui pplm xpianū ad cultū dī impios suis dogmatib; auertere conantes. Quos cauendos p̄monet dns dicēs Attendite a falsis pphis. i Quem uenunt ad uos. & ē quasi possim̄ intelligere scōs & innocentes. Ouis enī mansuetissimū animal ē. & innocentissimū. ido designat innocentes. Vestimenta aūt harū ouiū s bone opacionēs. id est ieunia. uigilie. orationes. & hiis similia q̄b; sci ut ut puleris uestib; adornāt

Quas q̄dā non nunq̄ sub hereticī falsi usurpant ut uidelicet facili-

Homilia in evangelium matthaei; attendite a falsis prophetis

intrare possint corda aliquorum hominum. Videntur enim isti ieiunare. ieiunant et illi
Horant isti. orant et illi. Sed quamvis hoc faciant. intrinsecus tamen venenatum abent et pro
tissimum ad decipiendum animum agentes more veneficorum. qui primum ora calidis melle
liniunt. infundo autem mortis poculum ponunt. ut dum dulcedo mellis intenditur. facilius
poculum mortis capiatur. Sed quia mens simplicium. in talium cognitione dubitare pote
rat. dominus ostendit quomodo eorum fallacie conprobande sunt. Dicens namque; A fructibus eorum cog
noscetis eos. Qui sint fructus bonorum sive malorum hominum. beatus paulus apostolus ostendit
cum dicit. Manifesta autem sunt opera carnis. Que sunt fornicatio. immundicia. et his simi
lia de quibus in conclusione dicitur. quoniam qui talia agunt regnum dei non consequentur. Fructus
autem spiritus sancti. pax. bonitas. longanimitas. et his similia. His ergo fructibus cognoscuntur
boni et mali. Numquid colligunt de spinis uvas aut de tribulis ficus. Omnibus in pro
tum est. quia nec botri de spinis nec dulcedo ficorum de tribulis carpitur. sed solet botrus
pendere in spinam. ita ut a stultis putetur quod de radice spine ortus est. Si diligencius
attendatur non radix spine portat botrum. sed radix vitis. Dicit ergo beatus augustinus quia
suis eius dulcedinem frui. spinam cave. et botrum carpes. hoc mistice est. Si vides aliquem
hereticum bonum opus agere. sic bonum quod in eo est. accipe. ut malum quod in eo latet vitare
possis. Mistice autem per spinas et tribulos punctiones et eculeos possumus intellegere
de quibus primo homini dictum est. peccanti. Terra tua spinas et tribulos germinabit tibi
id est caro tua punctiones et eculeos viciorum tibi gignere non desinit. Sic omnis arbor
bona fructus bonos facit. Mala autem arbor fructus malos facit. etc. Arborem bonam
appellat dominus. hominem bonum. Fructum vero illius opus bonum sive malum. Sed mirum est
cur dicat arborem bonam. non posse facere fructum malum. neque arborem malam posse
facere fructum bonum. cum legamus in veteri testamento bonas arbores. bonas extitisse
sed malum fructum fecisse. Numquid enim beatus David bona arbor non erat qui erat electus
a deo propheta et plenus spiritu sancto. et unctionem divinitatis abens. sed tamen tunc malum
fructum fecit. quando uxorem huius et ei concupivit. et uno eodemque tempore duo perpetra
vit. homicidium videlicet. et adulterium. Numquid beatus petrus bona arbor erat

hic desunt duo folia

Homilia super evangelium quot habetis panes?

testamta nob aperuit. Cū enī ipse docuit nemo nouī filiū nisi pat̄. & nemo nouit patrē nisi filius & cui uoluerit fil̄ reuelare. q̄d aliud fac̄ misi ap̄cione dīuinoū eloquioū has fieri ostendit. Inhis uerbis ostendit. quia ab ipso dat̄ ap̄cio dīuinoū eloq̄oū hominib; Ipse docuit. Ego a patre p̄cessi. & ego & pat̄ hunū sum⁹. Quā do cūq; cogitationē suam. & patris & spūs scī scriptura manifestat quasi tunc panē fregit. Quod p̄ fractionē panū designat⁹. manifestat iheremias ꝓpha cūdicē. Paruuli petierūt panē. & nō erat q̄ frangeret eis. q̄d est aliis ūbis dicere inuidocta quesierūt sciencia qua instruerentur. & nō erant magistri q̄ eis aperirent diuina eloquia. Et dabat discipulis suis. Panes fractos dedit dīs discipulis suis. q̄ p̄ resurrectionē suā aperuit illis sensū ut intelligerēt oīa scripturas que de eo scripte erant. Ipsis p̄ fidē doctrinā suā. & ipsis parabolas suas exposuit duce S. Vobis datū ē. nosse misteriū regni dī. Discipli ad posuerūt turbe. quando p̄cepto dnō intellectu p̄fecta p̄dicauerūt ubiq; uerita q̄d eis p̄ceperat dūs. Euntes in mundū p̄dicate euāgm. Et habebant pisciculos pauc̄os. & ipsos benedixit. Dipsepte panes intelligim⁹ libros noui testamenti quoū intelligencia p̄ septiformē spm̄ capim⁹. q̄d debem⁹ intelligere in pauc̄is pisciculis dnō benedictis & ꝓplis traditis nisi c̄os q̄ ut nouū testamtū conscripserūt. ut q̄ū ortum. fidē. doctrinā. opacionē. & obitū. ipsā sacra scriptura noui testamenti nob patefecit. & imitandū ꝓponit. Videam⁹ unū piscem beatū iudeū & olim baptistā cui⁹ ortus. p̄dicacio. uita. & obit⁹ meuglo continet. Videamus & alū piscē matheum euāgelistā. q̄ primū fuit publican⁹ & rapax. p̄ modū uocat⁹ dnō integra illi⁹ p̄manſit. Videam⁹ & alū piscē beatū stephanū cui⁹ fidē. p̄dicationē. & obitū inactib; apl̄oū legim⁹. q̄ inter man⁹ lapidatoū positus dnm exoraū. p illis duc̄s. Dne ihu ne statuas illis hoc peccatū. Istis sunt pisciculi auicyssimi scī abstracta dnō. & benedictione consecuti. & utilitatē nram̄ sacram scripturā p̄ducta. ut sic illi dō placuerūt. ita & nos studeam⁹ illi placere. Et manducauerūt & saturati sunt. Manducat & saturatur

de panib; dñi. q̄ uerbū dñi cū audita te pcepit. intelligit. uncorde recon da ne auferatur ademonib; & mopacionē conū tat. & unpso bono hopere p manendo ad gaudia q̄ na p uenat. Talib; comestoribus conuenit illud qđ psalmista dic. Edent pauperes. id humiles. & saturabunt. & contra manducat & non saturatur q̄ uerbū di qđ audit intelligit. sed tam ad opacionis eficacia non pduc. Talib; conuenit qđ dns pphām dic. Manducastis & non estis saturati & t sustulerūt quod supauerat de fragmentis. vii. sportas Turba pasta fragmenta que illis sup sunt. discipli colligunt. p fragmenta intellegunt alta misteria. immo consilio ut ornamenta redemptoris nri quos generalis multitudo fidelium capere non ual & intellegendo nec opando implere. Donam unū. dns dic meugelio. Sunis pfecte dus ce. uende omnia que abes. & cē. Ipse enim alibi deuirginitate nō pre cipiens ea. sed laudans dic. Beati q̄ se castrauerūt p̄ regna celorum. Qui sub uingt. Non omnes capiunt uerbū istud. ut abstineant se abuxoribus; & beat paulus. De uirginib; aut p̄ceptū dni non habeo. consiliū aut do. Melius e. ut sic pmaneat uirginitate. sic & ego sum uirgo. Hoc non potest observare multitudo fidelium generalium. ut dic ut omnes abuxoribus se abstineat & relinquant sedm dni precepta. quia multa sunt cupida & cauenda. Et sic turba hec fragmenta panū dni comedere nequiuisset tam satiata e. sic generalis multitudo fidelium hec nō ossit capere alciora misteria sacre scripture intellegendo. nec ope pficiendo. tam saciat inde. quia dū ex uerbo di fidē in cordecon cipit. & ipsam fidē bonis opib; adornat. ad patriā celestem pueni. Septē sportas que fragmenta implere intellegunt pfecta. q̄ alciora non hac uiuentes ista misteria intellegunt. q̄ pfecte sculo renunciant. & castitate mentis hac corporis seruant ad uitā gra scī spūs q̄ septiformis dicit. Sporta e. uasculū qui corticē ex uncho & solius palmarū qđ congruit hedere ds. Iunci sup fontes nasci consueū. & rec te uimen uasis comparant hedera. quia radice hoc est intencione cordis sui sup fontē. id sup xpm q̄ e. fons omnū bonorū figunt mali

Homilia super evangelium, quot habetis panes.

affectum humane passionis. & pietatis humanitatis pater fec. qua homo
erat. misericordia motus e. ¶ hoc uero qd exceptis panib; & paucis piscibus.
tanta multitudinem populi refecit diuitias sue potencia aperuit: qui nisi
ceteri nequaquam tot milia hominum expaucis panib; & piscibus saciare potuis
set. Sed uideam. mysticice qd mitest unde istam refectionem que de septem pa
nib; fuit facta: & unde illa que de quinq; libros moysi. unde & ipsi panes ordea
ceus fuisse referunt. Hordei & ceu medulla uehemt saciat. & reficit: sic & h
omines saciant de medulla ordei. Haec aut refectio que ex panib; fac
ta e. ptinet ad nouu testamentu ppter. vij. dona spus sci. que hodie dant
fidelib; quando baptizant. & quando confirmantur ab epis & utraq; refec
tio in monte e. celebrata que utraq; scriptura ueteris hac nouu testamenti
& alta precepta nob; pponit ad obseruandu. & alta pmia; pmittit ad possidē
dum. Vt certe pmonte designat xps; ppter culmina uirtutu que meos
deq; monte dicit psalmista. Hic e. mons in q bene placitu est do habitare in eo
et deq; ysaias. Venite ascendam ad montem dni. id e. credam in xpm. In mon
tem e. utraq; refectio facta. qua & ius testamentu & nouu. altitudine filij
di nob ptulit cui potencie sit. Illa turba que ad hoc in monte e. refecta.
sig scam ecclam que sup montem id est sup xpm fundata q die uerbo di refici
mdiq; & ne in peregrinatione uite deficiat. Deq; eccla dns alibi dicit. Non
potest ciuitas abscondi sup montem posita. id eccla sup xpm fundata. Quo
modo e. sup xpm fundata. & gram baptismatis. p fidem. p dilectionem. & opa
tionem bona. ¶ hoc qd dns uoluit illa turba ne una dimitteret. ne deficeret
in uia. sic refecte illa. designat quia uia presentis scli alit mcolomes transire nequit.
nisi gra diuina pabulo uerbi siu nos refecerit. Conuocatis discipulis
Quare conuocauit discipulos. nisi qd sine consilio ipsoru nil potuerat agere. Sed do
conuocauit ut daret eccliis regib; comitib; epis & ceteris potestatib; hui scli ne
dispiciant subire tot suos in suo consilio. quia sepe reuelat dns uni ori qd me

lus ē. Misereor sup turbā quia ecce iā triduo sustinet me. Dicit lucherius quare turba p triduū cum dño mansit. marchus tacet. tm celeri cuncta iste ascendit. Die namq; mathis qd videns ihs turbas ascendit in montē. Ubi turbe sequentes eū ad duxer multitudinē infirmoū suoū secum. & p ueter eos ante pedes eius. Videlicet paralyticos. demoniacos. lepsos. cecos. claudos & celeri infirmitatib; comphensos. quos illico sanauit dns. Hoc fuit p̄mo die. Sedo die docuit eos. Tercia die explet sanatione & sua p̄dicatione q̄d aliud restabat nisi ut pasceret eos. ia defecerat eib; unde dix dns discipls suis. Misereor sup turbā. hoc ē. misceam ab celanum meus erga turbas ut paschā eas. quia iā defec illut qd secū deuler. Et si dimisero eos ieunos in domū suā deficient uia. id fatigabunt Quare. quia lassabunt uia. Quidam enī exces de longe uener. Sedm spalem intellegentiā. turba quedm triduo sustinet. sig multitudinē fidelū. que fidē sē ut mutata lucidando adhere. & tā p̄sē quā paloū infirmitata ab; animarū. dimittit supliare non desistit. Sē. Turba triduo dm sustinet. q̄ndo multitudinē fidelū. peccata que p̄ peccatū p̄ penitenciam declinans corde. ore. & ope. ad dm seconūtit ut ei placere possit. & ut res in lum reparet quas in flagicijs amisit. Que turba conuertens se ad dm toto corde ne deficiat in uia ne p̄sentis ute pascenda ei. assidue sacra amonitione. Debent ei doctores ducere penitenciā agite. Qui enī exces de longe uener. Illi q̄ de ppe uener. significant iudeos q̄ p̄xim fuer dō. plege p̄ p̄phas. p̄ psalmos & p celeras ueteris testamti scripturas in q̄b; noticiā dī omnis diuce. & p̄missione de aduentu filij inuener sic sci apli & celeri quoū hūc philippū nomine dix nathanaēlē. Que scripsit moyses in lege & pphis inuenim ihm filiū ioseph a nazareth. Illi qui de longe uener significant gentiles. q̄ longe recesser a dō p̄ cultura idoloū. non corpore sed mte. Et merito de longe uenūt qui patri sūt in paganismo & gentiles fuer. no habuer cognicione ueri dī. sed idola adorauer. & seruer potius creature qua creatori. Sed q̄d dic

Homilia super evangelium, misereor super turbam, quia ecce iam triduo sustinent

163

Mus euāgelista dic̄. Et uendebant ibi oues & boues & colūbe. Capiebat
enī lex ut ter in anno apparerent omne masculinū inconspectu dī dicēs
Non apparebis inconspectu dñi dī tui uacuus. Causa aūt auaricie habebant
ipsi sac̄dotes diuersa animalia nutrita intēplo ut delonginquo uendebant
ad quirentes sibi duplex comercium id & qd dabant & qd accipiebāt
Et ut hoc non uiderent usuram facere quā pīb; lex abebant ipsi sac̄dotes
numeratios intēplo ut delonginquo uenientib; peregrinus illis acomodaret
Sed in hoc manifestare ipsi malefici aliam matheriā dicentes fenebatoribus;
sinis ut ulla queque suaderent illis. aqb; erant munera recepturi. Sua
ppt dabant illis. uuam passā. frissū cicer. legumina & cetera talia. Dē
beatus iehronim quia ex omib; miraculis dñi istut specialius sit. Sed hoc
uxta lectera semel dīs egit qd cotidie in sca ecclā agere nō desistit. p mon
tra sua cū uidere ut quosq; a side recedere. plangit enī eos. q nescium plan
gant. Et uxta salomonē lc'am cum male fecerint & exultant
in reb; pessimis. Nā & hec peccatrix ciuitatē designat peccatricē am
mam grauidā suis sacinorib; Et quidē puersa anima dūr reb; tēporalib;
lect. dūr onorib; extollit. dū carnali uolūptate sēp soluit eaque abe
indue sua ad pacē abe. q mala sibiminencia. nequa quā cauere p cogi
tad Quia uenient dies inte. id ueni a tēp' mortis tue. & circūdabunt
te inimici tui uallo Inimicos nullo meli' quā malignos sps possum' inuen
lugere q; animā uallo circūdant. quando uidebit eā a corpore exeun
tem oīa mala que in hoc sclo egit ante oculos illi reportant. Quā etiā
coangustient undiq; quia uidebit non solū facta opa sed etiā ante oculo
illicogitata reportant. Tunc anima adrūpsternit: quando caro quam
uita suā credidit. redire impluere auget Et filios tuos q; in te sunt
dis puerse anime prauc cogitaciones intellegunt. que simul cū anima
pereunte pereunt. Qua sic psalmista ait. Nulla die peribunt oīs

Homilia super evangelium, et non relinquent in te lapidem super lapidem

cogitaciones eorum. Et non relinquent in te lapidem super lapidem. Peccator cum peccatum peccato addicit. quasi lapidem super idem ponit. Sed tunc pariter destruentur. quando in illo examine districti iudicij. non solum facta operum sed etiam facta cogitacionum destruentur. Eo quod non cognoueris tempus. uisitacionis tue.

Multis modis uisitat dominus animam peruersam. Visitat eam aliquando aduersis. aliquando prosperis. aliquando miniculo. aliquando terrore. Et ingressus in templum cepit eicere uendentes et ementes in illo. Quod dominus post predictam ruinam per fide ciuitatis in templum intrauit. Deinde nobis exemplum ut quando terrena exercere pergimus. primum ad locum religionis pergamus. Sicut enim in ciuitate omnibus edificijs pulcrior est templum domini. ita et in plebe fidelium uite religiosorum. Iuxta alium euangelistam. Vendebantur ibi boues et oues et columbe. Per boues sancti doctores designantur qui uomere uerbi diuini corda auditorum irrigant. Boues autem uendunt qui propter predicacionem munera accipiunt. Boues possumus intelligere sanctos innocentes. Ouis enim mitissimum et innocentissimum est animal. Oues enim uendunt. qui simplicitatem custodiunt. ut laudem ab hominibus adquirant. Per columbas possumus intelligere spiritum sanctum qui in specie columbe super dominum aparuit. Columbas autem uendunt qui propter manus inposicionem munera accipiunt. Vendentes autem et ementes sunt. qui etiam hoc quod illis debetur. non nisi precio largiuntur. Canones simoniacam heresim damnant. Simon pecuniam dare uoluit pro eo et iohannem pro spiritu sancto dicens

Date mihi anc potestatem ut cui cumque inposuero manus accipiat spiritum sanctum. Cui dictum est a pro eo. Pecunia tua tecum sit in perdicione. id est ad perdicionem tibi perueniat. Si ergo simon qui dare uoluit pecuniam pro accipiendo spiritu sancto et non dedit. damnacionem propter auaricia euadere non potuit. quid illi facient. qui et dant et accipiunt et mediatores fiunt. Certe dampnabuntur. Scriptum est. quia domus mea domus oracionis uocabitur. Domus dei sancta aecclesia est. sicut supius diximus.

Sicut ergo domus dei in ciuitate altis domibus preminet. ita et in plebe fidelium uita religiosorum precellere debet. Vos autem fecistis eam speluncham latronum;

hic deest unum folium

ius dicebat primo. Quantū debes dño meo? Ille dixit. Centū cados holei; Cadus greca mensura é. continens urnas tres. Dixitq; illi. Accipe cautionē tuā & sede cito scribe quinquaginta. Deinde alio dixit. Tu uero quantū debes? Qui ait. Centū choros tritici. Ait illi. Accipe literas tuas. & scribe octoginta. Chorus ū. triginta modius implet. Hos aūt debitores utrūq; pplm iudaycū atq; gentilē intellige. Illū q̄ debebat centū choros tritici. iudaycū q̄ tritico legis pascebat. Cui ussit scribere lxx^ta. quia sēs paul^s iudeos resurrectionem credendā docuit. adquā holim salomon eundē pplm admonuerat dicens. Da partē. vij. necnon & octo. Septē ppt̄ sabatū. Octo ppt̄ mist̄erū dñice resurrectionis que octaua die celebrat̄. Illū ū. q̄ debebat centū cados holey. iuste intellegunt̄ q̄ pplis ut abidolorū cultura cruperit̄ magna nusc̄dia dñi indigebat. Olei enī admisc̄diam pinee quia holas. gerit dr̄ misc̄dia. Quanque narius numerus ad penitenciā pinee. unde & quinq̄gesim^s psalm^s in penitencia canit̄. Et quinquagesim^s ann^s iubileus hoc̄ remissionis. cui ussit scribere l quia gentib; depcritis celerib; penitenciā indixit. Et laudauit dñs iniquitatis quia prudenter fecisset. Laudauit dñs illi cū. hoc ē. paulū aptm quando dixit ananie. Vade qm̄ uas electionis ē. mihi. ut portet nom̄ meū coram regib; & filiis isr̄l. Prudenter aūt fec̄ quando utrūq; pplm lucrifecerit sic ipse ait. Factus sū iudeis tanquā iudeus. ut eos lucrarer. Et omnib; omnia factus sū. ut omnes lucrifacerē. Possum^s quoq; hoc adhunū q̄q; diuitē referre. Qui nullū dr̄ q̄ tēporales diuicie & mitaq; compara te. quasi uiles & nullius pcij abentes. Nos omnia que imp̄senta lectione dicunt̄. sic hic sonat admitacione sūmda. Nos cū fraude debem^s facere dñis nīr̄s ut inde helemosinā faciam^s. & pocī pcuniā relatē accipiendū est. Quia sille laudari meruit a dño cui fraudē faciebat. multomagis dignū erit. q̄ desuis facultatib; pauperes sibi patronos tā electionū suorū clamancū ad se bene fecerint. Et tē. Respicite uolatilia celi. & si ista creatura dispē

Homilia super evangelium, redde Rationem villicationis tuae.

nutrit et fouet. quanto magis humana creatura prodiderint. Villicus autem id est
diues quilibet uocatur ad nomen cum per egritudinem carnis ad mortem usque perducitur.
Difamatur autem apud illum. quando misericors et inclemens existens ab angelis
huius cuiusque facta dei renunciantibus apud domini presenciam accusatur. Vnde dicitur
in apocalipsin de malignis spiritibus. Hinc est. accusator fratrum nostrorum. et dicitur
ei. Iam non poteris uillicare. id est ultra non poteris in presenti et transitoria
uita proficere. Ait autem uillicus intra se. Ablata quippe uillicacione. fo
dere non ualemus. quia postquam ab hac uita discesserimus in qua uita tantum
licet operari mentes nostras lingone conpunctionis exarare non ualemus.
Mendicare herubesco Mendicare. confusionis genus est. Illo uidelicet pes
simo genere mendicandi. quo referuntur ille fatue uirgines mendicasse que
deficiente holeo sapientibus dixerunt. Date nobis de holeo uestro. et inde
salomon. Propter frigus piger arare noluit. mendicabit autem estate et non dabitur
ei. id est propter aduersitatem istius seculi bona opera agere distulit. Mendicabit
estate. id est cum lux xpistus inclaruerit. quere uitam eternam. et non dabitur ei. Id est
autem excentum cados holei. L. scribi iussit. et excentum choris tritici. octo
ginta sic hieronimus dicit ad nichilum aliud ualet. nisi ut iusticia xpistianorum
superexcellat iusticiam scribarum et phariseorum. Iudei enim sacerdotibus et leui
tis illis temporibus solumodo decimas dabant. Vt autem iusticia xpistianorum super
excellat iusticia scribarum et phariseorum. non solum decimas insuper et iam dimi
dium bonorum nostrorum domino offerre debemus. ad imitacionem illius zachei. qui
conuersus ad dominum dixit. Ecce domine dimidium bonorum meorum do pauperibus
et siquid aliquem defraudaui reddo quadruplum. Et laudauit dominus uil
licum iniquitatis quia prudenter fecisset fraudem. Quia filii huius seculi pru
denciores filii lucis in generacione sua sunt. Filios huius seculi appellat dominus
potentes et diuites. Filios lucis helectos hoc est. filios dei de qua luce dicitur.
Erat lux uera. et cetera. Prudenciores autem filii huius seculi sunt filiis lucis

hic loest unum folium

rupit. ideo perit. Vide multos deeb; iohs euglista. Multi autē discipulorū
thu abier retro. id p̄ satanā. Et cū nocte illo ambulabant. Isthoms rete
fidei captus sunt. sc̄ipsū rete ruper. q̄ a fide recta dimanerunt. In secta
piscatione multa pisces capti sunt & magn. & tam none. scissum rete. qua
elec ta q̄ncelestē beatitudinē intrabunt magnes. & nulla scissio in eū
nulla discordia erit int eos. ner rixa inuidia. sc̄ uera concordia uera pax ma
nebit, & nalit apt illos Et annuerunt socijs q̄rant malia naui
ruma nauis ē. sic dixim aeccla p̄mitiua exudeis. Alia nauis aeccla
gentiū. deeb; duab; naub; loq̄t spaliter apls paul. & opat ē. p̄ro
inplatiū circūcisionis. opat ē. & in int gentes. Sedm hebera socu simo
nis erant iacob; & iohs. Sedm spale intellegentia. socijs p̄ri inp̄dicati
one fuer. paulus & barnabas. q̄ missis. adientes eugin p̄dicare dicente
spū sco credentib; Segregate m paulū & barnaban inop q̄ assūpsi eos
Dū multi exudeis collecti eent adfide tam p̄p̄dicationē redeptoris nri
quā p̄p̄dicationē p̄ri deq̄ dicit in actib; aplorū qd una die crediderē
q̄nq; milia. Alia die tria milia. & deincebs multa milia. & rete fuisse rup
tū immalis. id in uida. in simone sic supi dixim. adibita ē. alia nauis. id
aeccla gentiū p̄p̄dicatione paul & barnabe. utq̄ ex udeis nisi int tot
collecti qd sunt p̄destinati aduita, & nam ubiq; ex gentib; credider. lo
cum elec torū in celo replerent. Concordat iste locus cū alio eugio ubi legit
seruus respondisse dño suo. Dne factū ē. ut imp̄sti. id multitudo ex u
deis collecta ē. sd adhuc loc uacat in regno celorū. ubi possit recipi nume
rositas gentiū. Et impleuer ambas naiculas. Harum implēo nauiū
usq; in finē crescit sēti. q̄ cotidie p̄p̄dicatione aplorū. & ex eis in doctri
na abhorrente & occidente. septentrione. & meridie uenient ad fidē xpi.
Et ita ut pene mergerent. Non dixit ut submergerent. sd ut mergerentur
id ut periclitarent. ut in submersione p̄merent. Sup nauim designat

a eccl̃a querendū ē. q̃m mergit̃ nauis. Mergi naue. quando q̃libz p̃
prauitatē morū adscitū uitia relabit. unde semel p̃fidē & gr̃am baptisma
tis ē. eleuat̃. In tali mergit̃ nauis. Q̃d cū uideret̃ simon p̃r̃us. miraculū
udelicet̃ admō factū de captione piscū multorū. p̃cidit ad genua ihu dicēs
Exi a me dn̄e. id̃ recede a me. q̃ homo peccator sū. ne tua iustitia gr̃aue mea mis
tas. Causa humanitatis dix̃ hoc beat̃ p̃r̃. sic & gerasen. qui dn̄m rogauer
ut discederet̃ a finib; eorū. quando legionē demonū eiecit ex mulia de hunc
homine & sanitate restituit. Stupor enī id̃ admiratio ap̃henderat p̃r̃m
& eos q̃ cū ipso erant in captura piscū quā coperant. In hoc loco beat̃ p̃r̃us
tipū tenet̃ infirmorū omnū secularū udelicet̃ & peccatorū. q̃ a se spales
doctores repellere uolunt. ne abeis de peccatis suis increpent̃. Dn̄s ih̄s x̄p̃s
figuram tenet̃ seruorū suorū bonorū udelicet̃ p̃ducatorū. q̃ recte illi reqrit
ad eccl̃am. sic sunt epi p̃bri & abbates. Sunt seculares homines. q̃ conside
rantes peccata sua in sciticate plator sūorū honorificentia a illis p̃stant
& tam dicunt nō uoce linguę sed uoce malorū suorū opū recedite recedite
a nob̃. Ut istorū honorificentia designaret̃ p̃r̃. q̃d̃ ad pedes ihu
Ut aūt mores significaret̃. dix̃. Exi a me. Sed quid fec̃ dn̄s. Non dese ru
it p̃r̃um. usq; dū adlut̃ eū p̃ducere. Simlit̃ & in bonis p̃latis. nō debet̃
ee uoluptas ut relinquat̃ pp̃lm mun̄ ad eccl̃asticū. luc̃ peccatorū sit sibi
ad̃ commissū & transeant ad tranquilliora loca. Verbi gr̃a dicam̃. ad mo
nasteriū ubi securi & liberi. sine strepitu turbarū possint uuere. Sed
tamdiu debent p̃esse pp̃lo sibi subdito. uerbo & exēplo usq; dū eum
dō auxiliante adlut̃ hoc̃. ad req̃em beatitudinis & solidit̃ p̃ducere
ualeant. Ctatt illi ih̄s. Noli timere. Hac sic dicere. Quia te cognosci ee
peccatorē. noli disperare salutē. Salua beris. & hoc tam homines erisca
pient. Nuta dictu ē. quasi iā pisces nō ēt capturi. Nā & p̃t resurrec o
nē legim̃ eū piscatū cū socis suis. Sed poci phoc q̃d dix̃ ex hoc sub audis

hic deest unum folium

q̄ quando unus fide peperit & habitum. surgit dem fidelitate adhu
peccato adustiõe. deuicit adum autem dediabolo ad xp̄m. De ista
surrectione dic dns alibi. Venit hora & nunc est. in qua mor
tui audient vocem filii dei. & qui audierint & crediderint q̄ceptis ei⁹
obedierint. suscipiunt in bonis op⁹ p̄seuerauerint. uitam eternā
gl̄am. De hac resurrectione dic̄ ihs euangelio. Beati mundo pure in
resurrectione p̄ma. in quib⁹ secda mors ut & ea damnacio nō habeat p̄te
rem. Ecce decima resurrectione que ē. animarū. Alia resurrectio
corpor. que futura ē. in die iudicii. Ista ē generalis de qua dic̄. Venit
hora quando oēs q̄ in monumentis sūt audient vocē filii dei. & procedent. Et
dulti q̄ bona fecer. in resurrectione uite. Iuuenes & pueri in resurrectione iudicii. Et ipsi q̄ mala
fecer. in resurrectione iudicii. Et ipsi q̄ mala
fecer. in resurrectione iudicii. Et ipsi q̄ mala
fecer.

Homilia De Nativitate Domini.

ciam. Quod ergo nob signu salutis ē ppter qua credim omia ne
uerit que de xpo dicunt. siue muscen siue mnoue testamto illus
pdictionis qh accio credunt sc̄ pcul contradicunt. Et tua ipsius an
ptransiet gladius. Nulla istoria narrat qd beata maria gladio mathei
le transuerberata abhac luce migrauerit. Quare ergo hic dr̄ simeon
et tua ipsius anima ptransiet gladius. Gladius carp potest a transuerberare
n anima. Sc̄ sciendum ē. quia gladius diuersas alas significaciones insa
ere eloquio. Hoc aut̄ p dolore dr̄ce passionis accipit. cum dns crucifigere
stabat beata maria uera cruce sic euangelista testatur quando ait dr̄ a
on uulier ecce filius tuus ecce caro qua exte sumpsi modo apar & quomodo
moritur. Cum aut̄ uidere eum pendentē in cruce. & adulcmatū mortu
um pspicere. tunc dolor immanissime tribulacionis penetrauit cor illius
Et tunc impletum ē. qd simeon ille pdixit et tua ipsius anima ptransiet
gladius id est dolor dr̄ce passionis. Et quare omia ista euenerunt. Vt reue
lent exmulta cordib⁹ cogitaciones. Unde audent & aperiant ut manifes
tent exmultis cordib⁹ cogitaciones. Ante incarnacionē filii dī in mundo
moestu erat. quisq; animo eum desiderabat. Vbi aut̄ incarnatus apa
ruit. statim coeperūt cogitaciones singulor manifestari. Nudata ei na
tiuitate. mox herodes rex turbat ē. timēs ne regno priuari. & omis
ieh rosolima cū illo. Pastores uenientes benedicendo laudes reddidere. Ma
gi a finib⁹ trē cū muneribus uener. quia desiderabant eum. Illo p dicante
in mundo alii confluebant ad eū. quasi ad magistrum ueritatis. & alii
refugiebant abeo quasi a scelerato rore blasphemantes illū & dicebant. Dae
monium habes. & demoniū abes. Illo crucifixo p salute ueneris humani
discipli tristabant. & uidentes flebant & exultabant dicentes. Hoc qd
semp optauim⁹ & desideratum⁹ ecce uidem⁹. Illo resurgente a mortuis
dei q fuerunt quasi deci morte tristati sunt. & discipli q fuerunt

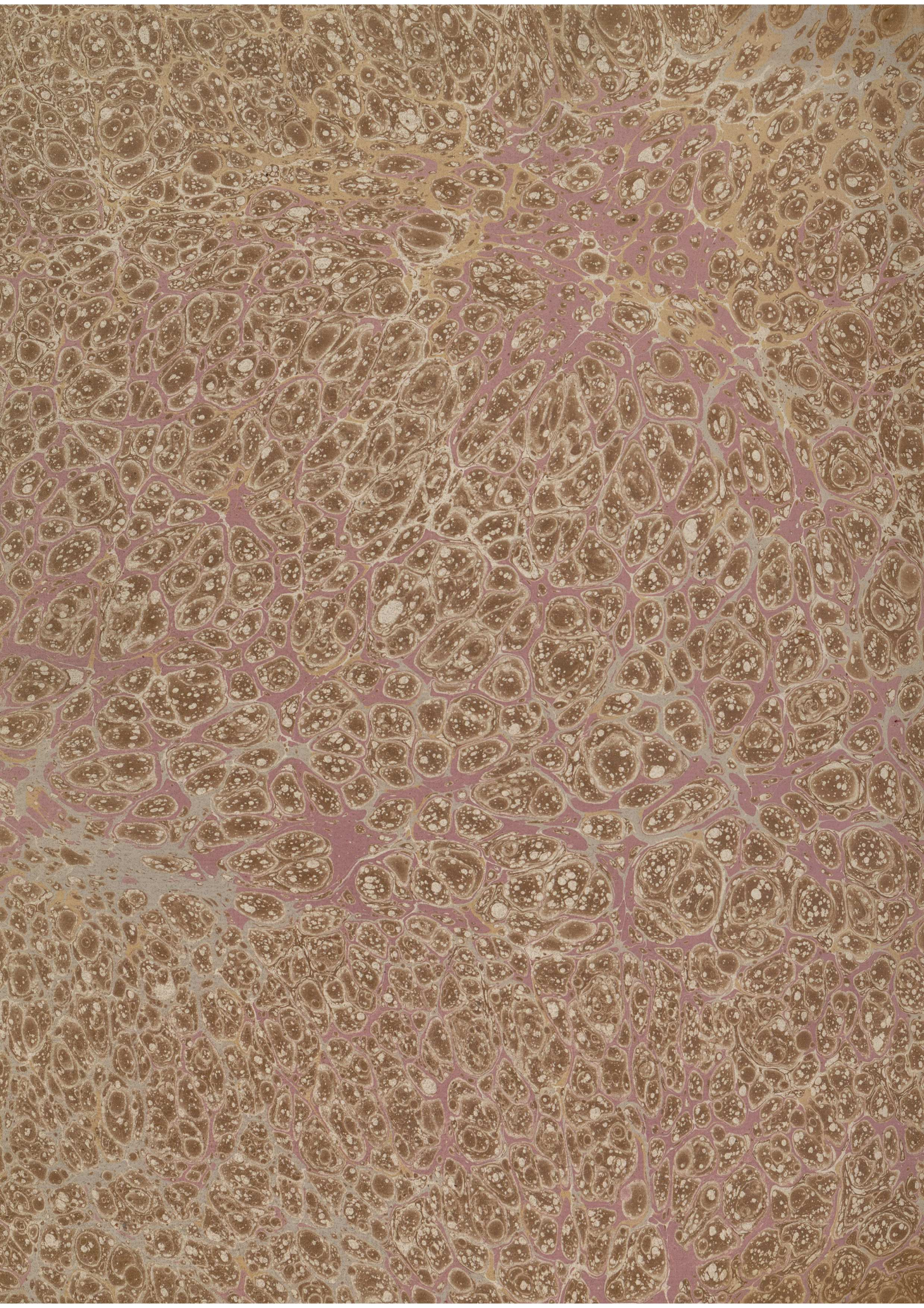

BIBLIOTHÈQUE DE L'UNIVERSITÉ

HOMILIAE

BIBL.
DE
L'UNIVERSITÉ
MS.
1506